

Caia

6 B-56

~~8-1~~ ~~7-6~~ ~~8-2~~

122 fol = Falter Cu
fol 4-6-7-16 y 237 fol at fin

12 oct. 1912

opti omnia int' cauit & Valde Gerit Omnia Amorum 470 hinc autem pro
 Gubio in or' sua, & per olimpiadas veteris optuz finie anabuz olimpiade
 199 concors e' Cronologorum. Na. Et antiquis vetere Lucetuz q' amuz d'us
 predictuz olimpiadis opti antiquitate abignat, Et P.R. Mulus Gergio, des
 Cuz in hoc parte Lucetuz d'umunt, Et hanc olimpiadis abignat nata
 uitate opti Romam calendanz in Marti volgio hanc bullas
 Captiuitatis Judorum per Syriuz P.R. ponunt, in olimpiade 60. Et hinc apud
 Sabianuz quili assignat amuz 4 Cuz olimpiadis. Na. Dicit Comenius in
 Nologia mundi quaz hinc omniho Conuentionum Cuz q' th olimpiadis per
 amuz fit ut ab ita ano q' olimpiadis 60^a quod sublata e' Captiuitas babilonia
 ca ad amuz 3. olimpiadis 199 quod nata e' optuz fluxerunt Am' 533. q' huz
 si addas amuz 33 Cuz omnes Antiquitate opti usq' ad morte istuz quon
 plent Daniel' hebdomad' fit ut absoluta Captiuitate usq' ad opti morte
 interuenerint Amuz 568. ad q' adeo iuxta hanc Opulenti. rex am' Am' ab
 soluta Captiuitate usq' ad opti Muz. Cedunt Am' hebdomadum
 Danielis per Amuz 78.

Pero Lucetuz soluz Captiuitatis babilonia
 assignare Amuz 199 olimpiadis 55. que in hac parte sequit' P.R. 60.
 U. in d'umate Conuention' huz quaz huz s' ante legat. P.R. illi assignat
 amuz 4 olimpiadis 50 aut Cuz Judorum Captiuitate durare usq' ad 20. Amuz
 P.R. 199 huz q' huz huz Monarchia q' in lo huz gaudet Babiloniam
 a Cuz huz afferturuz & Caldorum Monarchia g' huz cae, & P.R.
 huz adq' Amuz Monarchia huz huz huz.

Que Magis Dicit huz sabet abra Opulenti vob
 Nunta adura. huz huz in huz huz huz. Redimus Josepho libro 7.
 Velle Judico Cap 20. in fine ab in ho reedificationis istuz Cuz q' p' a
 signat Amuz 199 Monarchia huz usq' ad q' d'inz istuz tempore huz
 Desparant fluxerunt Am' 639 q' huz huz 38 iuxta Baroniuz
 in opti morte & per d'ituz huz huz interuenerunt Manuz Amuz
 60. Et huz Lucetuz omniuz Amuz huz afferturuz ab in ho reed
 ficationis templi usq' ad huz huz huz. Et la Gergio Relata in qu
 12 Et olimpiadis d'ituz factoz huz huz huz huz huz huz huz huz
 cultas, Cui addidit e' istuz e' autitate delibit' huz huz huz huz huz
 Clemens Alex' ant. Et P.R. Mulus quaz ego legere' prola repinat quod
 fuituz in interpretat' & huz omnia huz e'.

Dicit Cuz ita P.R. huz huz huz huz huz huz huz huz huz huz
 Varias huz templey Salomonis p' absolute, istuz factoz anno 6
 huz.

Sed dicitur in *Gen.* a .i. anno Arthaxerxis
 uxor eius mortua fuisse Anni 490. Sed nato anno eiusdem fluxerunt
 Anni tantum 477. q. ab illi Anno n. ab hoc et sumendum de Bednara
 uxor eiusdem fuisse in hoc anno perfectio eius ut dicitur in *Gen.*
 7. dicitur Anni 7 Arthaxerxis in hinc in Olympiade. q. Anni dicitur
 ut dicitur in antiquis sicut lucibus q. secant Magna & p. reuerentia
 uxor *Chelice* apud Sabanas uno muni. 3596. n. 37 a. d. autem anno
 Olympiadis; q. usq. ad 3. Olympiadis 299 Anni fluxerit 458. integra q. hinc
 h. addat Anni 14. q. h. d. 33. integrum, q. n. multi menses Anni 34. q. mortuus
 e. h. d. magis probatur sic tenere *Platonem*, *Calibanem*, *Calibonem*
 Nam sunt Anni 490. i. in *Gen.* pro *Gen.* d. muni.

Sed *Plato* tunc opus hinc e. q. dicitur in *Gen.* hinc sicut
 vel. d. Lunares ita Lunares *Platonem*, *Calibanem*, *Calibonem* antiquior
 supra *Platonem* = q. d. h. d. hinc solutio dicitur de hinc ita hinc
 hinc Anni Lunares ut *Gen.* Equent *Platonem*. hinc muni. muni
 vel qui apud opus locatur *Platonem* q. aliqui addunt 2. Anni aliqui
 post d. ita in Anni 10. hinc addunt. Anni, hinc p. hinc dicitur
 e. 7.3. hebdomadas fuisse ab hinc ab hinc apud *Platonem* hinc Anni
 hinc Anni 12. Anni muni. hinc hinc, q. hinc q. hinc Anni hinc
 hinc hinc dicitur 7.3. hebdomadas fuisse ab hinc hinc Anni
 hinc hinc hinc

Q. dicitur *Platonem* Anno 2. Arthaxerxi iam
 Daniel dicitur: hinc hinc dicitur hinc illi ignotum: q. n. ad eo
 verumant septem hebdomadas n. cognouit quo anno opus morte sua
 redemonstraret hinc *Platonem*, et hinc hinc n. tantum muni. hinc
 hinc hinc Anno 2. Arthaxerxi iam Daniel dicitur.

Sed 1. credibile esse concisionem illam
 Arthaxerxi facta *Platonem* et illius tempus fuisse aliunde reue
 latam Danieli. = 2. res, hinc uarietate n. tam fuisse dicitur
 q. d. Danieli, quam p. hinc hinc hinc, s. t. ut agnoscerent
 uerum tempus aduentus *Platonem*, eo quod suo temp. cognoscerent
 ipsum iam uenisse facta septem hebdomadary computatione. imo
 et p. nos ipsos ut certi eremus de iam p. hinc aduentu *Platonem*
 ut uiray solutio probabilis est.

Ex his constat solutio aliarum difficultatum
 supra positarum, an s. t. anni illi fuerint solares, et quid significet
 uerbum

4
Verbum abbreviata sunt, atq; oram à cuius sermone exitu
predicta hebdomadae initium habuerint. Cuius difficultates dixerimus
non præcipua de initio Sary hebdomadae esse conueniunt
ex quo mihi uidei Iacobum, Granad. tract. 1. de incarnatione
disp. 25, s. 3. minus conseq. fuisse secutum dum num. 19. indicat
has hebdomadae initium habuisse à predicta concessione facta
Nehemia ab Artaxerxe, quum ex alia 6ta num. 18. annos, quibus
constant predicta hebdomada fuisse illas.

Et sic oritur expositio illorum uerborum, quæ
hebdomada abbreviata sunt super populum suum, et super uerboz
sanctam eam, ut consumat præuincat, et finem accipiat
peccatum, et deleat iniquitatē, cum totum hoc uerbo dicitur peractū
fuerit; atq; etiam illorum, ut adducat iustitia sempiterna, etiam
poruit iniquitas delezi, nisi editione uelita, s. sanctitatis
et illorum etiam uerborum, et impleat uisio, et propheta,
cum scopus uariationum legu antique fuerit redemptio
generis humani.

et
Illum relinquit difficultas, et uigatur
sanctus sanctorum, qua expedita expeditus erit totus uerbo
249. Nonnulli putant Ierum in baptismo fuisse uictum,
sed melius dici potest eoisio anno quo completa fuerunt septem
hebdomadae iterum, atq; iterum fuisse uictum. 1. in Bethania
paucis diebus ante mortem, proprio oleo d. id, q. canit Cel. in Syn.
quem sacer cruor perunxit fuis agni corpore. 2. in cruce proprio
sanguine. 3. in ipso mortis die, antequam sepeliret, uictus
fuit. = Deniq; resurrectio dicitur, ipsius uictio dici potest, et
de hac esse intelligenda illa uerba, propt. uixit te Deus, Deus
tuis oleo letitia, docent d. Hieronim. epist. ad Princip. quom
sequunt Calista et Palatius in epist. 1. ad Habest, et Gradat.
tract. 14. de incarnat. g. 2. n. 22. et per hoc manet explicat
totus uerbo 249.

Venio ad 259. cito ergo et animaduerte ab
exitu sermone, ut iterum edificetur Ierusalem. de cuius sermone
exitu sic loquitur propheta satis hucusq; dictum e: usque
ad septimum diem hebdomadae 7. et hebdomadae 72. erunt. hic
numerat 69 hebdomadae, et postea uerbo 27. addit oram que
ad complementum 70 hebdomadae desiderabatur. Hæc aut diuisio
septem

septem hebdomadarum in minores numeras 1^a facta est,
 7^a septem partes hebdomada fuerit celebris, q^a totidem consumpta
 fuit, sicut in murorum, turrium, et urbium iterata extrucone
 que Danieli erat in desiderio, una aut ea, qua voluita fuit
 celebris, q^a in ea peracta sunt precipua n^{ra} redemptionis mit.
 sicut gradianis 7^{or}, miracula, et benigne parvis, et mors, et p^{er}grua
 tas a 26 d^{ig}uit.

Sequit in textu, et murum edⁱficabit platea
 et murum in angustia temporum, post numeratas 7 hebdomadas
 et 6^a incipit dicere, quid fiet in prioribus septem, sicut Hieroso
 limitanos muros, iterum extruendos, atq^{ue} etiam plateam
 id est, domos in praecipuo loco citat, quid autem sit edificari hoc
 in angustia temporum, docent D. Thom. Diniy. Hugo Batabl^{us}
 et Salmeron supra dicentes 1° hoc dictum, q^o cum magna per
 turbat^o et bellum incursionem, haec sunt extructa, ut videtur
 ex 2. Cidar 4° ubi ait, in instaurat^o muros quodam
 summoventi. Soltes armatos operum impendere. Dum alij mu
 rorum in extruct^o erant intenti, et per hoc manet explicat^o
 versus 259. -

Ad 26. venis, et post hebdomadas 6^a videtur
 Spiritus, post tres, quibus muri et platea Hierusalem iterum extruend^o
 et post 6^a sequentes hebdomadas id est, hebdomada illius inita
 in fine illius occidetur Spiritus. Sequit in textu, et n^o erit eius
 populus qui eum negaturus est, quod D. Thom. Lyra Hugo Batabl^{us}
 et Salmeron sic interpretantur, n^o erit eius, id est, n^o adheret
 ei, n^o erit illius sectator, populus, qui eum negaturus est, hoc aut
 contingit, q^o d^o 7° dixerunt n^o habemus Regem, nisi

+ Casarem, et cap. 9. hyperbolicus, unde r^o 2° alij explicant:
 non erit, id est, n^o habit, q^o eo, n^o erit illi auxiliator, populus
 qui eum negaturus est. Ita Cuesb^{er} et Vatabl^{us} = 3° expli
 cant alij satis probabiliter sic: Derivans illud peccati occisionis
 Spiritus populus ille deinceps n^o subiacet seculi ari cura, et Domi
 benia Dei, cui antea subiacet, n^o erit populus pro alijs
 nationibus dilectus, itaut per Antinomianam vocari possit
 populus Dei, sicut antea vocabatur. Ita Pereira, et Sanchez.

Sequit in textu: et civitatem, et sanctuarium
 dissipavit populus cum duce venturo, et finis eius valde
 et post finem

et post finem belli Antusa de Satho; in his verbis occasione
 magis dñi proplexim transit Gabriel ad enarrandas calamitates
 Nativit post sex hebdomadas eventuras in penam illius occisioni
 temp^o s. t. Vespasian' 38. annu post mortem dñi, sicut aliqui
 vident 40, q^a in Soc loco ex nomine populi Romanoru intelligunt
 interpretes, et nom^o dñi Filij, qui eo in exilio dñi munere
 sanctus e. ex quo ontrat expositio versus 26. —

Venit ad ultimum versum: confirmavit aut
 multu^o ^{Partum} hebdomada una, ~~decem~~ id e, hebdomada, qua
 sequetur septem, et 6ª confirmavit pactum illud testamentum
 novum, id in sua morte confirmavit multu^o, q^a et si pro omnib⁹
 mortui e dñus, tam n^o omnib⁹ proderit eius sanguis effusus, quod
 convenit tum verbis illij dñi Matth. 26. et Marci 14. Sic e
 calix sanguinis mei de^o qui pro vobis, et pro multis effundetur.

Sequit in textu, et in dimidio hebdomada
 deficiet hostia, et sacrificium, quod intelligend^o e de sacri^o s^o antipij
 que morte dñi extincta sunt, q^a et si n^o statim fuere mortua
 quosq^{ue} euangelium fuit promulgatum, tam statim fuere mortua
 cum illa dñi mortem futuri adumbrarent, ab eo aut tempore
 momento, iam desint esse futura.

facisset aut multu^o negotium, quod dicitur
 in dimidio hebdomada defuturam hostiam, et sacrificium
 si tam haec verba proprie interpretemur, n^o videt fluxum septem
 hebdomadas a temp^o dicto usque ad mortem dñi, sed partu^o, ex
 cum dimidia duplicem huius nodi, solutionem invenio. 1ª est
 ut dimidium hebdomadae ibi n^o significet mediam aequidistant^{em}
 ab extremu^o, sed ex quibus partibus dimidiam, eaque ultimam
 ita D. Thom. 4 sic explicat in ultima medietate circa
 finem deficiet hostia, q^a adveniente veritate cessabit ombra

Altero expositio nescio an magis inge
 niosa, quam vera docet finem 7. hebdomada incidere in
 4. annum culturae terrae, et duobus annu cum dimidio ante
 initium anni sabbatici, in quo n^o licebat terram colere,
 Exod. 13. et Levit. 25. atq^{ue} adeo finem septima hebdomada et
 finem in dimidio hebdomadae, veluti signu^o a die 14. Octobr^{is}, qui Soc
 anno incidit in die Mercurij usq^{ue} in diem sanct. Simonis, et Iuda
 qui

Creare 2.º explicat, et placet ab agido' lip. 2.

De ultimo fine g. 5. ar. 3. g. peccans mortaliter illo affectu, quo peccat
plurimè estimat bonum creatum, cuius gratia peccat, quod diuinum,
et illo affectu bonum creatum amat, ut summum: Et illo affectu
et specialiter interpretiua via sua refert in illum. Eadem patet, quod nihil
aliud est hominem interpretiua refert via sua in aliquam finem
quam illum suo affectu, et determinatione habere pro summo bono
nam eo ipso quo homo affectu efficaci diligit Deum, ut summum
bonum interpretiua se, et via sua refert in ipsum.

Primit ex Paulo ad Corinthios 2.º ubi de

gulosi inquit, quorum Deus ventres est, et ad Corinthios 5.
ubi avaritiam vocat idolorum servitium, ex quibus testimonij
intelligit peccatores esse quibus in illis videretur, suo affectu habere
creaturam pro summo bono, hoc est, et non aliud est creaturam esse
Deum, aut illorum idolorum. Cui plura voluerit ad sui rei
rei explicationem, et confirmationem, legat VV. in mat. De ultimo
fine ad 1.º am. 2.º I. Thome.

3.º pramittendum est, et ex dictis inferitur peccans
mortaliter non tantum Deum proponere creaturam, ut diximus et D.
Thomam docet g. 28. de virtute ar. 2. in corp. et alibi ubi
sed etiam suo affectu testatur Deum esse inferiorem creaturam
et mixto amore dignum, veluti signi signis externis hominem
plebeum, quam nobilitatem honoraret, illi signis testaretur
nobilitatem esse inferiorem plebeio, et mixere honore dignum.

His premissis est difficultas, an Offensa, qua
Deo irrogat per peccatum mortale, quam his tribus notabilibus
explicauimus, sit illa, que irrogat illi, dum peccator suo affectu
Deum proponit creaturam, sit infinita in re Offensa C. 1. 11.
negat Sicut Scotus in 3. dist. 20. q. unica, et contra eius discipuli
Paladian' ibi g. 2. Suarez disp. 4. de incarnat. sect. 7. Vaquez disp. 3.
cap. 1. num. 8. Torrea disp. 4. num. 27. Mendoca. g. 10. scolastica
Salas tract. 16. disp. 15. sect. 6. ubi pro ea refert Augustinum,
Petranum, Valentiam, et alios, et ex discipulis D. Thomam docent
eam Scotus in 4. dist. 12. q. 1. ar. 2. ad 5. Conradus, et Medina
l. 2. g. 84. Nazari hic, Cabrera disp. 4. ubi num. 81. ait eam
esse eorum Thomam.

Et 1.º

Et 1.º pro ea referri potest D. Thom. hic ar. 2.

Peccatum a Deum committitur quandam infinitatem habet ex infinitate diuina maiestatis, et eodem modo loquitur in t. dist. 25. q. 1. ar. 2. ad 2.º. hunc autem modum loquendi apud D. Thomam n. significare infinitatem simpliciter et intricam, sed tantum extrinsecam et secundum quid, patet ex t. dist. 4. q. 1. ar. 3. ibi: dignitas creatura recipit quandam infinitatem ex infinito, cui comparatur sicut terra humi in quantum est unita Deo, et beata Virgo, in quantum mater Dei, et gra in quantum coniungit Deo etc. Et in eo loco vocat quandam infinitatem eam, que n. est intricata, sed extrinsecata, atq. Deo n. dominat rem infinitam simpliciter, sed secundum quid. idem constat ex ar. 9. et 5. ubi ait: beatitudinem creatura habere quandam infinitatem ex eo quod coniungit infinito bono, constat autem beatitudinem creatura n. habere infinitatem intricam.

2.º referri potest idem D. Thomas q. 2. de malo art. 9. ad 11. ibi: dicendum quod omnibus peccatis mortalibus oportuit subuonere per mortem Christi propter gravitatem, quam habent ex contemptu infinito boni, sed tam nihil prohibet, qd per unum peccatum magis condemnat Deum, quam per aliud, quo in loco n. est dubium sermonem esse de offensa, que fit Deo ut summo bono, postponendo illud creature, siquidem est sermo de contemptu ex quo orta est necessitas satisfactionis infinite, qualis fuit Christi, haec autem orta est ex gravitate, quam peccatum habet ex eo quod est contemptus summi boni.

Dea apertius testimonium habemus in loco supra citato in t. ubi postquam dixit, sicut offensa habet quandam infinitatem ex infinitate diuina maiestatis, addit, ita et satisfactio accipit quandam infinitatem ex infinitate diuina nature, prout est gra infinita. ubi loquitur de satisfactione peccati hominis, patet autem hanc n. accipere a diuina natura infinitatem intricam, et haec n. est valde probabile.

2.º docet, praedictam offensam esse infinitam in ratione offensa, ita Anselm. Bonavent. Ricard. et Capreol. a. 11. de re lat. Caiet. hic ar. 2. ad long. objectionem Banez 1.º q. 27. art. 4. Vincenti. relect. de gra Christi q. 5. ar. 2. ubi 2.º. Comexo disp. 2. dub. 2. ubi pro ea refert

Alexander

Alexandrum, et Vauilium, et e' casu inter Thomistas, et R.
et ex Carris Societati docent illam Colarini^o N. L. de amine
in cap. 19. et Connubr. disp. 10. de peccatis lib. 2. et hanc
bone intellectam ego existimo probabilem.

Sic igitur ¹ Offensa, qua irrogat Deo
per peccatum mortale committitur in eo quod e' Deum personam
calatura, e' infinita in rat. Offensa. Ita Authores 2. tenent
quamuis sic n' exsulent, ita distincte, et pro ea referri possit.
D. Thom. dublij in 4. in quib' absolute, et sine ulla limi-
tatione protulit hanc infinitatem, s. t. 1. 2. q. 87. ar. 4. in 2.
arguit, in cuius solut. fatetur peccatum esse peccatum auerisionis esse
infinitum, et q. 28. de virtute art. 2. in corp. ubi etiam
sine ulla limitatione docet, esse peccatum mortale infinitam
offensam.

Probat. q. a quantitas praedicta Offensa ex duplici
tantum capite definitur, s. t. ex aine qualitate inter bonum infi-
nitum, quod postponitur, et bonum finitum, cui postponitur,
in qua inaequalitate videtur substantia Offensa, et etiam ex ina-
qualitate inter personam offendentem, et offensam, sed utraque
haec inaequalitas e' infinita. Et praedicta Offensa infinita est.
Minor e' certa q. inaequalitas finiti ad infinitum e' infinita
cum excessus sit infinitus. Ita probat, sicut si contingere poterit
id quod desumit quantitatem sua perfectionis ab aliquo infi-
nito, esset finitum, id tam accidit, q. n' ab illo solo eam desu-
mit, sed etiam simul ab aliquo finito, a quo limitatur. ut
videtur in visione, et amore Dei, si enim actus quantitatem
sua perfectionis n' desumunt a solo bono infinito, sed et a quo
finito. s. t. a pot. habitibus, creatis, a quibus limitantur.
Quare si visio Dei v. g. sicut tendit in totum infinitum
cuius etiam a principio indeque infinito natiu operante, cuius
infinita.

Restat probanda maior huius discursus, qua tripl.
cominet positionem 1. e' inaequalitatem inter bonum infinity
quod postponitur, et bonum creatum, cui postponitur, esse unum
ex his, ex quib' desumit quantitas Offensa, haec e' D. Thomae

Nota

q. 28. de virt. ar. 2. in corp. ubi, quidam rem aliquam
digniorum indigniori proponit, iniuriam ei facit, et tanto amplius
quanto res e' dignior, ex quo infert ibi. Doctor esse peccanti
mortaliter o Deum infinitam offensam, q' per illud in affectu
peccanti Deum proponit creatura.

2^a obat exemplo, si qui factio aliquo proponat
duem, v' alio aliquo nobili, minus illum offendit, quam si hominem
proponat minima, aut infima conditioni, cuius rat. a priori ead.,
q' substantia contemptus et inhonorationis in eo consistit, quod quis
verbo, aut facto, e' modo se gerat erga aliquam personam, accideret
in gradum inferiori eo in quod, qre si quis verbo aut facto se gerat
erga duem, ac si esset vir medicorum nobilitate, minori eum
afficit contumelia, quam si se gereret erga eum, ac si esset
homo plebeus, et multo maiori afficit, si se gerat erga illum
ac si esset homo infima conditioni, et multo maiori si se gereret eo
modo, que nec docet, nec licet se gerere erga predictum hominem
infimum, v.g. si illi alagam impingat. Inequalitas inter
fuerit proponit, et id, cui proponitur, e' unum ex his, ex quibus
desumitur quantitas Offensa.

2^a ratio in maiori contenta, est
inégalitéatem inter Deum offensum, et personam offendentem
esse etiam ex his, ex quibus desumitur quantitas Offensa. Secus
facile probat, q' quantitas Offensa n' tantum crescit ex dignitate
personae Offensa, ut docet D. Thomas hic ar. 2. ad 2. et 1.
q. 87. ar. 4. in 2. arguto, sed etiam ex utilitate personae offen-
denti. Unde si homo infime conditioni contumelia afficiat
magistratum, maior erit Offensa ceteris paribus, quam si illam
afficiat vir nobili. E' idem e' dicendum de Offensa Dei, de qua
loquimur.

3^a ratio in maiori contenta, quantitate
predicta Offensa n' desumit ex alio capite, nisi ex his duobus, hoc aut
videt, quia in eo, quod e' hominem proponere Deum bono creato, necio
tantum reperitur, que possunt pertinere ad huius Offense magnitudinem
s'c' indignitas personae offendenti collata cum excellentia personae
Offensa, et substantia ipsius Offensa consistens in eoque bono infinito
etiamur nro affectu esse inferius bono creato, atq' adeo etiamur esse
in gradum infinite inferiori eo in quod e'.

firmat

Dicitur, qd nihil e finitum, a quo possit intelligi limitari
 praedicta offensa, praeter personam, quae e finitum offensa, sed ab hac
 n limitatur: Et ex nullo ex capite. Minor probat, qd et imperfectio
 principij refundat in perfectionem in actum obijcti, ita ut quod e
 principium e imperfectius, eo sit imperfectior abui eorum partibus,
 tam in offensa n tanty n refundit imperfectionem, id e, diminutionem,
 sed potius refundit augmentum, ita ut quo persona offendens e imper-
 fectior, et uilior, eo offensa sit maior eorum partibus, ut de e
 constat, et ascendunt exempla adducta: Et persona finita n refundit
 imperfectionem in offensam.

Dices, etsi hoc ita sit, adhuc offensam limitari a
 persona finita, quia et si imperfectio persona, refundat augmentum
 in offensam modo dicto in compensat. tam cum hac imperfectio
 habeat trium, atq, adeo sit finita, et limitata in imperfectione,
 scilicet, ut grauitas, et magnitudo, quae refundit, habeant eiq, trium.

Sed d. qd (ut dixi) persona offendens n refundit
 grauitatem in offensam, nisi ut comparata cum persona offensa,
 ut si uix mediocre nobilitati alium eius, factu aliquo proponat
 homini infima, circumstantia persona offendenti, nec auget, nec
 minuit offensam, quae e in illa propositione, sed tota grauitas
 offensa desumit ex inaequalitate inter excellentiam persone offensa
 et uilitatem, quam offendens verificat suo facto, si uero illum
 proponat du x, offensa minuit ex dignitate persona offendenti, compa-
 rata cum persona offensa, si aut illum proponat homo infima
 conditionis, auget offensa ex minori dignitate offendenti, comparata
 cum persona offensa. Et persona creata, et ex hac e imperfecta
 offendens Deum, et personam cum bono creato, n tribuit offensa
 grauitatem absolute considerata, sed ut comparata cum Deo,
 qui e persona offensa, ergo tribuit grauitatem ut inaequali Deo,
 et dat illij inaequalitati, Et cum haec sit infinita, tribuit illi gra-
 uitatem inaequalitatis infinita, quam comparata cum Deo habet.

Dicitur 2. si hoc impossibile esset duplex
 persona infinita cum duplici meta etiam infinita, et una aliam offen-
 deret proponendo illam bono creato, illa offensa esset finita, qd
 persona offendens, nec minueret, nec auget offensam, quae esset
 in proponendo creatura personam infinitam, sed ex eo quod persona
 offendens

offendens n' sit infinita, n' minuit ratio offensa, sed potius augetur, n' sit
capax augmenti, q' eo maiori virginitati respectu d' contemptu, quo virginitas
d' persona contemptu: C' a virginitate persona offendenti n' desumit limi-
tatio offensa.

¶ Sed d' hanc rationem obijcis l' quantitas offensa
n' consistit in aequalitate, quae est inter similitatem divinam secundum se
consideratam et imperfectionem creaturae, cui parponit, sed in bonit.
divina ut attingibili d' voluntate creata, et obedientiam imperfectionis d' dicit
inequalitas e' finita, q' et offensa, quibus substantia finita e'. Maior
etiam videt, q' inequalitas consistit inter id quod debetur, et id quod datur.
Minor similiter, q' bonitas divina n' d' attingibili a voluntate creata modo
infinito, sed finito, inter finitum aut, et infinitum n' e' inequalitas infinita.

¶ Sed negando maius, cuius similitudo generatur in humani,
nam si homo infima conditione ingenti contumelia afficeret Regem,
quantitas praedictae offensa n' d' augetur ab inequalitate, quae est inter maie-
statem Regiam sicut honorabilem ab illo, et utilitatem, qua tribuit
illa contumelia q' honor, quem praedictus homo infimus potest exhiberi
regi, parvi momenti e', et ab ipso rege parum estimabilem, atq' adeo n'
a praedicta inequalitate inter hunc honorem, et illam contumeliam
desumeret iniuria, illa n' esset gravissima, cumque possint inferri in
humani, q'o potius gravior esset iniuria, si dux illam contumeliam
inferret, q' honor, quem dux potest exhiberi regi, magni momenti e',
et multum estimabilem a rege, atq' adeo, maior esset inequalitas
inter maiestatem regiam, et honorabilem a duce, et utilitatem
quam ingenti contumelia constaretur, quam inter eandem maiestatem
et honorabilem ab homine infimo, et utilitatem supra dictam, q' paulo maius.

¶ Ratio aut a priori dicitur e', q' id, quod contemnit per contumeliam
n' e' maiestas regia, ut honorabilem ab illo homine infimo, sed ipse secundum se
ad explicandam magnitudinem illius iniuria respicienda esset
maiestas regia, n' ut honorabilem a praedicto homine, sed in se ipsa
ut conferenda cum similitudine, vel contemptu, quem contumeliam tanta
contumelia illata ab homine infimo.

¶ Unde ad portionem maioris res istae debent se habere sicut in offensa
reali, sicut e' in personali, q' in huius maiestatis ipsa regia, aut divina
secundum se considerata contemnitur, et hoc dicitur quantitas desumit
ex maiestate ipsa secundum se considerata, et ex similitudine, seu
contemptu, qui desumit ex utilitate, quam persona offendenti suo facto
tribuit in ipsa; Cuius aut sit offensa realis, cuius personalis, et in quo differant
inter se sic dubio paulo infra.

2° *Secundum*: quantitatem praedicta offensae n^o desumit ex his solummodo 2° capitulis supra dictis, sed etiam ex alijs, quae sunt infinitae, sed finita, et ex voluntaria, quod est fundamentum praedicta offensae, et ex ipsa actione, quae est subiecta et ex malitia peccati, quae est radix, et denique ex quantitate boni ablati per ipsam offensam. 2° finita, et limitata in ratione offensae. 1^a pars autem consistit in quo ablati est minus voluntarij, eo minus est offensiva. 2^a ratio voluntarij est unum ex his, ex quibus desumit quantitatem offensae. 3^a ratio autem est diminutio voluntarij peccati officere, ut peccatum quod aliter esset offensiva irrogata Deo, ut summo bono, et ultimo fine, n^o sit irrogata illi, ut tali, sed tantum sit offensiva illi, irrogata, ut h^{ic} latet, ut in homicidio consistat peccata cum imperfecta deliberatione. Et si voluntarium minus poterit officere, ut cum n^o sit tali offensiva, multo magis poterit officere, ut iniquitates.

3^a *Formal*: offensiva, quae n^o consistit in damno illato in rebus, sed in actione, haec tam^{en} ratio fiat Deo, sive alicui creato, eo minus, quo maior est ratio voluntarij in actione, tam^{en} fiat ex vehementi passione, et ex ignorantia, quae minuit rationem voluntarij et abstractione quae minor, quam quae fiat ex malitia.

2^a *ante* partem, s^{ed} ex actu, quo Deus offenditur, desumit quantitatem offensae, sicut, a quo intentio est actus voluntarij, quo Deus offenditur, eo est maior offensiva, nam intro actus est circumstantia n^o tantum respectu malitiae, sed etiam respectu offensae, n^o enim potest auferri ratio, sed quam sit circumstantia augens unam moralitatem, et non aliam.

3^a *ante* partem s^{ed} desumit quantitatem offensae ex malitia peccati, sicut, q^{uod} consistit ab hac tanquam a radice. Et n^o potest illam excedere, eoa est nota, q^{uod} nulla rei excedit radicem, a qua pullulat. cum fiat q^{uod} ex eo quod Deus, ut legislator, graviter offenditur per peccatum, sicut, ut peccatum sit iniquissimum Deo, ut summo bono, ultimo, s^{ed} fini.

4^a *et* 5^a *ante* partem, s^{ed} desumit quantitatem offensae desumit ex quantitate boni ablati per peccatum, sicut, q^{uod} iniuria est privatio rerum alterius, id est, boni ad quod dicitur ut. Et tanta est iniuria, quanta est privatio privatio aut alicuius boni mensurat ex quantitate boni, cuius est privatio. Et de primo ad ultimum quantitas iniuria desumit ex quantitate boni, quod per illam auferitur, et per peccatum mortale n^o auferimus bonum aliquod ipsi iniuriam, sed tantum est privationem, abq^{ue} deo creatum et spiritum. Et iniuria, quae inferri Deo per peccatum mortale desumit suam quantitatem a quantitate boni s^{ed} s^{ed}.

Seco 1. hanc objectionem, si aliquid momenti e' quare etiam
opera S^{cti} Domini n' fuisse valentia infiniti, q' voluntarium, quod fuit fun-
damentu' suus valentia, fuit finitum, simulita' intra operum, fuit finita.
3. Sentia' mortali, ex qua supposita dignitate, et sanctitate personae ge-
rantis pullulat maior aut minor valor meritorius, fuit finita in operib'
S^{cti}. Deniq' per illa opera nihil infinitum tribuit Deo Summitas S^{cti},
solum tantu' tribuere bona illi' exteriora, atq' adeo creata, et finita.

2. r^o negando aut' quoad omnes quatuor p^{tes} et ad plerumq'
1. partu' nego aut', q' offensa substantialit' consistit in inaequalitate, qua
per actionem constituit in persona offensa, haec aut' offensa, de qua' sermo,
consistit in inaequalitate, qua e' inter bonitatem infinitam, et utilitatem
inter bonum creaturam, ut totu' fiat in illa a tali persona, et per huc haec,
qua p^{te} requirit testificationem, supponit et voluntarium pro fundate, tamen
n' eo e' maior, quo maior e' ratio voluntarij in respectu' intra limites
voluntarij perfecti, cum hoc n' augeat diuinam voluntatem, nec etiam
utilitatem testificatam.

Hoc aut' explicio exemplo offensa, qua fit in reb', fuit
quis a S^{cti} contum passione aliqua peccatoris, qua minuat ratione' voluntarij
fuit alius totidem, n' ex parte peccatoris, aut alio ex S^{cti}, qua minuent
voluntarium, tunc n' e' omnia iniuria' realis, qua Deo irrogat a S^{cti} iure
quam, qua irrogat a 2. quavis illa sit minus voluntaria, et per vna
sit minus mala.

Et ne quis dicat, hoc habere locum in offensa reali, q' non
consistat in privatione physica bonorum, ad qua quis habet ius, n' requirit
voluntarium, ex quo fit, ut n' minus offendant' qui in reb' suis ab amente
incendente domum ipsius abique rationis usu, quam si d' faret ab homine
S^{cti} competere, ne inquam, hoc quis dicat, apponam' exemplum in Sumarij
in offensa, qua n' fit in reb', sed in abrogia, in quo gen' offensa etq'
e' inaequalitas docet D. Thom. in 4. q. 15. q. 1. q' n' qui percutit
aliquem a laza vicium nobilem, factu' illo percutit illum esse utilitatem
hominib' infima conditioni, q' praedicta offensa consistit in aequalitate
inter excellenciam illius vici, et utilitatem, ut testificatur illo factu'.
At hoc n' inaequalitate alio illa deorsum offensa, haec aut' inaequalitas
eadem' in persona offensa, siue abus sit multum voluntarij, sua pars
dummodo sit perfecte voluntarij, atq' adeo offensa etq' e' eadem, quod
ad ex parte voluntarij inquitur in actione offensiva e' malitia, q'
et abis igit' reddi mala, et etiam in ipso agens.

Dixi, dummodo sit perfecte voluntarij, q' ubi e' imperfecta
ratio voluntarij, ut in moribus i' primi, tantum e' peccatum veniale, potest
aut Deus n' respondit creaturae, cum per hoc n' augetur homo a Deo, ut summo
bono atq' adeo per hoc n' irroget iniuriam illi, ut tali, sed tantum ut
legitatori.

Bartholomaeus

Ed. Hall

sed dicitur: Dominus voluntarius parat, etiam auctore non
 offensa peccata committit, ut constat in motu i. i. & multo magis parat illam
 immutare = Deo autem, et nego eam, et rat e, q' offensa de qua
 loquimur non ex gravitate offensa dei, ut legislatoris, hanc autem requirit per
 se de voluntarium, ex quo non requiritur paritas inaequalitate in voluntario
 peccato, nisi inaequalitatem in offensa, q' peccatum voluntarium
 requiritur, ut constituitur a sum apparatum ad praedictam non offensa
 ab illa, nisi ut tra tribuere illam.

Ex his autem constat: In iuris confirmatione 2' partu' anti, necesse
 ex intentione adu' crescit inaequalitas inter civitatem bonitatis, et utilitatis
 quae e' intra bonum creatu, ut satisfactio ab homine = Ad 2' partem
 3' partu' anti, dicitur in illu' 3' objectioni.

Ad 2' partem 4' partu' anti dicitur: In iuris et deo in iniuria
 reali, nego autem in personali, seu consistente in actione, hoc autem constat
 in furto, et rapina, nam etsi utraque gravet personam offensam eipson
 omni, tam maior e' iniuria, q' rapina, quam in furto, ut docent Thomae
 cum 2' Thoma 2. 2. q. 66. ar. 4. unde in rapina pot' compensari per
 restitutionem iniuriam, quae consistit in danno illato in bonu, velat
 satisfaciendum pro offensa personali, quam rapina addit supra factum
 ut docet de Thoma supra relatu' in 4. ar. eodem e' de detractione, quae
 non habet adu'ntum contumeliam comparata cum ea, quae illam subet
 detractionem. hanc est addit supra detractionem iniuriam contumeliam in
 actione, atq' adeo compensanda iniuria detractionis per restitutionem
 famae, velat satisfacienda iniuria contumeliam.

Sed ex solut' huius 2' objectionis triplex resultat diffi-
 cultas. 1' e' requiritur ex ea quantitas offensa deum, ex utilitate
 persona offendenti, comparata ad dignitatem persona offensa. sequela patet.
 q' ratio sequitur ex inaequalitate inter excellentiam persona offensa, et
 utilitatem redditam a persona offendente, 2' utilitas persona offen-
 denti non conducat ad quantitatem offensa.

2' difficultas e', sequi ex vili' maiore esse offensa
 in peccato generali, quo vilius e' bonum creatum, cui postpondit deus
 et similiter sequetur, eo gravitatem esse offensa, quo vilius e' peccatum
 offendens, atq' adeo gravitatem esse offensa in peccato hominis, quam in peccato
 angelu'.

3' difficultas e' q' non rat offensa de qua e' sermo, quam
 nos personalem vocamus, ut dicitur a reali. e' illam in affectu, ut eiq'
 in affectu, si ^{um} sequit' illam non indiget satisfactio. ut subat in
 sumari, nam qui tantum in affectu auferit ab alio sua bona, atq'
 etiam famam, et honorem, non tenetur ad aliquam satisfactionem
 si ^{um} sequit' hanc iniuriam esse realem, atq' esse merendam ex quant'
 boni

51
boni, quod per illam auferit ad deo, quod e finitum.

Ad 1^{am} nego sequens, id est ratione secundo an, et nego itam, q.
quo persona offendens vilis e eo maiorem vilittatem certificat in persona
offensa, q^o maior offensa e alige inflitta viro nobili ad homine infimo
quam inflitta ad alio nobili, hoc aut intelligendy e de augmento facti, q^o
offensa e capax illius, id e, q^o aliunde e finita, q^o aut sicut incapax
augmento facti, ut contingit in praesenti, tantum accipit augmento mate-
riale x^o ea, qua latius dicemus.

Ad 2^{am} nego sequens, q^o quantitas offensa defumit ad excelsu
facti, quo bonum diuini excedit vilittatem, qua e infra id bonu creatum,
q^o cui proponit deus: sic aut n^o e maior resp. boni creati inferiori, quam
respectu maioris, q^o respectu vtriusq^o e excelsus infinit^o, ut e exemplum in
linea infinita comparata cum linea palmari, et bypalmari, n^o e^o esset
maior factiter excelsus illius linea ad quantitatem vnius palmi, quam
ad quantitatem duorum, cum utriusque esset infinit^o, vtriusq^o aut^o infinita
n^o factiter maior alio, ita inposito.

Ad 3^{am} nego eligendo: am. partem, digno tamen
duplicem affectum, alium, qui maneat infra virtute desiderij diminuenti, alij
in bono suo, n^o tam perfectio, qua qui tollat, alium esse in gradu inferiori,
eo in quo re ipsa e, ut cum qui ex parte faciat a deo contum auget q^o
nacet per hoc desiderium tollat. Prum capite illis q^o prius tollatur
illos habere, alius e affectus, quo qui tollat, alij esse in bono, cum sit excellen-
aut esse minus excellentem, quam reuera e, et sicut medi e affectus, quo
qui deum proponit creatura, illo namq^o n^o efficit maiorem creatura,
tam eo ipso quod se gerit erga illum, ac n^o esset maior, tollat suo affectu
illum maius esse, ad eum tamen quo qui nobiliorem vixum affectat, qua
contumelia, n^o efficit illum viliorem, tam eo ipso quod se gerit erga illy
ac n^o esset vilius, tollat illum esse viliorem.

3^a omnia obiecta sic ponit ad authoritate nostri
opposita, inter peccata mortalia e inaequalitas, ut Thomista docent cum
D. Thoma 2. 2. q. 77. ar. 2. et ostendat ex verbis d^oti ad Pilatum bar. 16.
Quia me tradidit tibi, maius peccatum facit. Sed n^o e iniquita ratio offensa
in peccato mortali. Coa probet, q^o vnum infinitum n^o e maius alio.

Cent nonnulli v. Thomista negando eam, putant
en^o feruam dei, de qua loquimur, n^o esse equali in vobis peccati, quae scilicet
vtriusq^o benedictio videtur ab ipi, qui putant offensas diuini fieri specie vtra
e ueritate specificam peccatorum, tunc en^o vna offensa esset maior alia ma-
terialiter ad eum modu, quo dulcedo infinita intensiue, i^o esset distributi, esset
maior et perfectior amaritudine, similiter infinita in intentione, sic aut ex eamq^o
dulcediue ad amaritudinē n^o esset in intentione, sed in perfectione essentiali, q^o
cum ex sac. d. vray sit finita, potest vna esse maior alia, quod e finitudo
esse maius alio materialiter.

Quo tam excellentissimo, et tunc offensa, qua fit Deo, ut legislatori
 Divini, et per specie in peccatis, peccata dicitur, tam offensa, qua fit Deo, ut
 summo bono, comprehendo illum bono creato, a se eisdem non in omnibus
 peccatis mortalibus, q̄ hac n̄ potest variari ex p̄ boni Divini, quod proponit
 et de se oritur, nec eis ex diversis boni creati, cui proponit, quod quod
 q̄ si ex sac variant, requirunt offensa d̄ numerum diversitatis, specificam in
 diversitate specifica peccatorum, sed aliunde, quod nullus ex authorib̄ averit.
 sequela patet, q̄ si aliquis iuret saltem p̄ter tractatam vitam, alius p̄portuenda
 animam, alius p̄ter tuas divites, peccatum erit eisdem specie, et tam
 bona, quibus Deus proponit, sunt specie diversa.

2° id patet, q̄ ubi d̄ diversitas specifica, d̄ inaequalitas
 facti in rerum communi, que differunt specie, et inter eisdem offensa, qua fit
 Deo, d̄ proponit vita, et eam, que fit illi, dum fama proponit, n̄ ē inaequalitas
 facti, cum d̄ offensa consistat essentialiter in excessu infinito, qui d̄ inter bonum
 Divinum, et utilitatem boni, quod ē infra vitam creatam. d̄ consistit essentialiter
 in excessu, similiter infinito, et utilitatem, que d̄ infra famam creatam.
 in sac aut excessus n̄ ē inaequalitas facti, sed tantum materialis, ut in solut.
 2^a objectioni explicui.

Deo ergo videtur an: peccata mortalia sunt inaequalia
 in rat. malitiae, p̄cedo, in rat. offensa, subditque, in rat. offensa Dei, ut le
 gislatori p̄cedo, in rat. offensa Dei, ut summi boni, nego, ubi obsecunda
 d̄ dicitur D. Thomae 3. p. q. 10. ar. 3. ad 3. dicentis, duplicem esse infinitum,
 aliud quoad via, aliud secundum aliquid detratum. s. infinito n̄ potest dari
 aliquid maius in illo gen. sicut exemplum de capite in gen. quantitati
 quod sit infinitum secundum longitudinem, latitudinem, et profunditatem s;
 at 2° infinito potest dari aliquid maius, sicut exemplum in superficie, que
 sit infinita secundum longitudinem, finita tam secundum latitudinem, aliam
 que p̄ se finita, potest esse alia maior superficies.

Ita in praesenti: peccatum n̄ ē infinity quoad via
 n̄ en̄ quoad malitiam, et dicitur nec quoad offensam, qua irrogat Deo,
 ut legislatori, tam ē infinitum quoad rationem offensa, qua irrogat Deo,
 ut summo bono, et ideo unum peccatum potest esse maius alio, quoad res
 rationis, secundum quas ē finitum, et ratio quoad eam, secundum quam ē infinitum.

Sed ō hanc solutionem dicas: s. rat. malitiae
 et rat. offensa, de qua loquimur, n̄ differunt re ipsa, sed solum rat. ē
 impossibile, unam esse infinitam, et aliam finitam. an̄ p̄batur,
 q̄ offensa ē quod morale in gen. bonitatis: ē in gen. malitiae, cum
 nec in habeat indistinctam: at n̄ ē malitia re ipsa diversa ab ea, que con
 tituit essentialiter peccatum, alias in quolibet peccato erit duplex malitia
 Diversa

Sit exemplum
 sicut in hoc
 si iudicatur
 in dicitur
 hanc
 uerba hanc
 Mendacium
 ut offam

diuersa. — Res nego, et ad probationem scedo maior, et dignus minor, qui
 talis e' n' e' malitia re ipsa diuersa ab ea, que constituit essentialiter peccatum
 si sermo sit de diuersitate, que sufficit ad constituendam d' istam
 speciem in gen' malitia, aut diuersum individuum in ead' specie scedo.
 si aut sermo sit de diuersitate, que e' inter istam, et id, quod ad illam con-
 sequit, nego. At rat' offensa, de qua loquimur, requirit ad malitiam,
 que habet esse perfectum in gen' malitia, an aut malitia constituitur
 in esse malitia perfecto per aliquid orationis oualiter malitiam, an uero
 per aliquid, quod sit accidenti malitia, n' pertinet ad presens intentionum
 sed ad materiam de peccati, ubi utramq' ^{am} g' habilem iudicabam, et habilius
 2^{am}

Sit exemplum
 in hoc casu
 esse n' casu
 sed res ipsa

Res nego, et ad probationem scedo maior, et dignus minor, qui
 id e' ex eo q' malitia sit perfecta in sua specie, sed quantitas maliti e' finita
 q' et predicta rat' offensa. Ita ondat, q' effectus n' potest excedere suam
 causam — Res, si sermo sit de propria efficientia, negandi auemane
 si aut de re a priori, reddendam esse, nam quantitas, seu perfectio maliti
 n' e' causa offensa, de qua loquimur, sed e' rat' illius a priori, hec aut n' possit
 similitare id, cui e' rat'. Inbat aut n' esse ueram causam efficientem, q' n' e'
 requirit attentionem physicam, que n' potest esse ab ente moral'.

Res nego, et ad probationem scedo maior, et dignus minor, qui
 q' obuiant auct' appari, perfectio aialis ad n' commen-
 surat specificatus extrinsecus, et obfeto, sine, aut t'ro, sed specificatus intrinsecus,
 s' e' modo attingendi peccati extrinsecus, ut exemplis inbat uisionis, et
 amoris dei, sed modo, quo peccator attingit Deum, q' d' ipsum offendit, e'
 finit, q' per finit n' potest attingere Deum infinito, q' predicta offensa e'
 finit — Obuiant, q' specificatus extrinsecus offensa, que fit deo per peccatum
 veniale, e' ipse deus, et tam q' per offensam attingit Deum finito, et improprio
 illa n' e' infinita. q' quantitas offensa n' commensurat specificatus extrinsecus,
 sed mo, q' per illum attingit.

Res nego, et ad probationem scedo maior, et dignus minor, qui
 Res nego, et ad probationem scedo maior, et dignus minor, qui
 inaequato, scedo, si aut de specificatus extrinsecus inaequato, nego, ut inbat
 in uisione, que n' tantum sapit totum infinitum, sed etiam enet a principio
 infinito. Cudo erig esse specificatus uisionis, docet D. Thomas l. p. q. 1. a. 5.
 ad 3. imo uultur docet sem operem specificati per tram, que e' principium
 operis, in meo q' specificatus inaequatus e' infinitus, hec tam n' e' alius prater excorium,
 que constituit persona offensa excedit uilitatem soni, quod in illa uelut offendit.
 et q' dicit in rat' pro mea u. uultu, offensa in hac inaequalitate consistit, q' n' dicit
 n' dicit persona offendens inaequata et persona offensa, tantu potest conuenire ad quantitas
 offensa, quatenus potest conuenire n' hoc ut illa excorium sit maior, q' potest conferre
 ut uultu uelut offensa per abt' sit maior, et in offensa, de qua loquimur conuenit, q' e'
 prius, perre requirit ad attingendi gradum specificatus, sed quamuis persona offendens
 potest necesse de specificatum, hoc n' uelut q' ut dixi in 1. dicitur, pro mea u.
 n' dicit per suam indignitatem affluere conuenit, sed ut operatus q' in f'ra dignit' persona
 offensa.

2. Sed, dicitur, per se habet in se esse infinitum, et in se esse esse infinitum

in rebus, sive in act. Ita e in aequalitate multitudine potentia essentia, ut dicitur in 1. Thomae
sup. citat in 4. Inequalitas aut in qua haec esse vitalis consistit, e ea, qua comendat in illi
tatem, ut rebus, sicut ad ipsa esse, et bonum dicitur n. ut rebus, sicut ad ead. Sed auid, et et in aequalitate
miseriam, ut in illis dicitur in 1. Thomae. Ex hoc exemplo, accipit agricola ab illi quo in se nihil
ingen bonum, q. suppono fuisse copiosius a morte, cum magno expensu paravisset. Sic per se legato
ex gratitudine debet tantu bonu, quibus excepit, imo et minus x. Leges gratitudinis, non expensivitate
excusat ab impletione, sicut debet, et tantu debet exempli gra aliquos fructu, quos percipit ex terra,
n. sic suo benefactori primum in usus, ut dicitur, ingratitude illa n. consistit in aequalitate
que e inter inuicem, et beneficiu, q. ex ad agricola gratitudo, q. suppono tantu, sive gratitudinis
ab illo per illos fructu, atq. adeo si in illa aequalitate consisteret illa ingratitude, n. esset maior,
quod si agricola n. alio beneficiu acquirit, nisi id, quod illi fructu, sufficere gratificatur.
S. vult illa ingratitude in aequalitate, que e inter illos in usus, et beneficiu acceptum ad aequa
et recandy, sicut in 1. Thomae dicitur.

Secundo dicitur, q. in omnibus, ut tunc quo peccati attingit, dicitur qd. ipse offerunt, esse
infinitum, q. infra se finito n. potest deus attingi mo infite = Sed dicitur de illo, si ex merito
de mo, quo attingit phyco, vna e, n. aut de mo, quo moraliter attingit per ipse offerunt, fallit e,
et ad probationem reo, quum, quo attingit per suum modi offam, n. esse certat phyco illu, sed in
moraliter commutat de persona offa, hoc e, in aequalitate offerenti, ad offerenti, hoc e, de peccato requirit
ex se. q. ad probationem deo bono creato.

Ad probationem, dicitur maior. qua talis e, specificum est in offa, qua fit per peccati
veniale, e deus, scedo tamen esse deo sub reo legislatori, quae e, rat. Deo e contra q. ad deo
finita, nego aut esse deo sub reo summi boni, q. per peccati veniale n. potest per se bonum
bono inferiori ipse, dicitur, n. debet illa esse dilectioni officii dei, ut in summi boni.

Sed o. Sane dicitur dicitur s. ille, qui transgreditur legem dei, talis illo
alio deum n. esse legem forte. q. talis deo carere in gra, aqua habet, ut possit lege ferre,
atq. adeo constituit in deo in aequalitate inter ipsum, ut oportente, et ipse, ut n. oportet eum.

2. dicitur, peccati venialiter constituit sibi deus ultimum finem, et dicitur,
a quo n. auerit per peccati veniale, et bonum creatum, cuius gra peccat quod nec refertur
a peccato in deum, nec e refertibile in ipsum, atq. adeo e ultimus finis illius q. dicitur, q. dicitur
dicitur deo bono creato, tamen illum ex aequo p. dicitur bono, atq. adeo suo affectu talis bonum
creatum esse aequale bono deo, atq. adeo constituit in deo in aequalitate, que e inter bonum infinitum,
et finitum.

Secundo ad 1. modo dicitur, qui in aequo alium praesertim, aut alio sibi dicitur tantu
talis mo alio n. e comparatione eorum, quae transgreditur, n. aut n. esse imperium alio legi
atq. adeo n. talis deo n. esse sibi aliquo legem = Sed dicitur dicitur, talis sibi dicitur dicitur
dicitur simpliciter, nego, sicut finis, quum alio, et deus, ut alio finis positum, et simpliciter
alio aut alio negatiue, et recandy quod, x. ad deo, et magis eam, q. alio finis negatiue, et recandy quod
n. ex aequo in affectu sibi ultimo positum, et simpliciter. Dicitur aut dicitur dicitur sic explicat
peccati veniale n. aequo charitati simpliciter, atq. adeo n. impedit, quomodo homo dicitur
deus super ora, et in ipse refert gra, que sunt reprobabilia, cuiusmodi sunt bona dicitur alio
atq. adeo hoc peccati n. impedit, quomodo homo dicitur eodem sabbat deo pro ultimo fine, quomodo
aucto illo sabbat, cumq. ante ad peccati veniale, sabbat illy pro ultimo fine positum, et
simpliciter, q. ut adueniente peccato veniale, et tunc sabbat illud pro fine eodem ultimo,
atq. adeo pro summo bono, et creaturam, pro cuius amore committit peccati veniale, tantu
habet pro ultimo fine negatiue, et pro fine, quem n. refert in alio dicitur, n. tan pro fine
ultimo, et simpliciter, atq. adeo n. sabbat illy pro summo bono, ex quo dicitur, homo n. peccati
venialiter, n. ex aequo suo affectu creaturam deo.

5. dicitur, sequi ex dictis, q. debet peccati mortale esse digni pena inferna
in intente, nec e d. Thom. in 4. dist. 46. q. 1. ar. 3. ad 6. o. id, ex quo sequitur.

Sequitur patet

Sequela patet, q^a pena debet proportionari = dicitur a nonnullis recedendo regulam,
et negando min. q^a D. Thomas 1° ar. 2° q. 6. et q. unica. 2. ar. 2. q. unica. 1. ad 4^{am}.
docet, peccata mortali parva infinita, quibus ex misericordia Dei n^o infligitur, ita Thom. tract. 3.
mortal. cap. 2°. De hincenij lib. 1. De legib. cap. 27. et alij, quos supradicti nominis referet Vazq^z
l. 2. q. 87. et nouissima Comencio, et Comencio. sup. et alij tt. societate.

Nihil tam videtur, negandi peccata mortalia esse digna pena reuiv^o infinite intentata
Ita D. Thomas 1. 2. q. 87. ar. 4. et ibi Calot. et Medina, Comencio Vazq^z, Serra, et Sumel
ibidem dub. B. Valent. disp. 1. q. 17. pun. 4. Sals, et alij, quod aut aiunt nonnulli ex
tt. pro opposita doct. solari, et penam eternam n^o esse minoris pena temporalis infinite
intentata, et illy esse commutabile in Sane, n^o habet locum, in casu ut negare esse
pote volere, aut alij qualitate infinite intentata, nec en^o potest fieri operatio inter malis
possibile, et malis impossibilibus, praesertim si sit impo. tate effectus, qui dicitur in illo.

Probat. si id arguitur legi haberes in pena, probaret etiam quodlibet op^o m^o
totius beatitudinis esse dignam premio infinito in intentione, q^a ergo deus poterit eternitatem
premy n^o esse minoris premio temporalis infinite intentata, et quoniam praedicta. ut sui arguit
intentione, et in hoc sac. dicitur in auctum in se latere n^o autem, fructuam, ut legenti subdit.

Seco C^o ad praedictam s. defectuorem negando, regula, et ad praedictam
digniora e^o illa proposita, pena debet proportionari offensae, si en^o remoret de offensa
reum, se fallat e^o, n^o de offensa, prout tribuit actui rationem culpe, veritas,
hoc aut facile explicat in offensa reali, cuiusmodi e^o casus, et fuerit materia graui
ha est offensa n^o inferunt reatum pena reuiv^o se considerat, alia semper infe
rent reatum eundem pena, q^a offa, qua consistit in damno illato in re, reuiv^o
e^o ead^o in illy, si mat. suat, sit equalis, ondet aut minus graue dignitate pena
ex defectu etatis, q^a ratio illis damnum praesumit minus voluntarium, similiter
ex occisione data ab eo, qui casus e^o, et ex alij capite, ex quib^o n^o potest
ut offensa, seu damno illatum, d^o tribuat t^o culpa iuxta totam ead^o
grauitatem.

In praesenti C^o ratio offensa, de qua e^o sermo, dicitur e^o modo parat
tribui tribuere actui ratio culpa. 1° si sit voluta indirecte, et interpretatiue
2° si sit voluta directe, et ex parte. 1° modo n^o tribuit peculiaritatem ream
culpe, q^a e^o circumstantia generalis imposita in omni peccato mortali,
huiusmodi aut circumstantia n^o tribuant peculiaritatem ream culpe, ut patet
docent tt. in mat. de peccati ad q. 75. l. 2. q. quoniam circumstantia
n^o prohibent diuersa lege ab ea, qua prohibet actus, atq^z addit in actu
tendente indirecte in illos, n^o e^o diuersa directas ad legem, ab ea, qua
habet actus, ut. sui obiecti, si aut sit voluta reuiv^o modo, sit directe
tunc tribuit peculiaritatem ream culpa q^a Charitatem, n^o tam infinitam
q^a peccatum malitiam moralis contribuentis ream culpa, n^o e^o ipsa offa
secundum se, sed ipsa, qut prohibita lege, in eo aut quod e^o est
legem prohibitam, n^o e^o aliquid infinitum.

Proo si quis voluerit eo ipso q^a in peccato
e^o infinita offensa, id posse iuste puniri pena infinita, potest cum
quibusd^o C^o rueri. Doc. dicendo homines in penam peccati mortali
pote iuste puniri quocumq^z dono gratuito, sed quod aut ordinatur
cum.

cum paret ordinare ad unionem hypotheticam, paret iuste puniri
privacione illius, cumque privatio accipiat suam quantitatem a
forma, cuius e privatio, illa erit infinita, siquidem erit privatio
boni infiniti, et substantie infinita.

Quamquam in hac solut. ad miki videt difficile
quod ex ea sequeret minori culpa posse correspondere maiorem
penam, sequela probat, q^a quo gra e maior, et magis extra ordinaria,
eo minori culpa de peccato potest, vide gra miraculorum et peccata
possunt a Deo iuste subtrahi propter peccatum veniale, hoc autem
explicio exemplo in humanis, si Rex ordinaret vasallum ad gratiam
aliquam extra ordinariam, cuiusmodi eret conuictum regni, paret
iuste illam abstrahere propter laesam offensam vasalli in ipsum,
q^a quo gra illa maior est, et magis prater predict. Leges totas, eo maiora
obsequia in vasallo requirit, qua sint dispositio congrua ad tantum
beneficium, atq^{ue} adeo propter maiorem culpam in obsequendo regi,
potest iuste subtrahi.

Aliius aut ratio a priori e, q^a ut carentia alicui
gratia habeat rationem privationis, et pena, n^o sufficit ut homo ad illud
sit ordinatus, sed necesse e, ut tibi Legi tribuat dominium in ordine
ad finem supernaturalem. nam sicut in naturalibus ed dicitur conuictuale
ad solute, et simpliciter, quod tibi lege tribuit rebus in ordine ad suum finem
naturalis, ita in supernaturalibus ad conuictuale dicitur ex iustitia et aequatione, sed ad finem super
naturalem, quod tibi lege tribuit nobis in ordine ad predictum finem, cuiusmodi un
gloria, gra subtrahitur, et auxilia ad bene peccandi, et sic eam causam etiam ex
suppositis n^o sit conuictuale tibi gra miraculorum, praeservatio ab n^o peccato veniali
et ab originali, amundatio ab isto in utero matris, et simili gra extraordinariis.

2° existimo casu quo deus ordinaret aliquem hominem
ad unionem hypotheticam, qua erit gra extra ordinaria, foret ut propter peccatum
veniale, propter illam iuste denegaret, in quo casu carentia illa n^o habet et
rationem privationis, et pena, alius peccatum illud n^o eret veniale, sed mortale,
et propter illud homo perderet eandem gratiam que creata. q^o dicitur in denegat. illius gra
n^o habet, ut iustitiam, sed ut utenti iure ordinatio, q^o habet ad n^o tribuendum gratiam
extra ordinariam.

Cuius dicitur, gra illa subtrahitur tibi propter culpam: q^o habet
rationem pena = credam, et nego eam, n^o en^o quidquid subtrahit propter culpam
habet rationem pena, sed id quod subtrahit a Deo, ut iudice, atq^{ue} ad id attendendum a
de malitia, quam habet culpa ex eo q^o d^o Regem, in illo aut casu gra illa subtraheret
a Deo, ut domino illius gra, et utente iure suo in n^o tribuendo illam, nisi per obsequium
extra ordinariu, q^o tamen potest esse congrua de peccato ad gratiam extraordinariam, q^o illud
peccatum n^o impediret illam gratiam, q^o eret o^{mn}ium, ut Legistarum, sed q^o impediret
obsequium extra ordinariu erga Deum, ut dominum illius boni.

Hoc aut

Hoc aut facile explicat in hoc valde diuise, qui n' uult iudex, et
 ordinaret alij sibi n' subditum ad magnam diuinitatem, ea rati' possit iuste denegare
 se n' praeritum sibi obsequij in se u' re, in quo casu prauis diuinitatem n' habet in p'ca
 sicut n' ut iudex, sed ut domin' illarum diuinitatum utroq' iure suo in n' offerendo beneficium
 extraordinarium nisi p'pter obsequij extra ordinarij, quod impeditur illa omnis obsequij in
 se u' re.

¶ 26. g. l. ar. 3. ibi quantitas p'ca respondet p' amicitia' culpa' secundum intentionem ad eandem
 ut peccato mortali n' comparandae illam infinitatem in p'ca p'pter eam, quae cor
 respondet infinita' durationi' peccati, haec aut e' duplex, scilicet infinita duratio p'ca
 et permissionis infinitarum peccatorum n' x' color' n'. Damna' in se ip' suo peccant, et
 cum p'p'os' illorum facta sint infinita, fit, ut permissiones peccatorum sint infinita.

¶ 6. Obijciat, magis offendit Deum, ut summus bonus qui illum
 odio habet, quam illum, qui sine odio illum respicit creatur n' qui illi odio
 habet, n' tantum tenet suo affectu illum esse infinitatem bono creato, sed etiam esse
 malum; & magis illum offendit. — Firmat, q' actu diij e' p'p'os' et diuinitate tenet
 homo Deum n' esse summum bonum, alij aut' peccati, quid' homo peccat in p'ca
 & in se ipsum, indirecte, et implicite: & modus attingendi summum bonum, per osiam
 potest esse maior in una offensa, quam in alia.

¶ Eo dignando aut' magis p'ratiter, nego, magis materialiter,
 scedo, et sed rati' pot' est. imbibita in anti, q' sicut inter bonum infinitum et malum
 sit distantia infinita ita inter bonum infinitum, et bonum infini' bono creato, q' illa
 n' potest esse maior p'ratiter, quam haec, sed solum materialiter, ut rati' dixi =
 illa firmatione scedo aut', et digno sed, modus attingendi p'ratiter, scedo modus
 attingendi moraliter, nego. E' x' eo aut' quod e' p'ratiter in actu peccati, deum maiorem
 malitiam moralem intra eandem speciem, on'at in intentione, et ex p'cedente mo
 g'ra deum maiorem in alia specie, on'at ex dictis in solut' 5. objectionis,
 q' offa, quae fit deo, ut summum bonum inuicem uelut n' e' bonum peccati lege
 prohibendum, ut ibi explicuimus, at tendentia directa in dei offensa, quae
 quae ad eam transgressionem quodam in re ipsa peccati lege interdicitur.

¶ 7. Obijciat, sequi ex dictis, n' potest remoueri peccati p'ratiter in
 ratione de' atq' adeo bonum n' multiplicari per eam intentionem, q' e' s' uident. ser. 6. diuinitate.
 sequenti patet, q' tra finia n' habet cum ad expellend' eam infinitum = hinc objectioni
 reo facta in tract' de multiplicat' nunc breuiter regula negat, et ad p'rationem p'ratiter
 assumpti, si expellat per eam tra per quam bonum deus sibi reconciliat, negat, q' per my
 tra per quam bonum deo sacrificat, scedo, q'ra aut habitualis expellit e' modo,
 n' 2. de hoc reddidit sermo sub. sequenti.

¶ 8. Obijciat, de q' e' infinitum in alij gen. n' potest infra id gen' multi
 p'caz, q' offa de' de qua sermo multiplicat' e' n' infinita in illo gen. hinc e' tract' 3. p'p'os' ibi infinitum e' id
 extra quod nil e' accipere in suo gen' ser. d. Thom. 4. p. 2. ar. 3. ad 3. dicit ea p'ca, q' de celo respic' 2.
 q' p'ca 2. ad eam tra, mentionatur, imple' euer' ea plura corpora, n' alio' euer' in p'ca = sed negat dicit:
 Tra aut' et d. Thom. intelligendo, nunc de infinito 2. tra, n' dicit ad q' dicit de corp' infinito, cum 2. n' commisit
 euer' p'ca citato loco, n' euer' q' illi alia potest esse tra. It' q' alio' corp' respicit ea p'ca, cum uery' p'ca imaginarij
 et hinc imple' euer' alio' corp' quae tra n' imple'at in infinito 2. tra, necesse in o'ra infini'
 deus obijciat, sequi ex dictis, in p'ca moralis e' ad uirtutem totij ualoris illi acti, quo dicit' motus accipit. E' re sue
 infra = ad sermone d. Thom. reo, q'ra euer' euer' motus illi, n' q' quando infinitum n' corp' respicit apud ipm' in tra
 respicit et tra, ut e' p'ndunt telum. q' e' n' ad alia, p'ratiter euer' signat' tra euer' euer' 2. dicit' euer' euer'
 signat' in tra' citato, ex 3. in uirt' colligi ex dupl. relato, tra n'. in quo appat' illi infini' sine illa dicit.

philosopho

finita operis, ab illa quibus lingua ab ipse faciente, ab hac autem
lingua ab augente illa operis in tra landa speciem:

1° huius arguto triplex potest adhiberi solutio, ut nullo modo
qualis est satisfactorius, ut sit equalis an iuris de se videtur, illi
pro ut videtur actus dicitur seu culpa que finita est; id autem suadere
potest quod pena subrogat loco satisfactorius quod si pena tantum intelligitur
pro officio pro ut videtur actus dicitur culpa sequitur satisfactorius tantum
hiberi pro officio 2° conditio dicitur:

2° solutio est potest esse deus deus absolute infundere gratiam
intra intentionem hanc in illa multorum personarum proinde potest quod
tota moralis intentio que dicitur opus meritum dicitur a proinde.
Sed ita est Valens infinita intentionem

3° solutio est actus satisfactorius pro officio infinita in re
deus, aliquos infinitate quod probatur potest quod actus dicitur, qui omni homine
vel peccato dicitur in dicitur dicitur factus legi illo; effectus satisfactorius equalis
est pro peccato sed ad destruendum peccatum per in dicitur dicitur factus. Cum illo
in requiritur infinita infra hominem, ut in gratia habituali dicitur,
que dicitur est sine aliqua infinitate peccatum quod in gratia; quod ad satisfactorium
satisfactorium pro illo ad equalitatem requiritur infinita

Quod dicitur potest hanc solutio quod opus Valens equalis legi gratia hanc
habitudo dicitur Valens equalis legi limitatione peccati mortalis sed opus
equalis Valens legi gratia habituali in dicitur Valens infinita; legi hanc
gratia in dicitur proinde infinita quod opus Valens equalis legi limitatione
peccati in dicitur et Valens infinita

Ad hoc solutio impugno; quod satisfactorius exhibet personam officium
quod respicit id malum quod personam offendente malum videtur sub hac proinde
ita videtur; sed malum quod quodam modo aspicit personam offendente. Ob hoc quod per
satisfactorium intendit; expelli ab illa quod satisfactorius sit equalis dicitur et talis
proinde officium 2° de dicitur dicitur; in dicitur ut sit talis proinde malum
que est in persona offendente.

Et hanc dicitur dicitur in dicitur satisfactorium legem magis
Plena proprie respicit culpam respicit in dicitur confessionem legis
Et damnum quod per illa infestum bene creato publico; pena in dicitur
et dicitur bonum; at satisfactorius dicitur legem respicit in dicitur

aliquid huius vel illi personis

Ad hunc autem illius solutionem dicitur quod si per se
rogat hoc satisfactorius, si satisfactorius dicitur quod si volun
tate sua pro satisfactorio in se ipso ponit culpam; sed, si autem
videtur quod e bonis quoddam personis cui dicitur satisfactorio pro quod
intendit operari, etc.

2. solutio sequitur hanc minus probabiliter deprobabilitate
qualitatis in hunc intentionem: quod aperte dicitur in libro 1. parte 2. quaest.
vno dicitur quod putat deum absolute posse punire alios quod dicitur
deprobabilitate intentionem id magis deum habere: satisfactorio, ut
videtur e apud ipsum dicitur qd cap 2.

3. sequitur aliam dicitur minus probabiliter hunc operari
sicut ab hoc iusto ex parte paribus, hoc est maioris valoris quo pro
satisfactorio, quod gaudet e intentionem: cuius oppositum probabilius inflat
deum de valore operum dicitur hunc fuerit

4. solutio impugnat dicitur hanc dicitur hanc dicitur hanc
Ordino dicitur aliquis actus ita in deprobabilitate hanc peccato utitur
fuit Galudet, ita actus in effect equalis satisfactorio. Immo
ita actus est donum gratia hanc per. Namque peccatus hanc quod
e effect minus. Et dicitur peccato facta adio; quod est equalis
satisfactorio; 1. con pro qd dicitur debet nil aliud e quod hanc
ho iustis; gratis facta e peccato; 2. con pro qd dicitur magis in
te debet gratis dicitur; et pro ad equalitatem; satisfactorio act
bitore.

5. si quis attendat actus hanc qd peccatus hanc quod per
fectus operationis peccato: id est hanc facile assignare dicitur in
in pro satisfactorio. Et actus proprius hanc hanc hanc sequunt
naturam ad equalitatem hanc peccatus; actus autem proprius hanc re
quirit; id est hanc debet per modum operationis dicitur e
equalit debet; id autem hanc illud in qd dicitur hanc, id est
acceptatio ad amittitur, in e hanc acquirat hanc equalitatem

Ex his ita solutio arguitur hanc in hanc dicitur hanc
ad istam magis hanc dicitur hanc se dicitur hanc dicitur
Amittitur peccato Amittitur in hanc dicitur hanc dicitur hanc

addit tate beneficij colatur inimico, per qd dicitur in respicitur.
 At multo magis beneficij e d dicitur ad promovendu auctat
 suo inimico ad amicitia, quaz amicitia e d se expectata, neqz
 opus quo pot obtineri ut quis inerat amicitia, licz persona in d i feren
 ta, in quo n e aliud beneficij pariter amicitia, qz se, suste
 tiens e ad obtinendu ut quis inerat amicitia, licz hoc qud ipsum
 gravissimi ofendit, qd magis beneficij e trahere aliqz qm
 magis in amicitia quaz se in d i feren, qd h inimicitia fundit in
 ofensa in finita; translatio illa bit beneficij in finituz. Iste
 videtur illo modo dubio sequenti.

2° Responso probat hanc se fieri pot. Pons hoc
 n pot illi esse actus quo solit, hinc quod peccatus sine actus quo me
 reat ad h e t n o r i o n e r i u s q n pot satisficere ad equalitatem
 pro peccato mortali; p n t n s e o a d t a z p a r t e s d i c t i m m o d o d i s t i n
 g u a t. Et statit probatio ista e d d i c e n d i s i n t o l e r a t i o n e A u g u s t i n u s
 2° v. qd atinet ad actus ordi n a z a n t e f e d e n t e z e c o n s t i t. i n m a a
 d o m i n o; quos tate refert suares libro 12 de gra. cap 24 Equat
 los refert p r i m o p l u r e s a l i j q u i d o m i n o s e r p i e a; a q z p u b a n t i d a z
 e d d i c i t; s o l u s B o n a v e n t u r a e a m i n d u b i t a t a z a r g u e n t e s u a r e s s u p r a
 l o r e o d i s t. 45. Granadus l. 1. o.

Stat autz h e t h i t a t e s p a u l o a d R o m a n o s i b i.
 i u s t i f i c a t i o n e m p e r g r a t i a m i p s i u s p e r b e n e d i c t i o n e m q u i z e a n g r a t i a r e s u t.
 E p i s t. I b i. h e a r g u e n t. i u s t i f i c a m u s g r a t i a m q u i n o m e r i t o a d d i g n o.
 h e t n o i n t e l l e p t a d v b u z g r a t i a d i s t i n g u i t a t i o n e m. s i m u l q u i n o
 l o r e z q u e i u s t i f i c a t i o n e p r e c e d u n t; h u e s i n t h u e o p e r a; i p s a z i u s t i f i
 c a t i o n i s g r a t i a p r o m e r e n t; i n n o d o c t i b i d i s t i n g u i t h u e e p e r p e t u u m
 e e l i u z c h a r i t a t e m s t a n d e.

Seco Basques 2° 22 d i s t. 218, hoc testimonium n f i r
 m u z i n d i c a r e; qd i u s t i f i c a t i o n e m q u i z a p u d D e u m e t p. d e s i n t
 a c c i p i t; h e p r o t o l a s t r i e A u g u s t i n u s u s q a d r e m i s i o n e m p e c c a t i 2°
 p r o i p s a c o n t e n t i o n e r e n o b a t. p u t a t a u t z h u e i n l o c o; d i s t i n g u i t
 g r a t i a i u s t i f i c a t i o n i s i n t 2° s e n s u a c c e p i e s; a d z a d t o d o m i n u s e n o s
 i n d o m i n o g r a t i a c o n t u r b e n t e z i n i u s t i f i c a t i o n e u t a u g u s t i n u s u s q a d t r i n i t.

iustificacionis ipsius. In concilio 1433. Secundum
 Idem 1° dicitur. Quia gratia iustificantis nunquam in-
 telligitur sola sine auxiliis. Et 2° usque ad remissionem peccati, nec ve-
 nit per testimonium. Dicitur in fabris illius hypotesis imo tempore
 gratia iustificantis intelligit. Sola renovatione interiorum. Et per
 bonam remissionem, ut statuitur in canone 4. ubi dicitur qui dixerit
 bonum hoc arbitrium a deo motum. Non cooperari. Quo se disponat
 ad gratiam iustificantis, Et canone 9. ubi dicitur qui dixerit in ipso
 sola potest iustificari. Ut nihil aliud requirat. Quo ad iustificantis
 gratiam cooperari, quod in locis satis aperte statuit gratia iustificantis in
 signore solae sine auxiliis. Et solae renovationis. Remissio-
 nis peccatorum.

Ad id quod dicitur in hypotesi 2^a dicitur. Quia non longum
 iustificantis procedunt. Sicut fides hinc operatur hinc. Quia iustificantis
 intelligit sola renovatione. Et remissionem, ut ostendunt ipsa verba: ut
 ipse desuper latet, quod in sequentibus. Quia gratia iustificantis intelli-
 git etiam renovatione. Et remissionem: tunc 2^a aliter esset in illis. Quia in toto
 verbi equivocatione tunc etiam 2^a dicitur. Quia ipsa iustificantis gratia. pro
 nomen ipsa est. Et refertur iustificantis in eodem periodo.

Probatio autem contra philosophicam veritatem dicitur. Quod dicitur
 est mentis in opere aliquo nisi id intelligat in fructu gratia sanctifi-
 cante. Et quantum in multis gradibus. Et putent hoc tantum requiri. De lege
 ad mentem: tam Aristoteles. Et Metaphysica 1.2. 2^a 119 art. 2. quod sequitur.
 Sicut libro 12 de gratia cap. 14. art. 6. et putant de qua absolute posse
 est mentem de digno in hoc. Et in eodem statu gratia. nec in statu peccati.
 tam hoc in hoc. Sicut in quo est sermo de hoc peccato.
 et suo actu. Merentur remissionem peccati. quod addit de qua. quod dicitur. Sanctitatis
 personae est. Requiritur ad mentem simpliciter. Ita ut nec de qua absolute
 tam post est mentem. Sicut illa. Et probabiliter. Quia 2^a dicitur. Quia
 157 2^a quod dicitur. Quia dicitur. Quia dicitur. Quia dicitur. Quia dicitur.

Sicut hinc non posse non illud probari hoc in remissionem
 remissionem peccati, per opera antecessoria. Ita per autem illa non mereri
 per opera subsequenter: accipientia. Talia a gratia. hoc longum. Sicut ipse.

Ipſa abſoluta proſt in multis antiquioribus dicitur suavis diſſione
 1° de inconnat. lxx. q. 2. **Gratius** dicit q. de merito;

Rex autem solutus eſt. Coſ. theologoꝝ doctrinā. Beneficentia
 q. anticipatio. promiſſe eſt quod dicitur in canonicis ad quos promovendus n.
 legitur Valor pœnitentiæ opone q. grā ſanctificantes abſolute; Ipſa admodum
 rā poſſit hōc per opera ſubſequentia. Numeri autem pœnitentiæ pœnitentiæ
 huiusmodi q. ſolū grā ſanctificans. Et de ſpectata ſit pœnitentiæ pœnitentiæ, tunc
 grā per quos deſeracombatur hōc q. ipſius offendit ofenſionem ſancti, e. Beneficentia
 eius inſinuat; q. ad hoc promovendus pro e. Valor in hōc operari q. hōm
 dicuntur agere ſanctificantes; que arguta q. pœnitentiæ ad mag. de merito
 dicitur non proſequor

Solvantur Argumenta.

1° Bone Coſ. hanc obſtinunt nonnulli. Et. e. id q. e. in peccato
 debuit per actus dictionis q. huius e. perfectio ſatiffactio pœt Coſ. per
 ſoluta ſatiffactio e. actio debitoris per quos debuit ofenſionem, ſi aut. q. labor
 hōc acto quod in peccato debuit per dictionem e. hanc quod e. in dicit. Et
 quos maluit dicit, q. dicitur ad hanc debuit per dictionem e. hanc
 que peccati quos maluit dicit q. e.

2° 1° q. qui peccando actu dicitur ad hanc hanc acto.
 actu manet hanc hanc. dicitur ad hanc q. q. per dictionem e. hanc
 q. dicitur ad hanc hanc hanc acto actu hanc hanc. dicitur
 hanc ad hanc; Et hanc hanc dicitur ad hanc in peccato dicitur ab
 illo q. hanc peccatus dicitur.

3° 2° Actualis dicitur ad hanc perfectio e. quos hanc
 hanc; q. hanc dicitur hanc hanc quos hanc per hanc hanc hanc hanc
 hanc hanc per peccatus. Multo magis hanc hanc hanc hanc hanc hanc
 quos e. in dictione e. hanc hanc, ſi aut. q. hanc hanc hanc hanc
 e. hanc hanc quos hanc hanc unde hanc hanc q. peccatus hanc hanc
 hanc hanc q. dicitur in hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc hanc
 hanc; q. dicitur e. dicitur de hanc hanc. ſi aut. q. hanc hanc hanc hanc
 hanc hanc, per actus quos per hanc hanc; q. hanc hanc hanc hanc hanc hanc
 per actus dicitur hanc hanc hanc hanc ad hanc hanc quos per hanc hanc.

178
 Pile qd sit de Amis negari posse licet ad hunc probatum
 Pile aut dicitur solus talis actus debitoris perque essentia admittitur
 sit donum gratuitum Auditoris nego illud e equali satisfacionem
 qd remissio debiti facta dno gratuito Auditoris e remissio facta talis ac-
 tus in sit donum Auditoris dno pfecta satisfacionem, actus autem
 Auditoris ita e actus huius e debitor ut sit donum dno qui e Auditor.
 qd ad id in locum hanc docent hunc actus e facta satisfacionem
 e talis facta est si in dicitur libere ut dicitur in dicitur qd profit
 ut in locum hanc sit facta satisfacionem pmissa bonitate morali; Et dicitur
 satisfactorio; ad qd actus in locum hanc esset talis si per in pite in pte
 dicitur ad id sine illa huius dicitur qd lignum e ipse quantu dicitur
 mus gratis expellere peccatum; tam in expellere illud quatu e actus de
 Auditoris pmissa satisfacionem. Sed quatu e donum dno per ipsum re-
 mittentis peccatum.

2. Pile qd sit ad probat distingui auctoritate: Et
 Cuz dicitur sit de dicitur phisica ad dicitur facta debitoris per dicitur
 facta e facta peccati, si autem dicitur sit de dicitur morali; ne-
 go; Et dicitur nego et dicitur dicitur ad id qd hoc e dicitur, Cuz
 sequat dicitur morali ad dicitur qd e dicitur mortali.

Pile qd sit dicitur phisica. Nota 1. Cuz qui peccat mor-
 taliter propter amorem dicitur boni dicitur, dicitur ad dicitur huius facta,
 e dicitur dicitur phisica; dicitur in ipso amore, quatu facta ad dicitur
 dicitur phisica; talis boni dicitur, dicitur autem morali; dicitur in mo-
 rali dicitur quatu facta illa actus ab dicitur; in quatu dicitur dicitur huius
 dicitur phisica; sed quatu in dicitur dicitur prohibet.

2. Nota dicitur ad id dicitur mortali in dicitur phisica
 sed morali; qd hoc in dicitur dicitur ad dicitur dicitur dicitur
 huius phisica; dicitur, sed ad dicitur dicitur prohibet lege; quatu
 dicitur obligante; dicitur ab hac regular; odium dicitur in que quatu dicitur
 dicitur dicitur e dicitur morali; phisica.

3. ad dicitur non hanc dicitur phisica; dicitur morali
 dicitur morali; in dicitur dicitur. Actus peccati mortali; dicitur dicitur
 dicitur dicitur in dicitur dicitur ad dicitur dicitur dicitur dicitur.

in p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a h[oc] 1.º modo h[ab]et ab[er]sione[m] moral[em] ~
Ex his dicit in p[ro]p[ri]a v[er]o h[ab]et ab[er]sione[m] p[ro]p[ri]am p[ro]p[ri]am
indistinctam q[uod] actus s[er]u[us] v[er]o h[ab]et ab[er]sione[m] p[ro]p[ri]am in p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
ab[er]sione[m] moral[em] p[er] modum satisfactoris, s[ed] tantum v[er]o b[er]at[ur]
q[uod] in actu satisfactoris p[ro]p[ri]am b[er]at[ur] moral[em]. ~

Ad 2.º Probatur dicitur solutio h[ab]et dicitur, dicitur h[ab]et h[ab]et
q[uod] neg[ati]o. b[er]at[ur] b[er]at[ur] dicitur moral[em] moral[em] q[uod] de lo q[uod] h[ab]et in actu
peccati dicitur actus dilectionis dicitur q[uod] p[ro]p[ri]am actus p[ro]p[ri]am h[ab]et
in b[er]at[ur] dicitur moral[em] b[er]at[ur] h[ab]et in p[ro]p[ri]a h[ab]et ab[er]sione[m]
moral[em] op[er]a, v[er]o q[uod] dicitur.

Ad 3.º Probatur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur
moral[em] b[er]at[ur] b[er]at[ur] q[uod] dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur
actualis dicitur, h[ab]et autem dicitur b[er]at[ur] b[er]at[ur] q[uod] n[on] e[st] b[er]at[ur] op[er]a
h[ab]et, s[ed] p[ro]p[ri]am sicut participatio dicitur dicitur q[uod] dicitur b[er]at[ur] p[er]
modum dicitur dicitur dicitur v[er]o h[ab]et p[ro]p[ri]am b[er]at[ur] h[ab]et p[er] dicitur
ad dicitur actualis dicitur. Ad probatur dicitur dicitur actualis
e[st] dicitur, v[er]o dicitur dicitur dicitur, ab[er]sione[m] b[er]at[ur] dicitur
in lo q[uod] h[oc] autem p[ro]p[ri]am h[ab]et, v[er]o e[st] g[ra]uis culpa, s[ed] tamen
voluntaria voluntate p[ro]p[ri]a h[ab]et ab[er]sione[m]. ~

Ad 4.º Probatur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur
h[ab]et dicitur q[uod] p[ro]p[ri]am ad h[ab]et dicitur p[er] actus q[uod] p[ro]p[ri]am dicitur
h[ab]et autem dicitur dicitur h[ab]et q[uod] p[ro]p[ri]am b[er]at[ur] absolute[m] h[ab]et p[er]
dicitur ad actus ad h[ab]et dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur
dicitur q[uod] q[uod] h[ab]et h[ab]et participatio dicitur dicitur dicitur dicitur
dicitur h[oc] dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur
cum, illo ~

Solutio 2.º Argumentu[m] ~
Obiungunt dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur
q[uod] ab[er]sione[m] p[er] peccatum. q[uod] satisfactoris ad equalitatem p[ro]p[ri]am p[er] peccatum
dicitur dicitur p[er] peccatum ab[er]sione[m] dicitur dicitur dicitur dicitur
h[oc] tribuit p[ro]p[ri]am dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur
bonu[m] ad[er] ad[er] h[ab]et omnia ~

Q

De Off. Plus placet deo actus dilectionis quam displicet
 aut peccatus mortalium temperantibus; & actus dilectionis displicet ad
 Deservit amorem deo pro illis actibus peccatis; & est equalis satisfactio
 deo pro illis actibus peccatis mortalium temperantibus in magis
 de placet deo quam placet bonitas actus temperantibus; & actus dilectio
 minus deo. Cuius bonitas placet deo magis quam bonitas temperantibus
 placet deo magis quam displicent malitia temperantibus deo.
 pro illis actibus peccatis in temperantibus minus displicet quam peccatum
 deo. Sed in magis displicet quam placet actus amoris simpliciter
 & hic placet magis quam displicent peccatus temperantibus.

Deo ad arguendum quod si dicitur magis placet deo ubi tenent in
 in unum rebus in totum in ea que dicitur in actione unde in balit hoc
 Arguendum tunc in hinc Paulus Petro per retributionem quantum absolutum
 per Respirationem & satisfactio ad equalitatem pro Respiratione. Et hinc hinc
 balit tunc in hinc Paulus per retributionem quantum absolutum
 per detractionem Inimicosque; & satisfactio ad equalitatem; & in ultra
 & per Inimicosque que dicitur in re ablati. Et in damna & Paulus
 Patit in amenda illius est in unum dicitur in actione satisfactio
 in unum dicitur illius de ideo ablati. Et in unum ad reflat satisfactio
 secundum pro de; ita impuniti. Et si dicitur hoc in unum deo per detractionem
 in unum dona gloria que re ipsa absolutum pro peccatis tenent de ultimis bonis
 ad reflat satisfactio in unum pro in unum que in unum dicitur.

Sed deus offensa que dicitur in actione in peccato mor-
 tali est satisfactio que peccatis suo affectu testat deus in esse summum
 bonum; sed inferior bono creato: at per dilectionem deo superiora
 testat: illis de summum bonum & superior bono creato; & per actus
 dilectionis superiora reparat offensa peccati. Dicitur in actione
 Coa partem honoris ablati ad pro pro ore satisfactio in unum dicitur.

Deo Redondo Magis magis & magis bonis & ut bene deo. In unum
 deo. Et aliud est deservire ab offensa; aliud satisfactio; deservire
 ab offensa est reddere; & in unum ablati: hoc autem, Et satisfactio ad
 retributionem per que reflat in unum dicitur in unum dicitur.

ad satisfactionem perquam ne morietur inuicem distans in actione
q. lo. probat dicitur. q. Satisfactio si est qualis offensatoris eras
bet, & apena liberat, at nemo (sicut dicitur) q. lo. q. offendit distat.
Inquit ut de procedenti offensa reconciliatio inuicem, vel per am
debitam abudat, sed totum inquit q. maioris offensa n. cumulat, n.
prohibet lo. in i. debent peccantur mortalit, offendere itaq. offensa que
distat in aut. Sicut itaq. offendat offensa que distat in rebus sine
quare n. supit ad satisfactionem ut per directionem de affectu quem
in iuste abudat, testando tuo affectu itaq. e. sumus bonus in caat;
hoc autem in abudat quare serare ab offensa, sed utiq. nana e. actio
q. qualis valentis lo. offensa que hoc puro e. inposit.

Primo autem solutio nra de dicitur stat. exemplo in huma
nis, q. lo. dicitur periteret ligno, testaret itaq. e. dicitur, hinc inq. inq.
dicitur, & s. Postea exhibuit illi ea signa q. alij hinc dicitur dicitur
nra solent dicitur illis dicitur, inq. testaret itaq. e. dicitur bonum
in hinc prohibet in finis dicitur, q. pro alij in hinc dicitur sunt inq. inq.
erunt: per hoc tunc in satisfactionem propter inuicem, q. in hinc dicitur
faceret, q. dicitur ab offensa, itaq. in proposito.

Ad istam negat aut alij dicitur q. inq. ad 203
Inq. nra utronq. lo. e. falsum stat. q. in finitate offensa, et in huma
nis pt. dicitur q. lo. dicitur in magis dicitur dicitur, satisfactionem
dicitur dicitur factum ab dicitur inq. per gratia dicitur quom
dicitur dicitur factum ab dicitur per signa dicitur aut hinc
de n. sit apta offensa magnam dicitur, imo multam, aut valde
dicitur itaq. aut nra optima inq. dicitur dicitur dicitur.

Sicut dicitur exemplo supra alato de dicitur q. pro inq.
de beneficio, tantum pt. offensa in signis gratia dicitur, parbof alij quos fue
dicitur inq. inq. lo. n. offensa sed la bona que dicitur benefactoris
dicitur, magis dicitur benefactori quare placeret factus: hinc
ferendo, q. dicitur inq. inq. dicitur, dicitur dicitur mag
in dicitur dicitur in hinc inq. dicitur dicitur quos
gratia dicitur dicitur dicitur.

Rebus.

Mundaret qd n pnt satisficere ad zqualitatz qor peccato istius anse
 in q. gra purg hie que in buant Valoz opunbustuz. hie qd esset
 spicue ay omia gra satisficente; sed hie n pnt satisficere opunbustuz
 buare tantuz Valoz ut istis conueniamur alijs graz de Digno. q. n. g.
 illa; anq probat qd lo q defecto per hanc graz n conueniamur alijs hanc
 digno. tuz et q hie q tua natura e gra adoptionis ad q adeo tantuz
 pnt in buare opunbustuz Valoz rectu hereditatis ad quaz quis per
 itaz adoptati. ad q adeo tantuz pnt in buare Valoz rectu hie gra
 anq dferendz hie illaz; ut docet d. 2. q. 114 art. 6.

alij d. 2. q. 114
 cuit ~

Hic pro Bessus Placuit R. Curio, Galisanzit alij.
 qd lo ad predictz qor n sufficiuntur dictionib; q. 2. q. dicit
 pro die illa, dicitur gra adoptionis hinc tantuz Merit alteri defecto
 1. 2. 3. graz. Vel moe mendi intelligit hie opunbustuz zqualitatz Valoz
 ay Permo, vel opus q n tantuz hie qor dicitur Valoz talitaz.
 dicit ording ad consuetudib; sequentiuz pmo; hoc dicit ordinat
 lionis; h. 2. 3. n bene obligat qd lo q dicitur gra adoptionis hie
 natus defecto conuenit alteri 1. 2. 3. graz n posse illaz conueni; si
 cut q lo q dicitur defecto n conuenit Augmentuz claritudinuz
 art; hie n infert n posse illud Merit d. 2. q. 114 art. 6. q. 2. hoc
 aut Angelus sola gra adoptionis ornatus n mereat alteri 1. 2. 3.
 graz; pnt prouenire q defectu dicit ordinatiouis; qd lo tantuz
 docent prouenire Medino 1. 2. 3. q. 114 art. 6. dub. 8. humil. b. dicit;
 h. 2. dicit 1. 2. 3. falso supponit Bessus hinc qor certuz n n hanc
 istuz qor dicit gra hinc tantuz; n Merit alteri 1. 2. 3. graz.

Mihi videt argutuz infirmuz de tantuz qd lo q.
 gra purg hie hie gra adoptionis; qd lo q n buant tuz ad heredi
 tate; n infert; illaz dignificare opera n ordine ad hie heredi
 tate; hie qd gra Unionis in d. 2. q. 114; hie gra pnt malis ad que
 adeo tribuat tuz ad hereditate; n infert illaz tantuz dignifica
 re opera qor n ordine ad hereditate; qd hie redit hie heredi
 tate dignuz n repugnat creditidignuz alijs pmo; ~

Idem qd lo q Predicta gra purg hie; hie adoptionis
 n pnt ut n tribuat opera Valoz rectu. Nis n pertinentis ad heredi
 tate;

Liquidez i effectus mstruz. Distingo mag. in pte causare effectus in
fectuz possituz modo. Negativuz subdituz modo. Negativuz si sit
hinc truncat, si sit moralis. Nego: Non autz de minimis
qz de effectus negativuz phisicuz e expulsiō. Sic phisicuz que s. sit mstruz
Quibus sit actibus, habet resistētiā mstruz, que dicitur si pte mstruz
per activitatz mstruz, ad qz actio per s. mstruz mstruz pte mstruz
activitatz, ab U. s. mstruz actz n. habet resistētiā pte pte per
s. mstruz mstruz mstruz gradu; ofensuz autz de qz ab? Iamā s. s. a
qua dicitur hō mstruz mstruz acceptat, cuiusmodi e qz.

Sit exemplum. si P. p. abtulit a Paulo pecuniā mstruz
tuz debitor. P. est mstruz, ad qz actio n. ē ē ibidz debitor. effectus n. pte mstruz
Et hō pte causam efficiens per actuz dicitur mstruz s. pte pte pte
actuz quo dicitur pte de debitor. Et statim causante per d. actuz
moralit acceptuz in P. qz actuz debitor, ilud resultat s. pte n. effect s. s. a
s. moralit; Quibus hinc resistētiā pte causam per s. mstruz Iamā
mstruz mstruz. effect. Quibusmodi autz a actuz voluntis pte dicitur.

2. Quis. Satis sequit grā. s. s. a mstruz hōc qz mstruz
tuz mstruz, ad qz actio s. s. a s. s. a pte ē ē mstruz moraliter
sicut mstruz exempli adulto, ite actuz voluntis, qz s. s. a effect. mstruz
phisicuz, effect tam mstruz moralit, qz tantz qz mstruz qz mstruz mstruz
s. s. a pecuniā.

Pote ad sequētiā qz mstruz mstruz mstruz mstruz nego
et hō mstruz effectus secundarij modo. mag sicut Amiciā negatuz mstruz
mstruz mstruz hōc, qz qz dicitur sicut qz acceptat ad hōc s. s. a s. s. a
mstruz n. sicut Amiciā qua acceptat qz ab offensor, pte hōc qz mstruz mstruz
mstruz hōc pte pte pte ab effectu mstruz expulsiōnis offensuz qz mstruz mstruz
qz hōc qz actuz tantz qz mstruz qz mstruz n. hōc qz offensuz: sicut hōc qz
habituālis qua dicitur mstruz Amiciā hōc acceptat, pte qz mstruz hōc mstruz
mstruz qz hōc qz hōc qz hōc qz Amiciā mstruz mstruz hōc mstruz mstruz hōc
abz qz mstruz mstruz mstruz mstruz mstruz hōc qz hōc qz hōc qz
hōc qz offensuz de mstruz.

idē dico mstruz qz mstruz mstruz actuz hōc hōc
mstruz hōc qz hōc qz hōc qz hōc qz mstruz mstruz mstruz
s. s. a qz hōc qz hōc hōc hōc hōc hōc hōc hōc hōc hōc hōc hōc hōc hōc hōc

Quia, tan in omnia sua negotia esse posse itaq; confluere per pro dicitur
Mentibus in lo qui essent in statu peccati

Quidam multiplex solutio: consistit ad proband. ibi. Minus illud
quod dicitur potest esse huiusmodi effectus caput aliorum que ad rationem in fluxum
gratia in ratione ibi confluxum dicitur esse. Amoralis, quod potest esse phisicus, et quoniam
ut in portu ad phisicum potest esse par. Mentibus de igneo et influxum super
ant ad Alitudinem ibi caput, et sic ad rationem possit caput per
Mentibus de digno in tam virtute eorum que est in statu peccati.

Ad quod autem hoc virtute potest Mentibus de digno gratiam
secundum alios in virtute in peccato: sicut hanc dicit. q. sed. Mentibus
ora simul, Alacritas, Caliditas, supra relictis. Galis, sed; ad in virtute
Capitulum illi; in virtute in virtute gratia, et sic legere. Voluntas huius in statu
peccati ex virtute, ut dicitur in apud hanc loca, Legimus.

Probant in virtute illi. q. de illis virtutibus. augere gratia pro
tor, ipsius opera. Omnia sunt, sed ut. ita est virtute pro parte, ita operantur
Capitulum dignitate. In nobis gradu gratia. In virtute parte; q. de legibus nobis gradu
In virtute parte; ita parte q. gratia In virtute parte in perfectione gratia
In virtute parte, q. de legibus nobis gradu In virtute parte; in parte q. de
In virtute parte. In parte perfectio; q. de In virtute parte q. de legibus
Mentibus ipsius. In virtute parte q. de parte; et augere in parte q. de parte
Augmentis; q. de augere in parte q. de parte; et augere in parte q. de parte.

Probant alii q. in repugnat huius. In virtute parte 1. q. 2.
gratia q. de repugnat itaq; virtute; In virtute parte, aut dicitur quodammodo
et virtute nobis nobis 1. q. 2. gratia sanctificationis. In virtute parte dicitur
dicitur que dicitur virtute caput virtute omni huius. peccatus ibi; in
in dicitur barit in parte; ut virtute huius dicitur peccatus ibi; in parte
ibi dicitur q. de virtute quod huius virtute illius; virtute caput in
virtute huius virtute parte ut virtute ibi; et alii in parte in
parte. In virtute parte huius dicitur. In parte dicitur.

Quidam dicit. Omnia et virtute q. de parte virtute parte pro
pro alii dicitur virtute. Mentibus 1. q. 2. gratia pro quo ad virtute, in parte pro
virtute; in parte duo parte dicitur virtute virtute virtute virtute; in parte pro
in parte huius virtute dicitur virtute ut virtute pro in parte q. de parte virtute
te parte, sed virtute in parte virtute que nec augere itaq; in parte, nec virtute
parte in parte; q. de gratia ut dicitur virtute huius, ut virtute dicitur
quod.

17

quod h. Omnia. Jp. misericordia data sunt tempore gratia non per se
le. Jp. in hoc arbitrio videtur nisi h. misericordia Jp. in arbitrio.
unde Multa. Manu. primum effect gratia in ludo. misericordia ne
colata peccatori in Jp. nec arbitrio, ut pote quod sit Jp. de
lineat ut ne propter misericordia Jp. in arbitrio, ut Jp. in Jp. Jp.
ne Jp. in prola suam applicaverit satisfactoriem.

Adventu in castro Argenti equalia bona et augmentum gratia Petri
Augmentum gratia Pauli, si sint in ludo. intentiones, ino, et parati
ut verba Petri Merenti, effect Manu. boni augmentum gratia Pauli quod
Augmentum gratia ipsius Petri, tam verba ipsius Petri, effect Manu. primum
Mag. et ad obtinendum. Jp. in arbitrio augmentum gratia Pauli quod
gratia colata Petri, et Manu. primum. et ad obtinendum. Jp. in arbitrio Aug-
mentum gratia Pauli quod se Jp. in arbitrio illi, quod Pauli et Jp. in arbitrio Jp.
et autem Jp. in arbitrio quia Manu. primum gratia Jp. in arbitrio quod ob-
tinere alii. Jp. in arbitrio quod Jp. in arbitrio quod Jp. in arbitrio.

Pro autem approbatione bonorum. et ad Jp. in arbitrio primum
Jp. in arbitrio remuneratores, quo Petri sunt quod illi possunt verberare et
illa tribuendo, sed plura sunt quod illi possunt verberare ad tribuendo
duo gratia Jp. in arbitrio reddidit dignum illi, quod Jp. in arbitrio reddidit
illi, et Manu. primum Jp. in arbitrio remuneratores gratia colata altera Jp. in
verba, quod colata ipsi Merenti, Manu. primum et quod plura Jp. in
possunt verberare et remuneratores tribuendo aliquo Jp. in arbitrio. et Manu. primum
Manu. primum in opere Jp. in arbitrio ad tribuendo illud. et Manu. primum Jp. in
et alia quod Jp. in arbitrio primum Manu. primum.

Nunc valeat dicere. et quod Jp. in arbitrio Jp. in arbitrio Jp. in arbitrio
Jp. in arbitrio posse Jp. in arbitrio Manu. primum intentione ipsius operis Merenti;
Mag. Jp. in arbitrio et Jp. in arbitrio Manu. primum potest et ut donum et Jp. in arbitrio Jp. in arbitrio
Manu. primum Tribunal ipsi Merenti; Manu. primum ludo Jp. in arbitrio Jp. in arbitrio
ut suo dicat Jp. in arbitrio, Jp. in arbitrio autem Jp. in arbitrio Jp. in arbitrio Jp. in arbitrio
le in Manu. primum et Jp. in arbitrio Jp. in arbitrio Jp. in arbitrio Jp. in arbitrio
et Jp. in arbitrio Manu. primum, in Jp. in arbitrio ad Manu. primum ut Jp. in arbitrio Jp. in arbitrio
legem Jp. in arbitrio Jp. in arbitrio.

Et hoc Jp. in arbitrio Jp. in arbitrio Jp. in arbitrio Jp. in arbitrio Jp. in arbitrio
Adamus suo peccato Jp. in arbitrio Jp. in arbitrio Jp. in arbitrio Jp. in arbitrio
Capitulum Jp. in arbitrio Jp. in arbitrio Jp. in arbitrio Jp. in arbitrio Jp. in arbitrio

27
Nullus pro puniunt propter peccatum alterius, ut docet S. Th. 2. 2. q. 62
art. 2. ad 1. ¹⁴³ referens pro Lacti. doctrina. Paulus Apoc. Epist. 25, & C. 1. h. q.
logi leu. 24. Sed privatio gratiae est specialis poena & perpetua mittitur
quod huius peccato originali. Deinde dicitur, quod hinc non infligitur propter peccatum
alterius.

Responditur, quod huiusmodi doctrina privatio gratiae transiuntialiter infligitur
S. P. ut docet S. Th. 2. 2. q. 8. ad 2. sub 2. Cap. 9. de peccato originali, quod quidem
proprie est, C. 1. h. q. 2. h. loco citato docet S. Th. 2. 2. q. 62. art. 3.
ita ut immetur privatio gratiae, quae est in nobis, quatenus est voluntaria voluti-
one Adam, quae erat voluntaria et tunc nova contracta in illo peccati
naturae propagationem habeat rationem peccati quatenus autem est a deo
habeat rationem poenae, de quo latius in mat. de peccato originali.

Dicitur: etsi verum sit neminem de facto puniri poenam
specialem propter peccatum alterius, posse tamen puniri de poena absoluta,
quod potest quis iustas poenas merito alteri gratias, ergo
poterit iustas poenas mereri illas alteri: affirmat. quod poenam
proportionaliter potest quis puniri propter peccatum alterius, ut de facto puni-
untur multi iuxta illud Exodusi ego iusseram et obediunt iuramentum
peccata contra infantes in 3. et 4. quibus non potest autem assignari
discrimen, ob quod possit puniri haec, non illa.

ut eo modo, quo malum temporale infligitur
filiis propter peccatum patris poena infligitur malum spirituale,
hoc in iustitia, ex hoc autem non infligitur mereri, aut demereri
alijs de condigno: quod sic explicat, duobus modis potest intelligi
posse deo infligere malum alicui propter peccatum alterius, 1. quia
vultur mereri alteri de condigno malum, 2. qui meretur sibi
de condigno tribuitur quae ex malo filii est representaturus, ob ali-
qua alia poena, siue sensus, siue damni, siue praevencionis ex
malo filii: Deus autem ut dominus superior omnium creaturarum
et omnium dominum, carnadimat filio, ut inde proveniat poena
patri, qui peccabit, in quo casu non potest dici patrem mereri
filiis malum quod patitur, sed mereri sibi malum quod ipse
ex malo filii resultat, et in hoc sensu concedo posse Deum
de poena absoluta infligere filio malum speciale propter peccatum
patris, quod de facto non contingere docent coeter t. 1. cy.
p. 11. et dicitur Thoma citatis, ex quo non sequitur posse ho-
minem de poena absoluta mereri alijs malum privationis gratiae,
sed posse sibi mereri malum aliquod ex privatione gratiae filii
sibi proveniens.

Dicitur 2°

Discus 1. Quamuis Adamus non demeruerit
posteris gratiam, tamen ipsi posteris in Adamo illam demeru-
ere, & si Adamus præceptum obseruaret illam in eodẽ Adamo
meruerunt, q̄ fieri potest, ut in Somine puro qui consti-
tuat caput aliorum, omnes alij gratiam sanctificantem mereantur.
2^a eõa constat, autem similiter, quia omnes a Adamo posteris
ab illo seminabiliter propagati peccauerunt in illo iuxta
illud Pauli ad Romanos, in quo (s. t. in Adamo) omnes pecc-
auerunt: q̄ demeruerunt in illo. 1^a eõa probat. q̄ sicut volun-
tas illius fuit voluntas totius nature in transgressionẽ præcepti,
ita erit voluntas totius nature in obseruatione illius.

Vltim. q̄ sit de anti. et sit eõa negandi in eõa bonum de
Somine peccatoribus, q̄ ad merenda Somineus gratia necessarius est
valor actus infinitus q̄ gratia, que cum effectu extinguit offensam
infinitam est beneficij infiniti modo supra explicato. nec quicquid sit
de anti. negari potest si eõa. et rat. discrimini est, quia ad demeri-
tum non requiritur, nisi malitia actus, ad meritum autem requi-
ritur oriam status sanctitatis, ut in mat. De merito dicit, unde
autem aliqui Somines præter Adamum non fuerunt in eo statu non
possunt mereri in Adamo per obseruantiã præcepti si ipse illud obser-
uauit, nec enim potentior erit de constituendis merentibus obseruatio
præcepti, que non erit voluntaria volitione propria quoniam autet
voluntaria prædicta volitione, hæc autem non constitueret eõa merentibus
1ª gratia. Et nec illam.

Quod sit negado autem, et ad præparationem
negado amicos Sominos uari et proprie peccare illo actu, quo Adamus
peccauit. 1^a q̄ antecedenter ad eõa conceptu nulli fuit in illi peccati,
2^a quia Somines si commiserunt peccati actuali, ad eõa contractu
sit originale, quod est habituale. Hoc autem est quod deriuat in eõa
posteris per originem sensus aut uerborum Pauli non est actu, quo
Adamus peccauit fuisse necessarius, aut quodam ontitatu phisiam,
aut quodam malitiam morali, a qua sebat res peccati actualis, sed
fuisse necessary quodam effectu omnimodi iustitiam originali, sicut
voluntas Adams fuit voluntas totius nature quodam effectu omnimodi
ita conseruandi prædicti iustitiam, ut dicit in mat. De peccato origi-
nali. q̄e S. Thomas lect. 9. exponens diuisi Pauli sic ait, q̄ scilicet
eo peccante quod quomodo omnes peccauerunt in quantum in eo erant,
ubi notanda est particula quod quomodo que est aditio diminutionis
et generat si specialiter, et proprie nos peccare in Adamo.

Ex qua constat solutio affirmationis concedo an
et ego nego, q^a peccati, q^d ab Adam in posteros derivat, et non fuit
actuale, sed habituale conditioni in privatione grae, que veram
Sabet n^o peccati, ex quo non fit potuisse erig fieri ordinatione
divina, ut merito actuale Adam derivaretur in posteros, sed effectus
illius s. t. gratia habituali in qua non est propria ratio meriti.

Ex dictis in hoc et praedicto dubio constat s^c conve
nientis unionis hypotheticae in natura creata persona divina, q^a
Sae de modo sublata n^o ostenderet iustit^{ia} divina in reparatione hu
mana natura, cum nec haec ab ipsi seminib^{us} lapidis, nec ab aliqua
pura creatura, qua ab ipso peccato condideretur, posset per equalem
satisfactionem reparari, et quamvis in condonatione offensae
et ablata satisfactione studeret divina bonitas, sapientia, et potentia
n^o tamen aequae ac in satisfactione exhibita a persona divina
unita hypotheticae natura humana, ut bene explicat Divus Thomas.

Deinde infero et si incarnatio, aut aliqua unio hypo
thetica non fuerit simpliciter necessari^a ad reparationem humanae naturae
q^a Deus potest offensam condonare, et omnes gratias, quae nunc tribuit
tribuere ab ipso aequali satisfactione, tamen ad modum reparationis
s. t. ut repararet per satisfactionem aequalem fuisse necessariam, cum nec
quis homo, nec aliqua pura creatura pro alijs potest praedicto modo
generi humani reparare.

Dij. 2^a De Perfectionibus satisfactionis Iesu
Xpⁱ Dⁿⁱ n^{ri}. Dubij 1° an opera Xpⁱ Dⁿⁱ fuerint
Valoris infiniti.

P^o s^{us} proponit sent^{entia} negans, et vera legit^{ur} et probat.
1^a sent^{entia} negat^{ur}. Ita Joannes de Medina codice q^o 1. et du
randus dist. 20. q. 2. et referri solent Scotus, Gabriel, et Merin^{us}
eam tamen ab Insuper impossibilitate vindicat Lorca. dist. 7.

Ver^o, et con^{tra} sent^{entia} affirmat, ita Caietan^{us} sic ad 3°
Sotus in 4. dist. 1. q. 5. ar. 5. Suarez dist. 4. art. 5. Vazquez
dist. 6. q. 2. Zumel l. 2^a q. 119. ar. 2. dist. 6. et 9. Cabrera hic
dist. 9. Lorca dist. 1. Grandaeus tract. 2. dist. 2. Hugo. dist. 6.
concl. 1. Cornese dist. 5. civ. 5. et ab his relati^o Paludan^{us} Ferraria
Lederma, et alij tam^{en} ex Antiquis, tum ex p^{ro}p. et est expressa
sent^{entia} Divi Thomae in 3. dist. 20. ar. 3. ad 1° quodlibet. 2. q. 1.
ar. 2. et s. p. q. 98. ar. 2. ad 3°.

Probatur.

Probat. 1.º ex testimonijs scriptura, in quibus dicitur
satisfactionis xpi fuisse copiosa et superabundans psalmo 148. cogitatio
apud eum redemptio Romanos 8. non sicut delicta, ita et dona sic
enim unius delicti multi mortui sunt, multo magis gratia Dei, et
dona in gratiam unius hominis secundum xpi in plures abundavit, et sic
ad Corinthios 8. empti enim estis pretio magno. Ex quibus sic arguo.
peccatum est offensiva infinita, satisfactio xpi fuit superabundans.
2.º fuit valoris infiniti, quia rat. cum atrox fuerit infinitus,
satisfactio sit superabundans dicitur infra.

Adde hoc argutus omnes habere vim in consensu
qui docent peccatum non esse finem infinitum, que tam altioris ordinis,
eo quod demumt suam speciem ab aliquo infinito: quia si satisfactio
xpi esset valoris finiti, et igitur esset altioris ordinis, ut esset
persona satisfactionis infinita, tamen pariter exsaurire multitudine
offensarum altioris ordinis.

3.º probat. ex Concilio, et PP. id ipsum asserentibus.
in ^{Augustino} ~~Augustino~~ cap. 12. Idem dicit ratio, quod quae paucissima aqua vino
concreta demisceret, Sacramentum inter alia, ut significetur
maioris esse virtutis satisfactionis et sanguinis xpi, quae fragilitas
tonis generis humani. Idem quoad superabundantiam docet Aristoteles
Somnia 10. in epist. ad Roman. Anselm. lib. 2. cap. de uero deo q. 4.
Cyprianus 10 de unitate cyriacus lib. 1. de fide ad reginam.
Nauancon. rat. 44. p. de spiritu, et littera p. 11. Seneca de moribus
lexus in extrabanti unius onitus de peccatis ait, modica sunt
gutta sanguinis xpi propter unionem ad uerbum pro redemptionem
totius generis humani sufficere.

Ratio autem huius datur a PP. et P. Thomas
supra ab infinitate persona ubi non tam eodem modo a Thomae
explicat, nam persona diuina multis modis potest comparari
ad operationes xpi eorum substantia eas, immediate subiecit
eas, non humanitas in qua illius actus immanentes recipiebant. 2.º
ut principium quod huiusmodi operationum, actiones enim sunt suppo
sitory. 3.º ut materia. Sary operationum pro ea enim persona infinita
se Deo subiecit in materia assumpta. Denique ut sanctificans
humanitatem xpi dñi, et eius operum, quemadmodum gratia salu
talis in corpore quod dignificat animam, consequenter dignificat illius
operationes, quae sunt aequalis dignitatis.

Et sic comparationibus oritur varietas sententiarum
 in Suarez in 1. et 2. comparat. reject. infinitatis valoris operis
 xpi, itaut quolibet ex illis sufficiat. Vazq. reject. in 4. itaut
 in 1. et 2. videlicet insufficientes reject. cui etiam suffragatur
 Granad. Lora aut ita sane valoris infinitatis respondit in 2. um
 et 4. insufficientes reject. et in sane magis videt inclinare
 Cabrera, et Cornexo, et nonnulli PP. tt. reject. in 2. et 3. putant
 enim requiri ut persona divina sit que offert et offert. Alij aut
 pp. qui nuper de incarnat. scribere respondunt infinitatis in 2. m
 et 4. m itaut quolibet ex illis sufficiat. putant enim conceptum
 personae divinae operationis infinite subicere ad valoris infinity
 praecise respectu sanctificantis infinite et est o tunc etiam
 sufficere praecise priori.

Mihi ergo videt personam infinite sanctae
 comparatam ut principium quod operationum humanitatis xpi esse
 sufficientem ad tribuendum valoris infinity ipsi: quare sic obmo
 arguitur: operes humanitatis erant operationes personae infinite
 sanctae. Erat in illis infinite valor moralis in ordine ad
 premium, quod probat q. actiones sunt supererogatoriae, ut docent ceteri
 Thomista. cy dno Thoma 1. p. q. 2. ar. 3. ad 2. 9. et q. 23. ar. 1.
 ad 2. et 3. p. q. 5. ar. 3. et scilicet cum scoto in 1. dist. 22.
 q. 2. et in 4. dist. 12. q. 43. et quolibeto 4. q. 1. et phisicus He
 xand. 1. De Anima lect. 64. quod in tract. De merito, probabili
 tate, auctoritate, et ratione gaudet d. Vazquez, qui unus 3. pte
 dist. 11. op. 3. hoc eod. principij ausus est negare, quod etiam facin
 p. omnes fieri sua societati tt. peruenere in particulari aut aliquid
 humanitatis xpi esse vere ac proprio actiones divini suppositi con
 tabit ex decedendi infra.

pro ultra

Coam aut probat q. a specificatione adequata
 valoris meritorij apud Deum est sanctitas personae operantis. Quia
 hoc fuerit infinite, valor meritorius erit infinite. Coa est nota
 ex his que dixi dist. 1. Dubij 1. aut probat q. siq. pot. hanc
 simul specificationem cum sanctitate personae operantis, maxime
 bonitas moralis operis, hoc aut specificationem contrahit in operibus
 puri hominis iusti, quae etiam habeant bonitates specie diversas,
 tamen habent valoris eiusdem speciei, q. in illis est sanctitas eiusdem
 speciei, quare valor, qui est in actu fidei hominis iusti, et qui
 est in actu charitatis aliquid virtutis moralis iniqua sunt eiusdem
 speciei.

Objectiones d. hanc rationem proponunt, et aduersantur.

1^a difficultas d. Sane dicitur Summi actio Summi
tatis Xpi non aliter erant, actiones persona diuina, quas calefactio
proueniens a calore est ab aqua, cui calor inheret, et calefactio
non est ab aqua re ipsa, sed tantum denominatiua. Et dicitur
de actionibus Summitatis Xpi respectu persona diuina, quod si ueritas
non erant a persona diuina, sanctitas illius infinita, non
poterat illis tribuere ualorem.

Respondet r. coa. per accidens non est uere coa,
sed persona diuina est coa per accidens resp. actioni Summitatis
Xpi, et non est uera coa illary. Maior est certa, quod actionis pingendi
solum pictor est uera coa, at esse musicum quod coa per accidens
quod accidit pictori, qui est coa per se, non est uera coa actionis pin-
gendi. Minor constat, quod sicut musica accidit pictori, ita persona
litata infinita accidit Summitati Xpi.

2^a difficultas est, quod principium illud quod specifi-
catum adequatum est infinitum, id quod ab eo specificatur, est infinitum etiam
loquendo de specificariis extrinsecis, quia habitus infusi adequatum spe-
cificant a suis objectis habitibus, et tamen quodammodo objecta sunt infi-
nita, habitus illi infiniti sunt, ut constat in lumine glorie
et in habitu charitatis, quorum objecta fortia sunt infinita.

3^a difficultas est, quod ualor meritorius non speci-
ficatur precise a sanctitate, sed etiam a premio, quod est uerus ualor
ualoris, sicut omnis relatio specificatur a suo termino. Et sanctitas
persona operantis non est adequatum specificatum ualori meritorio,
quod si dicatur etiam premium quod Summi ualoris est uerus, esse infinitum
hoc oportet probare, non autem bene probatur ex eo quod sanctitas sit
infinita, quod ex eo quod unum specificatum inadeguatum sit infinitum,
non sequitur quod alterum sit infinitum.

Ultima difficultas est, quod persona uerbi non digni-
ficatur immediate operet Summitatis Xpi, sed mediate digni-
ficatur eas, dignificando Summitatem, que erat fra. que illas
eliciebat, sed natus Summi non dignificatur infinite; Et nec opo-
rationes minor probatur quod sanctitas infinita deitatis magis
sanctificatur natus diuini, cui coniuuncta est per identitatem, que Su-
mmitatis Xpi, cui unita est per unionem diuersam, que Summitatis
Christi.

Christi n' est tam sancta, qu' nata diuina. & Sum-
mitat' n' sanctificat infinite.

Ad 1. nego maior. sunt enim multa dicim'
na, ^{qu'.} quod aqua per uas fr'at resistit illi calefactioni
cum resistat calori, restituendo se paulatim ad primitiam
frigiditatis, at persona diuina n' resistit actib' Summitatis
xpi nec ipsi Summitati sibi unita. 2. discrimen est, q' aqua
n' continet eminenter calorem sibi unitu, at persona diuina con-
tinet eminenter Summitat' sibi unita, quare sicut in casu
quo lux, que continet calorem, ea informaret, vere operaret
per calorem tanquam per fr'am, ita in proposito, q' persona infi-
nita continet eminenter Summitat', & eo ipso quod illi unita
Summitas per modu fr'a operaret per illu tanquam per fr'am.
3. Hac continentia eminentiali sufficit ut act' Summit-
tatis xpi, n' sint extra latitudin' act' adaequati personae
diuinae, q' sufficit, ut hac bene operet' per Summitat' sibi unita
sicut voluntas operat' per Sabitu' charitatis sibi unitu, quia
actus producti diuini Sabitu' continent' intra latitudin' act'
adaequati aquae. 3. discrimen e' quod Summitas, & diuina persona
constituunt unu per se, q' n' conuenit calori resp. aquae.

Ex quo conbat solutio confirmationi. neganda
e' enim opinio. et enim persona diuina n' conuenit ad operationes
concurrere generali, sicut alia persona, sed e' ca' per se particulari
operationi illius, quae uere per Summitat' tanquam per natur' suam
operat' illos, et ad operatio' minor. dico n' deo esse maius esse ca'ram
per accidens actioni pingendi, q' comparat' per accidens ex arte pin-
gendi, quae e' fr'a, per quae p'ctor pingit, sed q' comparat' per accidens
ex p'ctore, qui e' causa per se, p'ctor aut' n' tantu dicit' arte, sed et
suppositu, quod per arte tanquam per fr'am operat', q' ad inspicie'ndu
an persona diuina sit ca' per accidens, n' e' comparanda ex Sum-
mitate, quae e' fr'a collata supposito ut per causu per se operet',
sed ex hoc homine, qui (ut dixi) e' causa quae per se conuenit per
sane fr'am ad illius operationes.

Ad 2. difficultat' dico principiu illud bene int'ligi
esse uerum, et ad proband' in strariu nego unice' specificatio' Sabitu'
infectio' esse bonitatis fr'ate, ne ultra hoc e' orig' specificatiu' modus quo
producti obiectu attingitur per tales Sabitu', unde specificatiu'um
Sabitu' charitatis n' e' solus Deus ut bonus, sed etiq' modus super-
naturalis

naturalis, quo Deus per hunc habitum attingit. Sic modus
sufficeret ad distinguendum hunc habitum ab eo qui potest dari in pura
natura, ad intelligendum Deum modo naturali, similiter specificativum habitum
facit, non est solus Deus ut verax, sed etiam modus securitatis, quo
atingitur per illum habitum, sicut in lumine gloria specificativum
est etiam modus evidentia, quo Deus ut verus per illum attingitur, et
in his omnibus etiam est specificativum modus attingendi Deum inadeguate
qui sufficeret ad distinguendum hunc habitum a principio, quod Deus
attingeret adeguate, si per impossibile daretur.

Ratio autem a priori illius principij est, quod quodammodo specifi-
cative extrinsecus est unicus, atque infinitus, specificat secundum suam infinitatem
adeguate consideratus, non quodammodo specificat secundum illum adeguate, sed
inadeguate consideratus, nomen est unicus specificativus, ut constat in
omni re, cuius terminus est Deus inadeguate consideratus, in eo enim
vel simul cum toto specificat principium, a quo provenit ut Deus
secundum inadeguatam rationem sit terminus, vel respectus ipse est respectus prin-
cipij, modo ille inadeguat, quo Deus attingitur, est etiam specificativus.

In presenti ergo specificativus est infinita sanctitas
persona operantis non secundum inadeguatam rationem, sed secundum adeguatam,
non est limitatur infinita sanctitas, ut non influat moraliter adesse,
Dei, quantum potest in personis christi a libera voluntate Dei, quia
simul positus illi operationibus, non pendet ex alia libera voluntate
Dei ille influxus moralis, sive sit influxus causa efficientis,
ut nonnulli volunt, sive causa gratie, ut sequenti dicam.

Nec est limitatur ut non influat adeguate abundantia
physica ipsarum operationum, nec etiam a bonitate infinita morali illarum.
1^a quia naturam ex se est specificativus inadeguatam valorem mentis, ut constat
in valore quem tribuit sanctitas creata, qui est cuiusdam speciei in spe-
rationibus naturalibus, et moraliter speciei diversis: 2^a quia operum finem
tum in entitate physica, tum in bonitate morali presumpta per
conformitatem ad mentem rationalem, est capax abundantiam moralitatis
infinita, ut constat in eo, quem Deus statueret, in hac vita, et
relinquere in eternum absque premio, et poena, qui si viveret omnibus
diebus vite sua recitare calculos virginis, illi qui cum eum crea-
tus hoc negotium irritaret ex iusta causa. Sic adesse prelati sunt
physice finitus, et etiam inesset illi bonitas moralis finita, et etiam
inveniret illi aliquid morale infinitum proveniens ex eo quod esset liberatio
a debito infinito.

Ad 3. difficultatē seminu grati id quod in illa suppo-
 nitur, ita valor esse moraliter relationis realis ad premium, potum negare
 aut ex dicto Thoma 2. p. q. 35. art. 1. ubi unitas relationis vel eius plu-
 ralitas n̄ attendit secundū trōs, sed secundū causā, s̄ subiectū, vocat aut
 causā s̄q̄ fundandū, n̄ a trō, quod do ut etia, Vacari. 1. p. q. 32. ar. 2. s̄ro
 vorina 2. et alij ex discipulis d. Thoma; sanctitas aut personae
 operantis ē fundamentū valoris meritorij; videat d. Thomas
 quolibeto 9. ar. 4. et opusculo. 2. opu. 112.

2. rōs (data aliorū sent. qua putant relationem
 specificari a fundato, et trō) distingūda maior. Si enī sermo sit de
 trō, tanquā de specificatioe diuerso a fundato proximo, nego, si aut
 de trō tanquā de specificatioe incidente ex fundato proximo, scedo.
 Quia obiectū ratio fundandū, ut talis ē, ē specie diuersa, s̄milit
 et trōs specie diuersus ē, et quantū attinet ad presens institutum
 q̄d ratio fundandū ē finita, trōs ē finitus; implicat enī genera-
 tionē esse finitam, et trōs n̄ esse finitū.

Ad 4. difficultatē nego maiorē. q̄ etiam ab
 humanitate xpi scriptum sanctitati, praecidamus, dummodo illius
 opera scipiamus, opera moraliter bona, et in obsequiū Dei facta,
 et aliunde concipiam⁹ esse persona infinita sancta. Sabemus fun-
 damentū ad concipiendū in illis similitatē infinitā, de qua in
 presenti ē sermo. Ad op̄nē aut imbitam in maiori respondet.
 q̄ in ea dicit dignificabat operationes dignificando naturā, duplici
 sensu habere, sc̄ concomitantem, et causalem; in 1. verū ē, in 2.
 falsū, nā dignificatio naturā concomitantē se habet ex dignificat.
 operationū proveniente ab infinita persona sanctitate, n̄ aut causalitē.

Deus prius dignificabat naturā, quā operatione, alicui
 in 1. instanti, n̄ prius durat. 2. prius naturā: 3. dignificatio naturā fuit
 dignificationis operationū. rōs cedendo maiorē, minorē et 1. eadē negdo
 2. quia q̄ prius naturā dignificauerit naturā, quā op̄erōs n̄ habuit om̄s
 ex eo q̄ dignificatio naturā fuerit causā dignificationis operationū; ad
 ex alijs capitibus, 1. ex eo quod naturā humana prius naturā fuerit
 unīta verbo, quā esset operatio, cum hoc ordine praesupponat humani-
 tatem subsistentē; deinde ex eo q̄ unio humanitati ad verbum graui-
 penat ut conditio ad hanc dignificationem.

S. 3.

1. obiectio 2. a nrām sententiā diluit, et examinatur
 quid sit valor op̄erum xpi d. nri.

1. 2. a nrām sententiā, sic obijctur: valor op̄erum xpi erat
 relatiō

relatio realis in illis, sive ad primum, ut volunt nonnulli, sive ut alii, ad personam operantem, sed relatio realis operum ad quom cumq; primum, erat finita: & valor predictus fuit finitus. Minor constat, q̄ relatio realis affectioni eius creatum debet esse creata & finita. ~~Minor constat~~ probat. mai. q̄ predictus valor s̄ quid reale nec enim fas ē dicere esse quid fictum per intellectus, et eo nihil cogitare, n̄ esse talis valoris in operibus d̄pti; et n̄ erat reale absolute, nec enim ē aliquid ex predicamento absolute, in quo predictus valor potuit collocari: & erat relatio realis.

Multiplex hinc argūto adhibet solutio. 1. hunc valoris esse denominationem extrinsecam ab infinita persona & dignitate. Ita Vazqz dist. 8. c. 8. iuxta quam solutionis neganda ē mai. et ad probationem dicendum predictus valor n̄ pertinere ad aliquid predicamentum absolute, n̄ tamen propterea esse relationem realem, nam esse verum in pariete n̄ pertinet ad predicatum absolute, et tam n̄ ideo ē relatio realis; addi etiam potest, iuxta hunc modum bene explicari infinitatem valoris operum d̄pti; q̄ denom. extrinsecam desumptam ab aliquo infinito est infinita, si ens verum, qua videtur paries esse infinita paries ab ea denominaretur infinite verum.

2. solutio est, predictus valor operationem magis accidentaliter operis ad personam infinite sanctam, ita ut essentia valoris n̄ impleatur in predicto respectu, sed ultra hoc constat in persona operante infinitam sanctitatem, atque adeo hęc pertineat essentialiter in obliquum ad predictum valoris. ita Granad. dist. 2. c. 4. iuxta quam solutionis distincta ē maior. si enim, mens sit valoris esse relationem ita ut tota essentia valoris compleat in relatione, falsus ē; si autem sensus sit esse relationem, ita ut valor constat prater illam essentialiter infinitam sanctitatem in persona operante, verus est.

3. solutio ē predictus relationem esse realem moralem in d̄pti operibus d̄pti, q̄ autē hęc ē ens creatus: & finitus. res conce-
dendo autē, et dignitas corpus, est ens finitus in natura entis creati, verum est in natura entis moralis, falsus ē. Ita Cornese sup. dist. 6. et Cabrera dist. 5. §. 6. art. 85.

ponit in solutio.

4. et vera solutio est predictus valoris esse denominationem desumptam a sanctitate infinita persona divina, qua et si afficiat ipsas operationes extrinsecas physicas, afficit illas intrinsicè moraliter, atq; adeo ē denom. intrinsecam moralis desumptam ab infinita sanctitate persona divina, ut mox explicabo.

5. igit solutio impugnat. 1. q̄ si valor esset denom. extrinsecam desumptam ab infinita sanctitate Dei, esset quid physicum n̄ morale, denom. enim sumpta a gr̄a physica ē physica, n̄ moralis.

nisi ad hoc ut sita tribuat denominationem, requiritur onio moralis
sua ad subiectum quod denominat, quod si dicat hanc intervenire,
et incidit in nobis dicendi modum.

2^a impugnat, q^a si sanctitas infinita persona di-
uina denominat extra opera xpi digna, sequeret n^o denominare illa tota
sua adequata ratione, sed inadeguate, atque adeo n^o infinite, sequitur probat:
q^a sanctitas illa unita humanitati per modum unionis creata n^o dignifi-
cat illam adequata, n^o est dignificat illam, sicut personam diuinam, cui
unita est per identitatem: & unita operibus xpi per solum respectum ipsorum
operum ad personam tanquam ad causam efficientem, et sic dignificauit ina-
dequate. opa patet: q^a hoc unio ad opera per solum predictum respectum
minus stricta est, quam illa, que est ad humanitatem.

3^a impugnat, q^a valor operum xpi n^o est sicut
valor, qui inest moneta ab institutione Regis, sic aut^{em} est extrinsecus, et verus
valor in rat^{ione} valoris extrinsecus: & valor operum xpi n^o est sola denom^{inatio}
extrinsecus, sed importat aliquid intrinsecum.

2^a solutio impugnat, q^a iuxta illam quantitatem
et perfectio valoris n^o desumit^{ur} a predicto respectu transcendentali
operum, sed ab illo connotato, vel ergo hoc connotatum est omnino extrinsecum
operibus, vel est aliquomodo intrinsecus, et ut sic desumit^{ur} ab illo perfectio
valoris, si iⁿ hac solutio incidit in 1^a impugnat^{ur}, natus n^o est
asserere valorem consistere scilicet in illa relatione transcendentali,
cui ipsa sanctitas infinita unita intrinsecus aliquo modo predictis
operibus sufficit ad hunc valorem scilicet tribuendum.

3^a solutio impugnat, q^a hic valor vel est ipse
respectus transcendentalis operum ad personam infinitam, vel est aliquod
connotatum illum. 1° videtur asserere Cabrera, 2° Cornese, 3° ergo
sic impugno; q^a illa relatio transcendentalis n^o est quid morale, sed physicum
cum sit relatio ad principium quod physice infinitum: & illa relatio
n^o est per suam entitatem intrinsecam infinita moraliter: Dicitur personam
esse infinitam n^o tantum physice, sed moraliter, predictis aut^{em} respectibus
in quo consistit valor esse ad personam dignam, aut moraliter
infinitam, id est ut infinite estimabilem = sed d^{icitur} est est operibus
xpi inest duplex respectus ad personam verbi, vel unice, n° 1°
quia A. A. huius resolutionis docent hunc respectum, a quo opera
xpi habent estimabilitatem, esse respectum ipsorum ad personam
diuinam, tanquam ad principium quod, sic aut^{em} est physicus. Quod
est humani operationes xpi unice tantum respectu est respicere personam
diuinam, scilicet eo quod illi respiciunt tanquam principium quod
sic aut^{em} est physicus.

Nec sufficit

55
Nec obstat personæ illæ esse infinitæ moraliter, tum
quia nemo distinguit hanc duplicem infinitatē in persona ad effectū
tribuendū operibus Christi valorem infinitum, tum etiam quia illa infinita
dignitas moralis (si admittat) solum est extrinsecus illi respectu, atque
adeo hæc solutio incidit in iam quodammodo dicat illam infinitam
dignitatem moralem personæ divinæ esse moraliter intrinsecam
operationi: hæc solutio ex parte cōmūdat cum s. explicanda max.

Si autem hæc solutio defendatur, prout illam defendit
Cornesio, facile impugnat, quia ille respectus transcendentis eadem omnia
intrinsecus, et physicius. Quia estimabilitas orta ex illo est physica; eam probat
quod proprietates entis pure physici est physica, solumque potest esse moralis
illa, quæ habet ortum ab essentia moralis, illum autem respectum
esse pure physicum, satis probatum est à s. Cabrera.

(Explicatio vna
sionis.)

Ut veram solutionem explicem aduerto, ad quod afficit
extrinsecus aliquid subiectum aliq̄do univ. illi moraliter, aliq̄do non, tunc non
univ. moraliter, sed non tribuit aliud, quam denominationem extrinsecam,
eamque ducere rationis, ab ea quam tribuit subiecto, cui inest intrinsecus.
Ita visio afficit extrinsecus obiectum: tunc autem univ. moraliter, sed quoad tri-
buendum aliquem effectum, ad quem ordinatur, proinde se habet, ac si
intrinsecus afficeret. ut exempli in ordinatione Regis instituentis monachos
hæc enim ordinatio quoad effectum movendi ut præcipia tribuantur
monachis proinde se habet, ac si intrinsecus esset et permaneret in monachis,
atque adeo proinde se habet illa ordinatio, ac si habet valor intrinsecus
in auro et gemmis, similiter in institutione alicuius signi, ita
institutio non tantum denominat institutum, sed etiam constituit actum
ad representandum aliud, et quoad hoc proinde se habet ac si esset intrinsecus
rei aut vice instituta, atque adeo proinde se habet quoad suum
effectum, ac si signo naturali vis, quam habet ab intrinsecus ad se exercen-
dum intellectum.

2.º aduerto infinitam dignitatem dignitatem personalem
univ. moraliter operationibus Christi, atque adeo tribuere illi vim
excitandi divinam voluntatem ad tribuendum quodcumque præmiū, proinde
ac si hanc vim haberent ab intrinsecus ratione alicuius intrinsecus bonitatis
moralis infinitæ.

Deinde aduerto valoris operis Christi esse denominationem
realem moralem denominationem ab infinita dignitate personæ divinæ univ. moraliter
ipsi operibus, atque adeo esse denominationem intrinsecam si physice
sed moraliter, quia non provenit à forma univ. physice ipsi operibus
sed univ. moraliter.

Ex his constat

Ex his censet solutio probationis, neganda ead mai.
et ad probationem concedende maiore. Distingua minore. n. erat reale absolute
physice concedo, reale absolute morale nego. Sic aut absolute
reale morale, si vis mouendi diuini voluntatis ad condonandam
quamevis offensam, et tribuendi quodcumq; premij propter predicta
opera, qua vis mouendi e effectus gratie proveniendi operibus Christi
ab infinita dignitate persona unita moraliter ipsi?

Sed dicitur 1.º sequi ex hac solutione moraliter inesse valor
operibus Christi ab infinita dignitate persona, quam moneta ab institutione
regis, q.º institutio (ut dixi) moraliter unitur moneta, et vis mouendi
Somines ut propter illa tribuat merces, e effectus gratie institutionis sic unita?

2.º dicitur: hanc unionem moralem minorem esse unionem physice
personae Verbi ad Humanitatem, et si hac unionem inadeguate unit personam
divinam, ac proinde non sanctificat Humanitatem infinite, similiter illa unio
unitur Humanitati inadeguate personam divinam, ac proinde non digni-
ficat infinite.

3.º dicitur: hanc unionem moralem non esse aliquid reale, sed
rationis. Et si sufficit ut gra illa iure denominet. Eadem patet q.º unio
contracta per intellectum et sufficit ut gra sic unita tribuat denomina-
tionem integram et constet exemplo visionis, qua ideo non denominat effectum
visum, q.º tantum unitur illi necesse modo concipiendi, concipimur enim
visionem ac si efficeret objectum.

Ad 1.º nego regem et ad probationem, et si institutio regis uni-
atur moraliter moneta, non tamen ipsam institutionem in sua integra entitate
esse dignitatem, et ideo unitas moraliter moneta non potest illam dignificare
moraliter, ac infinita sanctitas e dignitas per suam entitatem intrinsecam,
et ideo dignificat eo modo, quo unitur; quare unita physice dignificat
physice, unita aut moraliter, moraliter dignificabat, unde vis, qua inest
moneta ab institutione regis, ad hoc ut propter illam tribuat merces tantum
Sabet regem valoris ab effectu, quem causat, efficienter, s.º. quia ab illa
provenit ut ex effectu propter monetam tribuantur merces.

Ad 2.º non nego distingua autem. Amino essentialiter secundo
intensiue nego, non enim repugnat id quod e minus in sua essentia esse
maius intensiue, aut extensiue: ne fides infinita regem esset minus in sua
essentia, quam charitas finita, et tamen illa esset maius intensiue, quam hac
et similiter linea imperfecta esset minus essentialiter perfecta, quam
corpus finitum de genere quantitatis, et tamen hoc esset minus perfectum
extensiue, quam illa; ita in proposito unio physice verbi divini ad Hu-
manitatem est magis perfecta essentialiter, quam unio moralis ad operationem.

et tamen

et tam illa unitur inadequata, sanctitas infinita verbi intra
 illud genus perfectior unionis physice. Sed aut unitur adequata intensiue
 atque adeo infinite in alio genere unionis minus perfecto, ex quo fit
 ut sanctitas infinita tantum significat opera dixi moraliter. Sed et in ordine
 ad effectus morales qui modus significandi est inferior essentialiter significa-
 tione physica, que significat humanitatem. Et tamen intensiue perfectior,
 ex quo uberius fit sana moralis significatio n' esse adequata sumpta
 significatione in tota sua latitudine, erit tamen adequata intra genus
 significationis moralis.

Ad 3^m nego nisi quod si queras, in quo consistat
 illa unio. nro considera in eo quod eo ipso quod opera illa fiunt in be-
 quium Dei, et dicant ordines ad personam infinite dignam, tribuit sufficiens
 fundamentum ad prudenter iudicandum infinite dignitatem personam informare
 opera illa quoad effectum tribuendi illis vim mouendi diuine voluntatem
 ad condonandum quamcumque offensa, et tribuendum quodcumque premium merito.

Dicitur effectus illius iudicij intellectus esse ens rationis,
 fundamentum quod habet ad hoc iudicandum est fundamentum talis entis rationis.
 notetur negando hoc q' intellectus q'do effectus ens rationis n' iudicat, sed appre-
 hendit n' ens ad modum entis, quod si iudicaret falso, atq' adeo n' prudenter
 iudicaret, in nro aut' casu e' iudicij prudens, sicut in obsequio regis
 facto alicui homini prudenter iudicamus dignitatem regiam informare
 illud in ordine ad effectum moralis satis faciendi, et alios similes in quos
 non formatur ens rationis.

§. 4.º

Diluitur 2^a obiectio, in qua petitur, unde sumatur
 augmentum meritorum in operibus hominis iusti.

2^a Assumptio
 Præterea
 Nota

2^a obiectio principalis aduersus nram sententiam sic proponitur,
 sequitur ex ea valor meritorius et satisfactorius inferior provenire ex maiori
 sanctitate personæ, consequens falsum. Et id ex quo sequitur sequela contraria, q'
 dignitas personæ denominat dignitatem operationis. Et maior dignitas denominat
 magis dignam. min. probat q' in homine iusto quo altius e' melior, eo est magis
 meritorius. Et valor meritorius n' augetur ex maiori sanctitate personæ. sicut
 dicitur q' ex opposito sequeretur si per possibile, vel impossibile esset sanctitas creata
 infinite intensa foret, ut meritorius foret infinitus.

Hæc obiectio diuersimode refutatur. A. A. ng. Summ. q. 114.
 art. 2. et nonnulli S. P. Thomista distinguunt sequela, putant esse esse
 verum, quando maior sanctitas influit physice in opus, falsum vero, q'do se
 habet concomitanter cum illa: quare (aiunt) si habens gratiam ut S. eliciat actum
 charitatis ut duo, si ab actu charitatis ut 4^{or} obijci in illis valor ut quatuor.

Alie dicendi

Hic dicendi modus mihi duplicet in mat^a demerito
 et nunc 1° q^o abtus n^o tanty crescit in bonitate ratione intentionis sed et
 rat^o aliaru circumstantiaru s.t. difficultatis, voti, et aliaru; q^o si duo homines
 imperant ady temperantia per acty charitatis ut duo poterit unus ex du
 actibus esse multo magis bonus rat^o difficultatis, et obligationis voti,
 aut precestei quq alius. Et erit maioris valoris meritorij, et satisfactorij,
 cuius oppositij requiritur ex illo dicendi modo.

Q^o si ex duobus hominibus habitibus charitatis
 ut duo, alter elliciat acty charitatis ut quatuor, alter ut duo magis me
 rebis 1°, quq 2°. at in utroq^o tanty influit gratia ut duo: Et gratia n^o
 dignificat opus secundu intentione secundu quam influit in acty, sed iuxta
 bonitatem operis.

Cent 1° nonnulli Thomista in Soc. 2. ca. illum,
 qui ellicent acty charitatis ut quatuor magis mereri, tam excisum
 illum esse tribuendy auxilio supraddito habituy ut duo, quod fuit
 necessariu ad eliciendum actum charitatis ut quatuor; sed Soc. facile
 impugnat: q^o auxiliu illud n^o dignificat animu; Et nec operatione.
 Coa patet. Sum q^o anima e^t subiecty propinquius, et auxiliu infer
 mat illam phisice, operatio aut^o e^t subiecty remotius, et n^o informat
 phisice ad auxiliu, Et si illam n^o dignificat, multo minus sane, tum et q^o
 q^o n^o quoduis principij supernale sufficit ad dignificandz operatione,
 nec enim habitus fidei, aut spei dignificant suos actus, sed sola
 sanctitas habet sanc vim, ut dicitur in mat^a demerito: Et auxiliu
 quod homini iusto, ut duo tribuitur ad eliciendy acty charitatis ut
 quatuor, n^o dignificat opus, q^o n^o habeat rationem sanctitatis.

Q^o rrit alij in eodz casu acty charitatis ut quatuor
 mereri, auctenty q^o, quod tribuitur in eodz instanti, et ab eodz digni
 fieri. Sed 2° q^o ex Soc. sequeretur principij meriti de facto cadere
 sub merito, quod e^t contra coa Thomistary axioma de merito ex 2° Thomia
 3. p. 2. art. 11. et ab omnibus tum antiquis, tum modernis ut receptis;
 quod sequatur patet: q^o illud auctenty et caderet sub merito illius
 abtus, et tribuerit illi valor, atque esset caa phisica.

Q^o solutio praecipue obiectiois e^t alioru, qui con
 cedunt eodz, et negant min. Ita Victoria lib. 2. q. 1. sub. 1. ad 3. Suarez. dit.
 4. n. 4. Valentia 2. 2. q. ultima punct. 3. Henriquez de fine hominis op. 2.
 §. 1. Grand. tract. 11. de gratia. dist. 2. Lugo Sic. dit. 2. 21. 2. ubi pra
 cedunt Salmeron, et alios, putant enim hi auctores auctenty sanctitatis
 intra eandem speciem conferre ad auctenty valoris similiter intra eandz
 speciem, n^o ita ut maior perfectio individuali valoris deumad ex solo
 auctenty sanctitatis, sed et q^o ex alijs circumstantijs, ex quibus deumitur
 auctenty

argumentu bonitatis moralis.

Ex quo facile respondent ad utramq[ue] probationem min.
na ad 1^{am} distinguunt aut illud in homine iusto quo actu e[m] melior
eo e[st] magis meritorius et concedunt illud ceteris paribus, negant
min. ubi iniqua fuerit sanctitas operantis = ad 2^{am} aut probationem
negant sequelam, na cum perfectio individuali valoris n[on] derivatur
ex sola maiori perfectione individuali sanctitatis, sed etig ex alijs cir-
cumstantijs, ex quibus derivatur augmentu bonitatis moralis, fit ut sola
infinitas intensiva sanctitatis n[on] sufficiat ad infinitat[em] individua[m]
valoris; si aliqua circumstantia (ex quibus derivatur augmentum
bonitatis moralis) sint finita, q[ui]a ad tribuend[um] valori infinitam
perfectionem individuali n[on] sufficit ut unus ex his, ex quibus derivat[ur]
tali perfectio, sit infinita, sed necessariu[m] est, ut omnia, ex quib[us]
derivatur huiusmodi perfectio individualis sint infinita, et Sac
solutio ut probabilis.

Utra nra
Solutio.

Mihi tam probabilior videt solutio eorum
qui sequelam negant i^o objectioni principali, putant enim augmentu
sanctitatis creata nihil conferre ad augmentu valoris in opere,
sed Sunc derivat[ur] ex sola bonitate moralis operis, quia presupponit
ad valorem. Ita Medina 1.2^a q. 24. art. 4. et ab eo relatus Canus,
Baquez Sic Dist. 6. dubio 4. Cornese Dist. 5. dub. 5. Lorca Dist. 6.
num^o 3. Capura Dist. 5. n° 16. et alij.

Hi tam varij sunt in reddendo discrimine
inter augmentu sanctitatis sanctitatis intensiv[um], et augmentum
essentiale quod e[st] in xp[ist]o domin[us] Baquez eo reddidit, quod sanctitas
infinita xp[ist]i eni[m] est substantialis, sanctitas aut[em] creata e[st] acciden-
talis, et ideo secundum totam suam quantitat[em] dignificat opus, Sac
enim q[ui]a quo persona est magis dignitate substantiali, eo opus illius
illius factu in alterius obsequij e[st] maioris valoris, n[on] aut[em] quo est
magis digna dignitate accidentali.

Sed Sunc dicendi[us] mod[us] bene impugnat Lorca
q[ui]a in Summis quomodo e[st] dignitas accidentalis persona eo obsequij ceteris paribus
est maioris valoris satisfactorij, na obsequij exhibitiva lege ceteris paribus dignius
est que obsequij exhibitiva a d[omi]no et Sunc obsequij e[st] maioris valoris quia id quod xp[ist]i
datur a viro modiciter nobili, et tam preclara dignitate sunt accidentales
personis. Mihi Sac res explicanda videtur dicendo sanctitatis tribuere valorem
secundum suam perfectionem essentiali n[on] secundum perfectionem individuali, et ideo sancti-
tatis persona xp[ist]i tribuere valorem infinitu[m], q[ui]a rat[io] sua perfectionis essentialis est
infinita, sanctitatem aut[em] creatam n[on] tribuere val[orem] secundum totu[m] suu[m] intentione[m],
q[ui]a Sac n[on] pertinet ad perfectionem essentiali illius sanctitatis, sed ad individuali[m].
Ita Cornese, et Lorca.

Utra nra
Solutio.

Objectiones 3° qua, solutio.

Sed dicitur

Sec^o dices: perfectio essentialis in gra. Substantiali d' abstrata
 et n' maior in uno, quā in alio. Et actus caritatis meliori n' tribuit maiore
 valore, quā actus caritatis minus bono. Ita patet: q' valor (ut dixi) e' effectus
 gratis gratia: Et si q' effectus illius considerata secundū suā perfectionem
 essentialē n' secundū individualē et intensiū, n' erit ma. ubi perfectio essen-
 tiali est eadem.

2° dices: in Sumani maiore dignitate intra eandem
 speciem tribuere maiore valore obsequio, in militia enim magis estimantur equales
 valores viri nobilis, quā hominis vulgaris, et maiori premio digni continentur,
 et tamē hi n' differunt essentialiter in dignitate, sed tantū accidentaliter, sicut
 maior sanctitas creata differt a minori.

3° dices: maior sanctitas operantis efficit opus magis bonū
 ceteris paribus: Et est magis meritorium, aut probat Valentinus: q' circumstantia
 qualibet augeat bonitatis operis, sicut alia circumstantia, et maior dignitas per
 sona, qua existit obsequium, originē a eadem speciem, pertinet ad circumstantiam,
 quāvis ergo augeat bonitatis operis, deniq' ad huc restat satisfaciendū illi argūto
 sanctitas tribuit valore operi: Et maior sanctitas tribuit maiorem valorem,
 ceteris paribus, quod argūto in causis galibus maior Sabot vim, nōsi calor
 nō regit galiter calidum, requiritur maior calorem reddere magis calidum,
 similiter si quantitas reddat galiter quantū, sequit maior quantitas reddere
 magis quantū.

Ad 1° modo aut, et similiter Ex intellectu de valore quem
 tribuit galiter sanctitas creata, Seced n' tribuit maiore valore vni actus
 caritatis, quā alteri, q' sicut tribuit valore per suā perfectionem essentialē,
 n' per individualē, ita tribuit solū perfectionem valore, perfectio aut indūit
 dualis aliunde desumenda est ut ex bonitate operis.

Ad 2° modo t^o negando aut, ad positionē in eo imbitam;
 dico in Sumani aliquando excessus in dignitate ut solū individualē, aliquando
 secundū prudentiū existimationē, esse specifiū, ut inter duos milites, quorum
 alter aliquantū sit dignior altero excessus est individualis, ac prōinde equalē, sicut
 valores sentent digni equalē premio, similiter inter duos nobiles, quorum alter sit
 aliquantū nobilior altero; at inter hominē vulgarē et nobilem vulgariter et
 imprudentiū existimatione est excessus specifiū in dignitate et similiter inter
 nobilem, priuātū, et ducom, et ducom et regem.

2° rōo premij potest esse maior vel minus vel
 secundū re, vel respectū, ut maior premij conuol titulus duci, quā comiti,
 et tamē erit maior premij respectū priuati cum titulo comiti decorato, quā
 respectū viri nobilissimi titulo duci insignito, q' priuatus homo magis distat
 ab illo statu, in quo collocatur per titulum comiti, quā nobilissimus ab eo statu
 in quo collocatur per titulum duci.

Deniq' rōo, labores viri nobilissimi magis esti-
 mari, ceteris paribus, quā labores hominis vulgaris, q' magis conceitur laborare
 ille, quā iste, n' tam propter id, quod patitur, quā propter id quod relinquit, nō vir
 nobilitati pauet in domo sua oblectatione vitam transigere, vulgaris aut
 non nisi

non nisi ex aliquo labore, forte equali, aut paulo minori. Daud' d' contingit
in maiori dignitate proveniente ab augmento sanctitatis creata.

Ad 3.º nego aut, si sermo sit de bonitate morali, a qua adus
dicitur adus virtutis, tunc enim si augeri ex maiori sanctitate creata persona
operanti, faciat non tantu. Ad. soluta resolutionis, sed etig. Ad. 2.º ut videre
est apud Suarez, Granad. et alios, proter unum Valentis, qui opponit videtur
existimare, quod si augmentu sanctitatis creata conferret ad augmentum
predicta bonitatis morali, n' haberet locum prout controversia, q' omnes
facientur operi magis bono correspondere prout maius ceteris paribus.

Ad 4.º ratio autu' res circumstantis quavis, augmentum bonitatis
vel malitiam operis esse eam, qua variat obligationis personae Sicut medi
sunt esse conligati. n' aut maior, aut minor, sanctitatis, si ueritas
aut valoris desumpti a predicta sanctitate a bonitate morali conferente
alium virtutis, constat ex eo quod opera expti bona et ieiunium, et alia
similia, scribantur predicta bonitate eisdem speciei cum bonitate, qua
afficiat simili adus nros, et tam valor desumptus a sanctitate inhita
erat speciei diversa ab ea, que similibus operibus tribuit sanctitas infini.

Ad 5.º nego aut, et nego cog, n' enim valet Sac medi
cina Sabet a calore esse sanatus frater, q' quo maior fuerit calor
erit magis sanatus, et similiter n' valet hac, intellectus ex eo quod
est talis p'ca Sabet frater quod vit elevabili ad visionem Dei, q' quo
perfectior fuerit intellectus, eo erit magis elevabili; sic similiter n' valet
Sac adus virtutis legislatoris, in quo consistit vis legis reddit subditis
obligatos ad tali adu, q' quo intensior fuerit adus legislatoris, eorum
erit obligatio; rat' aut, ob quam n' valent Sac argumenta ea est, quia
sunt aequa, qua tribuunt aliquam effectum, sicut rat' determinata
intentionis, ut in 1.º exemplo. alia, qua n' tribuunt illy iuxta mentem
sua intentionis, aut perfectionis individualis, sed tantu rat' sua perfecti
onis essentialis, ita ut respectu talis effectus materialiter se Sabet per
fectio individualis, ut in 2.º et 3.º exemplo et Sicut medi est gratia resp.
dignificationis operis.

Et ut res hac magis explicet, sumo exemplum legis,
qua vult moraliter subditis ad continentendos eos obligatos ad alty quem
percipit, et tamen lex ipsa, siue sit magis, siue minus intensa, tantum
reddit eos obligatos rat' sua natura, atq' adeo quantu d' ex utriusque legis
n' magis est obligatus unus, quam alius, supposita tam' natura obligationis
orta ex lege, unus potest esse magis obligatus, que alius ex alijs capitibus,
magis enim obligat' lege vir que puer, et magis domesticus regis, et conu
larius, quam civis privatus. ita in opposito sanctitas creata continent
qui bonu dignu vita aeterna, et satisfactoriu pro peccata, ita tamen sit siue sit
magis, siue minus intensa quantu d' ex utriusque et natura ipsius gratia precise conside
rata n' magis reddit' dignu et satisfactoriu vni opus, que aliud, supposita digni
ficatione essentiali quam causat gra; fit ex alijs capitibus ut dignitas
sit mai. in vno opere, que in alio, et ex maiori bonitate, atq' adeo ex circumstantis
urgentibus illas.

§ 5

36

Diluitur 3^a obiectio, in qua petitur an opus xpi magis
e. bonum, sit maioris valoris, quā mlt^a bonum.

3^a et principali obiectio in hunc modū proponitur, sequit^r 3^a obiectio
ex nra opinione omnia opera xpi sunt equalis valoris meritorij et satisfactorij, cōtra est falsū. Et ante, sequela patet, q^d si quodlibet ex illis sortitur valorem infinitū, valor vnus nequit esse maior valore alterius, minor probat, q^d alii n^o potest actus caritati xpi fuisse maioris valoris quā ieiunij, et similiter, voluntarij mortis acceptationis, quā exiguam corporis mortificationis, et denique vni virtutis ut 8, quā alius virtutis ut duo.

Q^uoniam 1° ex D. Thoma 1. 2. q. 21. art. 2. et 3. asserente merito, et demerito esse proprietates bonitatis et malitiae moralis, idē ita dicendū esse constat, q^d vbiq^{ue} n^o est demerito esse proprietates conuenientes ad malitiam moralem, et merito in actu 1° est proprietates conuenientes ad bonitatem.

2° Confirmat, q^d plura opera fuerunt maioris valoris quā vni ex illis, et in vno opere n^o fuit valor infinitus, aut probat, q^d in opus addit aliquis valoris diuersū a valore 1°, et in duobus operibus fuit maior valor, quā in vno.

Refert omnia solutione Grandi, qui putat vni infinitū posse esse maius saltem alijs, de qua supra, secūdo cōg^{it} et nego min^{us}, et ad eius probationem nego in exemplis, quia in ea habent esse maioris valoris meritorij, aut satisfactorij in vno actu, quā in alio. Ita Suarez, vlt^{im}o, Loria, Cabrera, Cornese, Simel supra.

Dices ad valorē operis xpi n^o tantū conferri sanctitas persona, sed etia bonitas operis, et hoc n^o tantū conferbat securitatem praesentis rationis, et essentia bonitatis, sed etia securitatem salutem, tum essentialit^{er}, tum individualit^{er}, q^d vna bonitas excedit aliam, et imperabile est bonitatis esse maiorem, et valorē n^o esse maiorem, si caetera sint paria.

Refert procedendo ma^{xi} et negando n^o in valore decumpto a sanctitate infinita, ratio aut^{em} discrimini inter hunc et eum qui sumit a sanctitate creata, ita est in eo quod valor essentialit^{er} quem tribuit sanctitas infinita, est infinitus, cum sit Genem^{us} decumptas a sanctitate essentialit^{er} infinita, vnita materialit^{er} operationi, p^{ro} bonitas operis tantū potest conferre ad hoc ut opus sit capace talis vnionis moralis sanctitatis infinitae ad ipsum, n^o aut^{em} ad hoc ut ille valor infinitus augeat, et ideo ad praesens valorē tantū concurrat bonitas moralis ut talis est per se n^o ut est tanta bonitas, at sanctitas creata tribuit valorem essentialit^{er} finitū, et ideo bonitas operis non solum potest conferre ut dispositio ad ipsum, sed etia ad perfectionem individualem illius, atq^{ue} ad hoc n^o tantū ut bonitas, sicut tanta bonitas potest ad illud conducere,

Ad 1^{am} confirmat^{ionem}

Ad 1^{am} affirmatiōem, nego minorit, de quo loquimur,
esse proprietate bonitatis, nec hoc docet D. Thomas locis citatis n^o art. 3.
solum dicit actus Sumany, in quantum est bonus, aut malus, habere rationem
meriti, vel demeriti, ubi non loquitur de merito vite aeternae, aut alteri
boni speculati, sed latissime ut constat ex titulo illius articuli collati
ex titulo art. 4. Sic autem loquimur de merito simpliciter, id est de merito
boni simpliciter, cuiusmodi sunt bona spiritualia, in art. vero 8. igitur loquitur
D. Thomas de merito in Aristoteli significatione et de merito apud Deum,
ipsi autem docet, omnem actum Sumany, bonum, vel malum, habere rationem
meriti, aut demeriti apud Deum, addit autem in fine art. hoc non convenire
actui bono vel malo, quantum est ex ipsa re actus, quod (ut bene notat
Calet) addit D. Thomas propter rationem meriti, aut demeriti eme-
nientem actui rationis personae, cuiusmodi est meritum vite aeternae,
et aliorum bonorum simpliciter, ex quo constat D. Thomam non existimasse
hoc meritum simpliciter consequi gratiam ad bonitatem.

Ad id autem quod dicitur de demerito, quod solum
malitiam actus requirit, non autem naturam personae vel accedendo id, et negando
de quo dicitur de merito simpliciter, ratio discriminis est, quia demeritum
est quod malum, et inde conuenit ex quocumque defectu ad meritum,
ut quid bonum et inde requirit plura, quam demeritum, hoc autem videtur
esse in bonitate, et malitia non ad se habere sufficit defectus unius circumstantiae
ad illam autem requiritur ut actus quoad obiectum, et quod omnes circumstan-
tias sit rationi conformis.

Ad 2^{am} affirmatiōem distinguo autem sunt maior
valeri extensiuè, concedo, intensiuè, nego. sed dices in moralibus ex
maiori extensiuè discreta sit maior intentio, non duo actus intemperantiae
ut unus, efficiunt hominem tam male intensiuè, quam unus actus ut duo,
et similiter duo actus meritorij ut duo, non minus intensiuè dignificant
hominem in eadem ad vitam aeternam, quam unus actus meritorius
ut unus.

Restat respondendo hoc in entitatibus moralibus finiti, et re-
gendo in infinito, et in illis plura finita possunt aequivalere uni finito
quod sit maius in se, sicut dua linea palmares aequivalent uni digitali
maiori, et duo scuta aequivalent uni quod sit duplo maius quolibet illorum
et in moralitate infinita hoc non habet locum, cum haec non sit capax
augmenti. Satis eandem eam rationem secundu[m] quam est infinita
non augetur intensiuè nisi aequivalenti actu alterius moralitatis infi-
nitae eiusdem rationis, et colligitur haec solutio ex D. Thoma 3. q. 4. art. 3.
ad 3. gloriam immortalitatis, quam christus meruit in 1. instanti sua
conceptionis, potius etiam posterioribus a debitis, non ut esset sibi magis debita,
sed ut sibi ex pluribus causis deberetur.

37

Nec hinc sequitur cetera Christi opera, et hinc primum quod
dicitur, cum sibi obus haberet valorem sufficientem ad redemptionem
totius generis Humani. restat Christum non tantum velle, ut redemp-
tionem, sed et magis, et ideo potuisse ut se nobis omnium virtutum
exemplar proponere, oportuisse quod ut tot dolores, et opprobria pateretur
tamen ut in nobis illa patiendo, sui amorem in nobis excitaret, sed
non obtulit sibi alium in pretium nostrae redemptionis, nisi dependenter
a passione, et morte sua.

§. Ultimus
Quae aliae obiectio diluuntur, et agitur de super-
abundantia satisfactionis Christi Domini.

Obiectio 4^a sic proponitur, sequitur ex ipsa sententia
opera Christi non obtinuit a Patre premium aequale valori ipsorum
quod videtur absurdum, sequela condat, quod sibi soli meruit gloriam
corporis et sui nominis exaltationem, quae finita sunt, nobis autem
meruit dona finita = affirmat 2^a quia sequeret Christum plus
meruisse, nisi pater potuisset remunerari, hoc autem est absurdum.
sequela patet: quia pater non potuit tribuere Christo premium ali-
quod simpliciter infinitum, quod quilibet exhaqueret valorem infinitum, prout
a nobis est explicatur. minor condat, tum quod absurdum est auerere
Deum si posse remunerari aequaliter operationi, creatae, tum etiam
quia ex impossibilitate praeij infertur impossibilitas valoris meriti,
nam ex impossibilitate tri infertur impossibilitas relationis. affirmat
quod in actibus Dei liberi, cuiusmodi sunt creatio, conservatio, et similes,
ideo si est valor meritorius, quod si est possibilis persona, a qua quam
Deus meretur, cum per se a, a qua quam Deus meretur debet esse
superior: Et multo magis reddit impossibilem valorem impossibilitas
praeij, quod est trius immediatus valoris.

Ad argutum res respondeo sequentem nam si inmerit
de premio aequali intentione, nego, si de premio aequali extensione, nego.
quia remissio cuiuslibet offensa fuit praeij aequali intentione cum
fuerit beneficium infinitum, si tamen fuit adaequaty extensione: quod valor
operum Christi talis erat, ut per illa posset Christus obtinere a patre
condonationem quarumlibet offensarum sine tri, sit exemplum si esset
calor infinitus, et produceret in ligno alium calorem infinitum, sic
adaequaret intentione virtutem calefactivam, quae esset in illo si calore
non tamen adaequaret extensione, quod ille calor infinitus, post productum illius
effectum, adhuc maneret, et ideo posset producere alium calorem in quibusvis
subiectis

subiecti capacibus sine trō; Idem dico de Sabitu charitatis -
infinito, Sunc enim adaequaret intensiue vnus actus charitatis infinitus,
qui duraret per tempus determinatum, n̄ tam adaequaret extensiue,
quia per productionem illius actus n̄ exstinguiretur pr̄ didicis Sabitu,
nec virtus illius, et ideo posset plures actus charitatis infinitos
producere sine trō, et posset etiam quantum est ex se ipius habitus
vni actui durantem in aeternū, qui aequivaleret infinitis actibus charitatis.

Idem dicitur de qualibet parte xpi, nam rat. valoris
infiniti est in illo infinita potentia moralis, quae consistit in eo quod
potest mouere diuinam uoluntatem ad tribuendū infinitum beneficium,
cuiusmodi ē extensio offensa infinita, cumque hoc opus cum pra
dicto valore maneat semper moraliter, semper habet hanc vim mo
uendi diuinam uoluntatem ad tribuendū beneficium infinitum, et ideo postquam
semel suam uirtutem exercuit mouendo ad vni beneficium infi
nity n̄ exstinguit, sed manet adhuc cum eadem uim mouendi ad
aliud beneficium, sicut meritis ut quatuor Somiti decedentis in statu
gratia manet semper, et ideo postquam semel accepit remunerationem
uisionis ut quatuor habet vim mouendi Deum ad continuandam
praedictam uisionem; ex quo fit ut adaequate extensiue non rema
neret nisi uisione, quae durat in aeternū, quae aequivaleret infi
niti uisionibus successiuis, quae durarent per tempus detratum;
et eadē d̄ ratio de demerito ut quatuor, quod moraliter manet
in aeternū, et ideo postquam semel suam vim exercuit mouendo
Dei ad punitionem per penam seruus ut quatuor per aliquod temp
detratum, semper eam exercet mouendo illū ad praedictam punitionem
per totā aeternitatem, quod peccatum ipsum manet per totā illam.

Solutio. d̄. l. dub. l. in qua perebatur, quomodo cum peccatum mortale
sit offensa infinita, unum peccatum mortale n̄ exsauriat
totum ualorem cuiusuis operationis xpi, nam etsi exsauriat
offensa, totam vim intensiuam illius, n̄ tamen totam vim extensiuam,
ex quo ulterius constat satisfacionem xpi d̄ tantū fuisse aequalē
et itiḡ superabundantem, tum q̄ in uno opere valoris infiniti
erat uim moralis ad mouendū Deum ut condonaret alias offensas
infinitas praeter eas, quae de facto sunt committenda, tum etiḡ
q̄ cum vnus quis xpi fuerit sufficiens ad obtinendū adeo de
condigno remissionem omnium peccatorum. Opus n̄ vnum solum opus
debet in pretium nostra redemptionis, sed plura, quamuis omnia
illa obtulerit dependenter à passionē, et morte sua.

Ad 1^{am} Formationem res 1°. si forma sit de merito completo, falsus esse sequetur, q^o hoc n^o tantu^m exparit valore sed etiam applicationem ipsius meritis ad obtinendu^m tale premij, si hoc sit alijs conferendu^m, et etiam diuinam ordinationem, implicat aut^{em} esse ordinationem Dei detribuendo premij impossibili.

Res 2°. adhuc de merito in actu 1°. quod consistit in opere Sabente valore respectu premij, negandus esse sequelam, q^o in opere Xpti est ualor intensiuus resp. premij, finitorum possibilium; neq^{ue} impossibile est chimera, ad quam non est ualor in opere Xpti, cum illam n^o habeat ratione premij. similiter est ualor extensiuus respectu predictorum infinitum possibilium continuandorum, quando ipsum opus Xpti meritorij moraliter durauerit sed est per totam aeternitatem, hoc aut^{em} n^o est impossibile.

Ultima obiectio sic proponit, si per impossibile Xptus peccaret recenta unione hypothetica, non posset pro suo peccato ad aequalitatem satisfacere; q^o persona infinite sancta non tribuit operi ualorem infinitum, aut constat, q^o per se minis existenti in peccato, n^o habet ualorem apud Deum, ut constat in actu charitatis hominis peccatoris, ut pra^ointelligitur gratis sanctificanti, hui^{us} enim non habet ualorem meritorium simpliciter.

Tres huius obiectiois solutiones inuenio.

1^a est Vazq^{ue} dist. 5. num. 56. concedenti a^o, et neganti b^o q^o ad gratiam respondet ad tribuendu^m operi ualorem infinitu^m n^o sufficere infinitam sanctitatem personae, nisi ab illa etiam sanctificetur nata, in casu autem illius hypothesei humanitati supponit sanctu^m, sed in statu peccati.

2^a solutio est Suarez supra dicenti^{us} data illa hypothesei sequi quodlibet, q^o qua parte ille homo esset inimicus et indignus Deo, non posset satisfacere, qua autem parte esset infinite sanctus posset; sicut data hypothesei, quod homo manens homo n^o esset rationalis, requeretur illum esse risibilem, et non esse risibilem; quare qua parte maneret homo esset risibilis, et qua p^o n^o esset rationalis, n^o esset risibilis.

Ultima solutio, quae mihi probat negatiuam. Ita Vega lib. 3. de iustificacione op. 9. Lorca supra n. 56. Lugo dist. 6. num. 29. Albertinus tom. 1. cordano 13. n. 13. et alij d^o putant enim hi^{os} authores data illa hypothesei impossibile fore ut Xptus pro suo peccato satisfaceret, et habet Sac^{ra} solutio fundata in Cirilli Alexandrini epist. 4^a, quae ut notat Suarez in Concilio Ephesino caledonensi, et constantinopolitano fuit approbata, ubi de Xpto loquens

scripsit

Sic aut: Quia igitur egerit oblatione, nullo existente facinore
pro quo sit uel rati qd mdeum conuenienter afferet.

Ad opationis autis concedo opus hominis exi-
tentis in peccato de facto non habere ualorem apud Deum, id aut
prouenit ex eo quod homo existens in peccato, n' potest esse persona
simpliciter sancta, et grata Deo, et data illa hypotesi impossibili
illud homo ita esset in statu peccati, et persona illa esset infinite
sancta, et grata Deo: pro quo aduerto in illa hypotesi impossibili
n' supponi uerbum diuini ab eo peccato n' denominari simpliciter
peccatus, quamuis hoc ex ea hypotesi sequeretur, ut dixi in
tractatu de impeccabilitate Christi, sed solum supponi precise uerbum
non absolute, sed in natura humana peccans, nisi Hypothesis
n' accipiatur cum hac precisione, sed cum eo quod dixi, ex ea sequi
uerum est, quod ait Suarez, q' hypotesis sic explicata, persona illa
et esset simpliciter sancta, cum esset infinite sancta, et n' esset
simpliciter sancta, cum esset simpliciter in statu peccati?

Dubium 3° 2us

An satisfactio Christi Domini pro offensa generis humani
fuerit perfecta?

Proponuntur rationes dubitandi.

a
conditio.

Satisfactio aequalis pro offensa generis humani n' solum requirit ualorem
intensiuum, et extensiuum aequalis offensa, aut excedentem illi, sed uoluntarij
requirit alias conditiones, quae in Christi satisfactione n' uidentur inter
uenire, s' enim requirit distinctionem inter personam satisfaciendam
et generam, et generaliter in omni actu iusticiae hanc requiri do-
cet 2^a Thomas 2^a 2^a q. 88. art. 2. et alij et in eorum op. 1. at in praesenti
2^a Trinitas persona et filius fuit offensa simul cum alijs: Et n' potest
esse persona satisfaciens.

2^a

2^a requirit perfecta satisfactio ut nulla admittat
gra facta satisfaciens a persona offensa, ad eum finem ut possit offerre
satisfactionem, s' enim Petrus abstulisset a paulo 100 nummos, et Paulus
ad eum finem ut satisfaceret donaret Petro totidem nummos, illa atti-
factio n' esset perfecta, et ideo sane conditionem assignat doct. Sic art. 1.
Thomas 4. 2^a sentent. 10. 14. solus in 4. dist. 18. q. et art. 2. et 3. et caeter
p. p. sic. at in praesenti multiplex gratia collata est Christo ut Domini a
Patre, s' t gra uniuersa gra sanctificans, et auxilia supernaturalia ad electi-
onas operationes satisfactorias.

3. requirit

3° requiritur bona, quibus fit satisfactio n^o sint sub dominio creditoris, nam si Petrus iniuriam inferat Paulo vendendo remum illius, v^o non satisfacit tribuendo illi bona, quae alij erant sub dominio ipsius Pauli, et ideo Sane conditionem supponit D. Thomas supra ad 4. *Præcedentes* in 4. dist. 15. q. 1. art. 2. ad 2^m. Caiet. Ferrara, et alij P. sic, ut omnia opera humanitatis septi erant sub dominio Dei offensi, qui respectu illius satisfactionis erat creditor.

4° requiritur ut bona quae per satisfactionem offeruntur n^o sint debita alio titulo, v^o si Petrus deberet Paulo centum, ratione mutui, et postea offerdit illum in alij centum, n^o satisfacit reddendo ea, quae debet rat. mutui, et ideo Sane etiam conditionem supponit D. Thomas supra ad 3. dicitur Anselmus cur Deus Somo lib. 2. c. 1. op. 19. et 20. Durandus Scotus, Ricardus, et ceteri P. et xpus omnia opera quae Patri obtulit debebat alij titulo scilicet titulo obedientiae, coniugalitatis, et gratiarum adione. Et si potuit pro illa perfecte satisfacere.

5° requiritur perfecta satisfactio pro offensa, quae consistit in adione, ut offeratur ab ipso debitore, si enim Petrus Pauli ligno percussisset, n^o sufficeret, ut alia persona quantumvis dignissima sedu militaret Paulo, ut ab eo veniam poscueret, sed necessary erat, ut ipse Petrus ipsam satisfactionem adhiberet, et ideo Sane conditionem indicat D. Thomas 3. q. 1. 48. art. 2. ad 1^m. Et satisfactio oblata a xpo pro peccatis alienis, seu offensis non est perfecta.

6° Denique requiritur perfecta satisfactio ut creditor teneatur illam acceptare aut si n^o acceptet offensus mensat liber à debito satisfaciendi, non tantum per accidens rat. impotentiae satisfaciendi, sed etiam per se rat. perfecta satisfactionis oblata; si enim Petrus offerdidit et Paulum, et postea satisfactionem offerret talem tamen ut Paulus posset n^o esse contentus illa, sed aliam iure exigeret illa satisfactio non fuisset perfecta, cuiusmodi autem fuit satisfactio septi, potuit enim Pater aeternus n^o acceptare illam et homini rat. iniurie omni grat. restituere, per quam pervenit à peccato resurgere. Et n^o fuit perfecta satisfactio.

S. 2. us

Propositur vera sententia, et satisfet primae difficultati de indistinctione inter personam offensam, et satisfaciendam,

Cum sent^a docet satisfactionem septi pro peccatis totius generis humani fuisse perfectam, et (ut aiunt) de rigore iustitiae, an vero haec iustitia fuerit specialis, an generalis dicam dist. sequenti. ity D. Thomas sic art. 2. ad 2^m ubi eam vocat congruam, et distinguit a nostra satisfactione quam vocat imperfectam, Ferrara 4. 2^a gentes op. 18. ubi eam appellat

agitur de
satisfactio

perfectam

perfectam æquivalentem, et secundum rigorem iustitiæ. Sicut in 4. dist. 43.
q. 2. art. 2. et lib. 3. de natura et gratia q. 26. M. Sic art. 2. Suarez -
dist. 4. 25. 6. Valentia q. 2. 25. 1. punct. 5. Cabrera dist. 9. Lona dist. 8.
Albarus dist. 9. Cornesio dist. 7. Granada dist. 4. 15. 2. et alij sum ex anti-
quis, cum ex pp. relatis absint.

Probatur 1. in veteri testamento, nisi iustitia op. 10.
sic ait: Consummatio abrenata consummatit iustitiam, ubi teste dicitur -
Hieronimo sermo est de salute per xpm inderanda, qua dicitur consummatio
quia sanctitatem perficit, abrenata autem, quia brevi tempore futura ex-
pectabat, et iustitiam consummare, q. in illa erat attendenda ingens,
et superabundans iustitia.

2. probatur ex Paulo ad Romanos 3. ubi agens
de xpo sic ait, qua proposuit deus propitiatoris ad offensionem iustitiæ
sua, ex quibus veris constat dei iustitiam emitti in extinctione peccati
propter satisfactionem xpi, quod non erit verum, si illa satisfactio non fuerit
perfecta, et de rigore iustitiæ.

Denique probatur ex pp. 1. ex consilio ephesio
ubi sic precium pro nobis exhibitum à xpo exequare debitum ad iusti-
tiam remissionem. 2. ex Basilio Archiepiscopo Tolensi, orat. 1. de Incarnat.
Colum. 4. dicente per mirabilis nre nate primitias (De est per xpm dñm)
omnis iustitiæ rationis explicandam fuisse. 3. ex Anselmo lib. 2. Cur Deus
Somo, ubi agens de perfectione satisfactionis xpi sic ait, quod iustus
quam ut ille, cui dat precij maius omni debito, si debito ad affectu
dimittat omne debitum: at ex Ricardo de S. Victore lib. de Incarnat.
q. 8. ubi ut potest Somo recurgere iuxta rationem iustitiæ, opus erat
satisfactione, et postea addit Sane debere esse equalis, tantamq. potest
exhiberi à persona diuina s. ex Salbiano lib. 4. de Providentiâ, ubi agens
de mysterio incarnationis sic ait; in illa iniustitie specie ipsa magnitudo iustitiæ
habere videtur. ratio pro hac sent. potest, ut probetur nullam exem-
ptionibus requiritur ad perfectam satisfactionem de fuisse satisfactionem
xpi dñi, quod ex solut. rationis dubitandi est attendendum.

conditionis
luteo.

Ad 1. edic. est solutio si una necessarij distinctionis
inter personam offensam, et satisfaciens, sed sufficere distinctionis externæ
rat. cuius illi persona irrogat offensa, et rat. cuius est operatio satisfac-
toria. hoc autem explicat exemplis obedientiæ et orationis, qua etiam
poterit de aliorum, et tam de alium charum virtutis sufficit ut in
ipso sit duplex nata diuina et humana rat. quare ut Somo
est obedientis sibi, ut Deo, et eadem dico de oratione.

Sed 2. hanc solutionem nonnullæ emergunt
difficultates. 1. sumitur quædam persona diuina est variorum principij
quod operationum humanitatis xpi dñi: et persona diuina non tantum
denominatur.

denominatiue, sed veri et proprie satisfecit, sed eadem persona
Avere et proprie offensa: Et inter personam satisficientem et offensa
non est distinctio, quam requirit satisfactio.

2ª est, q^d satisfactio potius est tribuenda
Deo ut Deo tanquam causae principali quam Christo ut homini.
Cum Christus ut Deus sit sensus, nulla interuenit distinctio
inter personam offensam, et satisficientem. In contrarium, si satisfactio
physica, qua est quod magis ut satisfactio, sit a Deo ut homini
tamen maior satisfactorius, qui est forte in illa et a Deo ut Deo
cum sit ad infinita caritate personae divinae: satisfactio
potius est tribuenda Deo ut Deo, quam ut homini.

3^a difficultas est, q^d ex nostra solutione
sequitur Christum non satis fecisse perfecte pro offensa sibi illata a se
satisficientem rationem, quod non est dicendum, sequela probatur
quia illi offenderunt ipsum ut hominem, et si satisfecit ut homo
secundum eandem naturam fuit satisfaciens, et offensus.

Ultima difficultas, quae maior distinctio
est inter patrem et filium, et inter Ieruum et Dominum, quam
inter Christum ut Deum, et ipsum ut hominem, sed filij ad patrem
et Ierui ad Dominum non est satisfactio de rigore iustitiae, ut
ex Arist. 1. Ethicorum q. 6. et docet D. Thom. 2. 2. q. 58. art. 4.
Confirmatur, q^d ideo filij ad patrem non est satisfactio de rigore iustitiae,
q^d filius est aliquis patris, et idem est de seruo respectu
Domini, sed multo magis humana natura est aliquis diuinae per
sonae, ratione unionis, quamquam filius est aliquis, et multo minus
poterit Christus ut homo satisfacere sibi ut Deo, quam filius patri.

Confirmatur 2. quia Christus ut homo est filius
Dei, ut dici solet q. p. q. 2. et similiter ut homo est seruus Dei: et
nequit Deo satisfacere etiam ut homo.

Ad 1^{am} difficultatem concedo mai. 1. coar.
et min. et nego coar. 2^{am} quia distinctio, quam requiritur
inter personam vere satisficientem, et vere offensam non est
perichlitas, sed naturarum, quibus continentur diuina potentia
intellectus, et voluntas, ita ut per inam est illis naturis et volun-
tatis ut sit inuicem personae offensi illi, et per aliam possit elici
actionem satisfactoriam.

Ad 2^{am} distinguo aut, fateor enim satis-
factionem Christi potius esse tribuendam illi ut Deo, tanquam
causa formali, quam illi ut homini, nego aut potius tribuendam
esse illi ut Deo tanquam causa efficienti particulari, quam illi
ut homini.

ut homini, quia causa efficiens immediata peccati carnalis illius
fuit Christus ut homo, non ut Deus, etsi veritas per suam sancti-
tatem fuerit causa fortis valoris, qui est frater in sanctifi-
catione.

Sed dicitur Sac solutio non habet locum in sent.
probabili auctente esse efficienter moraliter ab infinita sanctitate
persona = retur in ea sent. negandum esse aut, si sermo sit
de Deo, cui tribuitur tanquam satisfaciens, nam quando Petrus
satisfecit Paulo restitutione centum denariorum, quos abstulit,
satisfactio non tribuitur regi tanquam satisfaciens, eo quod
tribuit valorem denarij, sed soli Petro, de hoc recedit verum p.
sequenti.

Ad 3^{am} res 1° d. quod sequitur, si enim sermo
sit de offensa irrogata Christo, ut homini gratia, ut talis erat.
credo, si aut sermo sit de offensa, quae irrogatur Deo offendendo
Christum, ut hominem, nego, allata autem Sac 2. offensa, pro qua
Christus obtulit suam satisfactionem, consequenter auferatur 1°.

2° responderi potest cum Granad. supra. n. 16 ne-
gando sequentiam, et ad probationem dici potest tunc requiri pra-
dictam distinctionem inter satisfaciens, et offensam, quae
offensus retinet ius in illa bona, in quibus offensus est, potest
autem Deus privare Christum, ut hominem illo iure, id quod in seipso
transfere, id quod pie credendum est fuisse ad eum finem
ut Christus ut homo posset satisfacere pro iniurijs sibi illatis
in vita, fama, et alijs, q. dato hoc casu satisfactio pro
offensa sibi illata in vita, fama, et caeteris non deberet
ferri iniurijs ipsi, ut homini, qui ad illam iam non haberet
ius, sed Deo, qui in se ipsum ius illud transulerat.

Ad 4^{am} concessa maiori, nego min. Absolute
et iuriter assumptam; nam si filius famam Patris detraxerit
potest satisfacere restituendo illam, similiter si Patri intulerit
iniuriam aliquam consistentem in actione, etiam potest sa-
tisfacere se illi magnopere sumiliano, et ab illo veniam peten-
tando, idem dico de seruo respectu Domini: D. Thom. 2. et Arist.
tantum loquuntur, de filio, et seruo non habentibus aliqua bona,
et de iustitia, cuiusmodi sunt bona illa, quorum illi nullum
habent dominium, ex quo constat solutio ad utramq. confirmationem.

S. B. Diluatur 2^a obiectio, et explicatur in quo
sensu satisfactio Christi non sit admixtum aliquo

Divinae gratiae.

1^a solutio

I^a solutio illius objectionis est, Diciturum sup-
 positum satisfecit vere, et proprie, non naturam, cum actio-
 nes suppositorum. Si autem non fuisse factam gratiam ali-
 quam sui soli natura: quia suppositum nec auxilia, nec opera-
 tiones, nec ualorem accepit ab illo gratis, Sæc enim omnia non
 minus gratis sub Dominio uerbi Diuini, quam sub Dominio patris
 æterni. Ita Vega lib. 7. De iustificacione. op. 2. ad 3. Medina
 lib. 1. tit. 3. Grand. rige. num. 18. Cornejo lib. 5. rub. 7. Cabrera
 lib. 1. tit. 3. Lopez lib. 8. n. 17. et ab eo relati Ferrara, Capriolus
 et Sætus.

Hic tamen dicendi modus mihi non placet 1.
 q. opus satisfecit ut homo, non ut Deus, xpo aut ut homini
 facta est gratia, cum in ipsa collatione auxiliorum, qua illi
 collata sunt ad opera satisfactoria, atque adeo ipsa opera
 satisfactoria fuerit dona gratis collata xpo, ut homini: q.
 per hoc non æquatur difficultas secundi modi dubitandi. Mei
 placet 2. Cornejo, qui illam uerit in duobus 1. q. Deus tribus
 modis potest intelligi concurrere ad satisfactionem 1. concursus
 generali, et hoc non sufficit, ut Deus dicatur satisfacere, sicut nec
 sufficit concursus generalis ad noam actionem satisfactoriam
 ad hoc ut dicatur Deus satisfacere.

2. potest intelligi concurrere per communica-
 tionem idiomaticam, q. persona uerbi uere influit in opera satis-
 factoria per humanitatem, hæc aut persona est Deus, atque
 ita Deus per communicationem idiomaticam satisfecit, sicut Deus
 comedit, patitur mortem &c. Sic aut modus concurrendi non sufficit
 ut dicatur satisfacere quatenus Deus est, sicut ex eo quod dulce
 sit segregatum uisus per communicationem idiomaticam, non
 sufficit ut dici possit ipsum quatenus dulce esse segregatum uisus.

3. potest intelligi concurrere tribuendo ualorem
 operibus, et sic modus similiter non sufficit ut dicatur
 satisfacere quatenus est Deus, imo nec ut dicatur satisfacere Deum
 sicut p. Petrus satisfecit Paulo tribuendo moneta, qua habet
 ualorem à rege n. potest dici regem satisfacere.

Præterea 1. q. uel si potest xpm,
 ut Deus est, meruisse sibi gloriam corporis, et sui nomini exal-
 tationem, q. nec uel potest xpm, ut Deus est, satisfacere. Coa
 patet q. eisdem omnino modis concurreret Deus ad meritum,
 quibus ad satisfactionem. Cui si non sufficiunt ut uel mereri
 ut Deus

ut Deus, similiter non sufficiunt, ut dicit satisfacere ut Deus
aut gratia, q̄ Xp̄us ut Deus n̄ est capax gratiæ; Cui Deus est
noti potest mereri.

Obstat 2. q̄ ille dicitur satisfacere promissio-
ria, qui vel illam intulit, vel suscepit in se onus satisfaciendi,
sed Deus solus per communicationem Diematum, n̄ suscepit in se
onus satisfaciendi, q̄ persona, que illud suscepit at quod est Deus
q̄ Deus per communicationem solum Diematum dicit n̄ potest
satisfacere, atq̄ adeo non ut Deus = 2. p̄bo eandem min. ex d.
D. n̄ro Augustino lib. 9. de civit. op. 45. relato à D. Thoma q. 46.
art. 2. in arguto. sed o. ubi docet Xp̄m n̄ esse mediatorem
quatenus est verbum (id est quatenus est similis patri in natura
divina) sed secundum quod homo est, item D. Thomas q. 48.
art. 5. docet Xp̄m n̄ esse mediatorem immediate in quantum est
homo; ad totum ergo pertinuisse redemptionem, sicut ad causam
tam et remotam.

Ratio aut̄ a priori huius est q̄ n̄ dicitur
satisfacere ille, qui tribuit valorem operi satisfactorio, sed ille,
qui efficit opus, cui inest talis valor, unde cum talis valor proce-
neat, sed Xp̄us ut homo eticit opera, quibus inerat talis valor
satisfactorius, n̄ aut̄ illa efficit ut Deus, nisi tantum ut causa
prima, eo modo quo illa abicere omnes divinas personas (Xp̄m
n̄ est Deus, sed ut homo satisfecit pro peccatis n̄ris. omni obiecta
magis gratia quodam utramque partem; q̄ in Summo n̄ dicitur
satisfacere ille, qui tribuit valorem materia satisfactionis,
sed ille, qui tribuit Summo modo materia, cui inest talis valor, unde
cum illa proveniat, n̄ aliunde sit Dominus talis materia, qua-
tenus est materia satisfactionis, qua est alia conditio ad perfectam
satisfactionem requisita, de qua s. sequenti in resolutione 3.
rationis dabitur.

Responderi potest 1. resp. Xp̄i ut homo est,
n̄ fuisse gratiam originem hypotheticam, cum Xp̄us illam in
suo conceptu includat = sed o. q̄ ut homo designat naturam
humanam, atque adeo d̄ omne quod est gratia resp. naturam
humanam, est gratia resp. Xp̄i, quatenus homo est, quod explicis exemplo
homo iustus ut homo est per gratiam, dicitur est filius adopti-
vus dei, quamvis iustus in suo conceptu essentiali includat
adoptionem in filium = Obstat q̄ Xp̄us ut homo est non est
immutabilis, nec equalis patri, quamvis Xp̄us in suo conceptu
includat immutabilitatem, et equalitatem cum Patre, cum
includat Deitatem. Ratio aut̄ huius est, q̄ huius homini convenit
per gratiam

progeisse filium Dei, et esse Deum: Et xpo ut homo est, patet
eoa. anu est patry nri Augustini de predestinatione et op. 15. ubi
ait hunc Dominum gra Dei factum fuisse xpm, et in Christia.
ait per gratiam, et nullis precedentibus meritis factum esse
ut ille homo in ipso exordio nate sue, quo esse cepit, sit filius
Dei.

42

Confirmat ex Paulo ad Rom. 8. ubi, qui (s. xpo)
predestinatus est filius Dei in virtute, quod interpretes omnes
intelligunt de xpo ut homo est. Et resp. xpo ut homo est fuit gratia
esse filium Dei, nam predestinatio n' est nisi ad id quod
habet rationem gratia, quod si resp. xpi ut homo est fuit gra
esse filium Dei, cetera omnia dona, quae debita erant illi
rat. filiationi, subueiunt etiam rationem gratia resp.
xpi, quatenus homo est, q' omne id quod consequitur de id
quod est gratia, habet rationem gratia.

Q' responderi potest ad perfectam sa-
tisfactionem sufficere ut principio quod illius n' facta fuerit gra,
persona aut diuina e' principium quod illius: et sane solutionem
videtur innuere Casira, Torca, et Grand. sed 3. factum est
quod in satisfactione supponit quod explet exemplo. poramus
Petrum intulisse iniuriam Paulo per factum, et Paulum non
tantum in gloria natum, sed etiam in nata Petri subsistere
et Paulum ut subsistentem in propria nata tribuere sibi ut
subsistenti in aliena tantum nomen, quod per factum amittit
eo animo ut Paulus ut subsistenti in nata Petri satisfacere
pro iniuria. qui enim dicit sane satisfactionem esse perfectam
et potius n' fuisse virtuosam conditionem? Sac. hunc
proponit ex ea quod respectu Pauli ut subsistentis in aliena
nata, rat. cuius erat debitor, fuit gratia respectu illorum
magnum esset penes talem personam: Et idem dicitur
et in eam presentis controversia.

Q' solutio est parum supra ne a
dicenti non solvere perfecta satisfactioni quod sit ex gratia
nuptis a creditore, dummodo creditor n' dederit eo fine
ut per ea fieret satisfactio, et ratio est, q' quod satisfactio sit
ex gratia accepta a creditore, intantum potest innuere per
satisfactionem satisfactionis, in quantum est quaedam virtualis
remissio debiti, cum aut creditor tribuit aliquid gratis debitori
n' tam eo animo ut rati fiat, n' interdicit virtualis remissio
debiti

debiti, praesertim si Donatio illa liberalis non fiat ei, qui
debitum contraxit, sed alteri, qui pro principali debitore vult
partem satisfacere.

In proposito ergo inquit hic Autor, etiam dicitur
ut homo satisfaceret ex gratis acceptis a Deo, si ratione ex acceptis
eo fine ut satisfacerent, quae iuxta Sune Auctorem, unio hypothetica
si fuit voluta a Deo primaria intentione in remedium peccati,
Sed ante illius provisionem, nec Sac Donatio facta fuit proprio
Debitori, s. t. peccatoribus, sed alteri s. t. Humanitati Christi Domini.

Alibi tamen explicat in hoc dicendi modo
quod avertit, etiam si fuisse praedestinatum in remedium peccati,
quod factum est, et dicitur Thomam ad mandam l. 4. = 2. dicitur
quod iuxta illum dicendum sit si petuisse satisfacere, si praede-
stinatus sit in remedium peccati, quod factum esse ad mandam
quoniam verum dicendi modo supra explicabo = 3. dicitur, quod dicitur
illud dicendum est per actum acceptandi meritum etiam non
petuisse satisfacere gratia, cum sic abus etiam in sententia
suius Auctoris s. t. ex Dei auxilio gratuito colato Christo, eo fine ut
pro peccatis hominum satisfaceret.

3. solutio est Casus dicitur 8. q. 3. avertit
Quo dicitur est satisfactionem Christi fuisse ex acceptis a Deo gratis, sed
aut si minuere perfectionem satisfactionis, qua fit per modum
averiti, minus est satisfactio Christi, sed etiam solutionem,
qua est in mat. iustitia spirituali, cuius tamen solutionis
falsitas constabit ex dicendis, tum in explicacione veris solu-
tionis, tum in distinctione sequenti.

Nota Solutio:

Ut veram solutionem explicem advenio

1. Quibus modis parte intervenire gratiam conditoris in satisfactio
2. ut aut satisfactio ipsa habeat admodum aliquid gratia, et ut aut
non habeat admodum aliquid gratia, si contingit quatenus ut totum
debitum, aut aliqua parte illius condonatur gratis aut gratis
liter, ut quando creditor contentus est minore satisfactioe,
ea, qua debebatur, intervenit condonatio gratis alterius partem
debiti, similiter ergo creditor tribuit debitori centum nummos
eo fine ut illos reddendo creditori integre satisficiat, intervenit
donatio virtualis s. t. condonatio virtualis debiti, quae Sac grae producit eodem
effectus, quae producit condonatio, cum per eum modum satisfi-
candi creditor non magis acquirit de novo aliquid sibi utile,
parte illatam iniuriam, quam si debitum condonaret.

Contingit.

Quod contingit facta ita intervenit in satisfactione gratia creditorum, ut nihil debiti virtualiter aut virtualiter condonatur, et si creditor iubet debitorem, ut adquirat bona, quibus possit satisfacere, succedendo simul amicis et vicinis, ut parvas ab eo quia ab alio mercatores mercas emant, similiter que illi civitates aliqua tribuendo, quibus possit suam rem familiarem augere, si enim debitor ex predictis bonis, qua adquisiit ex predicta gratia creditoris integri satisfaciat, satisfactio illa non habet admixtum aliquod gratia, cum per ipsam non fiat condonatio debiti facti, aut virtualis, hoc autem aperte constat in satisfactio qua fit pro iniuria detractionis, aut contumelie. si enim creditor ita succedat debitori, ut pro suo debitis satisfaciat, ut suis rationibus minuat difficultatem, quam debitor patiebatur in satisfaciendo, et ideo satisfactionem aequalam exhibeat, quam alius non exhiberet, hic intervenit gratia creditoris, et tamen satisfactio non habet admixtum aliquod gratia, cum interveniat condonatio facti, aut virtualis debiti, vel alii cuius partis illius.

casus

Advento in satisfactione gratia intervenit gratiam, et condonationem, nam in casibus et virtutibus virtutes et peccata sumuntur non intervenit gratia, sicut non intervenit quando homo peccat, et satisfactio erga per monentem, qua debet valere et ipse Rege, necessitatem in eo quod est tribuere auxilia et sollicitudinem opera satisfactoria, si enim in eo intervenit condonatio facti, ut dicitur constat, necessariam virtualis, et deo exhibetur sanguinem sibi imputate gratuitum, per quod acquirit de novo aliquid sibi bonum post illatam iniuriam, quod non adquisiit, si debitum omnino condonaret, ut acquiescens male iniuria, quare quod id quod est adquirere vel non adquirere aliquid de bono, non parit secundum satisfactionis eisdem affectus, quos parit condonatio.

Hec autem explicat, quod si per impossibile debiti sine auxilio Dei gratuito efficeret eadem opera equivalet gratia, ac modo sunt, tunc Deus adquiret de novo aliquid bonum extremum, equale male extremo iniuria illata, que illa compensantur antea, et auxilium divinum interveniens non efficit, ut deo de novo non accipiat aliquid bonum sibi extremum aequalens male iniuria illata per peccatum. Et non efficit ut illa sit condonatio virtualis.

vera solutio)

Hic animaduersioni facile satisficit iocundus rationi
dubitandi dicendo si quam ueris gratiam, a qua procedit satisfactio,
esse a rationem perfecte satisfactionis, sed gratiam, que admissa est
perfecte satisfactioni, eam que fit, ut vel totum debitum, vel
pars debiti condonatur debitori, ita ut ratio talis gratia si nihil
vel minus uoluntatis et bonitatis adquirat, quam equireret,
si talis gratia non interueniret: gratiam autem, que interuenit in
christi satisfactione non admisceri ipsi satisfactioni modo dicto
constat ex granotatis.

Vna superest difficultas: quod non tantum
auxilium collatum christo ad operationem, sed ipsa operatio est
donum Dei gratis collatum christo ut Sotini eo fine ut satisfac
eret: quod huc interuenit gratia admixta satisfactioni: eam patet,
quod facta ipsa materia satisfactionis est donum gratuitum credi
toris, satisfactio habet admixtam gratiam, et est virtualis condo
natio, ut constat in eo, qui satisfait pecunia gratis datus
a creditore, eo animo, ut per eam possit satisfacere - confirmat
ex his, que dixi dist. 1. sub. 2. et in sent. a veritate actum
contributionis esse gratiam satisfactioem dicendum esse in gratuita
donatione illius actus interuenire condonationem illius peccati,
si illa extinctio debiti facta est a deo: quod idem est dicendum
in nostro casu, cum pro christi non minus sint gratuita
dona Dei respectu illius, ut homo est, quam actus contributionis
respectu puri hominis existentis in statu peccati.

Rescedendo autem, et negando eam, et
ad probationem dico: id quod in ea dicitur habere locum, quando
mat. satisfactionis est res aliqua, que antequam tribueretur
a creditore, possidebatur a creditore, ut contingit in exemplo
adducto ibi, sicut aut facta mat. est operatio aliqua, que
antea non possidebatur scilicet a creditore, et cuiusmodi est
operatio, de qua loquimur, et ratio discriminis est, quod in i casu
non accessit creditori post iniuriam nouum aliquod bonum
quod ille antea non possideret, et ideo illa est virtualis condonatio
at in 2. casu accessit nouum obsequium, quod non minus est
nouum bonum a creatura collatum creditori in honorem
illius, quam si ipsum obsequium fieret ab ipsa creatura solis
creatoris uoluntate.

Ad formationem

Ad confirmationem secundo an, et nego eam
 et ratio discrimini est, q^a in illa sent^a ut dixi citato loco, abh^o
 contritionis est, caritas independenter a sua bonitate, imo et a
 sua libertate, et operatio xpi d^{icitur} ab satisfactoria independenter
 a sua libertate per ordinem ad humanam voluntatem xpi,
 imo nec a sua bonitate per ordinem ad eandem voluntatem,
 ex quo est ut illa habeat rationem satisfactoriam sicut prout
 est a Deo. Sae aut^{em} habeat rationem obsequij Deo exhibiti
 atque a Deo satisfactorij prout est a xpo, ut semine.

S. 4. 11

Expenditur B^a ratio, et explicatur quom^o
 non obbet perfectioni operationis xpi opera illius
 fuisse sub dominio Dei.

1^a solutio

1^a solutio illius rationis dubitandi est obare per
 fectioni satisfactorij quod materia illius sit sub dominio credi
 torij rei simul sit sub pleno et perfecto dominio debitoris, q^{uod}
 si duo homines essent socii in solidum alienij boni, et unus
 illius esset debitor alterius, posset per illum bonum satisfacere abli
 cando a se illud dominij q^{uod} in illud bonum haberet in hereditatem
 transferendo. in presenti ergo cum persona satisfactorij sit verbum
 humanum habeat plenum dominium operationum xpi, n^{on} minus
 quam alia persona posset per illud satisfacere. Ita Capreolus
 in 4. dist. 15. q. 1. art. 3. ad 1^{am}. Aureolus d^{icitur} am^{on} em^{on} can^{on} q^{uod}libet
 vitem putat Corneo supra dicitur.

2^a solutio

2^a solutio supponit doctrinam prae
 cedentem, et aliquid illi dedit, et prater hoc dominium operationum
 xpi, quod habuit persona verbi eoe cum Patre, et spiritu sancto
 habuisse aliud peculiare rat^{io} humanitatis sibi uniti q^{uod} rat^{io} liberi
 arbitrij illius humanitatis, qua erat nata Verbi, poterat illam elicere
 et n^{on} elicere illas operationes et licet hoc dominium r^{ati}o n^{on} sufficeret
 ad satisfactionem q^{uod} est minus perfectum, quam id quod habebat
 in illa opera Patris, et spiritus sancti, tamen hoc coniunctum
 cum illo pleno dominio quod communabat persona Verbi cum Patre
 et spiritu sancto fuisse sufficiens q^{uod} ad perfectam satisfactionem
 revertitur ut persona satisfactorij habeat tam perfectum domi
 nium satisfactorij materia, quam creditor, et magis ut illud habeat
 special^{em} titulo. Ita Gratianus dist. 4. c. 3. d^{icitur} d^{icitur} d^{icitur} referre laicum
 et potest etiam referri Corneo supra.

B. am. solutio

3. solutio

3^{am}

Resolutionem addit Suarez supra §.
 vera igitur bicem satisfactionem, quae est restitutio, debere esse ex
 bonis, quae sunt sub dominio debitoris, quaeque suo dominio transfert
 in creditorem. at satisfactionem, quae non est restitutio, non requirere
 aliud dominium in eo, qui satisfacit quam libertatem efficien-
 dum, et non efficiendum operis satisfactorium, rat cuius libe-
 tatis est dominus suarum operationum, nec obviare perfectionem
 huius satisfactionis, ut praedictum opus aliter sit sub dominio dei;
 et eandem Resolutionem, quamvis sub alijs verbis adhibet Loeza
 supra num. 2. —

4. solutio

4^a

Mutatio est Vastus avertentis praedictae
 conditionem subire Locum in prima satisfactione, quae
 est in mat. iustitia specialis, non autem in satisfactione, quae est
 in mat. praedicta iustitia, et est per modum meriti. ita supra Vastus
 quem sequuntur nonnulli et eiusdem societatis.

ota pro nota. 1.

Ut veram sententiam explicem dico s. omnis
 satisfactio requirit ad sui perfectionem, ut mat. illius non gra-
 cesserit sub dominio fratri creditoris. probat q. si satisfactio est
 pro iniuria illata in rebus: supponit creditorem priusquam dominio
 alicuius boni, ad quod habet ius, et satisfactio requirit, ut per eam
 acquirat dominium illius boni, et requirit, ut mat. illius ante
 satisfactionem non processerit sub dominio creditoris. mat. ut min.
 satis constant discurrere per omnem satisfactionem, quae
 fieri potest pro huiusmodi iniuria, siue sit illata in bonis
 corporis, siue in bonis fortuna, siue in fama, et satisfactio
 est pro iniuria, quae committitur in actione ipsa, satisfactio debet
 esse actio facta in obsequium creditoris, quae debitor illius
 bonitatem, aut excellentiam teneatur; hoc autem obsequium debet
 esse tale, ut quatenus sic et nunc exercetur non fuerit sub dominio
 fratri creditoris antecedenter ad satisfactionem, ut de se constat.

lectio.

Dicas hoc non requiri ad perfectionem sati-
 factionis, q. si Petrus, et Paulus in solidum sunt domini ali-
 cuius boni, et hereditatis Petrus potest satisfacere Paulo pro debito
 aequali illi hereditati, abdicando a se dominium illius, et in Paulum
 transferendo, et in eo casu hereditas, quae est mat. satisfactionis
 processit sub dominio Pauli, qui erat creditor: et praedicta conditio
 non requiritur.

Sed hoc bene impugnat suam dicta ut. 7. §. ad

perfectionem

+ conuenit

posteriorum, et Varz. Dist. 8. n. 9. 2. 9^a repugnat quod
eue dominos inuoluntarium eiusdem rei pro aliquo tempore, si enim
unus potest illa prohibito, v. alienando illam, vel alio transfe-
rendo, aut ea in suam utilitatem utendo sine conu^{ntu}ssu
alterius, alius n. est perfectus dominus illius.

Q. 9. ita duo possunt esse Domini eiusdem
rei valoris 100. aureorum, unus n. potest satisfacere pro debito
predicta quantitati transferendo in alium in dominium, q. non
tantum affirmat in dominium, quanti affirmatur si illa cum
solus soluerit, ita ut nullus alius illa uti possit = Dicit saltem
dominium illud tantum affirmatur, quanti debitum se aureorum,
atque adeo potest satisfacere alteri domino transferendo in illum,
illud dominium, quo casu satisfactio fiet ex bonis, que antea
erant sub dominio creditoris = sed d. vel domino, cui fieret
satisfactio concesserit aliquid utilitatis, ex eo quod satisfactio
transferet in illum suum dominium, vel non. si cum illa utitur
de nouo accrescens, quam antea non habebat in sua potestate
erit mater satisfactiois. si 2um n. potest satisfieri alteri domino
pro centum aureis solum translatione illius dominij.

Denique quamuis ei, qui habet dominium inuoluntarium
possit satisfacere transferendo illud in creditorem, qui etiam esset
dominus inuoluntarium illius rei, nec ei potest querere ad exhibendum
quomodo persona Verbi potuerit satisfacere per ea bona, que tam
erant ipsius, quam creditoris, quia persona Verbi n. abdicauit a se
aliquid dominium illarum operationum, per quas satisfecit, nec
hocum aliquid dominium transtulit in Patrem, aut spiritum
sanctum; addo Sic, quod persone n. possunt dici tres domini, cum
sint domini rat. mat. que e. unica x. illud Athanasij in simbolo
et tres domini, sed unus e. dominus.

Scio quendam P. Socin loco valde laborare
ut probet in eodem instanti, que quis donat rem alteri, utrumque
esse dominium inuoluntarium illius rei, sed hoc ab alij. et merito est
pretermissum; n. qd. illi in mentem n. conerit, sed quod ut omnino
inutile praesentis instituto contempserint.

Dico 2. ad perfectam satisfactionem non
requiri ut mater illius antea praecesserit sub formali, et actuali
dominio

dominio debitoris. Sed in omni satisfactione, nam in ea, quae
fit pro iniuria illata in bonis fortuna constat, qd si faber
ignarus domum alterius, quam solo aquarat, reedificet materia
illius satisfactionis e domus, quae non praeiit sub domino debitoris
similiter in restitutione fama, nec enim famam, quam quis
restituit, quod se retinebat, per actuale dominium, aut possessionem
illius. Idem dico de satisfactione pro iniuria consistente in
actione. Suius enim mat. est actio facta in obsequium alterius
hanc autem n oportet praecise antea sub actuali, et formali dominio
satisfacientis.

3. dico: ad perfectam satisfactionem requiritur
quod mat. illius sit in potestate debitoris, vel per actualem illius
possessionem, si mata ante satisfactionem existat, vel per ius
proximum offerendi illam inutilitatem et obsequium creditoris
vnde par. constat, qd si debitor non potest intelligi fieri satisfactio
1. traditione boni, quod quis iniuste detinebat, et hoc modo
potest fieri satisfactio, nisi tale bonum antecedenter ad illam
praecedat in potestate creditoris per actualem illius possessionem.
Et idem dico, qd satisfactio fit traditione boni aequivalentis
bono, in quo illata fuit iniuria = 2. modo potest fieri efficiendo
aliquid in utilitatem creditoris = Deniq. qd iniuria n consistit
in re, sed in actione potest fieri satisfactio efficiendo aliquid
in obsequium praestandi ~~creditoris~~ creditoris, et hoc modo non
potest fieri, nisi praecedat in debitore ius, seu potestas ad obsequium
praestandi. Haec omnia tam sunt aperta, ut n indigeant aliqua
ratione, quam sola illarum propositio, et explicatio
a me tradita omnem quoad partem.

Denique dico praeter haec nil aliud requiritur
ad perfectam satisfactionem, et quoad conditionem pertinet
nam si aliud requireret maxime, ut creditor antecedenter ad
satisfactionem n sciret aliquid ius in illam, vel ad illam rem
diuersum ab eo quod dicitur ex iniuria, hoc aut pertinet ad condi-
tionem positam in 2. rat. & dubitandi, de qua dicam in seq.

na. Natio -

Ex dictis facile est quo pacto praedicta conditio
de qua est sermo in 3. rat. substandi, si de iure satisfactio
dicitur, nam 1. obsequium satisfactoris illius facta in obsequium
Dei, n praecesserunt sub actuali, et formali dominio ipsius Dei
cum ante earum existentiam n potuerit esse in Deo actuale
et formale

et gratie dominium illarum; 2° etiam predicta actiones non praeserviant sub dominio Xpi ut homini, tamen sunt in illo potestas proxima efficiendi illas in obsequium dei, ut de re constat; 3° predicta conditio prout diversa a 4^a n^o deficit satisfactioni Xpi.

Duplex superest difficultas. 1^a est, quod Xpius ut homo n^o habuit in sua potestate operationes satisfactorias, quidem et habuit in illas auxilia gratuita, quibus illas elicit. Et n^o habuit dominium illarum operationum requisitum ad hoc, ut per illas posset perfecte satisfacere = 2^a est quod operationes Xpi erant mat^e satisfactionis grat^e valoris ipsarum, et Xpius ut homo, etiam haberet potestatem proximam in operationes, n^o tamen in valorem, atque adeo n^o in ipsas ut habentes valorem; Et n^o habebat potestatem in mat^e satisfactionis, ut erat mata illius.

Ad 1^{am} retinetur distinguendo an n^o habuit in sua potestate supposita gra, negot^o n^o supposita gra, sedo: ad hoc aut quid opus sit potestate satisfactorum n^o requiritur, ut satisfactori habeat illud in sua potestate independentem ab omni gra creditory, nam famulus qui colit libertatem domini instrumentum capter ab illo ad eum usum potest illo laborare satisfactori pro iniuria illata in bonis illius, et tamen n^o habet in sua potestate colere illam independentem a gra, quae fit illi a domino, dum ad id opus commo dant instrumenta, ad qua emenda ipse n^o erat sufficiens.

Ad 2^{am} distinguo eodem modo min^o. quia talis est Xpius ut homo tantum habuit potestatem in operationibus, n^o tamen in valorem; si sermo est de deo ut homo est, supposita gra unioni facta humanitati falluum est, si de deo ut homo est independentem a gratia illa, verum est, quia ratione gratia auxiliorum, et gra unioni aliunde, n^o praeserviant perfectioni satisfactionis Xpi, dixi s. precedenti.

§ 5 us

Expenditur 4^a ratio, in qua petitur, an satisfactio Xpi fuerit ex alia indebita.

1us

1us hincmodi modus est praedictam dubitandi rationem accororum, qui dicunt personam Verbi, qua satisfecit (iuxta superior dicta) n^o debuisse aliquid patri, aut spiritui sancto, aliquo alio

titulo

titulo, et ideo sane conditionem in cuius satisfactione inter
uenisse; Ita Cabrota supra num. 29. iuncto num. 4. et Grand.
supra num. 12. Vbi pro se refert Ferrara, et Secum.

2° m^o

¶ 2° dicendi modus est; Satisfactionem perfecte
satisfactionis est ut fiat ex debiti alio titulo iustitia, cuius autem
ut fiat ex debiti alio titulo pertinente ad aliam virtutem, cuius
modi est debiti obedientia, et fidelitatis, voti, et similes, at tunc
et si debuerit spora satisfactoria alij titulo, et obedientia, fide-
licitate, gratitudine, &c. non tamen debuisse illa alio titulo iustitia. Ita
Suarez supra n. 6. circa finem, et Valentia Sic puncto. 8. §. ex quo
intelligitur

3. m^o.

¶ 3° dicendi modus est sane conditionem habere
locum in satisfactione, que est restitutio, cuius aut in ea, que non
est restitutio, cuiusmodi est, que exhibet pro iniuria commissa
in alio. Ita Lora supra n. 21. et eadem est solutio Vazq.
quamuis sub trij satisfactionis per modum iustitia, et per modum meriti.

4. m^o

¶ 4° dicitur aliter dicendum, pro quo aduerso
plures titulos posse cadere supra eandem materiam, vel supra di-
ueram, cum contingit qd quis debet satisfacere pro iniuria
illata centum aureorum, et illi precipitur a superiori, ut pro ea
satisfaciat, et ipse uouet satisfacere, tunc enim titulus iustitia,
et titulus obedientia, et titulus religionis cadunt supra eandem
materiam, et si omnes tituli cadentes supra eandem materiam
possunt esse iustitia, ut si hic, qui debet centum debito orto
ex iniuria promittat suo creditori satisfactionem, et creditor
eam promissionem acceptat.

¶ Cum contingit qd alicui ex obedi-
entia iniungitur elemosina unius aurei, et ille debet illud aurum
alicui pauperi rat. iniuria illata illi, idem dico de eo, qui
uouet et predictam elemosinam, et alicui deberet similem
quantitatem rat. iniuria illata pauperi, aut loco pio.

¶ 2° aduerso, satisfactionem, que fit
ex debiti alio titulo cadente supra eandem materiam posse
esse perfectam, ut constat exemplis adductis 1° loco: ille enim
qui debet unum aurum pro iniuria, et alicui uouet satisfactionem
perfecte satisfacit reddendo illud, et satisfactio, que fit ex debiti
alio titulo cadente supra diueram materiam non esse perfectam,
ut constat exemplo 2° loco adducto, ille enim tribuendo pauperi
unum

Verissima
Solutio

verum aureum n̄ satisfacit perfecta, q̄ id potest Deus
acceptare tanquam debitum rat. pot.

2^a De facile est satisfacere 4. rationi
dubitandi, dicitur enim satisfecit ex operibus debitis ex precepto
et ex fidelitate, tamen isti tituli cadebant supra eandem
materiam, supra quam cadebat debitum, ex quo oriebatur
necessitas satisfaciendi, q̄ preceptum in iudicium a Patre, fuit
ut se ipsum in cruce in satisfactionem pro nostris peccatis
offerret, et id ipsum fuit quod Christus promisit contrahendo
cum Patre, ita Cornelio supra, et alij pp.

Sed 2^a nec nonnulla inurgunt diffi-
cultates. 1^a est, quod omnia Christi opera potuit Deus exigere a. p̄
ut domine titulo domini, n̄ cadentes supra eandem materiam,
erat enim dominus operum Christi ut hominis magis quam homo
est dominus sui mancipij, et id poterat ab eo titulo domini exigere
omnes operationes, quibus satisfecit - affirmat, q̄ seruus n̄ potest
satisfacere pro iniuria illata in bonis domini laborando in vinea
illius, q̄ dominus potuit a seruo hanc actionem exigere titulo
domini, praeterquam si ea de causa n̄ exigat, ut per illam actionem
satisfaciat, alias illam exsecuturus.

2^a Difficultas est, q̄ debitum gratu-
tum, q̄ fuit in Christo n̄ cadebat supra eandem materiam, sed supra
diuersam, q̄ omnia opera, qua Christus ut homo fecit in obsequium
Dei, n̄ excedebant beneficia, que accepit ab illo. Erant debita
ex gratitudine, etiam si nullum esset peccatum, pro quo Christus
satisfaceret, aut etiam si Deus n̄ ordinasset ut Christus pro peccatis
hominum satisfaceret. Et debitum gratitudinis et debitum
satisfaciendi n̄ cadebant supra eandem materiam. 1.

Affirmat ex D. Thoma in 2. 2. 2. ad 2. r. s.
q. 1. art. 2. ad sum. dicente hominem n̄ posse Deo satisfacere
ad aequalitatem pro suo peccato, q̄ id omne quod potest reddere
Deo, debet illi ex gratitudine pro beneficijs susceptis. Cuius
qui debet Deo satisfacere debitum gratitudinis habet materiam
diuersam a mat. satisfactionis.

3^a Difficultas est sequi ex dictis
Christum n̄ potuisse satisfacere per opera precepta quod est 2. 2.
2. 2. 2. ad 2. r. s. sequela combat, q̄ debitum horum operum
n̄ cadebat

74
nec debet supra eandem materiam, supra quam cadit
satisfactio.

Ut respondeam, aduerto in Deo esse duplex esse
ius domini, in aliquam operationem suam, ut proximum et remotum
cum est in opus quod de facto exigit a nobis predicto iure;
cum est in opus quod non exigit iure domini, potest tamen exi-
gere sicut dominus, habet ius domini, proximum in opus ubi
ut ibi non mancipii, quod de facto exigit ab illo predicto iure,
in id aut quod non exigit, habet ius remotum, quod habet ius
exigendi illud, et per exactionem adquirendi ius proximum.

2° aduerto, ius proximum in aliquo opus
estum aliunde, quam ex iniuria, ut ex mutuo, vel contractu posse
sistere perfectioni satisfactionis, praeter illa sit exemplum, si dominus
exigeret a suo mancipio iure domini, ut in vinea illius laboraret
et mancipium aliquam iniuriam irrogaret domino in bonis suis
non posset pro illa satisfacere per illud opus, ad quod dominus a-
bet ius proximum estum aliunde, quam ex iniuria.

3° aduerto ius remotum in aliquo
opus tunc sistere perfectioni satisfactionis, quod creditor non vult
ut illo iure eo fere, ut debitor posset per illud opus satisfacere
alias committitur, sit exemplum, dominus solet exigere a
mancipio laborem diurnum in vinea sua, et post irrogat
iniuriam a mancipio non exigit illum laborem per aliquot dies,
eo fere, ut per illud posset satisfacere, alias illam exequitur
satisfactio mancipii per illum laborem non est perfecta, quia
ibi interuenit virtualis condonatio.

Denique aduerto predictum ius remo-
tum, cum non sistere perfectioni satisfactionis, quod creditor
non vultur eo iure ex diverso fine, itaut etiam si iniuria pro qua
debetur satisfactio, non esset illata non videretur iure, ut dominus
solet exigere a mancipio laborem alio Sorarum, singulis diebus
cum posset exigere laborem duodecim Sorarum, unam ex
illis irrogat iniuriam domino in bonis poterit perfecte sat-
facere per laborem illarum Sorarum, qua dominus ex alio fine
solet a seruis suis non exigere, quod ibi non interuenit virtualis
condonatio cum domino auerescat per illam satisfactionem

quodquid

quidquid oblatum est per incuriam quod aliter, si non esset illata
iniuria non accepisset. -

48

Ex his ad 1^{am} difficultatem scilicet totum
quod in ea dicitur, et nego inde sequi perfectionem satisfactionis
Xp̄i, quod illud fuit remotum; et ratio, quia Deo non est unus, nisi
ut Xp̄us per illa opera possit satisfacere, cum à seivis suis nihil
soleat exigere iure Domini, ut dicam dist. sequenti, ad tantum
iure supremi Legislatoris, quo iure multa etiam opera exigit
à Xp̄o, ex quo constat solutio confirmationis.

Ad 2^{am} nego autem, et ad probationem in eo
improbam de omnia opera Xp̄i non excusare beneficia, quae
ades accepit ut Somo, et nego omnia illa fuisse debita ex
gratitudine; nam si Xp̄us aliquid ex illis omitteret, non esset
ingratus, sicut omnia opera consilij, quae Somo facit in obsequium
Dei, non excusant beneficia, quae accepit ab illo, et tamen non desunt
ea omnia debito gratitudinis, siquidem aliquid ex illis
omitteret, dummodo praecepta impleret, non esset ingratus, ut docet
D. Thomas loco citato in confirmatione, et rationem reddit;
quod et si Somo debeat Deo ratione beneficiorum acceptorum totum
num posse, Deus tamen non id totum exigit ab eo, sed certam
quamdam mensuram Somini adhibuit ad implationem pro
ceptorum, et ideo opera consilij non debet proprio debito gratitudinis
Ad 3^{am} difficultatem nego regulam, et ad probationem nego debet
ex praecepto cadere supra diversam materiam, supra quam cadit
debitum satisfactionis, tum in Xp̄o, tum in nobis, pro quo adverte
dubium modum posse intelligi praeceptum, et uotum cadere supra
materiam satisfactionis, ad adeo omnia opera praecepta Xp̄i
ut satisfaceret, exiebant hoc modo supra eandem materiam,
supra quam cadebat satisfactio.

Et modo potest intelligi praeceptum
cadere supra materiam satisfactionis negativam, id est, non necessario
requirere diversam materiam, et hoc modo praecepta nobis obligata
excedunt supra eandem materiam satisfactionis, quae materia obligationis
praecepti non est auferre ab opere alios fructus speciales, quos alias
haberet, quae si opus factum in statu gratiae alias esset meritorium
et satisfactorium, obligatio praecepti non auferret ab illo fructus
praedictos, sed potius auget; et ratio est, quod finis praecepti est consecutio
finis

finis ultimi, ad quem ordinat natura rationalis, ut scilicet, quare n̄ potest esse effectus precepti auferre ab opere fructum meritorium, et satisfactorium, cum hoc potius aduerset consuetudinem predicti finis, quam iubet ad illam, quare qui offert opus preceptorum ex intentione merendi per illam gloriam, aut satisfaciendi Deo pro culpa, aut pro pena, implet vere preceptum, nam motus precepti, quo precipit actus religionis v̄ n̄ est subreptivum, quod Deo prestat per illum actum omnino grati facti, et n̄ ex intentione merendi illo actu gloriam, et solueret penam.

Ex quo constat discrimen inter preceptum comparatum cum satisfactione Deo exhibenda et preceptum cum satisfactione exhibenda homini, nam si Petro preciperet, ut pauperi tribueret elemosinam, et ille tribueret aliquid pauperi ex intentione satisfaciendi debito orto ex iniuria illata illi n̄ satisficeret precepto, q̄ pecunia data ea intentione gerat elemosinam, et id̄ dicit, si illi preciperet ut homini debiti aliquid donaret, ut aut ex circumstantiis precepti illi preceptam fuisse donationem liberalem, q̄ in his casibus obligatio precepti adaret supra diuinitatem matam à mata satisfactionis, et in n̄ro casu n̄ precipitur opus quod apud Deum n̄ habeat eodem fructu, quod aliter haberet, cum hoc aduerteret finis precepti, ex quo ulterius constat, quomodo obligatio precepti n̄ exigit matam diuersam à mata satisfactionis, sed mata strius eadem, scilicet.

§. 6us

Expenditur s. ratio dubitandi, in qua potitur an satisfactio debeat exhiberi ab ipso offensore.

In elucidanda s. rat. dubitandi, modus est suarum 2us 6. negantem absolute illam conditionem ad perfectam satisfactionem requiri. s. probat, q̄ iustitia solum attendit equalitatem inter id quod ablatum est, et id quod redditur, honor aut ablatus per offensam potest reddi ab alio, quam ab offensore: 6. perfecta satisfactio potest exhiberi ab alio, quam ab offensore. 2° probat exemplis, nam debito pecuniario potest quis pro alio satisfacere soluendo pro eo, similiter pro iniuria illata infama, nam si fama ablata sit ab alio, sufficienter est restituta, si ab aliquo fide dignissimo cuius testimonio omnem fidem adhiberent restitueretur, detractorque manet liber ab obligatione satisfaciendi.

Denique

Denique probat in satisfactione pro poena, nam homo iustus potest satisfacere pro poena temporalis, cuius reatum alius incurrit; & et pro iniuria coapatet; quia magis consonum rationi videtur, ut ismet, qui culpam commisit, poenam patiatur, quam quod qui iniuste aliquid bonum abstulit, illud reddat, et non alius proprie. -

2us

2us modus dicendi est, conditionem illam requiri in humanis, n^o in divinis, ratio discriminis est, q^{uod} purus homo n^{on} potest transferre in se obligationem satisfaciendi, quam habet offensor, q^{uod} n^{on} est dominus obligationis, quam incurrit offensor, et iuris, quod in illum habet homo offensus; at q^{uod} persona satisfaciens est deus, habet absolutum dominium cuiuscumq^{ue} boni, et iuris humani, unde absq^{ue} eo quod ei fiat aliqua gratia, potest in se transferre obligationem satisfaciendi Deo, quae homines habent. Ita Gratian. dist. 4. n°. 23. -

3us

3us modus dicendi est, sicut dicitur 8. n°. 22. ut illam conditionem requiri in satisfactione puri hominis, q^{uod} satisfactio illius cum finita requirit adaequate reparatione quod iniuria alterius inordinatum fecit, at n^{on} requiri in Opti satisfactione, q^{uod} cum infinita sit, potuit n^{on} solum adaequate, sed excedere in ordinationem n^{ost}re iniuria, quod habet inquirat eam, s^{ed} quam satisfactio puri hominis, eo quod sit finita et possit adaequare inordinationem iniuriae factae alteri puro homini, quae etiam est finita. r. nullam reddit a priori, a posteriori autem probat, q^{uod} in humanis satisfactio unius pro alio potest n^{on} acceptari a persona offensa, donec satisfiat ab ipso debitor.

ultim^o

¶ Primus dicendi modus est D. Thomae 3. p. q. 48. art. 2. ad sum^{um} explicanti eandem conditionem n^{on} de ead^{em} persona physica, sed de eadem persona mixta, et hanc conditionem sic intellectam interuenisse in satisfactione Opti, q^{uod} cum ipse sit caput, et alij homines membra sunt, quasi una persona mixta; et hanc solutionem indicat Suarez supra, cum aliqua tamen diversitate, quae apud ipsum videri potest. -

pro nobis

Mihi tamen videtur, satisfactionem proximariae constante in actione eoi lege requirere, ut fiat ab ipso

Senore

offensore, rat. aut discrimini inter hanc offensam, et eam, que
considerant in rebus, ea est, q. offensa, que consistit in rebus, sufficienter
reparari reddunt eadem res, que fuerat ablata, unde cum Sac
possit reddi, n. tantum ab illo, qui intulit iniuriam, sed et ab alio
diverso, fit, ut pro ea possit ab alio satisfacere, at iniuria, que con
sistit in actione e. ipsa actio, qua offensor restitatur utilitatem in
persona offensa. Sac aut. cor. lege tribuit offenso ius in ipsum
offensorem, ita ut quantumvis mille alij homines restituerent excellen
tiam illius, adhuc persona offensa habet ius, ut ipse met, qui illius
utilitatem restitutus est, retractet alium, q. cum ipse illum non
retractet, semper manet iniuria habitualiter moraliter nisi condonetur.

Q. dicit, satisfactionem valori infiniti n. tantum
posse extendi ad extinguendum ius, quod creditor habet in ipsam
personam satisfaciens, sed etiam ad extinguendum (modo ex
plicando dubio sequenti) ius quod habeat in alios ab ipso, dummodo
extinctio illius iuris sit utilis xpo, id que proba, q. rat. sua infi
nitatis n. tantum potest extendi ad operandum, idque cor. lege
potest operari quous satisfactio, s. t. ad extinguendum ius, quod
ipsa persona offensa habuerit in ipsam satisfactionem, sed et
ut inuentionatur lex cor., atque adeo ad extinguendum ius, quod per
offensa habet in alios, dummodo ponatur supradicta conditio, q.
explicabitur magis in sequenti probatione.

Q. id proba, q. satisfactio infinita
extenditur ad extinctionem cuiuscumq. iuris, cuius extinctio est
utilis ipsi satisfaciens, sed extinctio iuris, quod Deus habet in ea
membra, quorum xpus est caput, pertinet aliquo modo ad ipsum
xpm. S. satisfactio xpi extenditur ad extinctionem illius
iuris, quod Deus habet in illos homines, q. sunt membra xpi rat.
offensa ab illis illata. maior proba, q. meritum xpi rat. sui
valoris infiniti extenditur ad quodcumq. bonum alteri tribuendum,
dummodo id respectu xpi possit habere rationem premij. S. satis
factio xpi potest extendi ad extinctionem cuiuscumq. iuris dei
in aliis homines orti ex iniuria, dummodo illa extinctio aliquomodo
pertineat ad ipsum xpm.

Ex his manet explicatum conditio
illam intellectam de eadem persona physica, n. habere locum

in satisfact.

in satisfactione valoris infiniti, habere tamen locum intellecta
de eadem persona iudica; quare loquendo de satisfactione xpi,
de qua loquitur D. Thomas in 4. modo dicendi, omnino unum ille
dicendi modus est tenendus. —

Sed dicit: D. Tho. loco citato ibi, et
p. 14. art. 2. ad 1. um et alibi saepe docet, etiam pauperem hominem
posse pro alio satisfacere, quia sunt unum in charitate, vel
ibi esse iudicem pro peccato, q. pro offensa certum est in doctrina
D. Thomae, quod unum hominem non posse satisfacere pro alio ad equali-
tatem, de quo supra, et addo in hac satisfactione intervenire aliquid
gratia non in acceptatione minoris satisfactionis, sed in acceptatione
vnius pro alio, cum attenda natura peccati, inveniet, qui peccat,
debeat aut pati poenam, aut pro ea satisfacere, ut ex Cobarrubias
Cordoba, et Medina os. 6. colum. 2. Hac aut inuentione eius, quod
ex se facta est cum lege exparsit peccatum xpi meritis, sed
hoc pertinet ad materiam de poenitentia. —

Alia, qua hoc loco posuit obijci aduersus
nostram solutionem pendet ex 5. qua dicimus in solutione
ultima rationis subitandi, qua exparsit speciale dubium, quod
iam propono. —

Dubium 3um

An xpi sua satisfactione constituerit Deum debitorem
ex iustitia ad sui acceptationem? q. 2us an homo
suis operibus bonis possit Deum
Constituire debitorem ex iustitia, vel non?

1^a sent. negat. ita Durand. in 2. dist. 27. q. 7. m. 12. q. 114.
art. 3. Sotus 3. de nata, et gra. 19. 7. ad 1. um. Vazq. dist. 215. op. 2.
et alibi saepe Lorca sic et dist. 49. de gra. Conimb. 22. dist.
8. dub. 5. et Lugo dist. 3. 2. 2. Sentent. A. A. in res partes diuisi
sunt, nam Medina, et Sotus negant absolute Deum esse posse
debitorem creaturæ propter difficilia verba D. Thomae infra esse
rendas, at Lorca admittit Deum esse posse debitorem creaturæ
non debito legali, sed morali, et ex gratitudine. Vazq. in Conimb.
et Lugo admittunt in Deo debitum legale respectu creaturæ, non
tam iustitia specialis, sed fidelitatis. —

Q^a et vera sent. affirmat Deum esse posse debitorem
ex iustitia respectu hominū. ita Scotus in 1. d. d. 27. q. 2. Notius
in confessione Catholica op. 73. Capreolus in d. d. 27. q. 2. ar. 3. Ricard.
art. 11. Caiet. 1. p. q. 2. art. 1. Suarez de Libertate Divina d. d. 2.
2. c. 2. et d. d. de iustitia op. 2. et 3. et alij ope. Belgmin. lib. 5. de
iustificatiōe op. 14. et 16. Monter. d. d. 5. quaest. 1. de merito -
Rebalus de obligationib. 1. p. q. 2. dub. 1. Cabrera, Granada, et Lomax
locis supra citatis, et alij p. p. qui insuper de incarnat. scripserunt.

Pro huius sententia explanatione dico:
Deum vere, et propria esse posse debitorem hominū, sicut contra
Scotum, et Medinam. Probat. 1. ex Paulo ad Rom. 4. ibi, et aut
qui operatur, n' imputatur merces secundum gratiam, sed secundum
debitum, quo loco aperte ostendit Paulus primam quod ut merum
boni operis tribuitur imputari tanquam debitum ei, qui tribuit.
2. constat ex Concilio Arausicano 2. can. 16. ibi, Debetur merces
boni operibus si fiant, sed gra, qua n' debetur, praecedit ut fiant
quo loco n' dicitur Deum debere sibi, sed nostris bonis operibus
id est nobis bene operantibus.

3. constat ex p. Aug. serm. 16. de
de verbis Apostoli Pauli post initium ibi, in his quae n' habemus
laudamus Deum largitorem; in his quae n' habemus, tenemus
debitorem, debitor enim factus est nobis, n' aliquid a nobis acci-
piendo, sed quod ei placuit promittendo; idem docet Ambrosius
in p. 116. ibi vult Deum conueniri, ut si quis proposita
praemia virtutibus sequutus certauerit, fructum remunerationis
expectet, quin etiam exigit Chrisostomus Homil. 3. in Mattheo
ut se Deus tibi debitorem fateatur, n' solum pro operibus
sed etiam pro hac gratia similique.

Denique constat ita esse loquendum, quia
promissio, cuius modus est aliquid gratum alteri, ~~tenetur~~ includit
in suo conceptu facti obligationem efficiendi aliquid gratum
alteri, sicut est obligari alteri, et esse illi debitorem. Quare
fidelitas est virtus ad alterum, et includit in suo conceptu
facti debitum, et obligationem: & debitum erga alterum.

Sed obijciunt 1. d. d. oppositi d. Bonam
1. 2. c. 9. 119. ar. 1. ad 3. ubi ait Deum n' esse nobis simpliciter
debitorem, sed sibi ipsi, in quantum debitum est, ut sua ordinatio
impleatur

impleatur. rētur, D. Thom. n̄ negare Deum effici nobis
 debitorem, sed simpliciter debitorem, vocat aut D. Thom. debitor
 simpliciter, quod n̄ innititur gr̄, at debitum, de quo loquimur
 impropr̄i, innititur gr̄ Dei, et constat sane esse mentem
 D. Thom. q̄ ad hoc subdendum hoc videtur argūto, nra actio non
 habet rationem meriti, nisi ex praeiudicatione diuina ordinationis,
 hoc aut est gratuita.

Dices id quod n̄ est simpliciter debitum
 est secundum quid debitum. C̄ Deus improprie, et secundum quid est
 nobis debitor. rētur negando ar̄. in sentē D. Thom. apud quem aliq̄do
 id dicit simpliciter tale, quod est tale omnibus modis, ut constat
 ex r. 2. a. 1. q. 68. ar. 1. ad 2. q. quod n̄ est debitum omnibus modis
 sed est gratuitum in radice (cuiusmodi est de quo loquimur) n̄ est
 simpliciter debitum in hoc sensu, similiter apud eundem D. Thomam
 eodem in loco id dicitur simpliciter, quod est tale absolute, et r. suam
 naturam consideratum, et hoc debitum, de quo loquimur n̄ est simpliciter
 debitum in hoc sensu q̄ n̄ absolute, sed ex suppositione diuina
 ordinationis debitum est.

2. dicitur: debitum dicit inferioritatem
 respectu creditori: C̄ in Deo n̄ est debitum
 respectu hominis = ratur negando ar̄ de inferioritate absolute, et
 simpliciter, q̄ Dominus potest esse debitor respectu famuli, et r. res
 pectu vasalli.

Sed dicitur aliter dicit inferioritatem secundum
 quid, q̄ debitor, quatenus talis subditur creditori, et sic quatenus
 talis habet ius in illum, in Deo aut nec hoc inferioritas potest haberi
 respectu creatur: ratur in debitor ex duobus capitibus posse esse
 imperfectionem, et inferioritatem respectu creditori. 1. ex eo quod
 n̄ constituitur debitor dependentiter a propria beneficentia, sed vel
 a delicto, vel ab indigentia, a qua prouenit, ut aliquid acciperit
 ab alio, vel a natura ipsa, ita ut n̄ sit debitor voluntarius, et hoc
 n̄ habet locum in Deo, q̄ ex sola beneficentia propria potest
 constitui debitor, id est, rat. promissionis voluntariae, vel simplicis,
 vel oneris = 2. potest dicere debitum imperfectionem, et inferioritatem
 ex promissione voluntaria, si per illam tribuat debitor ius, ut ubi
 bene fiat cum incommodo creditori, et hoc n̄ habet locum in Deo,
 qui potest satisfacere debito, et de facto satisfacit absq̄ ulla suo
 incommodo, id est n̄ regnando, eo quod debet, imo actuale dominium in

illud adquirendo.

illud acquirendo. —

Dico 2. in Somine iusto bene operante et ius
iustitia ad vitam eternam, tam Deus n' est absolute debitor illi
ex iustitia, sed ex suppositione, quae serget est sub actuali poestate
Dei. Iam partem 1. probo: q. promissio sub conditione operis equaliter
tribuit Somini, cui fit ius, cuius e' capax, sed e' capax iuris iustitia
in vitam eternam: & praedicta promissio post impletam condi-
tionem tribuit Suiusmodi ius iustitia. min. probo, q. et si Somo
n' sit capax iuris independentis inferri et conservari a supremo
iure Dei, tamen iuris dependentis ab illo, et subordinati illi supremo
iure capax e': & promissio onerosa semel impleta conditione,
tribuit Suiusmodi ius Somini. —

Dices ius illud dependens in conservari
a supremo iure Dei, et illi subordinari n' posse esse iustitiam — sed
q. id e' falsum de iure quod habet Somo in alio Somine, Sacro,
quamvis sit dependens in conservari a iure diuino est iustitia; similiter
est falsum de iure quod habet in bona supernaturalia, quae a
solo Deo tribui possunt, q. Suiusmodi bonorum potestate in Somine
vera, atque legitima possessio, rat e' cuius haec bona dicant esse
illius Somini, quamvis illa possessio pendeat in conservari a supremo
iure Dei: & idem dicendum est de iure iustitia in illa bona,
cog. probo, q. Deus Somo illa bona legitima possidet, reuera habet
ius in illa, tanquam in rem suam, atq. adeo ius iustitia n' est
fante dependentia illius possessionis a Deo in conservari: Cuius,
quod habet in illa ortum ex promissione onerosa potest
esse iustitia, n' obstante dependentia illius iuris a supremo iure
Dei —

Confirmat exemplo bonorum Ecclesiasticorum, quae
n' sunt sub dominio alicuius puri Somini, sed tantum sub do-
minio Dei, et de q. ut colligitur ex non licet L2. q. 2. et can. 39.
Apostolorum, et docent Nabarrus apologia de redditibus Ecclesiae
monit. 16. 2. et 9. et Suarez lib. 9. de immunitate op. 16. n. 7.
ubi plures refert; Sac ergo probabiliori doctrina supposita, sic arguo:
Papa habet verum ius iustitia in ea bona Ecclesiae, quae sibi
competunt rat. sui muneris, et in supremam eorum admini-
strationem cum plenitudine potestatis, quamvis Sac ius sit
dependens in fieri, et conservari a praedicto iure Dei diuino.

Gr. S. S. S. S.

92
Et nō sōtat iurē iustitiā, quod scilicet in aliquod bonū
quod ē sub dominio Dei quod tale iugit dependens in conser-
uari a iure, et dominio ipsius Dei

Deus ^{habet} ius iustitiā in aliquod
bonum nondum scilicet scilicet ius in personam, sub cuius
potestate ē, et qua sola potest illud tribuere: Et qui scilicet ius
in bona spiritualia specialia, habet ius in Deum, in cuius
potestate sunt, et qui illud potest illa tribuere, sed repugnat
habere ius in Deum, et scilicet illud dependens in conseruari
a Deo: Et vel homo nō scilicet ius iustitiā in vitam eternam,
vel nō scilicet illud dependens in conseruari a Deo, cum hoc
2um dicit nō possit, dicendum ē, cum

Restat distinguendo autē, si enim

est sermo de iure absoluto in personam, falsum ē autē iustiter sumptis
si enim sermo sit de iure in personam, vel absolute, vel ex suppo-
sitione, verum ē, et explicito exemplo contractus, cui datus causam
pedit, tamen nō ē error circa substantiam contractus, si enim
validus ē, praesertim si altera pars nō ē participans doli, et
adeo scilicet scilicet ius iustitiā in partem deceptam, tamen illud
ius nō ē absolutum, quia pars decepta potest irritare contractus
atq; adeo ius illud ē sub conditione si contractum nō irritauerit
pars decepta; quare ius quod scilicet pars, qua nō ē participans doli,
et ius dependens a iure quod scilicet pars decepta irritanda contractus,
ita in presenti homo iustus bene operans, acquirit ius in vitam
eternam, atq; adeo ius in Deum, nō tam absolutum, sed quasi ex
suppositione, quod Deus nō utatur supremo iure extinguendo ius
creatum.

Explicito exemplo increati, qui scilicet ius in
aliqua bona temporalia, scilicet ius in omnes personarū
sine quibus nō possunt tribui praedicta bona, nisi si talis retri-
butio dependeat a duobus, scilicet a Petro, et Paulo, nō potest
habere verum, et proprium ius iustitiā in illa, nisi scilicet scilicet
ius in Petrum, et Paulum, et cuiusmodi bonorum retributio
pendent nō tantum ab homine debitore, sed etiam a Deo.

Et qui scilicet ius

¶ qui habet ius in predicta bona debet habere ius in Deum aliquid, at in illum n̄ habet, nec potest habere ius absolute, sed quasi ex suppositione, quod nollit vti sua pot̄a absolute et suprema iure, quod habet in omnia iura creata: Quod ius mōdi ius potest esse iustit̄a.

Venio ad 2^{am} et 9^{am} partem orationis, sit Deum n̄ esse absolute debitorem homini ex iustitia, esse tamen ex suppositione iam explicata, et utramque probō, q̄ Deus pro sua voluntate rat. ius sup̄m, potest extinguere quodcumq̄ ius creatum, cum hoc sit illi subordinatum, illo aut̄ extincto Deus n̄ esset debitor. ¶ n̄ e absolute debitor, at esse debitorem ex suppositione constat q̄ si pro sua voluntate conservat ius illud id n̄ extinguendo, constituitur debitor rat. iuri illius: explio exemplo, Princeps n̄ est debitor absolute implendi legis latae a re, e tam debitor ex suppositione, quod illam conservet, eam n̄ abrogando, i^{um} constat q̄ ex illius voluntate potest esse debitorem, cum possit legem abrogare: a^{um} docet D. Thomas 2° 2° q. 96. art. 2. ad 3. et alij tt. quos refert, et sequitur Suarez lib. 3. de legibus op. 3. sed objicit^{um} ius sup̄m Dei potest impediri a deo per obligationem ex iustitia: Et n̄ tantum ex suppositione, sed absolute potest esse debitor: aut̄ constat. q̄ gradum ius potest impediri per decretum Dei efficax n̄ utendi illo, et per simplicem promissionem. ¶ potest etiam impediri per promissionem inerosam, quae obliget ex iustitia.

¶ Confirmat, q̄ si arguitur n̄m alienius momenti est probat etiam ius, quod habet homo rat. promissionis obligantis ex fidelitate n̄ inducere in Deo debitum absolute, sed ex suppositō q̄ ius illud pendet etiam a deo inconveneri, atque adeo potest illud extinguere per supremum ius quod habet in omnia iura creata: hoc aut̄ dici n̄ potest, q̄ si promissio sit absoluta, debet Deus absolute illam implere, et n̄ ex suppositione.

¶ Certum necesse aut̄ absolute, q̄ erravit impediri ius illud supremum quoad aliquem actum, n̄ tam per obligationem ex iustitia, sed ex veracitate, aut immutabilitate, q̄ ius Dei ad extinguendum ius iustitiae creatum, et absoluta obligatio ex iustitia ad n̄ extinguendum illud sunt opposita, quare cum

quare cum in Deo sit ius iustitiæ ad extinguendum ius creati
n̄ potest esse in illo ex iustitiâ absoluta obligatio ad illud non
extinguendum; q̄. ad probationem antea recedo antea, et negotiam,
quia extra data illa promissione enervata orat̄ in Somno
novum ius ad hoc ut n̄ extingueret ius ius, tam deyratiōne
illius 2. ius n̄ esset debitor absolute. ad n̄ extinguendum eum
sed ex suppositione pendente ex actuali libertate Dei, n̄ potest
vici impediri ius supremum, quod e in Deo ad extinguendum
quodcumq; ius creatum. —

Ad confirmationem nego sequelam

Loquendo iure illo precise considerato, et nego min. et ad probationem
fateor Deum absolute debere implere promissionem absolutam,
hoc tam debitum absolutum n̄ provenit ex iure quod Somo adquisivit
rat. promissioni, sed ex voluntate, immutabilitate et efficacia
decreti divini, nam rat. veritatis absolute id quod promittit
velle debet, et rat. immutabilitatis debet in ea voluntate persistere,
et rat. efficacis debet exequi id quod vult; q̄. si Deus vellent
extinguere vel extingueret ius, quod adquisivit Somo rat. promissioni
actuali deberet implere illam, hoc tam n̄ deberet somni, sed sibi
q̄. rat. sue perfectioni n̄ posset aliter facere. —

Q. dicitur potest, si Deus n̄ tribueret
homini bene operanti premium promissum, esset iniustus iuxta illud
ad Hebræos 10. n̄ enim iniustus est Deus ut solviatur operis expri.
at si tantum esset debitor ex suppositione posset intelligi in
iniustitiâ n̄ tribuere sui generis premium. Q. n̄ e debitor ex sup
positione modo explicata, sed absolute. Probat. min. q̄. n̄ tantum
esset debitor modo explicata posset intelligi n̄ tribuere premium
extinguendo ius somni ad illud, in quo casu n̄ esset iniustus. —

Q. et dicitur mai. si n̄ tribueret premium
extinguendo ius fateor, si n̄ tribueret conservando ius, nego.
Paulus aut citate loco n̄ loquitur de Deo casu quo n̄ tribueret
premium utendo supreme iure in extinctione ius creati, sed
casu quo manente iure ex quadam quasi oblivione operum,
id est ex contemptu eorum, premium n̄ tribueret, quo casu
iniustus esset. —

Denique

Demique dicitur qd. ultimam partem, qui debet bonum aliquod ex iustitia, debet illi tribuere abdicando a se do-
minium illius, sed Deus nequit tribuere bona abdicando a se illorum
dominium. Et n. potest esse debitor ex iustitia, nisi obligatur,
nam qui debet aliteri centum aureos, ita debet illos tribuere
ut ipse n. maneat illorum dominus, et idem est in restitutione
fame, qui enim debet restitui, ut is qui restituit, n. maneat
dominus illius. — Retur ~~extinguendo~~ mai. nam etri in eo casu

qui debet ~~bonum~~ absolute regulariter
vera sit, n. tamen in eo, qui rat. supremi iuris, et dominus n. potest
debitor esse nisi ex suppositione pendente ex illius libera uoluntate,
sic enim semper retinet ius supremum, atque adeo ius extinguendi
ius creaturam etiam post traditionem boni debiti, atque adeo
sicut ante traditionem illius fuit debitor illius boni tribuendi
ex suppositione quod n. extinxerit illud ius, item post traditionem
est debitor conservandi bonum illud ex eadem suppositione
quod n. extinguat ius, quod homo habet ad illius conservandam.

At n. potestare ad ius iustitia hoc ius supra
mo dominio, quod Deus retinet, qd. tradit bonum, quod ex
iustitia debet, constat ex eo quod utilitas, quam homo habet ex
bonis creatis, qua possidet, tamen etri illa possessio sit subordi-
nata supremo iure Dei, potest esse mai. iustitia, alias nec
unus homo posset exercere actionem iustitia, erga alium. Et
Deus tribuendo illam utilitatem potest exercere actionem iustitia.

An secluso omni pacto, et promissione debet Deus
ex iustitia acceptare Xpi satisfactorem?

Suppono 1. inter Deum, et Xpium ut hominem intervenisse pactu
quo Deus se obligavit ad acceptandam Xpi satisfactorem.
Probatur. ex verbis illis Genes. 9. Arcam meam ponam
in nubibus caeli, eritque signum foederis ita ut iudicium
significaret Xpium, cum quo foedus inquit Pater aeternus promittens
se fore peccatum hominum parva illius satisfactorem, docet p. d.
lib. 2. 5. faust. op. 12. frag. homil. 8. in ezaquity. et Rapet. 19. in p. genim. p. 39.

U. glatur ex

Q^o probat ex I^{na} 83. ibi, si p^{er}ierit pro peccato animam suam, videbit tamen longeuum, ubi seruet longeuum est multitudo filiorum spiritualium, qui uiuent uita eterna, hoc aut^{em} promissum est xpo a Patre per I^{na}m sub conditione mortis subeunda pro peccato, sicut est genere pro peccato animam suam. Deinde probatur ex I^{na} 2. peccata carnis et dabo tibi gentes hereditatem tuam cariditas aut^{em} xpi sunt semines ab illo redempti, sicut aut^{em} promittit illi ex suppositione rationis ipsius.

Q^o promitto: et dabo infero Deum facit debitorem ex iustitia ad acceptandam xpi satisfactionem q^{uod} ut liquet ex q. antecedenti, Deus potest constitui debitor ex iustitia operibus n^{ost}ris interueniente promissione sub conditione illorum, sed opera satisfactoria xpi erunt equalis ualoris ad obtinendam adeo omnes abstiones, quas includere poterat acceptatio satisfactorij. Et si aliunde processit acceptatio ex p^{ar}te Dei, Deus fuit constitutus debitor ex iustitia ad acceptandam satisfactionem xpi.

Hec promissio est difficultas, an seclusa hac promissione Deus constitueret debitor acceptandi satisfactionem xpi. 1^a sent^{entia} affirmat. ita Bonauentura in 3. dist. 20. scilicet in 4. dist. 19. q. 1. ar. 2. inu^{en}it et nonnulli auctores, videlicet Valerius hic q. 11. puncto. 5. Si uero Cabrera dist. 66. m. 53. Conexo dist. clama. Gradus dist. 4. in 3. et nonnulli A. A. Diu^{ina} Thome qui pro ea referunt Macarius, Albany, et alij. e.

2^a sent^{entia} negat. ita Medina hic ar. 2. pag. 72. solut. 1. ad sum^{um} Vanez 1. p. q. 25. ar. 9. Vincencius relatione de o^{mn}ia xpi dist. 9. siue 2. Suarez dist. 9. c. 6. Lorca dist. 9. ad 5. et nonnulli pp. in opere nuper excuso de Incarnat. et alij ab eis relati.

Ut veram sententiam explicem aduerto 1° duplicem intelligi posse satisfactionem perfectam, 1^a qua habet vim ad extinguendum formaliter debitum, huiusmodi est satisfactio pro iniuria reali, q^{uod} fit reddito rei ablati, siue sit pecunia siue fama; 2^a qua n^{on} habet vim ad extinguendum formaliter debitum, habet tamen vim ad extinguendum illud efficienter

Pro vera nota 1.

moraliter

moraliter, id est, ad mouendum creditorem rat. sui ualoris,
ut illud extinguat. exempla in affero.

2.

2.º aduerto hanc 2. satisfactioem
in duplici casu posse exhiberi 1.º in casu, in quo prior sit pot. ut
gdo qui furatus e librum, quem apud se habet, et ut satis faciat,
offert pretium equale, haec enim satisfactio n. extinguit fratiter
debitum, habet tamen vim quatenus e raxe ad extinguendum effi-
cienter moraliter: 2.º casus e, gdo prior e in pot, ut in presenti
e enim in pot satisfactio, qua fratiter extinguit debitum peccati
mortalis, et Xpi satisfactio habet vim ad extinguendum illud
effrauentor rat. equalis, imo et superabundantis ualoris. e

3.

3.º aduerto triplicem esse posse acceptationem
satisfactionis, scilicet negatiuam, et positiuam. 1.^a consistit in n. exigendo
aliam, et haec sola interuenit, gdo satisfactio extinguit fratiter
debitum. 2.^a consistit in aliqua actione positua creditoris,
et haec reperitur in satisfactione, qua n. extinguit fratiter debitum,
ut in casu eius, qui librum abstulit, et offert in satisfactione pretium
equale, necesse e, ex pte creditoris acceptatio positua, qua uellit
eie contentus illa satisfactione, qua actio e virtualit. contractus
quo liber uenditur illo pretio, e quo liberius sequitur, priorum
acceptationem, n. esse actum posituum iustitiae, sed esse ueritatem
indistinctam posteriorem, aut esse actum iustitiae posituum, nisi
aliunde sciet. —

ultimo

Ultimo aduerto, ex dictis infero satisfactioem
Xpi n. potuisse negatiue acceptari, cum n. extinxerit fratiter debitum
peccati, sed ad illam fuisse requisitam acceptationem posituam,
scilicet actionem Dei extinguentis illud debitum, q. cum praedicta
satisfactio illud n. extinxerit, n. aliter potest extingui, quam
positiua actione creditoris: q. praedicta satisfactio n. e contenta
negatiua acceptatione, sed requirit positiuam. —

1° ma

2° C.

Hic adnotatis dico 1.º n. fuisse necessariam
promissionem expressam ad hoc ut Deus deberet ex iustitia accep-
tare satisfactioem Xpi. probat. q. inter homines n. e necessaria
promissio ad inducendam obligationem iustitiae, sed sufficit
implicita, ut patet in eo, qui periuadaret mercenario, ut in ipsius
sinea laboraret; et in mat. satisfactioem contra oriam in eo,

a quo liber

a quo liber fuisse ablatum, et furi persuaderet, ut pretium
illius in satisfactionem offerret.

44
2^a qua
D^oC.

2° dico, necessariam fuisse dominus
promissionem implicitam, sanctam requirere A.A. 2^a contra, et eam
n^o excludunt aliqui ex A.A. 2^a et probat, q^d inter dominus ille,
qui liber est, n^o potest esse debitor alteri ex iustitia, nisi se ex
sua voluntate constituat debitorem. Sed Deus n^o potuit constitui
debitor xpi ut dominus, nisi sua voluntate constitueret debitorem,
S^{ed} est necess^o in Deo voluntas alicuius actionis ad extra, ex qua resultet
debitum ex iustitia, et in domino libero n^o sufficit alius intrinsecus
solutus, quo velit esse debitor alteri, nisi per illum fiat aliqua actio
externa, ex qua resultet huiusmodi debitum, at Deus efficiens actionem
externam, ex qua scilicet huiusmodi debitum resultare, tacite mittit
in ea actione obligationem ex illa resultantem. Sed illa actio
est promissio implicita; et hac dominus debet intervenire ad unum
solvendum Deum debitorem ex iustitia.

Sed responderi potest ex doct^a Grand. hoc
habere locum in mat^o iustitiae, quae n^o est satisfactio, seu in ea
quae est satisfactio. Ratio discriminis est, q^d ille, qui est liber n^o
potest ab alio per aliquid illi obligatum obligari ex iustitia
nisi ipse se voluerit obligare, at satisfactio, supponit debitum
et actionem ex p^{te} creditoris ad postulandam aequivalentem satis
factionem, et ex p^{te} debitoris obligationem ad illam offerendam
unde ea ablata cessat actio creditoris, hac aut^{em} cessante
n^o potest debitor rationaliter n^o esse contentus illa. Sed debet
eam acceptare ex iustitia.

Sed 2° q^o et si hoc habeat locum
in satisfactione, quae extinguit scilicet debitum et in acceptatione
negativa, n^o tamen habet locum in satisfactione quae n^o extinguit
illud, atq^{ue} deo requirit acceptationem positivam, sed huiusmodi
fuit acceptatio xpi. Et hac n^o potuit obligare Deum ad sui accep
tationem, nisi interventione dominus implicita promissione.
Omnis est certa, q^d satisfactio xpi n^o extinguit scilicet debitum
peccati. Mai^o probat, q^d satisfactio, quae n^o extinguit scilicet
debitum, n^o extinguit scilicet eius, et actionem creditoris, tantum
S^{ed} extinguit movendo Deum per opus equalis valoris, ad ipsam
est satisfactionem

extinctionem, sed opus aequalis valoris cum alijs bonis Dei,
ut cum pecunia, et similibus n̄ potest obligare Deum ex iustitia
ad illam dona tradendam, nisi ipse Deus se voluerit ad id obli-
gare (modo explicato in rat. pro 2. a.) Et opus aequalis va-
loris cum extinctione illius iuris n̄ potest obligare Deum obligare
ex iustitia, nisi ipse ex parte, vel simplicitate, evoherit obligare

Confirmat exemplo eius, qui furatus est
librum, quae apud se habet et offert pretium aequale, hic enim
ideo n̄ obligat illum ex iustitia ad acceptationem illius satisfactorij
q̄ illa satisfactorij n̄ extinguit scilicet debitum, sed ad illud extin-
guendum neces. e. actio creditoris acceptantis illud pretium, ad quam
acceptationem n̄ potest obligare illum offensor ablata aequali satis-
factione, nisi creditor ad illam se antea obligaverit.

Dices in caso libri idem illam satisfactionem
n̄ obligare ex iustitia ad sui acceptationem, q̄ creditor habet in
in eundem librum, n̄ idem potest reddi a satisfaciente, et n̄
potest reddi eodem n̄, aut specie, creditor tenetur acceptare pretium
aequale, hoc aut contingit in presenti, q̄ in pari o. satisfactorij
extinguent scilicet debitum. Et creditor tenetur acceptare illam,
quae arbitrio praesentis sit aequalis.

ad d. q̄ in praedicto casu, in quo nec
alijs nec simili liber reddi potest extinguent scilicet debitum
per traditionem pretij aequalis, atq̄ adeo ex p. debitoris, necesse
neces. satisfactorij positiva, quae creditor debitum extingueret,
nam casu quo n̄ potest reddi eadem res num. ut in eo, qui
recidit equum alterius, satisfactorij quae arbitrio praesentis est
aequalis extinguit scilicet debitum.

3ma 26.
Dico 3° satisfactorij Deum
dicere ordinem iudicium ad promissionem implicitam, quam dixi
sufficere ut Deus debeat ex iustitia illius acceptationem. Debet
quia satisfactorij Christi fuit actus supernaturalis elicita ex mo-
tuo satisfaciendo Deo pro hominum peccatis, sed n̄ potest elicui
ab eo actus supernaturalis, ex praedicta intentione, nisi Deo excitante
et movente non ad ipsam actionem non ut elicoret ex eo
sine: Et satisfactorij Christi dicit intimam dependentiam a promi-
sione implicita. Hoc con. patet, q̄ creditor excitans et moventis

debitorem

56
debitorem, ut ipse offerat pretium aequale debito exinten-
tione satisfaciendi, implicite pollicetur se acceptaturum illam
satisfactionem, sicut in humano si creditor, cui debetur
liber exarat creditorem, ut ipse satisfaciatur ablato aequale
pretio illa exactione, implicite asserit se illa satisfactione
esse contentum; Et implicite pollicetur se eam acceptaturum.

Ex dictis infero d. Vega lib. 7. et Vazquez
dist. 9. op. 4. promissionem aequam implicitam fieri requisitam
ad perfectionem satisfactionis opti, Vega enim negat ad perfec-
tionem satisfactionis requiri obligationem acceptandi illam,
atque adeo promissionem. Vazquez aut id negat in satisfactione
per modum meriti, qualem ait esse satisfactionem opti. L.

Q. utrum aut sic arguo, satisfactio que
n. regit fratiter debitum requirit obligationem acceptandi
illam positivam; Et et promissionem aequam implicitam. Eo pro
bata d. vi. 2. ita probat, q. q. creditor potest sine iniuria
aliam satisfactionem exigere si e. pro ea perfecte satisfactum
cum adhuc maneat in creditore. eadem actio in debitorem,
que orat in eo antecedenter ad satisfactionem, sed q. satisfactio
n. extinguit fratiter debitum, nec obligat creditorem ad illud
extinguendum potest creditor sine iniuria debitum exigere
atq. adeo satisfactionem pro eo perfecte satisfacto. L.

Respondet Vazquez id habere locum
in satisfactione, que e. in mat. iustitia, seu aut in ea,
qua e. per modum meriti: sed d. vi. q. satisfactio opti est
in mat. iustitia, ut probavimus sub. precedenti; 2. q. meriti
ad sui complementum requirit promissionem aequam implicitam
ut cum t. t. sent. docet in mat. de merito = Deniq. q. si
satisfactio, quam Vazquez vocat per modum meriti relinquit
in creditore eandem actionem, quam antea habebat in
debitorem, sequitur viie per modum meriti ad actionem dimi-
nuentem perfectionem satisfactionis, atq. adeo illam n. esse per-
fectam. -

Q. infero gradatam obligationem acceptandi satis-
factionem opti debere esse ex iustitia, ad hoc ut satisfactio
perfecta sit

perfecta sit; probat. q. si Deus n̄ intelligatur debere ex iusti-
tia acceptare satisfactionem dēi, sed ex alia virtute, n̄ per
impossibile illam n̄ acceptaret n̄ inferret iniuriam dēo: C̄
maneret in Deo eadem actio in debitorum, et idem in exigentem
debitum, et etiam satisfactionem pro eo, qui antea erat in illo,
q̄ satisfactio n̄ esset perfecta: 2. eā probata ē in corollario
precedenti, cum probat. q. si n̄ maneret eadem actio, que antea
erat dēi debitorum, inferret iniuriam exigendo aliam
satisfactionem, atq̄ adeo n̄ acceptando illam. —

sed obijciunt s. A. A. oppositi s. 2. am. sionem
Diuu. Anselm. lib. 2. cur Deus homo q. 1. 2. ubi, necesse videtur
pater filio retribuatur, alioquin iniustus esse videretur, si nollit, aut
impotens esse videretur si n̄ posset = Actus D. Anselm. n̄ excludere
domini promissionem iustitiam, cum ipsamet satisfactio dicat ordinem
iustitiam ad illam; ut constat ex 3. ca. = 2. rō D. Anselm. in
expressam promissionis mentionem fecisse, dum opus sequenti sicut
peccatori tormentis aeterni deputato, et unde se redimat non
sabet. Pater eternus dixit accipe unigenitum meum, et da
pro te. eae promissionem implicitam consistentem in eo, ut
dicatur debitori, ut offerat aequale pretium pro redimendo somine.

2. obijciunt, meritum n̄ requirit promi-
sionem, ut obliget Deum ex iustitia: C̄ nec satisfactio: eā ad
mittitur ab omnibus. an̄ probat. q. Deus ut gubernator vniuersi
ordinarius debet ex iustitia bonos premio afficere, reclusa promi-
sione, nam ut gubernator ordinarius debet ex iustitia id quod
debent gubernatores creati, sed hi debent ex iustitia reclusa
promissione bonos viros premio afficere: C̄ Deus ut gubernator
ordinarius id etiam ex iustitia debet. 2. probat. idem an̄ q̄
si Deus n̄ existente promissione tribueret hominibus
iustus gloriam intuitu operum equalis ualoris, tunc ipse
n̄ tribueret illam liberaliter: C̄ ex debito gratitudinis; C̄ ex
debito iustitia. —

Actus negat an̄, et ad s. am. sionem dēi quo
an̄, si enim sermo sit de premio tribuendo ex bonis ipsius Dei,
qua nullo modo sunt bona cōia in premio distributa, nego Deum
teneri —

teneri ex iustitia ad satisfaciendos bonos huiusmodi premio, q^o
 nec gubernatoris creati ad ea tenentur ex bonis propriis, si aut^o deo
 sit de premio tribuendo ex bonis communibus, sed ex illis, que ordina-
 tione ipsius gubernatoris, vel quocumq^{ue} alia modo designata sunt,
 ut sint premia bonorum virorum, Deum ex iustitia teneri ad
 efficiendos illos huiusmodi premio; et tamen implicatio in terminis,
 asserere deberi, sed certum quacumq^{ue} promissione, q^o ordinatio dei
 determinans illa bona, ut sint premia bonorum virorum, et promissio
 q^o illa bona promittunt bene sperantibus, nam ut illa, que sunt
 bona propria dei fiant bona communia, et sufficiat ordinatio ad idem,
 nisi per aliquem actum proponant ad extra, ut premium spon-
 se gerentibus in hac vita.

Et probationi respondent aliqui, qui
 putant in eo casu fore ut deus tribuat gloriam ex gratitudine.
 Ita Vasquez l. p. dist. 84. et 85. dist. 113. et Loria dist. 44. de
 gratia; alij negant fore ut in eo casu gloria tribuatur ex gratitudine
 sed ex iustitia quadam legali, quam ipsi providentialem et gub-
 nativam appellant, et si ex Arist. et d. Thoma deant dirigi a gra-
 videncia politica. Ita Suarez ab. 12. de gra. q. 3. n. 12. et
 alibi saepe canich. 12. dist. 8. n. 8. et dubio 4. n. 48. et Franca
 indicat in tractatu de voluntate dei dist. 4. d. ultima.

Mihi videtur opera nra bene dupliciter
 posse considerari, 1. quatenus sunt obsequia dei, et quatenus cadunt
 in bonum communitatis, si s. m. deo considerentur, possunt movere
 Deum, ut ex gratitudine tribuat bona, respectu quorum et valde
 in predictis obsequijs, idque probat, q^o movetur ab operibus quatenus
 sunt obsequia dei ad tribuenda talia opera et actus bonitatis
 et si liberalitatis, sequidem tribuuntur pro obsequio valde equaliter
 cum illis, nec etiam iustitia n. solum commutativa, sed distribu-
 tiva, sed nec legalis, providentialis, q^o ad hanc pertinent opera bona
 quatenus cadunt sub bonum deo, remunerari, nec aliquam partem
 alia virtus, ad quam pertinent, nisi gratitudo.

Nec obstant arguta, quibus Suarez sane
 virtutem deo rigat. 1. m. est, q^o gratitudo respicit beneficium, ut
 ex eorum

in

72 ex Accione, et Seneca, D. Thom. 2^a 2^a q. 8. et 106. art. 1. ut Deo
 si respicit beneficium ad homine = videtur maiore esse falsam
 de beneficiis. Stricto sumpto, potest enim respicere obsequium, quod
 inferior superiori exhibet, quod latissime vocabulo potest dici bene-
 ficium, et ita appellatur a Seneca relato a D. Thoma 2^a 2^a q.
 106. art. 6. ad 4um. verba Seneca haec sunt, fidei servus gratias, quod
 a seruo exigi solet munusculum, et obsequium a seruo necesse,
 beneficium est, et ideo servus ultra debitum facientibus gratias habere,
 ex quo constat suavitati bene in 2^a arguere avertit virtutem
 gratitudinis respicere alium tanquam superiorem.

Deinde arguitur ex verbis Domini Lucae 17. ubi
 adiecta comparatione servus obsequentibus Domino in omnibus subdit.
Numquam gratias habet Dominus seruo illi, quod facit quod ei impera-
verat, et post hoc subdit: sic et vos cum feceritis omnia, quae
praecpta sunt vobis, dicite: servus inutilis sumus, quod debuissemus
facere, fecimus. Retur si hoc arguatur aliquid probat, probare
 etiam opera praecpta non obligare Deum ex iustitia commutativa,
 cuius oppositum docet ipse A. quod sequitur patet, quod ibi non est sermo
 Domini de operibus nobis factis sine promissione, sed de illis prout
 tunc de facto sunt ab homine iusto = et videtur quod ibi
 tantum intendere hominem operibus debere ex praecpto nihil
 accipere praeter tota subsidia, quae de facto, non ex gratitudine, sed
 ex iustitia tribuuntur, inter quae numerari potest vita aeterna,
 ad specialiora aut ex gratitudine obtinenda, necessarium esse ut homo
 efficiat in obsequium Dei aliqua opera, quia non sunt debita ex
 praecpto, hoc aut explicat exemplo servus, qui dum non accipit obsequium
 praestat Domino, praeterea, quae illi a Domino imperant, nil aliud meret
 praeter tota subsidia, alimenta et et alia, quae servis debentur
 sine mercede, aut gratitudine, ad promerendum aliquid a Domino praeter
 illa ex gratitudine exhibendum necessarium esse ut alia illi
 exhibeat obsequia praeter imperata.

Et hoc aut videtur inter servum respectu
 Domini, et hominem respectu Dei, nam Dominus non potest esse
 debitor ex iustitia alimentorum, seruo sibi obsequenti, et ideo
 non tribuit.

nō tribuit ea in gratiarum actionem sibi, ex gratitudine,
Deus autē et si be factus sit debitor ex iustitia homini iustis sibi
temporanti, et ideo gloriam ei nō tribuat ex gratitudine, tamen
potest nō esse debitor ex iustitia, q̄ nō ē debitor ex lege inde
pendenter à sua voluntate, sicut Dominus ē debitor seruo commu-
niorum subditorum, sed rat. promissionis onerosae q̄. Nō hic de
medio auferret corā subiecta beatitudinis tō qua nunc tribuit ex
iustitia seruo sibi temporanti tribueret ex gratitudine.

98

Dicit si Deus sine promissione
tribueret gloriam homini iusto propter opera nō quatenus sunt obsequia
Dei, sed quatenus cadunt in eō bonum, atque adeo ut uniuersis nō
demonstraret eundem actum bonitatis, nō liberalitatis, nō gratuitum.
Iustitia. Et haec nō requirit promissionem. videtur fore ut Deus
in illo casu exerceret actum iustitiae nō commutativae, aut dis-
tributivae, sed legalis, sine debito tamen, tum quia gubernator nō
tenetur opera remunerari, quae cedunt in eō bonum, nisi ex
bonis, quae per destinationem ad hanc remunerationem facta sunt
corā, quod nō fit sine promissione, tum etiam q̄ Deus per suam
infinite sapientiam cognoscit illa media quibus posset
homines gubernare, et ad virtutem allicere, atq̄ adeo nō debet
per hoc detractionem mediam prospicere bono communi.

3.º requirit convinci. Deus nullum proprium
commodum ex nostris operibus representat. Et nil nobis debet,
ex gratitudine = Retur si se aliquid probaret, probaret etiam
Deum nō posse esse nobis debitorem ex iustitia commutativa
quod nō dicant h. a. oppositi sufficere ad hoc ut Deus sit nobis
debitor ex praedicta iustitia, ut tribuamus illi aliquid illi
etiam cum vero, et proprio dominio illius: Et dicam etiam
hoc sufficere ut sit materia gratitudinis.

Denique arguunt: gratitudo respicit bonum
alterius liberaliter factum, nō enim fiat ex debito nō debitor illi
aliquid ex gratitudine, nostra autē opera sunt Deo debita multi-
titudo. Illi nō debitor aliquid ex gratitudine = retur materia
gratitudinis nō aliter requirit ut sit alius indebita, quam illi
requirit mat. satisfactioni, quare eodem modo satisfaciendū
est huic arguto, jure s. l. dicitur praecedenti rationi 4.º rationi dubitandi.

Red dicit

80
2
Sed dicitur: opera nostra sunt libita Deo ex gratitudine,
ergo non sunt materia gratitudinis. Negatur, quod inter homines si Petrus,
qui accipit a Paulo beneficium exhibeat illi obsequium debitum ex gra-
titudine, illud obsequium non est materia gratitudinis = Sed dirigendo
animum; si enim sermo sit de operibus preceptis, fateor illa esse debita
ex gratitudine, si de operibus consilii; negatur illa esse debita debito
stricto gratitudinis, aliter quis ea omitteret, peccaret peccato ingra-
titudinis; atque adeo non essent opera consilii.

Dices saltem non esset actus gratitudinis
remuneratio obsequiorum preceptorum; probatur enim id obsequio factis.
Retur negando hoc. 1. quod ratio precepti solum debetur substantia
actus, non autem modus; atque adeo non debet homo implere precepta
ut eorum impletio habeat valorem resp. bonorum supernaturalium,
quod plerumque debent impleri in statu gratiae; quodsi aliquando
debet impleri in eo statu gratiae, statim ex eo fine, et certis cir-
cumstantiis, quae requirunt, ut inest illi valor supernaturalis, quod
si quis debet dario ad aliquod carens valore, et tribueret eam
quantitatem auri habentem valorem ratione Regis Regni. Ut in eo
expresse tribueret illi aliquid, quod esset materia gratitudinis; in
praesenti ergo qui debet ex precepto opera, statim ea debet exhibere
predicto valore, si exhibeat illa cum his circumstantiis,
quae necessaria sunt ad valorem, exhibet materiam gratitudinis.

Quod potest id negari propter ea quae dixi
loco citato, scilicet preceptum cum ordinatur ad Deum, ut homo summopere
consequatur, non potest auferre ab opere precepto vim, quam ex se
habet, enuncians Deum ad hoc ut hominem in eum finem producat.
Deum autem moveri operibus in suum obsequium factis ad per-
ducendum hominem in eum finem, seclusa promissione est moveri
ex gratitudine, illa autem ex se esse praedicta haec vi constat, quia
seclusa promissione opera sunt meritoria in actu primo.

Denique id negari potest, quod aliud est operari ex
gratitudine, et aliud est operari ex debito gratitudinis, hoc enim non inter-
uenit in hoc casu, imo fortasse nunquam reperitur in Deo, et aut
tunc reperiri in Deo, quoties quis operibus sibi utilis, et quomodo
cumque factis in suum obsequium etiam ex precepto, aut gratitudine
debitis

debiti movet ad aliquid bonum tribuendum operanti sine 99
promissione, veluti cum pater in huius regni, inquit libere
ad relinquendam filii hereditatem, et ad id relinquendam,
movetur ab obsequiis a filio factis sibi, et ex gratitudine debitis
ad constituendum illum heredem; tunc enim executum patrem
actum gratitudinis exercere, et similiter homo, qui cum alteri
beneficium praestiterit, et ab eo multa obsequia in gratitudinem
accipit, movetur ab his ad nova beneficia cumulanda; Sic enim
et si non praestet illa beneficia ex gratitudinis debito, conso-
tamen, virtutem gratitudinis exercere. Haec omnia dicta
sunt nat. 2. de obsequiis.

3. obijciunt: Deus debuit ex iustitia
tribuere hominibus, qui Christum praecesserunt, gratiam, sed non ex
ui promissione facta Christo? Sed non fuit requirita ad illi
gandum Deum ex iustitia: omni modo. 9. promissio non potest
aliquem obligare ex iustitia, antequam fiat; nec enim tribuit
actionem illi, in cuius favorem fit quod fiat, etsi certo cog-
noscat futura: sed quod Deus tribuit gratiam Patribus an-
tiquis, non dum erat facta promissio: ergo ex ui illius non potuit
Deus obligare illi ex iustitia.

Respondeo cedendo totum, neg. in nece-
saria fuit precise promissio facta Deo, sed sufficiens fuit pro-
missio facta ipsi debitori, i. e. Adamo pro se, et eius posteris.
sicut in Sumanij sufficit promissio facta debitori de acceptando
pretio aequali in satisfactionem ablato a patre ipsius debitoris: Sane
aut credendum est factam fuisse Adamo non expresse de remissione
peccati, sed de tribuendis illi, et eius posteris medijs necessarijs ad
consecutionem gloriae Christo offerente pretium aequale; nam
in illo somno, in quo illi reuelatum fuit Christum, dicam disp. 9.
credendum est fuisse reuelatum, ut benefactorem ipsius, et posterorum,
et ut causam moralem aeternae salutis ipsorum.

4. Respondeo neg. min. et ad probationem
cedo in Sumanij non induci obligationem quoad executum ex ui
promissionis

promissionis futuræ certè cognita, quamvis inducat obligationem
quoad specificationem, ut n̄ Sabendi actum, quo nolit, stare
suo tempore tali promissioni, at in diuini certè cognita potest
inducere obligationem ex iustitia quoad exercitium, et rat.
e, q̄ eo ipso quo inducit obligationem ex iustitia standi illi
suo tempore, induit obligationem ex iustitia alij volun-
tati sine quo Deus n̄ potest in tempore stare illi, ad adeo
obligationem uolendi id eo ipso quo ab æterno prouideret
futuram promissionem, et opus. —

Sed dicitur: promissio n̄ obligat ad sui
executionem antequam sit; ergo neq̄ ad uolendam ab æterno
executionem illius pro eo tempore, quo n̄ a = retur distingdo
an̄, si enim promissio includat solam voluntatem obligandi
ad aliquid efficiendum in duratione subsequenti ipsam, scedo.
si aut̄ includat voluntatem se obligandi in durat. anti.
negō an̄. —

Q̄ dicitur: promissio n̄ potest includere voluntatem
se obligandi in durat. anti, cum ipsa respiciat aliquid efficiendum
in durat. subsequenti = retur scedendo an̄, de promissione
explicita, et negdo de implicita; hoc aut̄ in re, in qua e sermo,
sic explicō; Deus excitauit voluntatem Sumariam Xpi, ut
offerret sua opera in pretium remissionis peccatorum, tam
ante facta, quam postea facienda, n̄ enim repugnat offerre
aliquid in pretium boni iam acceptati, voluntas aut̄, qua Deus
ab æterno uoluit excitare voluntatem Xpi, ad hoc, fuit voluntas
implicita se obligandi ad acceptanda Xpi opera in pretium
remissionis n̄ solum subsequenti executionem, sed etiam ante
cedenti illam; cumq̄ aliunde merita Xpi, cum sint infiniti
uaporis, potuerint se extendere n̄ tantum ad merendam sub-
stantiam remissionis, sed etiam circumstantias anticipationis,
fit, ut illa voluntas implicita se obligandi per illam exci-
tationem ad remissionem ipsam antecedentem, fuerit ex ius-
titia. —

Plurimum arguta Vasques, ubi petitur, an acceptatio
satisfactionis Christi fuerit actus iustitiæ commu-
tatiuæ, aut distributiuæ.

Vasq. supra et alij relati §. l. pro 1. sent. multa obijciunt
 ad operandum acceptationem satisfactionis Christi n. fuisse in Deo
 actum iustitiæ, et in primis probant n. fuisse iustitiæ commutativæ
 q. hanc rejicit a Deo divus Thomas 1. p. q. 22. art. 6. et in 2. dist.
 27. q. 2. art. 3. et in 4. dist. 46. art. 1. Cuius summat. et. 1.
 pentes op. 93. -

2° q. iustitiæ commutativa, oriat equalitatem
 inter datum, et acceptationem, ut docet Arist. 5. Ethicorum op. 24.
 et 5. 2. Thom. 22. q. 7. art. 3. et ostendit ipsum nomen commu-
 tatiuæ, sed Deus n. potest aliquid accipere a nobis iuxta illud
 Pauli ad Rom. 11. quia prior dedit, et retribuit ei, quo testimonio
 ad id probandum utitur 2. Thom. et Job 42., quod proprie adeo
 si iustus fueris quid donabis ei, aut quid de manu tua accipiet.
 Deus n. potest exercere actum iustitiæ commutativæ. -

3° idem Arist. ad iustitiâ commu-
 tativam requirit circa parum, et ut qui patienter amittit
 onem tanti boni, quantum ab alio accipiet, Socius Deo
 repugnat, n. aut potest pati amissionem aliquorum bonorum.
 Quarto ex eodem iustitiâ commutativa tantum versatur
 pecunias, honorem, et salutem, nihil aut horum tribuit nobis
 Deus intuitu satisfactionis Christi. -

Denique Patri ad Filium dum sub
 patria potestate et homini ad servum n. potest esse iustitiâ commu-
 tativa x. Aristotelis 5. Ethicorum, q. quidquid servus habet est domini,
 sed multo magis Deus d. dominus omnium bonorum creatura.
 Dei ad hominem n. potest esse iustitiâ commutativa.

Et n. fuisse actum iustitiæ distributiæ probant alij
 arguti, quæ n. sunt huius loci = quibus videtur acceptationem satisfac-
 tionis Christi fuisse actum iustitiæ commutativa, ergo idem fuisse
 actum

actum iustitiæ constat ex q. 5. precedentibus, et deinde probari
potest, q^d retribuere meriti iustorum id eum quo Sabunt ualorem
equalem posita promissione d' actus iustitiæ, sed acceptantis
xp'i satisfactio Sabunt rationem retributionis respectu meri-
torum illius, et interuenit promissio: q^d fuit actus iustitiæ. maior
probari solet in mat^o de merito. 2° ex eo quod illa retributio
sit merces, quod ostendunt plura scriptura sacra testimonia,
quæ ibi referunt, et constat ex 1° Th^o 2. v. 6. op. 6. ubi dicitur bene
operantibus propendendam sive uitam æternam, tanquam mer-
cedem bonis operibus fideliter reddendam, at debitum
ex sola fidelitate n^o sufficit, ut aliquid Sabeat rationem mer-
cedis, nec debitum ex gratitudine, ut de se constat, nec utique
simul, quod probat auxilium ad Sabendam contritionem quod
iuxta Vasquez, 3° quem præcedit argumentum, tribuit^r homini con-
trito, tum ex fidelitate, tum ex gratitudine, et tam n^o Sabet
rationem mercedis.

2° eadem min^o probari solet q^d si Deus
n^o tribueret meriti iustorum esset iniustus iuxta illud Pauli
ad Hebræos 6. n^o enim iniustus d' Deus, ut obliuiscatur operis
uestri, nam hæc uerba n^o esse intelligenda de iniustitiâ generali,
quæ d' in omni peccato, quatenus conuenit à recta ratione constat
1° q^d nullus expositorum nec ex antiquis, neq^e ex pp. eandem expositionem
adhibuit. 2° q^d si aliquis esset mendax aut ebrius, ad tenendum
illius peccatum in q^o utemur aliqua uerè significante circumstan-
tiam generalem in omnibus peccatis, et dicendo illum esse inobediens
iniquum &c. 3° si Deus stans sua promissione in retribuendo meriti
iustorum, n^o committeret speciale peccatum iniustitiæ, sed alterius speciei
ut docet Vasq^z, n^o aperte diceret à Paulo, si Deus n^o retribuere
meriti iustorum, esset iniustus, eoque peccatum, quod inest illi om-
nino in retribuendo, si per impossibile daretur, conueniret cum alijs
speciebus in circumstantia generali iniustitiæ, id est, in aequalitate
cum recta ratione est: et prædictam acceptationem, si est actus
iustitiæ, esse commutatiue constat, q^d est, qui retribuit alteri bonum
promissum ablato equali pretio exercet actum iustitiæ commutatiue.
Quasi constat in emptione, seu venditione promutatione locali, et
similibus, in quibus exercet iustitiæ commutatiua, q^d in illo tribuit
bonum

bonum promissum ablato equali pretio. Min. quoad 1. partem
 similiter constat, q^d Deus acceptans satisfactionem xpi tribuit
 bonum remissionis, vel quoad efficaciam ut praedestinatis, vel
 quoad sufficientiam ut alijs, quibus tribuitur auxilium sufficiens
 ad remissionem peccati, si per ipos n^o existerit: quoad 2. partem
 constat, q^d opera ablata a Deo in satisfactionem sunt obsequia
 exhibita Deo, equali valore cum bono remissionis: C^o Deus tribuit
 hoc bonum ablato equali pretio

Confirmat 2° ex Paulo 1° ad Corinth.

1° Empti enim auri pretio magno, at n^o esset pretium magnum, si
 esset aequale. 2° q^d satisfactio xpi fuit redemptio, ut colligitur
 ex 1. Pauli n^o corruptibili auro, vel argento redempti auri, et ad
 Galatas 3. Xpius nos redemit de maledicto Legi; ex quibus
 id colligitur ex 2. Thoma 3. q. 96. ar. 4. ubi plura ad id adducendum
 adduxit = Confirmatur tam^o ex discrimine iustitiae commutativae
 et distributivae, haec enim n^o respicit obsequium praestitum ei, qui
 illam exercet, quatenus e^o sibi commodum proprie, vel improprie,
 sed qualitatem persona, ex qua exercetur, sive is, qui illam
 exercet, aliquid commodum proprie, vel improprie ex illa repraesentet
 vel n^o, ut si aliquid relinquatur distribuendum inter doctos, atten-
 det scientiam, n^o inter milites perfectionem militiae, n^o inter pau-
 peres pauperitatem, si inter bonos bonitatem; C^o si Deus exercens
 actum iustitiae erga xprum attendit ad obsequium sibi ab illa
 praestitum, et ad illius valorem, quatenus id obsequium e^o Deo so-
 norificum exercet actum iustitiae commutativae; sed de hoc latius
 in mat. de merito.

Ad 1° in oppositum refer. 2. Thomam in Deo
 cognoscere iustitiam commutativam 22. q. 1. art. 4. ad 2° ibi. Ita
 Domini iudicij attendite secundum rationem iustitiae commutativae
 prout sit, recompensat premia meriti: ~~non iudicium iustitiae~~
~~commutativae~~ necqualet quod respondet Caiet. et Ferrara 2. Thom.
 At tantum affirmare in retributionem meriti similitudinem ius-
 titiae commutativae, non aut proprietatem illius, nam hoc est
 nam 22. q. 114. absolute ait esse actum iustitiae. C^o hoc loco
 citato ait habere modum iustitiae commutativae n^o de similitudine
 sed de proprietate eius est intelligendum.

Videm 2. Thom.

2.º idem D. Thomas 3. p. q. 85. art. 3. in corpore
suo asserit 1. ^{um} quod homo deo satisfacit pro offensa, et deus homini
retribuit utrumque esse meritam iustitiam, 2. ^{um} quod ibi esse commutationem
quandam; 3. quando satisfactio e equalis offensa, et retributionis
ex mente D. Thomae retributio e actus iustitiae commutativa.

Vnde plures tt. putant D. Thomam agnoscere iusti-
tiam commutativam in deo, hi sunt Capreolus in 2. dist. 1. art.
34. Medina Sic. Albari dist. 4. n. 93. et indicat Silvester 1. parte
q. 21. art. 2. §. 2. et 7. et e coram inter p. p. tt. quibus numerari
possunt conexo dist. 5. sub ultimo Granad. tract. 7. de substantia
dei dist. 4. Valentia hic puncto 1. et Suarez dist. de iustitia dei
n. 2. et alibi saepe.

Vnde ad textum in locis citatis in
arguta pro ipsa sent. responderi potest 1. D. Thomam id quod
in illis dixit retractasse 1. 2. 2. cum Granad. potest responderi
D. Thom. aliquid loqui de rerum naturis philosophice prout solo
nate lumine cognoscuntur, ut constat ex his, quae 1. p. q. 8. art. 3.
docet de substantia, quam n. distinguit a singularitate, quod
ut inquit Arist. 1. p. q. 4. art. 2. ad 3. ideo fuit, q. solo lumine
nate n. cognoscit esse aliquid diversum ab illa, et 3. p. ductus
lumine fidei eam a singularitate distinguit, nam eam verbum
divinum assumptis naturam singularem, n. tamen substantiam
etiam in proposito dici potest D. Thom. 3. p. negantem deo iusti-
tiam commutativam loqui philosophice ductum tam lumine nate
quod n. cognoscitur meritum nostrum vel nisi ad Deum, nec perfectio
satisfactionis dei, quae possunt illum obligare ex iustitia, at
1. 2. et alijs in locis supradictis egisse de iustitia commutativa
secundum id quod lumine fidei cognoscitur de valore operum
nostrorum, et satisfactionis dei, et de eorum aequalitate ad boni-
ferenda promissa.

Denique responderi potest, et melius D. Thom.
loqui de iustitia commutativa Aristote sumpta, prout et dicit veram
et propriam commutationem, quod ex eo constat, quod ad illam
requiritur verum, et proprium datum, et acceptum; at plures esse species
iustitiae commutativae, in quibus n. e vera, et propria mutatio, et ad id
recurrendum et proprie datum, et acceptum; constat ex eodem D. Thoma

22. q. 71. art. 3. et constat ex dictis solut. 2^a 62
obsequij, et in alijs locis citatis supra, locum esse de illa
in latiori significat. prout et comprehendit n^o tantum veram
et propriam commutationem, sed etiam restitutionem iudij, et
alias species, de quibus in solut. 2^a obijectionis. —

Ad 2^{am} r^o respondendo maiorem de iustitia
commutativa. Scilicet sumpta ea sit, quae e^t vera et propria commutatio
vnius rei pro alia, et negando de iustitia commutativa latiori sumpta
prout nunc de ea tractantur. Sane enim n^o requirere datum, et
acceptum, constat in eo, qui famam alterius, quam iniuste peri-
peraverat, restituit et in eo qui reparat iniuriam illatam in
occisione equi alieni, et auersione domus, hic enim exercent alij
iustitia commutativa, et tamen nihil acceperunt ab alijs, erga quos
iustitiam exercent. —

Constat etiam in iudice, qui sine illo
sperando munus exercet. Sic enim reparans suo iudicio iniuriam
dⁿⁱ homini ab alio illatam, exercet ad huc iustitia, quam
nec Arist. nec S. Thom. silentio praeferunt, ille enim dicit
esse actum iustitia commutativa emendare civitatem, in quo
interuenit iniuria, apponit exemplum in emendatione facta
a iudice his verbis, quae iniuriam hanc aequi aequare iudex
conatur, et post pauca sic ait soluto, retrahens iudex damno reu-
gere ad aequalitatem eas conatur et iniurias.

Ad S. Thom. 22. q. 60. respondetur
an iudicium sit actus iustitia, et respondet a^u factum, et interval
qua affect ad hoc statuendum videtur testimonio Arist. dicens ho-
mines ad iudicium fugere, sicut ad quamdam iustitiam animatam
et veniunt. Et docet iustitiam esse in Principe, sicut virtutem
architectonicam, et quasi imperantem in subiecto, tanquam exe-
cutivam, et administrantem, et ideo iudicium pertinet ad iustitiam
tam, et principaliter modo e^t in presidente, quod si iudicium
est actus iustitia n^o e^t subiectum in casu, quo iudex reparat aequi-
litatem, circa iustitiam commutativam exercere illam, sive accipit
aliquid pro munere, sive non. —

Cx quibus

Ex quibus infero Deo n̄ repugnare iusticiam
commutativam, s̄ enim ut supremus iudex emendaret iniuriam,
quam unus homo alteri intulisset in suis bonis, tribuendo vero Domino
bonum ablatum, exerceret actum iustitiæ, cum tribueret ius suum
illi, qui passus fuerat iniuriam, et n̄ exerceret actum iustitiæ dei
tributiva: Commutativa: C. est.

2. r̄etur adhuc in iustitiâ commuta-
tiva, qua exerceret in servandis contractibus, de qua sola agunt
Arist. et S. Thomas, s̄c̄o illam exigunt conditionem, distinguendam
esse maiorem, de accepto, quod est bonum intrinsecum accipientis, nego, s̄c̄o
de accepto, quod est bonum intrinsecum, & extrinsecum illius, cedo, at obre-
quia nostra sunt Deo bona extrinsec.

Testimonia aut, quibus probat, Deum
à nobis nihil accipere intelligenda sunt de bonis intrinsecis, aut de di-
visis, qua Deo sunt utilia proprie; hæc solutio colligitur ex S. Thoma
1. 2. q. 1. ar. 2. S̄c̄o autem ad probandum opera nostra n̄ fuisse meritoria
apud Deum sibi obiecta in 1. argute, meritum dicere ordinem
ad recompensationem perfectam ad alterum illatam, ut opus bonum
hominis n̄ cadere in aliquam perfectionem Dei, r̄etur per actum
hominis Deo secundum se nihil esse accrescere, id est, nullum bonum
intrinsecum, aut quod sit illi proprie utile, hominem tam, quantum
in se est, aliquid Deo exhibere, cum servat ordinem, quam Deus
indistinct, quod est asserere nos per bona opera aliquid exhibere
Deo in affectu testimoniativum unitatis, aut alterius perfectionis divine
iuxta ea, qua dixi s̄c̄o 1. dub. 1. Sic aut affectus est bonum in Deo
et extrinsecum.

Quæsi obijciat Deum nec aliqua bona extra
posse à nobis accipere, cum ipse sit Dominus omnium operum nostrorum,
r̄etur, si sermo sit de dominio, et possessione actuali, quam habet ante
sedentes ad ipsa opera factum esse, si aut de iure ad illa rursus
dignus, si de iure proximo etiam est factum, si de remoto est verum
hoc autem sicut n̄ obstat perfectioni satisfactioni, itam obstat
quominus per nostra obsequia possimus Deum obligare ex iustitiâ,
videantur, qua dixi dub. gradenti. §. 4.

Ad 3um retur circa primum, si habere locum
in actu iustitiae commutativae, ut constat exempli gratia
fama, et iudicis iudicium suo preparantis damnum, haec enim
si patiuntur amissionem tanti boni quantum ab alio acceperunt,
sic cum si debeat reperiri in omni actu iustitiae commutativae
negandum est debere reperiri in actu iustitiae Dei, cuius rationem
reddidi §. 4. in 1. ut. Ultima obiectio, in qua dixi in Deo
exerceri iustitiam sine abdicatione Domini. —

Ad 4. retur, Aristoteli, postquam dixit
matrem iustitiae commutativae esse tria illa bona addidisse saltem
aut si uncta nomine uno possent comprehendi circa ea omnia
variatur de voluntatem qua ex libero requiritur, ubi omnia bona
qua possunt afferre voluntatem, videtur assignare pro matre
iustitiae commutativae, id est omnia bona, quae placent possessis
huiusmodi sunt etiam bona spiritualia, et in eodem op. assignare
matrem iustitiae distributivae sic, considerat una species
in distributionibus honoris, aut pecuniae, aut ceterarum rerum
quae dividendi possunt: Et idem est dicendum de iustitia commu-
tativae matre, §. 1. 2. Thom. 2. 2. q. 74. art. 3. eadem est
mat. utriusque iustitiae. —

2° retur ad mirum Aristotelem
si aliam matrem assignare praeter bona temporalia, quae ad illa
tria reduuntur, cum ipse si agnovisset alia bona praeter ea,
nam similiter §. Ethicorum op. 3. dixit liberalitatis matrem
esse pecuniam, et quicquid est pecunia estimabile, hoc autem ideo dixit
quod si agnovit alia bona hominibus commoda praeter ea, quae
illis verbis comprehendit, quod enim agnovit bona spiritualia
quae non sunt pecunia estimabilia, et tamen sunt mat. li-
beralitatis. —

Ad 1um eodem modo retur Aristoteli si non intelligi
gendum de omni iustitia commutativa, si enim pater filium
infamet, exerceat actum iustitiae famam restituendo, similiter
si Pater sit iudex, et ut talem reparat damnum filio illatum
ab alio actu iustitiae exercebit — pater ex iustitia debet filio
alimmenta, ut indicat Molina dist. 28. de iustitia, dicens filium
pater

posse de sui in iudicio contendere cum Patre, sub cuius
potestate est = 4.º pater ex iustitia tenetur se conservare
bona adventitia filij, qui e' subditus illi, et de hoc pot. est. in
iudicio contendere cum illo, si illa ut ab eorum ad
ministracione remoueat. —

Denique si filius, qui sub patria
potestate e' habet bona adventitia, aut quasi adventitia, n' e' dubium
inter eum, et patrem posse esse iustitiam commutativam, cum Servus
n' tantum habeat Dominium, sed etiam Administracionem = similiter
Dominus potest exercere actum iustitie commutative cum servo
cum 1.º, 2.º, et 3.º casu superiorj adducti, imo in alijs, quos adducit —
Molina dicit. 38. de iustitia, ubi putat servos esse capaces perfecti
Dominij, ita ut eorum Dominus possit in illis bonis iniuriam veram
inferre illi obligantem ad restitutionem. —

Ceterum dicit Arist. in illis Deo exy-
timare filium, dum e' sub patria potestate, et servum n' esse Dominij
capacem, ac per consequens nec proprij iuris, et sequenter putabit respectu
eorum bonorum, quorum Dominus, et iuris sunt incapaces, n' possit
patrem, et Dominum erga illos exercere iustitiam, ut homo e' capax
veri, et proprij Dominij, et proprij iuris, n' obstante supremo iure
Dei, ut explicat §. 2.º q. 2.º deus in reddendo illo iure potest
erga hominem exercere iustitiam. —

Disputatio 3. —

De Virtute, ad quam pertinet in Christo satisfacere
pro hominum peccatis. Dub. Vnicum,

An satisfactio Christi fuerit actus iustitie specialis? et
curus iustitie?

§. I. Proponitur n' negans, et affirmans eligitur, et probatur.

Premitto optimum satisfecisse actibus omnium virtutum, i. e.
humilitatis, patientia, et alijs, q' in eis omnibus erat calor
infernus, et illas offerendo in satisfactionem pro offensa peccati
pro illa satisfecit: inquiri t' an fuerit in illo actus iustitie
specialis, voluntas efficax satisfaciendi, qua actus aliarum
virtutum ordinavit in satisfactionem, quae sit finis per illam intentionem.

L. 11. a. negat. ita Vasquez dist. 7. op. 4. et 5. et alibi saepe
Lorca dist. 8. Lugo dist. 3. et ab his relati' Gabriel, Debravo.
Scotus, Vincentius, et Zabarella: 2. et vera affirmat. Ita
Caret. hic et Medina dist. 83. ad 2. Mordeca q. 8. scolastica,
Granada, Ibarra, Valentia, Nacarus, Cornexo, et alij pp. et 64
hoc probant testimonia scriptura, et pp. qua dub. 2. precedentis
debitis retuli q. 2. in illis enim asserit hanc satisfactionem in:
vnde esse iustitiam, aequare debitum ad iustitiam amari in omnem
rationem iustitiae explicuisse, et similia: Et fuit actus iustitiae.

Respondet Vazq. illi testimonio cap. 7.

tantum significari exactionem, et expiosam dignitatem operis Christi
quibus meruit redemptionem. Soncaud equalitatem dici iustitiae
generali ratione, nam iustitia (ait) e' virtus generalis, et dicit
de omni iustitia, quatenus servat equalitatem cum ordine
rationis, et cum regula ipsius.

Sed hanc solutionem impugnat:

q. scriptura et pp. locis citatis intendunt in satisfactione Christi
interuenire solam equalitatem cum regula rationis
qua e' ratio iustitiae cum omni virtute; hoc est ratio iustitiae
si inuenitur in satisfactione puri hominis per actum contri-
tionis, cum sit aequa regula rationis, et tam de satisfactione
dicitur si potest inundare iustitiam, aequare debitum
ad iustitiam amari etc.

Sed responderi potest ex Vazq. Si verbi
significari, valorem operum Christi habere equalitatem cum redemp-
tione Summi generis, quia equalitas e' generalis iustitiae cum
inist operibus Christi = sed o. q. si opera Christi sunt equalis
valoris cum redemptione hominum, et cum bono remissionis
peccati, possunt esse materia iustitiae: ergo Christus volens illa
opera ex intentione redimendi per illa homines, et solvendi
pretium peccati, interueniente vtraque obligatione, exercuit
actum iustitiae: probat aut, q. offerre alicui aliquid equalis
valoris cum aliquo bono e' offerre illi aequale pretium illius
boni.

boni? Et si id fiat obligatione utriusque interveniente e' actus
iustitiae. Probo frequentius: ex humanis ad divina, si enim
quis offerret alteri pretium aequale cum bono aliquo,
ut solvat illud bonum, eorum exercet actum iustitiae, ut constat
in emptione per mutationem etc.

Respondet Vaz. id habere locum, id
id quod offertur e' proprie utile illi, cui offertur, opera aut Summa
nae Dei n' esse proprie utilis Deo, sed ^{2^a} vel ex eo quod n' sint
proprie utilis Deo habent, ut n' sint pretium aequale resp. boni remi-
ssionis peccati, et redemptionis hominum, vel non ^{1^a} non, ergo illa
opera sunt aequalis valoris resp. boni remissionis peccati, et redemp-
tionis hominum: ^{1^a} ~~ergo~~ ergo illa opera n' obstante ca-
rentia illa utilitatis proprie sunt pretium aequale resp. boni remissionis
peccati, et redemptionis hominum. Et ^{2^a} ~~ex~~ ^{ex} operis offerentis illa interveni-
ente utriusq. obligatione, exercet actum iustitiae.

Confirmat q' negari n' potest, illa esse
bona extrinseca Deo, siquidem illis testamur Deum esse summum
bonum, vel aliam illius perfectionem, et ob eam causam sunt illi
grata, suntq. obsequia, quibus illum honoramus, at ratio boni
extrinseca n' auferit ab illi rationem valoris aequalis, cum boni
nobis ~~ex~~ intrinseca, atq. adeo nec rationem pretij aequalis cum illi:
ergo nec auferit ab illi, quominus sint grata, ut illi emanemus, id
e' ex iustitia comparemus nobis bona intrinseca; Et si Deo offerat
interveniente utriusq. obligatione, et ex intentione comparandi,
ex iustitia bonum remissionis, exercet in eo obligatione ad
iustitiam; parat haec seq. nam id, in quo e' pretium aequale ad
emendum aliquod bonum intrinsecum, id e' ad obtinendum illud
ex iustitia, e' mat. extractus inter eum, qui potest tribuere tale
bonum, et eum, qui potest tribuere tale pretium: Et mat.
iustitiae.

Confirmat 2. q' ^{1^a} ~~2^a~~ ^{2^a} Vaz. opera hominis iusti, et
a Superiori Dei opera sunt alia, qua compensari possunt a Deo
ex gratitudine boni intrinseca: Et pacto interveniente compensari
possunt ex iustitia: Et possunt esse mat. iustitiae. Probo sequens,
q' v' sunt

q^o n^o sunt omnino inutilia Deo, v^o non; si ^{um} ergo n^o possunt
 compensari ex gratitudine, q^o actio, quae mihi d^o omnino inutili
 alieniusmodi labor e^o alterius importando lignum, aut lapidem ingens
 ponderis, me absente, n^o potest compensari ex gratitudine; si ^{um}
 n^o est, cur n^o possit compensari ex iustitia retributione bonorum
 interiorum, praesertim si sunt aequalis valoris cum illis, ad q^o
 pretium aequale resp. illorum.

Q^o proba satisfactionem Xpi fuisse
 actum specialem iustitiae, q^o fuit actus bonitatis, et difficultis, atq^o adeo
 alienius virtutis specialis, n^o alterius, nisi iustitiae: Q^o fuit actus
 specialis iustitiae = Respondet Vasq^o n^o fuisse actum specialem
 virtutis, q^o factus e^o per actum omnium virtutum, et temperantiae,
 religionis etc. - Sed d^o sicut esse compensativum perfecte pro peccato
 fuerit ratio transcendens actum omnium virtutum, quae Xpi
 elicit, id tam n^o impedit, quominus ex hoc motivo operari pertineat
 ad specialem virtutem, nam esse praecipuum e^o ratio transcendens
 actus omnium virtutum, et tamen eos officere, q^o praecipua sunt,
 pertinent ad specialem virtutem obedientiae, et idem e^o de alijs
 circumstantijs generalibus: Q^o etsi ratio compensativus ad aequalitatem
 transcendat actus omnium virtutum in Xpo, nihilomin^o propter
 eam rationem expresse operari, et illam in suis operibus in
 tendere pertinuit ad aliquam specialem virtutem.

Q^o firmat 1. q^o voluntas efficiendi
 actum temperantiae n^o propter bonitatem temperantiae, sed propter
 aliud motivum bonitatis, n^o habet bonitatem temperantiae. x
 Vasques L. 2. q. 41. cap. 3. Q^o in Xpo voluntas efficiendi actum
 temperantiae, aut religionis n^o propter bonitatem Sary virtutis,
 sed ex motivo tribuendi pretium aequale pro remissione peccatorum
 iuxta doctrinam Suij authoris n^o habet bonitatem tem-
 perantiae, aut religionis, sed bonitatem alterius virtutis: Q^o
 cum satisfactio Xpi requirat praedictam voluntatem, requirit
 virtutem distinctam a temperantia, et religione, et alijs.

Q^o firmat 2. q^o in Xpo ad satisfaciendum
 necessarius fuit actus efficax, quo voluit satisfacere, id e^o offerre
 pretium aequale pro bono remissionis peccati, sicut actus pertinuit
 ad aliquam

ad aliquam virtutem specialem à temperantia religione, et
alij dicensam: & ad satisfaciendum n' sufficiebant predictæ
virtutes. Omnis contra, q' si quis ad merendum sibi, et satisfac-
ciendum pro se, n' indiget hac intentione merendi, et satisfa-
ciendi, sed sufficit efficere opus meritorium, et satisfactorum
tam ad merendum alij, et satisfaciendum illij necessaria fuit
hac intentio, q' a' quis opus suum applicet, ut mereatur, et ut
pro illis satisfaciatur, ut cum cor sent. docet ipse Vasq. l. 2. disp.
215. minor similiter contra, q' ille actus efficax fuit honest, et diffi-
cili

2. pars non sentit ut satisfactionem Opti fuisse actus
iustitiae commutativa contra, q' offerre alicui pretium aequale
pro aliquo bono obligatione utriusq' interveniente è actus iustitiae
commutativa, ut contra in emptione, et similibus, sed Optus satis-
factionis obulit parri pretium aequale pro bono remissionis: & satis-
factio fuit actus iustitiae commutativa. Arg. è manifesta maior,
et min. in precedentibus satis probata sunt.

§. 2. us

Diluitur 1^a Obiectio, in qua petitur, an, et quomodo
actus iustitiae semper sit debitus.

Omissa obviacione Vasq. derumpta ex eo quod in Deo acceptatio
satisfactionis Opti n' fuit actus iustitiae, q' huius principij falsitas
contra ex dub. precedenti. Transito ad alias Objectiones; 1^a è, Vasq.
n' erat debitor satisfactionis: & satisfactio illius n' fuit actus iustitiae.
Veq' subat ex D. Thom. 2. 2. q. 80. ubi docet, debitum esse de nat.
iustitiae, et n' quodcumq', sed legale; et propterea docet, in ea quæst.
quædam virtutes, que sunt ad alterum deficere à perfecta rat.
iustitiae, q' deficient à perfecta rat. debita, que sunt in illis, è
nullum è debitum, v' alium è morale n' legale. Huiusmodi sunt
veritas, et gratitudo, in quibus è debitum legale, liberalitas,
affabilitas, et alij, in quib' n' è debitum simpliciter, sed ad melius.
Vri probat 2. ex illo Iria 13. Solatus è, quia ipse voluit.
2. q' in Opto debitum satisfaciendi n' habuit ortum ex delicto
cum ipse illud n' commiserit, nec ex promissione, cum hac habuerit
rationem

rationem voti, at D. Thom. 2 2. q. 88. ar. 4. ad 3. negat
Xp̄m aliquod votum emisisse, q̄ finis voti e' formare volun-
tatem in bono, ad quod Xp̄s n̄ indigebat voto. —

66

Seco 1. dato antecedenti, negando ve-
quentiam; et ad probationem D. Thomae, qua exposcit debitum
legale ad rationem iustitiae, n̄ exposcere, ut actus, prout sic, et
nunc exercetur, sit debita, et constat 1. in eo, qui solvit anti-
cipata restitutione, licet enim n̄ debet eo tempore solvere. 2.
in eo, qui contraxit cum alio, vel tribuere librum, quem
absulit, vel pretium illius; si enim librum tribuit, quem non
debebat determinate. 3. in eo, qui solvit debitum alienum
n̄ ex motivo benefaciendi debitori, sed ex motivo reparandi dam-
num illatum creditori. Deniq; in iudice supremo reparante
damnum, quod unus homo alteri intulit, non enim debebat
per se ipsum id efficere, sed poterat id relinquere iudici infe-
riori ad id designato, ita in proposito ad hoc ut satisfactio Xp̄i
fuerit actus iustitiae sufficit, ut Deo deberetur satisfactio, et n̄
non deberetur ab hac determinata persona, q̄ sicut n̄ requirit
quod sit debita hac res detrata, quae solvitur, nec ut sit debita
eo tempore detrata, in quo solvitur, ita nec ut sit debita ab hac
detrata persona, à qua solvitur. —

2.° retur negdo ant, et ad 1. pro-
bationem dico illis verbis tantum significari, actionem, qua Xp̄us
se obtulit pro nobis, n̄ fuisse coactam, sed spontaneam, imo et
liberam, sicut de eo, qui promississet alteri pecunias, et cum
non penitusisset promissioni dici posset illum tribuere pecunias
q̄ voluit. —

Ad 2. probationem vero, ad hoc, ut Xp̄us offerret
satisfactionem n̄ fuisse necessariam promissionem, quae daret
rationem voti, sed sufficere acceptationem praecepti, quo Deus
illum praecepit, ut se ipsum pro hominum peccatis in satisfac-
tionem offerret, q̄ hac posita debebat ex praecepto satisfactionem!

Sed dices, n̄ sufficere quodcumq; debitum
sed necessarium esse debitum ex iustitia, illud tamen fuit
debitum ex obedientia = Seco, Xp̄us posito praecepto debuit
satisfactionem

satisfactionem ex iustitia; q^a actus praecipuus debetur ex ea
virtute, in cuius mat. constituitur per praecipuum, arg. Celestia
praecipiens aditionem Abissa, efficit illam debitam ex virtute
religionis, et praecipiens ieiunium, efficit illud debitum ex vir-
tute temperantiae; ita Deus praecipiens Q^o, ut offerat sua opera
in pretium redemptionis peccati, constituit illum actum in mat.
misericordia, quatenus respiciebat sublationem miseriae hominis
et in mat. iustitia, quatenus respiciebat ius diuinum, atque
adeo a praecipuo ipso efficit debitam satisfactionem ex virtute
misericordiae erga homines, et ex virtute iustitiae erga Deum.

§. 139

Diluitur 2^a Obiectio, in qua petitur, an omne
peccatum sit 2^a iustitiam?

Q^o Objicit Vasquez iniuria illata à Deo per peccatum n^o fuit
iniuria 2^a Deum: ergo reparatio illius n^o fuit actus iustitiae spe-
cialis. Respondet, q^o q^o reparatio damni fuit actus iustitiae
specialis, illatio illius 2^a actus iustitiae specialis, q^a si ius laesum per
iniuriam 2^a obiectum iustitiae, laesio illius fuit actus iniustitiae.
Sⁱ iniuria illata Deo n^o fuit actus iniustitiae, reparatio illius n^o fuit
actus iustitiae; an^o probari potest rationibus, quarum praecipuas affe-
rimus impugnando solutionem Suarez.

Prima, q^o homo n^o tenetur ex iustitia
speciali satisfacere Deo pro suo peccato, cum in homine n^o sit virtus
iustitiae, qua inclinaret illum ad satisfaciendum Deo ad aequalitatem
cum Deo sit impossibile omni puri homini: Sⁱ nec Deus debuit
ex iustitia satisfacere Deo ad aequalitatem pro peccato hominis.
Patet ead^{em}, q^o fidei iuror eam suscipit obligationem, qua debet prin-
cipalis debitor: Sⁱ homo, qui fuit debitor principalis, n^o debuit
satisfacere ex iustitia pro suo peccato, nec Deus, qui fuit fidei iuror,
debuit ex iustitia pro illo satisfacere.

P^o Suarez negat an^o; putat enim in omni
peccato reperiri circumstantiam iniustitiae 2^a Deum obsequentem
illud in specie iniustitiae; haec tam^{en} doct. n^o placet Vasq. l. p. disp. 31.
cap. 4. et l. 2^a disp. 223. et hic disp. 7. nec Lorca disp. 8. nu. 42.

nec Cabrer

nec Cabren dicit. 8. num. 67. nec alij v. et merito, q̄ ea
 que Deus nobis praecepit, n̄ exigit iure dominij, sed Legislatoris,
 ergo ea Des denegate n̄ ē peccatum iniustitiae. Neḡ ē manifesta,
 anq̄ p̄bo. 1. q̄ eodem iure imponit nobis praecepta affirmativa, et
 negativa, at negativa n̄ imponit, ut dominus, qui ē iure dominij,
 quod Sabet in nos, potest exigere à nobis, quaecumq̄ opera sibi ali
 quomodo utilia, quod p̄bo exemplo Domini creati, qui suis servis
 praecipiat, nec lacerent, nec in Sunc, v̄ in illum locum irent,
 sed en̄ n̄ praecipit iure dominij, sed quod Sabet in illos, sed iure
 gubernatoris sua familiae, siquidem illa n̄ prohiberet, ut suo
 commodo, et utilitati, sed ut sua familia bene prosperaret. —

2. probo idem an̄ in praecepti affirma
 tivi, et in praecepto additionis illius, hinc enim n̄ praecipitur modus,
 sed substantia actus, nam si quis illud implet ~~et~~ sine inani gloria
 vere illud implet, et tamen illud opus n̄ tantum n̄ placet Deo, sed dis
 placet, atq̄ adeo n̄ ē illi utile istam improprie: 3. Deus in illo praecepto
 qualemcumq̄ modum n̄ intendit, atq̄ adeo n̄ exigit illud, ut dominus,
 sed ut gubernator. —

3. probo idem an̄ in praecepti humani
 haec enim imponunt homines ut Legislatores: 1. ut Sabentes potes
 tatem adeo, ut supremo Legislatore, nam potestas Legislativa
 humana dimanat à potestate Legislativa divina = 4. (ut
 bene advertit Hugo) saltem ē probabile n̄ esse huiusmodi circumstan
 tiam specialem iniustitiae in omnibus peccatis, atq̄ adeo Deum
 n̄ exigere opera praecepta, ut Dominus, sed ut Legislator. 5.
 saltem per accidens possunt peccata excusari à malitia iniustitiae
 neḡ. probat. q̄ circumstantia inveniabiliter ignorata, quo pacto
 nec ignoratur à plerisque hominibus, vel probabiliter, quo pacto
 ignoratur à Doctoribus, et ab his, qui eorum scripta legunt, n̄
 tribuunt analitiam. —

Deniq̄ ex dict. illius solutionis, requirit
 in nobis voluntatem satisfaciendi Deo pro iniuria illata per
 peccatum esse actum restitutionis, et iustitiae, quamvis imperfectum
 ad eum modum, quo restitutio, qua n̄ adaequat debitum rat̄ impo
 restitutionis, ē actus iustitiae, quamvis imperfectus in ea specie. Dicit
 est saltem

est falsum: Et illud, ex quo sequitur, sequitur admittere suares
minimè probabo & ipsum §. sequenti.

Dices homini ad Deum potest esse
iustitia; Et et iniustitia. Dico, patet, q̄ ille, qui potest erga alium
exercere alium iustitiam, si sit capax culpe, potest etiam exercere
alium iniustitiam, q̄ sicut potest tribuere alteri bonum, ad quod dabet
ius, potest illud auferre, aut n̄ tribuere: at n̄ potest intelligi
actus iniustitiam hominis ad Deum, nisi in n̄ tribuendo illi obsequium
debita ex precepto, quod cernit in omni peccato: Et in omni illo est
actus iniustitiam.

Retur, cedo aut, et similiter respici, q̄do autem
dicitur in minori, n̄ posse intelligi actum iniustitiam hominis ad Deum,
nisi in violatione precepti, distinguendū est, si enim intelligat in violat
cuiuscumq̄ precepti falsum est, si enim in violatione alicuius, v̄ aliquo
preceptorum verum est: censo enī in nonnullis casibus posse hominem
exercere iniustitiam ad Deum. Num est, si exigit ab homine aliquid
obsequium titulis dominij, tunc enim denegatio illius obsequij esset actus
iniustitiam, ut docet Hugo disp. 3. sect. 2. sicut si Dominus exigeret à
seruo ipsius, ad quod exigendum habet ius nat. Dominij, seruus commi
taret iniustitiam illud denegando, q̄ denegare id, ad quod Dominus
gratiae ius haberet.

2. casus est, si homo promitteret Deo aliquid
obsequium sub conditione alicuius beneficij, quod sperat ab illo, et
Deus illud beneficium tribueret per miraculum, tunc enim obsequij
illud, deberi ex iustitia commutativa docent Rebellus de obligat.

l. p. q. 4. sect. 2. num. 8. nec dissentit Fawolius q. 21. dub. 6. n. 63.

atq̄ adeo esset actus iniustitiam specialis illud obsequium omittere.

obsequium ex
alio debet
esse

Ratio autem huius est, q̄ inter homines, qui promittit alteri id quod illi
gratum est, atq̄ adeo potest esse mat. iustitia, et promittit id sub con
ditione alicuius beneficij ab illo accipiendi, tenetur ex iustitia
implicita conditione reddere, quod promittit: Et idem est dicendum
de homine promittente Deo sub conditione obsequium gratum
illi.

Sed dices, sequi ex hoc cuiuscumq̄ obligationes
strictius obligare, quam promissiones simplices, hoc est falsum, q̄ et illud
ex quo sequit

ex quo sequitur. Regla 2da: q^a sequitur n^o solum obligare ex
 virtute religionis, sicut obligat promissio simplex, sed etiam ex
 virtute iustitiae erga Deum. N° 1. dicitur, q^a promissio simplex cog
 titati competet, religionis, est actum reservationem, promissio autem
 onerosa adhuc impleta conditione n^o reservata ex sent. plurim^o
 authorum, quos refert, et sequit Sanchez de matrimonio disp.
 10. num. 43. et lib. 4. op. moral. cap. 4. n. 57.

2da. sententiam illam esse minus
 stabilem, et oppositam tenere suares lib. de voto cap. 22. n. 3. et 10.
 Trasius lib. 2. de iust. cap. 40. lib. 3. serus. Valentia, et alij relati
 a suares lib. 8. de matrim. disp. 10. n. 11. = Respondet, eos qui putant
 huiusmodi vota n^o esse reservata, eo fundamento id existimare
 quod in illis ad 2° promissus n^o sit perfecte voluntarius, sed ut volens
 sicut in votis absolutis, n^o aut quod in illis n^o sit obligatio diuersa r^oq^o.

3° casu e, si Deus praegeret homini
 ut offerret aliquid plus aequalis valoris cum gloria ut pretium illius
 si illi eam pro eo daturum, et homo illum actum omitteret, quia
 et si in eo casu n^o exigeret opus ut Dominus, sed ut legislator,
 tam sicut q^o praepit auertionem Alisa constituit illam debitam
 ex religione, ita si praepit omissionem vite aeterna constituet
 illam debitam ex iustitia, atq^o adeo illam omittens peccato r^ontis
 2° Deum peccaret. Alisa casu afferunt Cabellus supra, et alij
 in quib^o difficultas n^o e, et ides illos conuato.

Vna Vera
 Glutis

Vera igitur illius obligationis solutio
 creditur, et excedit iura, q^o et negat eam, negon e^o necessarium
 ut obligatio satisfaciendi pro iniuria sit ex eadem virtute o quam
 e iniuria; nam in nobis obligatio satisfaciendi pro iniuria o fidei
 tatem, aut obedientiam, n^o ex fidelitate, neq^o ex obedientia est,
 sed ex virtute penitentiae, similiter administrator bonorum eorum
 relictorum pauperibus, si eis minus distribuat, quam debet, infert
 illis iniuriam o iustitiam distributiuam, et tamen obligatio sa
 tisfaciendi e ex iustitia commutativa, q^a omni distributiva e
 actus suus iustitiae, ut cum D. Thoma docent Casota. Nauarr. etc.

Vnde ad obligationem illius e^o res s. negro
 onq^o, ut constat in eo, qui emittit votum reale, s. t. elemosinam alicui
 voto

voto pio, et n̄ impleuit, hic enī n̄ non impledo n̄ inculbit damnum
iustitiam, sed religionem, et tamē si res illius reparans
damnum illud, exerceret actum iustitiae, cum ad id teneatur, et
constat ex lege 2. digestij de sollicitudinib⁹, et n̄ teneat ex voto
ut tenet Salsus, Suarez. —

Et ratio est, q̄ res promissa, etsi in
uolente n̄ sit mat^a iustitiae, tamē apta ē ex se, ut sit mat^a illius
q̄ cum Sares, eo ipso quod addit caritatem, tenetur ex quasi
tractu soluere rem illam loco pio, fit, ut mat^a illa, quae debita
ex voto n̄ orat mat^a iustitiae, debita ex quasi tractu sit materia
illius; ita in proposito obsequium, quod debetur Deo ex precepto, n̄
ē mat^a iustitiae, sicut probauit, at illud obsequium ē tale, ut possit esse
mat^a iustitiae, ut constat ex trib⁹ casibus sup̄ dictis. Quare eo ipso
quod Xpus ex quasi tractu inito cum patre, ē ex precepto con
tinentē illum actum in mat^a iustitiae, tenet reparare damnum
illatum in denegat illius obsequij, ex iustitia tenerent ad repara
tionem damni, cuius illatio n̄ fuisse iniustitia. —

Ad confirmationem secundo an̄, et nego eam
et ad probationem diuiso an̄. Fidei iussor suscipit eandem obliga
tionem, quam debet particulari creditor, ē enim verum de eadem
obligatione n̄ formaliter, sed materialiter, q̄ potest fidei iussor
obligari eodem titulo, sed diuerso ab eo, quo ē obligatus creditor
particulari; si enim sic obligetur ex voto reali potest fidei iussor
n̄ obligari voto, sed ex tractu acceptato, immo ex precepto indu
centibus diuersam obligationem. —

2° nego ad probationem illius cor̄ diuiso an̄
et dando illud gratis in reparatione damni, quae extinguit factis
debitum, et nego in reparatione, quae extinguit illud efficiens
Et ratio ē, quia in Sac 2. reparat^o ad inspicieudum, an sit actus
iustitiae, n̄ ē comparanda cum damno illato, sed cum damno
remissionis offensa, ad quod soluendum offert pretium
aequale, obligatio autem pretij aequalis pro aliquo bono, obligatione
vicing interueniente, ē actus iustitiae, sicut et collatio talis
boni pro illo pretio. —

Diluitur 3. Objectio, in qua petitur, an satisfactio

— Septi processerit a virtute in solo ipso
— De re perita? —

3.º dicitur Vnde, ille actus n^o provenit a virtute iustitiae, quae potest
poterat exorire iustitiam cum alijs hominibus, nec ab alia diuersa. C^o
ni fuit actus iustitiae. In pari autem constat, q^o virtutes, quae reddunt Deo
debitum, sunt speciei diuersa ab his, quae reddunt debitum hominibus,
ut constat exemplis, virtus eni, quae reddit hominibus debitum ex promi-
sione, e^o facultas, quae aut reddit illis Deo, e^o religio, similiter virtus, quae
reddit hominibus excellentibus debitum cultum, e^o obseruantia, quae aut
reddit illis Deo ut excellenti, e^o religio diuersa a i^o.

2.º pari eiusdem autem spatii, q^o in exoto
n^o fuit aliqua virtus infusa, quae n^o sit in alijs hominibus iustis, cum
virtutes infuse sint debite gratis habituali, et quasi emanant ab
illis, sunt enim facultates, quas exigit vita supernalis, quam tribuit
gratia, ad eum modum, quo intellectus, et voluntas sunt facultates,
quas exigit vita nate, quam tribuit anima rationali, sed in nobis
n^o e^o haec virtus iustitiae, quae inclinatur ad satisfaciendum Deo ad equali-
tatem pro honoris proprio, e^o alienis, q^o vbi e^o per se impossibilitas actus,
e^o etiam impravabilis habitus, in eo fuit Summorum iustitiae.

Quamatur, q^o verbum dimitteret humanitatis
posset hoc retinere omnes habitus infusos, quos habet unita Verbo, in hoc
enim nulla e^o implicatio, quod illa humanitas existens in proprio
supposito, esset capax illius virtutis, a qua procedit satisfactio. C^o
Alij homines sunt capaces illius.

Solutio infra

1.º huius arguti solutio e^o, quam adducit
Medina sic art. 2. ad 2. et Cornexes supra dicentes, satisfactionem
Septi processerit ab virtute iustitiae diuersa speciei ab omni virtute in
partes homines reposita, sed hoc non impugnari potest i. q^o non possumus
exorare actus iustitiae speciales, et commutative erga Deum, ut
constat ex trib^o casib^o adductis in solut^o 2. objectionis, quib^o adiungere
possumus satisfactionem pro peccata temporalis, in ea enim tribuimus
gratias

opus, quod rat' sui valoris, est pretium aequale ad obtinendam a deo
remissionem peccati, ergo iustitia commutativa, qua tribuitur opus,
des pretium aequale pro bono remissioni peccati, n' e' diversa ab omni
iustitia, quae e' in nobis. Probatur ita q' ex eo q' in nobis potest esse
obediencia erga Deum, inferit' obedienciam Deo n' provenire a
virtute diversa specie ab omni virtute, quae e' in nobis, et similiter
ex eo q' sint in nobis gratitudo et religio erga Deum, inferitur abq'
religioni erga Deum n' fuisse a virtutibus, quae sunt in nobis.
ergo cum in nobis sit iustitia erga Deum, dicendum e', abq' iustitia
Deo erga ipsum n' provenire ab aliqua virtute, quae n' sit in nobis.
Omitto alias probationes, quibus in ea parte illius antea probat' n' esse in
Deo sane virtutem infusam diversam ab omni virtute nostra,
quia solutiones, quas ibi adhibet Comexo, n' libet impugnare, nec hoc
debitum longe quam par e', ut trahatur.

2^a solutio e' Suarez scilicet citata §. Nihil
minus negantis 2. partem antea, et ad probationem addentis maiorem
s. t. in Deo n' fuisse aliam virtutem infusam, quae n' sit in nobis,
et negantis minorem, putat enim in nobis esse virtutem eiusdem speciei
cum illa, a qua procedit opus iustificatio, illam scilicet, quae inclinatur
nos ad ius divinum illarum servandum, etsi lacum fuerit reparandum,
et hoc §. quo cc. probabile putat pertinere ad virtutem religionis.

Quod si Sicut auctori obijcias in nobis n'
esse virtutem per quam possimus satisfacere ad aequalitatem, sicut in
Deo, respondet hoc n' posse variare speciem virtutem, quatenus satisfactio
eiusdem q' virtus per se n' recipiat effectum, sed affectum; affectus autem
suspendit speciem ex merito, quod in nobis e' aequalitas circa divinum
ius, peccator autem potest. Sane aequalitatem velle simpliciter affectu, et
quasi sub conditione, n' potest eam aequalitatem constituere.

Mihi tam' in hac solut. duplicet 1. id quod
ait, s. t. in nobis esse vere propria iustitia ad ius religionis, q' dicitur
iustitia e' constituere aequalitatem inter id, quod tollitur, et id, quod redditur,
ut docet 2. 2. Thom. 22. q. 87. ar. 1. in corp. et q. 71. ar. 2. in corpore
et q. 80. Religio n' constituit sane aequalitatem, cum omni cultus
exhibitus Deo ab hominibus n' possit adequare infinitam excellentiam
Dei; ergo actus illius n' e' actus iustitiae.

Respondet 1. Suarez supra d'ugdo mai.
si est sermo sit de aequalitate in effectu, negat, in affectu, credit:

Et quam causam

70
De quam causam pauper, qui n' e' restitutus ex sua virtute,
erit actum, quo quantum ad affectum restituit, q' impo' se
tenens ex pte. subjecti, n' reddit hominem huius virtutis, et actus
illius, q' soluit impo'iam hominis ex pte. subjecti, reddendi des
cultum aequalem sua excellentia n' reddere hominem incapax
suius virtutis, eueque actum illius affectum, quantum in se ad
velle Deo actum aequalem sua excellentia.

Hanc solutionem impugnat epe
Ruars lib. 3. de habitu religionis cap. 4. num. 14. ubi dicitur in
subjecto duplicem impo'iam reddendi aequale, aliam ab extrinseco, ab intrinseco
aliam, q' e' in homine, qui caret bonis, quib' possit alteri homini
restituere: 2^a q' oritur ex conditione essentiali personae
et excellentia debita, quasi essentiali, rat' cuius tali personae
habet improportionem essentialem ad salutem illius, et diuimodi
e' improportio hominis ad reddendum cultum aequale diuinae excellentiae
et oritur impo'iam, ait, n' debetura quominus in tali subjecto possit
esse iustitia (unde se condat), posteriorum quid debetura probat q'
finis proximus sui virtutis e' hanc aequalitatem cum effectu cons
tituere; Cui per se, et ab intrinseco e' impossibilis hic finis, etiam
possibilis ipse virtutis, sicut q' finis temperantiae e' constitucere modum
in delectabilibus, gustus, et tactus etc. q' finis e' impossibilis Angelis
e' etiam impossibilis illi virtutis temperantiae, unde eodem modo est
impossibilis aliqua virtutis alteri subjecto; ergo e' impossibilis
finis proximus; unde q' deo homini e' impossibilis actus fidei rat'
visionis, illi ab intrinseco debetur, et quia n' potest carere de lege
illo actu, potest tamen de po'a absoluta, et ideo e' impossibilis virtutis
Fidel' de lege, et n' de po'a absoluta.

Confirmatur, q' virtus religionis
n' ordinat per se, tanquam ad finem proximum ad tribuendum Deo cultus
ad aequalem sua excellentia: Cui e' virtus iustitia: oritur condat, q'
virtutis iustitia ordinat per se, et ex nata sua ad reddendum
aequale, etiam si interdum rat' alius accidentis in subjecto, n' possit
illud reddere: aut scilicet, q' nulla virtus ordinat ad id, quod per se
et ex nata sua e' impossibile subjecto secundum se considerate.

2^a Respondetur potest ex doct. a. g. r. s. i. j.
in opere citato de religione cap. 4. a. n. 24. negdo ad veram et iustitiam
iustitiam requiri, ut constituat aequalitatem inter id, quod debetur,
et id,

tam potest et

et id, quod redditur, sed sufficere, ut debitum sit Arbitrium, id est
debitum legale; cuiusmodi est debitum religioni; ait docere
D. Thomam 2. 2. q. 80. et ut homo constituat equalitatem, quam
cum Deo ab illo exigit; et explicari potest exemplo eius, qui debet
centum, et tantum potest soluere quingua-ginta, cuius solutio est actus
iustitiae.

Sed hoc facile potest impugnari, quod in dicto casu id, quod
soluitur, etsi non sit aequale debito, est tam aequale parti debiti; at in casu
nostro actus, quo homo potest colere Deum, non tantum non aequat exce-
lentiam diuinam, sed nec partem illius, quod est infinita, et indiuisibilis;
atque adeo non tantum non aequat totum ius, quod Deo rat. sua excellentia
habet ut colatur, sed neque partem illius iuris = Nec soluit, quod
soluatur Deo, id, quod debetur ex praecepto, quod cultus, quem Deus praecipit,
et quem de facto tribuit religio, non est ille, quem exposcit pars
excellenciae diuinae, et infortunium ex illa, sed quem nos possumus
Deo exhibere; quod cum religio non tribuat Deo ius illud altissimum
quod Deus habet rat. sua excellentia, nec illius partem, fit, ut non
sit actus iustitiae.

Solutio nostra.

Vera ergo solutio est, satisfactionem Latini
praecipi a virtute iustitiae similitudine nostra, sicut diximus de obedientia
gratitudine, et religione, quando aut dicitur haec non poterat esse iustitia
eiusdem rationis cum illa, qua seruat equalitatem inter homines
ut constat in religione, et obedientia, qua differunt essentialiter
eo solum, quod alia reddit debitum Deo rat. sua excellentia, et
alia debitum hominibus rat. excellentia eorum: nec etiam poterat
esse diuersa rationis, quod inuoluta est in theologia duplex iustitia
commutativa in homine, altera erga Deum, altera erga homines.
Sed non est iustitia similitudine nostra.

Respondeo negareque ans. quoad 1. p. rem
et ad probationem in omnium dicto, religionem, et obsequantiam ideo
differe specie, quod fundamentum iuris, quod respicit religio, est infini-
ta excellentia Dei, fundamentum aut, quod respicit obsequantiam
est excellentia creata, at iniustitia nostra erga Deum aliter obsequit
nam fundamentum proximum iuris, quod respicit iustitia nostra
erga Deum, est creatum, s. t. actus Dei exigentis aliquam actionem
titulo Domini, et promissio nostra onerosa, et praeceptum diuinum
quo praecipitur aliquis actus ex motu iustitiae, et aliquid simile
et ideo non oportet assignare diuersam iustitiam, qua reddamus
Deo ius suum ab ea, qua id reddimus hominibus, quod fundamentum
proximum

proximum debiti' Deo ex obedientia e' quid creatum, s. t. -
preceptum, et docet de gratitudine, cuius fundamentum proximum
e' beneficium acceptum a Deo, quod etiam e' creatum. —

Sed dices, etsi id, quod diximus de religione
habeat locum in ordine uoto, patria, et similibus, tamen
n' habet locum in impulsionem uoti, nec fundamentum sui
debiti' s' quid s. t. promissio. — Res nego. Sic discimus, nam
impletio promissio e' debita Deo peculiariter rat' sua ex-ellentia
atq; adeo sic e' fundamentum proximum illius debiti', promissio aut
tantum se habet, ut applicans materiam, atq; adeo ut conditio
secus inquirat, an satisfactio nra procedat ab hac iustitia, reo
negatiue. Durandum in 4. dist. 12. q. 2. q. 7. penitentia non
constituit equalitatem inter id, quod debetur, et id, quod reddimur,
quod aut inquit Durandus, instituit illam quodam effectum
eodem modo impugnandum est, quo id impugnauimus in religione,
nec dici potest satisfactionem nram esse actum iustitiae, eo quod
per illam reddimus quantum passum, q' nra satisfactio nec e' equalis
tori debito, nec par' illius. Videantur, quae dixi paulo antea
de religione.

§. Ultimus

Diluuntur dua obiectiones.

Obijatur 4.º. Xpi' peccatus e' nostra redemptioem per modum
sacrificij, ut docet D. Th. 3. p. 1. q. 48. art. 3. ubi id probat ex Paulo
ad Corinthios 5. Sacrificium aut e' actus religionis, ut docent eodem
D. Thomas tota q. 85. et omnes eius interpretes. E' satisfactio Xpi'
fuit actus religionis. reo elicitiue, scede, imperatiue, nego q' sicut
Xpi' satisfecit per actum temperantiae, et aliarum uirtutum,
atq; adeo per actus elicitos ab his uirtutibus, tam ut essent sa-
tisfactorij, necess' erat uoluntas satisfaciendi pro peccati, a qua
imperentur, ita satisfecit per praedictum actum religionis eli-
ctum ab hac uirtute, tamen ut per eum satisfaceret, necess'
erat uirtus satisfaciendi, a qua imperaretur.

Deniq; obijit Vazq. satisfactio
ex iustitia n' sit perfecta, n' indiget promissione diuina, ut
dixi' disp. preced. ergo n' fuit act' iustitiae maior. gbat Vazq.
inducte

induct. facta in omni satisfact. & que, etri perfecta e, et in
mat. iustitia n' indiget promissione, ut constet in restitutione
pecunia, famu, et sonoru; Ita eni, si perfecte sint, n' indigent
promissione, quod si illa indigent, non sunt perfecta, ut constet
in eo, qui furatur e librum, quem habet apud se, et offert
pretium aequale, hic enim indiget, v' promissione anti, ut extinguat
debitum, v' acceptationem, et ideo satisfactio illa perfecta n' est.

Sed, negdo maior absolute, q' etri vera sit
in satisfact., qua e simplex restitutio, n' tam' in ea, qua simul
e virtuali acceptatio, aut venditio, hac enim ad sui complementu
requirit promissionem, sit exemplum in eo, qui furatur libru
Et pacto utriusq' interueniente, offert pretium aequale, et in eo,
qui furatur pecuniam, et pacto interueniente offert librum
valoru aequali; in his enim satisfactio n' e simplex restitutio,
sed in 1. casu e etiam virtualis emptio, in 2. aut casu e virtu
ali venditio, in his enim ad complementum satisfactiois requi
ritur promissio anti; in proposito ergo in satisfactioe Dni
intercedit virtualis quaedam emptio hominum, v' quod idem est,
virtualis emptio boni remissionis peccati, ideoq' ad perfectionem
et complementum huius satisfactiois neces. fuit promissio
anti ex p^{te} Dei. —

Sed dicas in hoc gen. satisfactiois inter
uenit ex p^{te} creditoru commutatio unius debiti pro alio, Sacaut
e gratia facta creditoru a debitore: e minuit perfectionem
satisfactiois. min. probat. q' promissio illa, qua e virtualis
commutatio, n' e debita; ergo ex gratia. — Dfirmat. q' interdu
hoc pactum ex p^{te} creditoru oritur ex cognitione difficultatis
recuprandi debitum alia via; creditor aut mallet sibi offerri
rem ipsam furto ablatam, ex p^{te} aut debitore ex eo quod
magis estimat rem ablatam, quam illam, quam pacto promisit
in satisfactioem, et tunc dubium n' est interuenire aliquam
gratiam in satisfactioe; hoc autem interuenit in satisfactioe
Dni, nam promissio illa ex p^{te} Dei acta fuit ex eo quod cognuit
in esse aliud medium, quo illi posset satisfacere, ex p^{te} autem
Dni, q' pluries fuit remissionem peccatorum, quam bona super
nata, quib' se priuauit satisfaciendo. —

Deo redendo

Res cedendo maiorem, et negando minus, nam in tractibus
in quibus trahentur mutuo se obligant, dummodo sit equalitas
in mat. nemo gratiam agnoscit, nam in emptione, et venditi-
one, in locatione, et abductione, si sit equalitas in mat. nulla
fit gratia, n' est o' maior ratio, s' quam una pari dicatur
prestare gratiam quam alia, et constat, n' esse gratiam,
si nulla pars tribuit alteri aliquid gratis, n' solum ex toto,
sed neque ex parte. —

et ad probationem recte
an, et nego eam

Q. res, quamvis daremus in permu-
tatione equali aliquam posse esse gratiam, tamen in eaper
mutatione, in qua offertur pretium, n' solum equalit, sed
valde superabundans, n' potest dici fieri gratiam offerenti illud.
hoc autem contingit in satisfactione Christi, in qua pretium oblatum
pro satisfactione fuit superabundans, ut explicavi Disp. 2.
et enim potest dici facta gratia. —

Ex quo oritur solutio operi
maioris, nam etsi Deus illam satisfactionem exigeret,
si ipse honor n' erat satisfaciendo, atque adeo n' superabat
alia via, ut Deo satisfaceret, tamen n' exigit illam maiorem
bonorum remissionis, quasi apud se retinere, aut maiorem, ut
ipse homo, qui peccaverat, posset satisfacere, et satisfaceret —
per ipsam satisfactionem Christi, imo exigit illam, tanquam
ratio sibi magis gratam, quam ipsam, quasi redemptionem
boni remissionis, et quam satisfactionem ipsius honorari, si
per impossibile daretur, imo pro satisfactione ipsi gratissima
tribuit nobis bonum remissionis, cuius donatio fuit sibi valde
grata. —

Notandum est quod Christi fuit satisfactio in expia-
tione assignata, quia ipse pluries admittit suam satisfac-
tionem, quam remissionem peccati, pluries enim admittit
quod erat magis admittibile, et vita Christi, et sanguis illius
propter unionem ad verbum erant magis admittibiles
quam remissio peccati facta hominibus. —

DISPUTATIO 4.

De decreto Incarnationis cum peccato. Dub. Vnicum,
et An si Homo n' peccasset, Deus incarnatus fuisset.

Non inquiri, quid esset facturus, aut voliturus absolute Deus
si Homo n' peccasset. Hoc enim incertum e, cum ex scriptura non
constet, sed inquiri, quid esset facturus, ex vi presentis decreti,
quo de facto voluit incarnationem, si Homo n' peccasset, id est,
an decretum, quo Deus voluit assumere naturam humanam, saluaret
necessariam connexionem cum peccato, ita ut sine illo n' posset
executioni mandari, quod e querere, an Deus veluerit incarnationem
in remedium peccati, e efficiendam cum aliqua circumstantia
cum qua n' posset executioni mandari sine peccato. -

§. I. III.

Propositur s. affirmans, et negans eligitur,
Et probatur optime.

In quaest. sic intellecta s. affirmans, Deum voluisse Incarna-
tionem independentem a peccato, ita ut ex vi presentis decreti
illam executioni mandaret, n' existente peccato. Ita latet
in D. Did. 3. q. 3. et Did. 1. 2. Catherinus opus. de gradat. op. 1.
Salmeron. tom. 1. Disp. 3. in cap. 1. 2. ad Memoriam. Galatinus
et alij relati a Suarez. opus. 5. q. 5. -

Q. et uera s. negat. Ita D. Thom. hic art. 3. et 4. 2.
sent. cap. 58. Caiet. ar. 3. citato. Valentia q. 2. Vasquez Disp. 7.
cap. 4. Lorca Disp. 1. Cabrea art. 3. Disp. 2. Suarez Disp. 5.
Vincentius relect. de gratia. q. 6. Laguna Disp. 28. S. 2. 2.
tract. 3. Disp. 1. Cornexo Disp. unica verbo unico. Salm. opus.
de gradat. op. 1. et Lugo Disp. 7. q. 1. et Antiquiores relati abij.

Probat e. nat. theol. qua videtur D. Thom. ar. 3.
quam sic offero: Deus decreuit incarnationem in remedium
peccati. E ex vi presentis decreti n' veniret n' existente
peccato; neq. dubitat, q. quod volitum e in remedium peccati
volitum e dependenter a peccato. E n' posset executioni man-
dari sine illo. Ita probat e. ex sac. script. Luca 19. venit

Venit filius hominis querere, et saluum facere, quod
perierat. et Ieremy. 3. sic Deus dilexit mundum, ut filium
unigenitum daret, ut omni, qui credidit in ipsum
non pereat, sed habeat vitam aeternam, et ad. Trinitate.
Xp̄s Iesus venit in hunc mundum, peccatores saluos facere
et ad Galatas 4. Misit Deus filium suum factum ex mu-
liere, factum sub lege, ut esset, qui sub lege erant, redimeret.

Quod idem aut ex Patribus Tertulliano
 lib. de Incarnat. cap. 4. Athanasio. serm. 30 ad Arium Na-
 cianeno mat. de Theologia 4. Basilio de Summa Xpi gene-
 rat. Hieronimo in ep. 4. ad Iulian. Ambrosio de Incarnat. Domini
 et sacramento. Parenti Augustino de peccatorum merito cap. 26.
 et serm. 9. de verbis Apostolici. Cyrillo Alexand. lib. 5. thesaur.
 cap. 8. in medio. Damasceno lib. 3. de fide cap. 2. Nisostamo
 Homil. 2. et 3. in Mattheum. Theodoro in epitoma diuin. decret.
 cap. de Incarnat. Cyrillo Hierosolim. Nestoro lib. de s. baptismo
 in primis, et serm. de Xpi natiuit. Theophilasto in 1. Ioan.
 3. sic Deus dilexit mundum de. quorum testimonia ad verba
 referuntur in praesentem Viaque.

In hoc huius arguti scilicet d. Sciti' de quibus
 dicitur, et videtur de Incarnat. quodam circumstantias passibili-
 tati carnis, in qua de facto operata e, et negantia de incarna-
 tione quodam substantiam; putat enim Scitus Deum decessisse
 assumptionem humanitatis antecedentem et ad praesentem peccati
 propter alios fines, quos postea referam, ex uo praesentis decreti
 deumeret illam, et praesens peccato, ex quo ortum habuit, et
 alij homines euent passibiles, et mortales decessisse circumstan-
 tias passibilitati carnis in humanitate assumpta, unde
 testimonia, quibus probauimus praedictum aut, explicant de
 assumptione carnis passibili, si de assumptione carnis quodam
 substantiam.

Sed Sci' scilicet computatur 1. q. decretum
 passibilitati carnis, quod Scitus fingit posterius decreto inax
 nationi quodam substantiam, si fuit decretum incarnationis.
 sicut, siquis primum decesseret ire Matritum propter per-
 agenda negotia, postea reddens praesentem, vellet iter agere
 in curru

in curru n̄ dicitur illo s̄. decreto decreta ire Matritum;
ex quo infero, sicut in hoc casu ingre dicitur illum
decreta ire Matritum propter uitandam pluriam, q̄ h̄c
fuit fini circumstantia illius it̄neru, s̄. t̄ circumstantia
curru; ita in casu sc̄ti ingre dicitur, X̄p̄m uenire
aut assump̄isse carnem in remedium peccati, q̄ circumstantia
quedam illius assumptionis s̄. passibilitas carni, eret ordinata
in remedium peccati.

2.º impugno predictam solutionem
ex Nazianzeno. Patente Augustino, et Ambrosio, qui n̄ tantu
assignant saluere pro fine matritum incarnationis, verum etiam
omnem aliam excludunt. Nazianzenus enim sic ait, quae aut
Sumanitati à Deo suscepto propter nos euentia existit. Profecto
sit nob̄ salu pararetur, quidem aliud euentia affori potest.
August. Patens 2.º suo relatus sic ait. Nulla euentia fuit
ueniendi X̄p̄o Deo nisi peccatores saluare facere; et Ambros.
sic ait. Quae erat euentia incarnationis, nisi caro, quae pecca
uerat, redimoretur = Ex quibus sic arguo: si substantia
incarnationis fuisset ordinata in finem diuersum à reme
dio peccati, n̄ bene diceretur, incarnationem n̄ saluare
alium finem, nisi illum; quomodo enim excludi potest
à fine incarnationis ille, qui eret fini substantia illius
q̄ ille, qui ē fini, n̄ substantia, sed cuiusdam circumstantia
pro fine assignatur.

3.º impugno predictam solutionem
alijs Patrum testimonijs, in quibus arctetur X̄p̄m n̄ ventru
peccato ceuante, hi sunt Irenaeus lib. 5. S. Thomas cap. 4.
ibi, si n̄ saluaret caro saluari, nequaquam uerbum Dei caro
factum eret Patens August. serm. 5. de uerbis Apostolicis
ibi si homo n̄ peccaret, filius hominis n̄ ueniret, Leo
Magnus serm. in Pentecost. ibi si homo in sua natura
non remansisset, creator hominum creatura n̄ fuisset,
n̄ sempiternus temporalitatem subiret. Cyrillus dial. 5.
de sanctis, si non peccauimus, n̄ eret factus similis
nobis filius Dei. Gregor. in 4. Regum ibi. si Adam non
peccaret, redemptorem nostrum carnem uigere nostram non
poteret

74
porteret; quibus addi potest id, quod ^{adnitenti} allegorice
Beatam Virginem peccatores n̄ abhorres, sine quibus
nunquam fore digna tanto filio.

Et ex quibus sic arguo: Ante finem substantiæ
Incarnationis, et n̄ existente fine alicuius circumstante mandavit
executioni incarnatio, sed cessante peccato Verbum Dei n̄ assumeret
carnem iuxta Patrum sententiam. Et remedium peccati n̄ fuit finis, sed
circumstantia possibilitatis carnis, sed etiam substantia incarnationis;
id que explicis exemplo supra adducto, q̄ de eo, qui propter agenda
negotia decerneret ire Matritum, et postea propter substantiam
pluviam decerneret circumstantiam curus, quo casu in ipse, et factus
decezetur, illum n̄ iturum Matritum, si n̄ esset pluvia.

2. solutio e' suarū supra q̄. 4. dis-
quanti illud anſ: Deum decrevit incarnationem in remedium
peccati, putavit enim esse factum, si sermo sit de remedio peccati
tandem de unico fine, motivo incarnationis, verum aut, si sermo
sit de remedio peccati, tandem de fine motivo, qui simul cum
alijs finibus, quasi moveret Divinam voluntatem ad decernenda
incarnationem.

Et si objiciat huic authori, quomodo demum
ex remedio peccati, et alijs finibus constitutum fuisse unum finem
totalem, n̄ propterea sequit, Christum venturum, cessante peccato, q̄
eo cessante solum maneret finis partialis, seu aut n̄ e' sufficiens
ad movendam voluntatem, si enī solum illam moveret, non
esset finis partialis, sed totalis = Respondet illis partialis
fines fuisse totales, atq̄ adeo quolibet eorum deficiente faceret,
ut ille, qui maneret solum moveret Divinam voluntatem.

Si autem queras ab hoc Authore, qui sunt
hi fines, quos intendit Deus per incarnationem & ait, esse ex
cellentiam ipsius Christi, gloriam Dei, perfectionem uniuersū, exal-
tationem nate humane, et alios similes, quos ipse vocat fines
invidios, q̄ sunt inopparabiles ab ipsa incarnat.

Hæc tam solutio ^{obscure} potest
communi Damiani, Parentis Augustini relati in 2. solutio
pro Secti impugnari. illi enim ita assignant remedium peccati
pro essentia

pro eventū motiva Incarnationis, ut omnem aliam exclu-
 rant: & n̄ bene Suarez plures fines assignat, motuist, quorum
 unus n̄ subordinetur alteri. Ibi adueto Suarez, dum assignat
 unum finem, illumq; assignat esse remedium peccati, excludere
 alios fines proximos propter Summū, n̄ aut remotos, ut si quis
 vellet ire in Celsiam, ut adorat Miniam, et ut alloquatur
 amicum, qui ibi illum expectat, ita ut ab utroq; fine moueat,
 n̄ potest vere dicere, illum n̄ saluasse aliam causam eundem
 in Celsiam, nisi aditionem Minia, tanquam finem proximum
 ita tamen, ut ipsam aditionem velit ut placeat Deo, et mere-
 atur gloriam, et ut satisfaciat pro peccati, vere dici poterit
 illum n̄ saluasse aliam causam eundem in Celsiam, nisi
 aditionem Minia. —

2° impugnans predictam Mutationem

1^a Deus unica actione operatur est misterium Incarnationis, hec autē
 n̄ potest dependere a duplici fine totali: & misterium Incarnationis
 n̄ fuit propter duplicem finem totalem: quod min. in quatuor
 difficultatibus, q̄ n̄ alio illa esset propter duplicem finem perueniet
 unitatem, et n̄ per aliquod distinctum dependeret a duplici fine:
 1^a quocumq; illius deficiente, alio illa n̄ existeret: & duo illi fines
 n̄ essent totales, sed partiales: 1^a eoa patet, q̄ si alio per sua
 met entitatem a duplici fine perdet, necessarium est, ut quocumq;
 eorum deficiente varietur entitas intrinseca actionis, atq; adeo
 ut non maneat eadem actio. 2^a eoa similiter ostendat, q̄ si deficiente
 uno ex illis finibus, alio deficeret, illi fines n̄ sunt totales,
 q̄ eo ipso quod duplex datur causa finalis totalis eiusdem actionis
 quocumq; earum deficiente, adhuc maneret actio, sicut eo ipso,
 quod daretur duplex causa efficiens totalis eiusdem effectus,
 quocumq; ex illis de medio sublata, maneret ille effectus. —

H. ex quo colligo, etsi vera sit sententia
 quae docet posse esse duplicem causam totalem efficientem eius
 effectus, tamen ad distinctionem inueniunt, utramq; operari
 eundem effectum per eandem actionem, q̄ tunc actione
 deficiente, manebit ex illi causis maneret, et n̄ maneret
 si cum ipsa met entitatem procederet antea ab ea causa
 qua desineret esse, ablata de medio illa dependentia, necessarium
 n̄ manere

n' manere eadem entitatem actionis.

2.º impugno eandem solutionem, q' illius
Atheni cogitat, asserere in Deo duplicem voluntatem efficacem
intentioni, rat. Diversam, una, qua praecedat praevisionem
peccati, alia, qua subsequatur. Duplex aut voluntas efficaci
intentioni circa eodem obiectum, inaudita e' in theologia,
et merito, q' nihil e' in obiecto, v' in incarnatione, quod expos-
cat, ut postquam volitum e' a deo, voluntate efficaci intentioni,
iterum novo actu etiam efficaci intentioni, in illud feratur,
nam si aliquid id exporteret maxime nova utilitas, quam
in obiecto, ut incarnat. intelligit agnoscere Deum post priorem
intentionem, ut utilitas ad redimendos homines a peccato, allato
equali pretio, qua nova utilitas tandem exporteret actum redan-
tatis, quo Deus incarnationem iam futuram si quidem velit,
Deo ordinet ad alium finem, et insuper actus, quo Deus
gaudeat de incarnat. futura per illam novam voluntate.

Præmetur, q' in bona sent. qui putant
bona natura prædestinati n' esse utilia a deo & intentione propter
gloriam, vester negant esse effectum prædestinationis. Sed
aut, si illa bona, qua prius intelliguntur utilia ob finem
diversum a gloria, possent alio actu rat. Diverso a 1.º
esse utilia efficaciter propter gloriam, n' bene negatur,
q' casu quo daretur tunc & actus pertineret ad prædestinationem,
et nulla bona essent effectus illius, cum n' tamen essent emanata
per illam in gloria, sed etiam per illam caveretur.

Præmetur 2. q' Deus, posita priori
voluntate efficaci n' agnoscat incarnationem, ut futuram
cum resp. æternitatis nihil sciat r'om. futuri, cum sit duratus
indivisibilis in qua n' e' prius, sed postea, cognoscit illam
igitur, ut præsentem, et ut coexistentem æternitati. Et postquam
illam cognovit, n' potest efficaciter illam intendere. v' q'
gloratur, q' bonum, quod prospectus existens est præsens, n' potest
esse obiectum intionis efficaci, sed solum delectationi, et iudicij
de illius exist. nam et si posset esse efficaciter intentio
duratio, et continuatio existentis illius, n' tam ea exist.
qua iam scabatur.

§. 1. 2. 1

Obijciuntur, et dissoluntur Argum^{ta} ex sacra
Scriptura d. nrām sententiām

Sed d. hanc nrām s. an obijci possunt plura scripturae
testimonia s. um d. illud Proverb. 8. ubi sapientia incarnata
et d. g. f. introduitur loquens in d. n. c. mundum. Domine
possedit me in initio viarum suarum, antequam quidquam
faceret a principio, ab aeterno ordinata sum, et ex antiquis,
antequam terra fieret, ubi septem sic intelligunt, Domine
creavit me initio viarum suarum, et ita legunt graui
Patres. Ex hoc testim^o sic arguit: sapientia incarnata
videt creatā ante Caelum, et terram, et ante alia opera
Dei, et per dies ante Angelos, et Adamum; sed tūc n. est
sermo de creatione in executione temporali? De illa in
aeterna praedestinat?

Res d. hoc testimonium n. habere
vim in s. Iansenij, et aliorum, qui illud exponunt de sapientia
in genere per prosopopeam = 2. nec habet vim in s.
aliorum, qui illud exponunt de sapientia increata essentialiter
sumpta, hi sunt Iansenius, Calv. etc. = 3. nō habet vim
in eorum s. qui illud exponunt de verbo diuino precise
conuēto, hi sunt Hieronim^o in eum locum, quem sequunt
Valentia in Strouer. lib. 1. cap. 22. et Bezaemin^o etc.

Deniq. in eorum s. qui illud explicant
de sapientia incarnata, huiusmodi sunt Aquil. patens lib. 2.
de ciuit. cap. 12. et L. Graui propter vitandum errorem
Arrianorum dicentium filium Dei esse puram creaturam
hanc adhibent expositionem, in eorum igit. s. res d.
cum 1. ano supra rect. ibi 2. parari praedestinationem
q. cum temporali creatione Caeli, et terra = Cuius d. d. d.
hoc n. esse peculiare in sapientia incarnata, nam omnis
creatura praedestinata ē ante temporalem creationem Caeli
et terra.

S. Ra. solutio. — Res d. credo hoc in scriptura eo loquendi
mō solet explicare peculiarem delectationem, et gaudium
ergo

76

erga aliquam creaturam. Ita ad Phois. Elegit nos missa
ante mundi constitutionem, et 2. ad Corinth. 2. capite
no dicitur de Xpto. Loquimur Dei sapientiam in omnibus
quam predestinavit Deus ante secula, Sci. Apoll. 9. n. sancti
incarnationem, sed etiam passionem, et resurrectionem Xpi
sunt predestinatum ante secula, et ad Thimoth. 2. cap. 1.
Christi liberavit nos secundum generationem, qua data est
nobis in Xpto ante tempora seculorum, esse aut sermons
in nro testim. de temporali rerum creatione attendunt verba
sequentia: nondum erant homines, et ego iam concepta eram
nec dum fontes aquarum erumpserant, nec dum montes gravi
molle constituerat etc. qua sequuntur.

2. respondet potest cum Varquiff
et Lupo, & ex Patribus, qui scripturam exponunt Legere cum
septem initium viarum suarum, et Loco aliorum verborum
antequam quidquam faceret, Legere in opere suo. dicitur aut
Xpus initium verborum Dei, in ordine causalitatis, sed
excellencia, iuxta illud Bernardi dicitur lib. 4. ipse e prin-
cipium viarum Dei, et de nobis Jacob. 1. voluntate non
genuit nos verbo veritatis, ut scimus initium aliquid crea-
tura eius, id est principatum habemus inter reliquas creaturas
in opera sua, & ad opera sua, q. predestinatus foret huius
modi opera Dei.

Denique sent quidam V. nomine
viarum suarum si intelligi quis creationis, sed quis redem-
ptionis, quod per Antonomasiam appellat opus Dei Ioan. 4.
ut perficiantur quis eius; sed prior resolutio tenenda est,
quia hec duo n. sunt congruentes cum verbis sequentibus.
Nondum erant homines, et ego iam concepta eram etc.

2. 9. testimonium e. Xpi in Euangel. 17.
Clarifica me Pater claritate, quam habui apud te, priusquam
mundus fieret. Ex quo sic arguitur: Xpus n. scilicet gloriam
divinitatis, cum hac nunquam caruerit: & gloriam huma-
nitatis, et sui corporis exaltationem, quod habuit in eterna
predestinatione, n. solum antequam mundus temporaliter
fieret, nam hoc n. e. peculiare Xpto, cum etiam alij sancti
habuerint

habuerint in diuina predestinatione gloriam ante temporalem
facti creationem, & gloriam quam saluit in diuina pre-
destinatione. Respondet, Optum petere charificari charitate
diuinitatis, n̄ tantum in re, sed in hominum estimatiue,
id est ut gloria diuinitatis, qua ab aeterno clara fuerat apud
Patrem, manifestaretur ab hominibus, id est, ut ab illis cognos-
ceretur, et crederetur n̄ tantum ut homo, sed etiam ut Deus,
ita Trifolium? Syrell? Theodor? et alij.

3° testimonium est Pauli ad Collocenses
L. vbi Optus dicit primogenitus creaturæ, quod est intelligendum
de Opto ut homine, et Optus ut homo n̄ potest intelligi ut
primogenitus nisi per temporalem incarnationem. Quod aeternas
predestinationis. Res, verba hæc intelligenda esse de
Opto ut deo, q̄ hanc reddit rationem, q̄ omnia in ipso, et
per ipsum creata sunt, et omnia in ipso subsistant, et conseruantur,
sive aut n̄ ouenit Opto ut homini, sed ut deo, iuxta illud Ioan.
L. omnia per ipsum facta sunt.

Dices 1°. Nam dicit alia de Opto,
qua intelligenda sunt de illo ut homine, r̄o Apollolus Socin
loco volente explicare excellentiam Opti ostendendo quantum
scilicet sit, eoque sit Deus, et etiam quatenus est homo, et inci-
piens ab illo quatenus est Deus, ait, q̄ est imago Dei invisibilis
primogenitus omni creaturæ, id est, ante omnem creaturam &
illud Colerian. Et ego ex ore Abieionis prodium primogenita
ante omnem creaturam, id que probat, q̄ omnia per ipsum
facta sunt, et de illo, ut homine, hæc ait ipse est, caput
corporei Colerian, qui est principium s̄t resurrectionis primogenitus
ex mortuis, ut sit in omnibus ipse primatum tenens, id est, ut sit
primus, et ante omnes, sive comparat ad generationem, sive
ad regenerationem, nam diuinitate est ante rerum genera-
tionem, et principium illius, humanitate autem est ante regere
rationem, et author illius. Ita Trifolium. Theodor. Theophil.
et alij.

Dices 2°. Anselmum Sic. Syrellum Lib. 1.
Theophrast. cap. 5. hoc testimonium exponere de Opto ut homine
et confirmat ex consil. Sardien. cap. ad omnes fideles vbi

Optus

Christus, ut verbum dicitur ingenuus, at ut homo genuit.
 Quid s. praedictos Patres explicare docent, primogenitum
 n. de praedictis ante omnium creationem, sed de praedictis
 Bonat. in dilectione, et honore, et caritate, atque adeo
 n. esse d. nos = Ad confirmationem res, solum asserere
 Christum secundum humanitatem esse primogenitum ex motu
 s. d. primogenitum qui ex matris surrexit, nunquam meritorum
 f. testimonium e. Pauli ibi ad Colos.

2. ibi: debatur eum, propter quem omnia, et per quem omnia
multos filios, in gloriam adduxerat auctorem salutis
eorum per mortem consummari, quia in loco omnia dicunt
 esse propter Christum, et e. sermo de illo, quatenus e. homo, et tantum
 quod homo peccat; sed in correctione sibi, et elementis
 n. legi consummari, sed consummari q. ibi n. e. sermo de Christo
 sed de Patre, et sensus e. dicebat eum propter quem omnia
 per quem omnia (st patrem aeternum, hoc est Christo, ut sibi
 n. poterat adaptari) qui multos filios in gloriam adduxe-
 rat (s. d. sanctos, qui sunt filij Dei adoptivi), auctorem salutis
 eorum per mortem consummari, id e. pretiosissimum reddere.

Denique obijciunt plura testim. s. d. Irenaei

Irenaei

cap. 39. ubi postquam dixit Deum praedictum e. ^{um} hominem
 animalium, ut specialis saluaretur, subdit, cum enim praesente
 ret saltem antecedens, patebat, et quod saluaret fieri ut n. vacum
 saluanti: & ex mente Irenaei prius intelligitur Christus praedictus
 ut saluaretur, et ut hoc decretum executioni mandaret, intelligitur
 praedictum homo animal.

3. e. parentis August. lib. de

inuptiis, et concupiscentia cap. 24. ibi ait, si homo n. peccaret, futurum sacramentum unionis Christi
 cum ecclesia: & Adamo n. peccante, et perseverante in statu
 innocentiae, futura unio Christi cum ecclesia: & futurus
 erat Christus = 3. 3. s. d. S. Thome. cap. 8. ibi ait:
 Christum ante nos personatum, ut in ipso omnes saluaremur,
 quod n. potest intelli de temporalis executione incarnationis,
 sed de

sed de praedictat^o qua X^{pus} praedictatus ab aeterno ante
nos tanquam fundamentum salutis nr^e. —

Ad 1^{am} r^{ed}, quamvis Irenaeus vellet
X^{pm} fuisse praedictatum, ut redemptorem antecesser^e
ad praedictationem peccati, n^o sequit^r ex vi illius decreti venturum,
si n^o esset peccatum, q^o decretum redemptionis ex b^o objecti,
et in executione haberet intricam dependentis a peccato, an aut
fuerit. I^{ta} praedictat^o dicam infra = ad 2^{am} r^{ed} patris
Augustini eo in loco solum asserere matrimonium Adamⁱ, et Eva^e
contractum in statu innocentis, abq^o ad eo ante peccatum fuisse
signum unctioⁿis X^{pi} cum Ecclesia, verba patris Aug^{ust}.
Haec sunt, q^o ante peccatum de eo dictum est in paradiso volu
quet homo patrem, et matrem, et adhereret uxori, et erunt
duo in carne una, quod magnum sacramentum dicit Ap^{ost}.
in X^{po} et Eccl^{esi}. Ex hoc aut n^o sequit^r, X^{pm} fuisse praed
dictatum independentem a peccato, q^o multa contigerunt primis
parentib^{us}, qui n^o fuerunt in statu innocentis praedictati
a deo antecesser^e ad peccatum, sed illo praeser^o, et de miseri
incarnationis, reuelat^o facta Adams in eo statu, dicam
infra. —

Ad 3^{am} r^{ed}, sensum verborum Syll^l. ubi X^{pus}
ante nos praedictus fuisse praedictatum, salutis nr^e fundat^o
q^o hic doctor protulit illa verba in exposit^o illor^{um} proverb.
8. Dominus posedit me in initio viarum suarum, 16. legit^r
cum septem, Dominus fundavit me initium spirarum suar^{um}
ad opera sua, et ait sensum esse Dominus fecit me X^{pm}
fundamentum salutis humanae, cui per fidem homines super
aedificati, deinde querit Syll^l. q^o modo Deus fecit fundat^o
ab aeterno, ut ipse de se dicit. Ab aeterno ordinata sum etc.
patet, q^o praeser^o peccato ab aeterno instituit illum facere fundat^o
in quo apte testat^r nr^{am} sentent^{iam}.

Proposit^o, et dissolut^o 1^a objectio ex ratione
in qua petitur, an X^{pus} fuerit vnus vnus
operum Dei?

Propter quam

I. ^a Obiectis ex rat. petita haec e. Opus fuit
finis omnium operum Dei: & fuit utilis ante illa ^a ordinis
 et per se antecedente ordine rationis ad peccatum. ^a reg. e
manifesta, q^a ordine rationis prius e. utilitas finis, quam media
 atq^a plur. e. ex sacra scriptura ad Hebr. cap. 11. v. 10. v. 11.
Et ad Corinth. 3. omnia vestra sunt, nisi aut. Xpus, Xpus
aut. Dei. & plur. rat. idem aut, q^a finis omnium operum
Dei, fuit gloria Dei, at medium propinquius suic fini fuit
Xpus, et eius gloria: & hoc intelligitur utilem antecedenter
 ordine rationis ad omnia alia media, et plur. q^a illud medium
dicit propinquius fini, quod immediate, et per se ipsum influunt
in finem, et n^o medijs alijs, Suiusmodi aut. e. Xpus, et eius
gloria, nec n^o fuit ista gloria Dei medijs alijs operibus, sed
perus opera alia medio ipso.

Prima 1. q^a Xpus, et eius gloria
sunt magis amabiles, quam cae opera Dei, et de facto magis
amantur a deo, quam gloria eius. Summi, et Angelorum,
ut docet D. Thom. 1. 2. q. 21. ar. 4. ad 4. & Xpus, et eius
 gloria immediate et per se influunt in gloriam Dei, et n^o
 medijs alijs ipsius operibus. Plur. q^a inter opera Dei
illud e. magis amabile, et de facto amatur a deo, quod immediate
et per se ipsum influunt in gloriam Dei, nam id, quod non
immediate, sed medijs alijs opere influunt, e. amabile per aliud
opus, atq^a deo minus amabile, quam illud.

Prima 2. id, quod n^o amat
efficaciter rat. sui, sed q^a e. utile ad progrediendum aliud, e. minus
amabile, quam aliud. & si deus magis amat Xpus, et
 eius gloriam, quam cae alia opera sua, accipit n^o amat illum
 solum, q^a e. utilis ad aliquod opus suum, sed per se ipsum
plur. aut. exemplo, si en^o quis honores n^o amat propter se
sed q^a sunt utiles ad parandas divitias, minus amat ho
nores, quam divitias, et constat, q^a eo amore, quo amatur
aliquid n^o per se, sed q^a e. utile ad aliud, n^o tam amatur ipsum,
quam aliud.

2. q^a format, q^a opera natia n^o fuerunt
medium propinquius resp. gloriae Dei, quam Xpus, alias Xpus
est utilis

esset volutus propter opera mala, nec etiam supererata
pertinentia ad statum innocentis gracie, alia dicitur esse
volutus propter opera gracie, nec enim opera supernaturalia, que
supererant peccatum cuiusmodi e' iustificatio, et alia, que ex
illa sequuntur, alia dicitur esse volutus propter iustificationem
quod e' factum, et 2. Trident. ss. 6. cap. 7. dicitur, contrariam finali
vultu iustificationis esse gloriam Dei, et dicitur, et vite eterne.

Deo negat aut, et ad primum testimonium, que ipse
ex sacra scriptura, ex epist. ad Hebr. 12. dicitur, dicitur intelligendum
esse se patre, quod si quis iuxta lectionem minus correptam
ia voluerit intelligere de Christo, n' e' exponenda, sicut ita
facta sunt per ipsum, atq. deo eorum affectio ab illo dependit
tandem ab iustitia finali, sed ita ut omnia, que antecedunt
ad vultum Christi sunt voluta propter beatitudinem Sanctorum
et Angelorum, part. vultum ipsum ad illius gloriam ordinant.
Cui Deus plura estimat, quam priorem finem, veluti si quis
vellet ire Matricum ad componendam litem, et post sane
voluntatem, et ante illius executionem incedat procurare
familiaritatem cum Rege que e' maioris momenti, et ab ipso
plura estimat, quam compositionem litem, et ipse iter iam vultum
et futurum e' in prioris voluntatis ordinat ad suum
finem.

Ad 2. um testimonium res, sensum verborum
esse tra. verba sunt, n' possessione, sed fina, et usu, q' in vultu
in ministerium et auxilium salutis eterne data sunt. Ita August.
Ambros. Bedoret. Anselmus, D. Thomas vultum, s. t. vocalem, vel
mentalem, qui e' in omnibus illis laudare creatorem, vocat
Christum, ut membra mystica, quorum ipse e' caput, et sicut possessio
Christi, q' eius sanguine omni' est. ita Anselmus, et Desfontain
et D. Thomas, Christus aut Dei, q' e' Dei filius. ita Chrysostomus
Theodoret, et Anselm. Deinde Christus, ut homo e' Dei, ut domini
sui, ita D. Thomas, et Caietan.

Ad 2. am rationem autem, et ^{rele} ^{negat}
maiorem, et dilans min. et occidit illam de gloria intentam
per illud opus, nego aut de gloria intentam per alia opera
q' resp. gloriæ Dei intentam ab ipso in creatione Angelorum
et Sanctorum

79
et hominis n̄ tantum fuit medium propinquius incarnatione
sed neq̄ fuit medium ad illam, sed ad eam, quam Deus inven-
dit per ipsum q̄m incarnationis, et resp̄ huius gloriae X̄pi, et
et eius gloria fuerunt medium propinquius.

Ad 1^{am} S̄p̄mationem cedo an̄, et arguens
sequendo de gloria Dei, quae ē aequenter ad X̄p̄m, et eius glo-
riam, nam X̄pi, et eius gloria sunt utilia immediate per
gloriam Dei = sed dicit: Et incarnatio n̄ ē uolita propter
redemptionem hominum, s̄ ē utilia propter duos fines =
Q̄to nego certam quaedam s̄. partem, et dicit illud quaedam
2^{am} nam si sermo sit de duobus finibus superordinatis, cedo
eam, si de duobus n̄ superordinatis, nego illam. sicut en̄ Deus
voluit sibi in creatione sequens gloriam creaturam, ita in
redemptione voluit sibi gloriam redemptionis, atq̄ adeo sicut
in voluit creandi intendit gloriam suam, ita in utilitate
redimendi illam intendit. re finis primus incarnationis
fuit redemptio hominum; Sec̄ aut̄ fuit utilia primis propter
gloriam voluntatem X̄pi, in qua voluit Deus redimere
genus humanum, atq̄ adeo efficere eum partem gloriae
redemptoris, et tam redemptionem, quam gloriam humanitatis
X̄pi voluit propter gloriam suam.

Ex quo dicitur solutio 2^a s̄p̄ma-
tionis, cedo enim an̄, et nego eam, nam eo amore, quo utilia
ē incarnatio propter redemptionem, ita utilia ē propter illam partem
ut ipsa redemptio sit propter gloriam n̄ solum ipsius Dei, qui voluit
sibi gloriam redemptionis, sed etiam humanitatis X̄pi, q̄ illa
voluntate voluit esse illius gloriae partem = Ex quo etiam
constat solutio 3^a s̄p̄mationis, cedo enim an̄ quoad omnes
partes, si sermo sit de gloria Dei intenta per incarnationem
nam respectu sui n̄ fuerunt medium propinquius illa tria
opera, aut aliquid ex illis, quam X̄pi, et eius gloria, unde
terra dicit n̄ opponit restituenti Sudenti.

Sed ō haec omnia una recessit difficultas
cuius solutione haec qua diximus lucem accipient; q̄ X̄pi
fuit medium ad redemptionem hominum: Et n̄ potuit esse
finis cui resp̄ redemptionis hominum: Et gloria X̄pi n̄ potuit
esse finis, cuius gratia resp̄ redemptionis eiusdem; an̄ ē
ipsa

97
quia si ^a quam tuemus. 1^a con. on. Nat, q. si. Xpus esset medius
et finis cuius resp. redemptionis, esset gratia, et passivus in genere
causa gratia redemptionis, quod implicat. 2^a aut. facile patet
q. si gloria Xpi esset finis, cuius gratia redemptionis, ipse Xpus
esset finis cui, cum gloria Xpi sit voluta ipsi Xpo.

Coe negde aut, si proprie, et in se ipse intelligat
aliud e enim loqui de incarnat. & assumptione, seu unione, aliud
loqui de ipso Xpo, qui e compositum ex illa unione resultans.
si loquamur de 1°, dici potest finis medium ad redemptionem
hominum, tanquam ad finem proximum, et ad gloriam Xpi,
tanquam ad finem remotum, et ad gloriam Dei, tanquam
ad finem ultimum. si aut. loquamur de 2°, s. t. de Xpo
n. fuisse proprie medium resp. redemptionis, n. enim fuit
nisi finis cui, dicit aut. Xpus voluit propter redemptionem
ad eum modum, quo dicere solemus finem cui esse proprie
finem, cuius gratia, non enim dicimus esse ad propter operari
vg. homo propter intellectionem, nec n. homo vere et proprie est
medium ad intellectionem, sed finis cui illius.

Exemplo explico rem, aliud e loqui de unione
anime realis ad corpus, aliud e de composito ex illa resultante.
si loquamur de 1°, vere dicimus esse medium ad intellectionem
humanam, tanquam ad finem cuius gratia, si de somine
n. potest dici esse medium ad intellectionem humanam, sed finem
cui illius; 2° de eo dici potest factum esse propter intellectionem
humanam n. tanquam medium ad illam, sed tanquam
finem cui illius; ita in proposito unio humanitatis ad verbum
seu incarnatio dici potest medium ad redemptionem tanquam
ad finem proximum, et ad gloriam Dei tanquam ad finem
remotum; et ipse Xpus n. potest dici medius resp. illius finis.
dici tam potest propter illos, n. tanquam medium propter
finem, sed tanquam finis cui propter finem cuius gratia.

sed dicit 1°. eadem dicitur actione fuit unio, et
compositum. Et eodem dicitur decreto amantur a Deo. Et n. on. Nat
unionem esse medium resp. redemptionis, et Xpium n. esse
medium, sed finem cui. 1^a con. combat, 2^a probat, q. vel
redemptio

redemptio e' ratio finalis proxima illius decreti n' n' si' p'm
 redemptio e' finis Xpi, qui e' obiectum illius decreti, si' n' p'm
 redemptio n' e' finis unionis, que e' obiectum illius decreti.

Rescedendo aut, et ^{am} eam, et nego ^{am} et ad p'ba
 tionem res, redemptionem esse rationem finalem proxima illius
 decreti, quatenus denominat publicam unionem, nam etri' ibi n'
 distinguiuntur duplicem actionem abolitionis, videlicet tam duplex
 obiectum, atq' adeo dupl. denominationem ab eod' decreto desumptam,
 et sicut dupl. illud obiectum, s' t' unio, et Xpus ita componunt inter se
 ut unio intrinseca sit medium resp' Xpi, q' obiectum esse unionis
 ordinat ex sua natura ad Soc, ut sit Xpus, ita ratio, a qua dicit
 Xpus trans decretum, e' ratio finalis fractionis, a qua unio dicitur
 trans illud, q' etri' decretum sit eodem, tam' opazat. illius Xpus
 e' finalis ratio, et unio habet se ut medium, ex quo fit, ut
 gloria Xpi, que e' finis, cuius gratia substituitur unum finem cu'
 ipso Xpo, qui e' finis cui, possit esse finis resp' unioni, et incarna
 tionis, et hoc possit esse medium resp' illius finis, et tam' ipse Xpus
 n' sit medium: id aut quod dixi de gloria Xpi, dicendum e' de
 redemptione cum Soc tam' distinctione, quod gloria Xpi e' finis
 remotus, redemptio aut finis proximus.

Dices 2. finis cui redemptioni n' fuit Xpus sed
 homines, q' quoad Soc falsa e' illa solutio, an' constat ex symbolo
 Nicensi, qui ppter nos homines, et propter nostram salutem: S'c'p'
 homines assignant tanquam finis cui, et salvatio tanquam
 finis cuius gratia = Rescedendo aut, et nego de fine cui remoto, q' redemptio, que e' voluta
 id est voluta in gloria Xpi, sicut gloria Xpi e' voluta in
 gloria Dei, atq' adeo hi tres fines sunt subordinati, nam sicut
 redemptio hominum subordinat gloria Xpi, et gloria Xpi
 gloria Dei, ita homines subordinant Xpo, et ut finis cui, et
 Xpus Deo. —

¶ Illud 2. obiectio, in qua petitur, quem ordinem
 servet predestinatio Xpi cu' natura
 2. obiecti, predestinatio Xpi precevit ordine rationis predestinationis
 nostram

nam, et haec praecipit provisionem peccati. Et praedestinatio
Sp̄s praecipit provisionem peccati. Et fuit in executione inde
pendens à peccato mai. ontrat, q̄ merita Sp̄s fuerunt causa nra
praedestinationis iuxta illud ad Coheos 5. Praedestinavit nos
per suum Sp̄m in ipsum. Mir. probat, q̄ gratia Status
innocentia fuit effectus praedestinationis Adami, cum in nobis
gratia interrompitur per peccatum, è effectus praedestinationis nra.
at si praedestinatio nra fuit posterior provisione peccati, gratia huius
innocentia, qua fuit praedestinata ante peccatum, n̄ potuit esse finis
praedestinationis Adami. Et praedestinatio n̄ fuit posterior, sed potius
prior provisione peccati.

Seco negat omnino, et ad probationem multiplex
adhibet solutio, 1. negat, gratiam Status innocentia fuisse effectus
praedestinationis Adami, et ad probationem assignant discrimen inter
gratiam, aliam Dominum interruptam per peccatum, et gratiam
Status innocentia, quod haec si reuixit per peccatum, sicut illa, et ideo
siue n̄ correspondet gloria in Adamo, sicut illi. Sane solutionem
putant sp̄abilem Carmelitani Salamanticensis in tract. de praedestinat.

2. solutio negat etiam gratiam Status innocentia
fuisse effectum praedestinationis Adami, si quod si reuixerit per peccatum
sed quod ex u. decreti, quo secus è n̄ erat restituenda, q̄ haec resti
tutio fit ex Sp̄s merito, q̄d aut Deus uult illam tribuere nra
intelligitur praedestine merita Sp̄s, ex u. quorum uellet illam dare
ita ut si dependeret per peccatum, et restitueret per penitentiam;
ex quo fit gratiam collatam Adamo in illo Status, n̄ saluare eatum
ex officio intente gloria, quod requirit ut sit effectus praedestina
tionis. Haec etiam indicant Carmelitani, et tradit. Thome dip. 50
cap. 4. num. 20.

3. dedit gratiam, et merita Status innocentia
fuisse effectum praedestinationis Adami, negat tam fuisse ex merito
Sp̄s, atq̄ adeo integram praedestinationem Adami fuisse ex illis
q̄re autem illius solutionis distinguunt an objectionis oppositae, et cedunt
illud in praedestinat. nra, in praedestinat. aut Adami cedunt quod
est actus praedestinationis, qui intelligunt posterior provisione
peccati, et negant quod est, qui intelligunt prius illa, siue modus
fuerit

fuere praedestinatio gratia, et meritorum Status innocentis
Ita Petrus supra sect. 3. n. 27. et noster Abbi disp. 4. de gradib.
sect. ultima. —

De his solutionibus iudicium tuli in mat. de praedestinat.
et dixi in eorum n. qui putant gratiam Status innocenti
n. fuisse ex merito Dⁿⁱ, 2. am. solutionem esse tenendam.
2. am. solutio, quae mihi probat, reddi gratiam,
et merita Status innocentis fuisse effectus praedestinationis, et fuisse
etiam ex merito Dⁿⁱ, pro qua solutione praeter auctores, qui
putant D^{nm} fuisse praedestinatum ad gravissimam peccati,
ex his, qui vitam tuentur, 2. am. retuli in mat. de praedestinatione
D. Thom. Calet. Cabrer. et Grand. C. x. Hanc solutionem ad
objectionem nego minorem, et ad probationem cedo maiorem, et nego minorem.

Cubosi obiciunt merita Dⁿⁱ fuisse usitata post praesumptionem peccati, gratia aut Status innocentis fuit usitata antea
demonstrando ad gravissimam illius. Et n. fuit usitata ex merito Dⁿⁱ.
Cedo nego min. q. et si gratia Status innocentis in materiali
executione fuerit prior permissione peccati, tam haec n. e. usitata
dependenter a voluntate tribuendi Adams gratiam Stat. innocentis
quod breviter explicabo = Permissio peccati 2. parenti tantum
includit auxilium sufficienter ad vitandum illud, et negationem
auxilii efficaci, quo illud impediretur, cum n. requirit gratiam
sanctificantem, aut aliam ordinis supernaturalis, q. praecipuum a Deo
impositum fuit ex legem naturae, atq. adeo potuit obsecrari per
solum auxilium ordinis naturae, imo supposita integritate naturae sine
ullo auxilio illi superaddito, ut dicitur solet in mat. de gratia
2. am. s. t. denegatio auxilii efficaci n. requirit gratiam sanctifi-
cantem, — nec aliam ordinis supernaturalis.

Ned dicitur peccatum illud fuisse infidelitatis
sed adeo o. praecipuum supernale fidei. Et n. potuit committi, nisi
adesset auxilium supernale sufficienter ad illud vitandum; aut quod
testimonij Hieronymi, Hieronimi, Irenaei, Cyrilli, Alexandri
Cyprian. Prosperij, Fulgentij, Hilarij, Ambrosij, Leonis, et Cyprianij, quae
ad verbum referunt, suar. lib. 4. de quibus sex dionum. cap. 4. et n. 4.
et Vasq. 3. p. disp. 77. —

omitti

L. d'uff

2.º dice: antecedenter ad prauisionem peccati
uoluit Deus Adamo beatitudinem uoluntate in efficaci, et ex ui-
uius actus uoluit illi auxilia sufficientia ad illam consequendam
saltem hæc auxilia uoluit illi in eo statu antecedenter
ad prauisionem peccati. hæc enim sunt supernaturalia. —

3.º dice: antecedenter ad prauisionem peccati
Deus n̄ tantum indiget prouidisse peccatum actuale Adami
antecedenti ad uoluntatem incarnationis, sed etiam originale peccati
totum: hoc autē considerat in prauis gratia sanctificantis: &
essentiallyter requirit illam collatam, saltem Adamo pro se, et
posteris. —

Ad id r̄o negando autē, Adamum non peccasse
peccato infidelitatis, docent S. August. lib. 11. de Genes. ad lit. cap.
42. et S. Thom. 2. ad Thimoth. 2. in illa uerba Adam n̄ est
reductus, ut ex quibusdam uerbis colligunt Adam n̄
credidisse serpenti dicenti, nequaquam moriemini, aliam fuit
reductus, et S. Thom. distinguit duplicem reductionem, una in
uerti, alia in particulari eligibili, que est ignorantia electionis
quam incurrit omnis peccator, et hæc inquit laborasse Adamum,
n̄ tam ignorantia in uerti, et de illa solus in particulari
eligibili exponi possunt plures ex Patribus in arguto relatis
docet Suarez sup. n. 17. Hieron. Syril. et alij. —

2.º r̄o dato ante, negando eam, quia
ad uitandum peccatum omissionis s̄ præceptum supernale n̄ semper
requiritur, nam odium Dei est præceptum supernale, et tamen
Adamus ad uitandum illud n̄ indiget auxiliis supernaturalibus,
et nos sepi illo n̄ indigemus, et etiam uemus Adamum peccasse
peccato omissionis s̄ præceptum supernale credendi n̄ s̄ sicut
cogimur asserere datum fuisse illi auxiliū supernale
sufficiens ad n̄ discedendum, ad hoc enim n̄ indigebat auxiliis
supernaturalibus. —

3.º responderi potest. dato ante, et eam, ex his
enim solum requit Adamum de actu seruare in statu innocentie auxilia
supernaturalia, quod ego n̄ nego, habuit enim actus fidei, charitatis, et alios,
n̄ tam requit actum discedendi Deo deperdisse ab aliquo auxiliis
supernaturalibus præcepto; explicio exemplo, si Adamus peccasset peccato odij
peccaret

peccaret & charitatem, q^a de facto saluit praeceptum supernale
charitatis, tam actus odij n^o habet necessariam connexionem cum
praecepto supernaturali, sed illo n^o existente potuit esse in Adamo odium
Dei, atq; adeo potuisset amari a Deo permissio talis odij, et praevenerit
ipsum odium antecedenter ad voluntatem imponendi illi praeceptum
supernale charitatis; eodem dico de actu discedendi Deo hic n^o gra-
ponit essentialiter praeceptum supernale credendi Deo fide divina, cum
potuit hoc praeceptum credendi Deo et n^o fide supernaturali, sed resoluendo
fidem in aliquo motuum naturae, quod esset ratio falsi credendi
divinam revelationem. —

82

Ad 2um digno ans, si sermo sit de auxilio
sufficienti remoto, nego illud, si de auxilio sufficienti proximo, nego.
Voco auxilium sufficienti remotum auxilium ad servandam legem
naturalem, cuius observat. n^o apponeret impedimentum auxilio sufficienti
proximo, hoc aut Deus n^o voluit, q^a n^o observando legem apponit impe-
dimentum, vellet aut, si illud n^o apponeret. —

Ad 3^{am} de maior et min. et nego eam
q^a privatio gratiae n^o requirit, ut ipsa gratia praesentet in his, qui
illa sunt privati, nego, ut praesentet in Adamo illi transfundenda,
sed sufficit, ut Deus illis ordinaverit ad gratiam per voluntatis
inefficacem, ex cuius privatione illis in Adamo de modo remote
sufficienti ad illam acquirendam = Sit exemplum in privat.
gloria, quae est in damnatis, haec eni n^o requirit, ut gloria in ipsis
et in aliis illis transfundenda praesentet, sed sufficit, ut ad illam
fuerint ordinati per voluntatem inefficacem, ex cuius privatione
illi Deus saltem de modo remote sufficienti ad illam acquirendam
de ordine aut inter divina decreta dicam q^{uod} ult. Sui^{us} Disputationis. —

S. + S. +

Diluit 3^a Obiectio, et componit cum nra s.
Præservatio B. Virginis à peccato originali.

3° Obicit, quod Deus voluit tribuere potestati Adæ
sanctitatem in s. sua conceptionis instanti, si ipse praeceptum observaret
et denegare, si n^o observaret, & excepit ab hac duplici parte, videt,
Beatissimam

28
Beatissimam Virginem, si 2um sequit Deum concegare illi g^o
in s. sua conceptionis instanti, adq. adeo incurritur peccatum originale,
si 1um sequitur illam, aut n^o fuisse praeservatam ex merito Dⁿⁱ
quod dicit n^o potest, aut n^o ex illi fuisse praeservata, sequit merito
Dⁿⁱ fuisse voluta, et praevia n^o solum antea ad praeservationem peccati,
verum etiam antea ad voluntatem patendi cum Adam.

Confirmat q^o in s. instanti immediate sequit peccatum
1° parenti, vidit Deus omnes homines ab illo per seminatalem propaga-
tionem decauantes infectos peccato originali, & in eo instanti vidit
infectam B. Virginem & n° 1um n^o e^o dicendum. & 2um & in eo
instanti, in quo vidit alios Adz posterius infectos, vidit Beatissimam
Virginem Mariam exceptam: illa aut^{em} exceptio fuit ex merito
Dⁿⁱ: & antecedenter illud instanti, in quo vidit alios homines infectos
peccato originali praevit merito Dⁿⁱ, ex cu^o quorum voluit in eo
instanti illam ab illa generali regula excipere.

Huius objectioni varias solutiones adhiberent
quas n^o solum impugnare, sed nec referre vacat, perripet enim ad
matam de satisfact^o Virginis: duas adhibet Salacae lib. de concop^o
Virginis cap. 4°, quas bene impugnat Hugo d^o p. 2. sect. 3, ubi ipse
illam adhibet valde diffidatam, qua valde posset impugnari, quod
breuitatis causa omitto.

Mihi videtur Sac in re, si esse pbandum,
sicut Deus decrevit sub conditione (si Adam praecipuum transgrediret)
tribuere omnibus hominibus sanctitatem in s. sua conceptionis instanti,
et etiam beatissime Virgini, ita decrevit sub conditione, carnem
assumere ex hac femina, si illud violaret, et illam redimere
redemptione praeservativa, alios aut^{em} redemptione n^o praeservativa,
hoc decretum positum beatiss. virgo n^o solum a peccato originali
Ed etiam a debito incurrendi illud fuit praeservata, & praeserva-
ta fuit ex merito Dⁿⁱ. 3° n^o e^o necessarium ad hoc potest merito
Dⁿⁱ praevia antea ad peccatum.

1um et 2um instant, q^o parito hoc decreto
in eo instanti, in quo Deus intelligitur voluisse permissionem peccati
Adz, et illud praevit, iam intelligitur in beatiss. Virgine sus ad
sanctitatem in s. sua conceptionis instanti subeandam, fundatam in
merito Dⁿⁱ, q^o purificata a conditione peccati, illud decretum condi-
tionatum aequivaleret absolutum. & in s. instanti n^o intelligitur
debitrix carendi sanctitate pro s. sua conceptionis instanti. Eoa patet
q^o etri^o

q̄ etri in supra dicto instanti intelligatur carere iure isto ex
meriti primi parenti, tam in illo intelligitur Sabire illud ius multo-
perfectius ortum ex merito Xpi. Non aut dicit debitor carendi
aliquo bono, qui in eo instanti, in quo intelligitur priuatus aliquo
iure ad illud, habet aliud ius perfectum ad id bonum, sed quia
pro aliquo instanti n̄ intelligitur aliquid ius Sabere. —

Ad 3um similiter ostendat, q̄ ex hoc decreto
illud inferri, q̄ et eius merita fuisse voluta voluntate condi-
tionata antea ad prauum peccatum, n̄ aut voluntate absoluta
imo voluntate conditionata voluta fuisse casu quo p̄neret peccatum
et per se dependenter ab illo, at illud decretum n̄ repugnare, mihi ē
indubitatum, n̄ en̄ repugnat q̄ conditionatum, cum huiusmodi decretis
esse in Deo, sit eorum Thomistarum, et aliorum tt. ii. Vasquez
constantiter affirmet, sicut en̄ decreuit multa Deus, quae efficeret
in postea Adā, sub conditione, si ipse praecipuum obsequaret
ita potuit decernere ea, quae de facto in illis effecit sub condit.
si ipse praecipuum transgredere, at ex p̄ defecti nulla ē repugnancia
existens, v̄ intrinsec, vobis intrinsecam repugnancia, nam ex incompa-
ribilitate effecti, vel in se, v̄ resp. diuina voluntati: extrinsecam aut
repugnancia voco illius cum alij virtutib. reuelati, aut a patrib.
traditi. —

Ad 1um in oppositum res ligende ē am partem, et
ad probationem in quibus dico, neutrum sequi, n̄ ē, q̄ illa volunt.
conditionali n̄ tantam fuit voluta illa exceptio, sed etiam fuit
voluta Xpi, ut causa illius exceptionis; nec sequit 2um. Nemo
sit de merito Xpi absolute voluta, equitur aut, si sermo sit de illis
sub conditione peccati: ex quo nil contra nos. —

Ad 2um cedo ante, et eligo 2^{am} partem negati
et ad probationem in quibus dicitur, q̄ in illo instanti, in quo
videt alius Adā postea infectos, vidit beatu Originem exceptam,
si en̄ sermo sit de exceptione facta per decretum absolutum,
nego eam, si en̄ sit sermo de exceptione facta per decretum
conditionatum, quod purificata conditione aequualet absoluto
cedo illum, si aut exceptio illa in statu conditionato intelligitur
dependens a merito fuerit Xpi, sub condit. ita in statu, in quo
purificata conditione ē absoluta, intelligitur talis dependens a merito
Xpi

Sp̄i, quæ etiam in illo infanti intelligunt absolute futura.

§. 1. Ultimus.

Diluuntur tres aliæ objectiones, et statuitur

ordo decretorum diuinorum.

4.º Obijciunt: misterium Incarnationis fuisse reuelatum Adamo in statu innocenti, ut docent Hieron. ad Colosses. s. Pater Aug. 9. de Genesi cap. ultimo. Prosper de promissionibus cap. 4. Bede narr. et D. Thom. 2. 2. q. 1. art. 7. et hic art. 3. ad quædam hæc reuelationem fuisse illi factam in illo tempore, quem Deus in illo immisit. 2. Tenet docent plures ex prædictis. et 3.º Sec. intentioni fuit præordinatum ante præsumptum peccatum = Respondent Læi num. 26. supra, et Laguna Opp. 31. nego aut. imméritéram q. 1. expressum Car. Augustini, et D. Thom. 9. nobis ratio aut. neganda e. ead. cum Casp., et nonnulli v. r. Thomisti omnem gratia supernali statui innocenti, licet in reali exsec. fuerit prior permissione peccati, tam in præordinat. diuina, fuit posterior. Adducit aut. D. Thom. Optum n. fuisse reuelat. Adamo, secundum quod ordinabatur ad libertandos homines à peccato per passionem, q. Adam n. fuit peccatus sui casus, sed secundum quod ordinabat. ad consummationem gloriæ.

5.º Obijciunt: Incarnatio e. bonum primum intentioni dei. Et n. e. volitum dependenter à peccato: s. pat. aut. q. bonum secundum varia intentioni e. illud, quod Deo n. placet secundum se, sed solum ex supposito peccati, sicutmodi e. unitio, et similia, ut constat in Damasceno cap. 28. 2. de fide, et Cyrilo lib. 3. ad Romanos cap. 2. at incarnatio placet Deo secundum se. Et n. e. bonum secundum varia intentioni Dei: e. primariè.

Res distinguendo aut. si sermo sit de possibili modo illud, si de facto, nego, et ad probationem dignus maiorem e. enim vera in bono, quod e. de facto, secundaria intentioni, ut non potest esse primariè, sicut aut. in bono, quod ita e. secundariè, ut n. potest esse primariè.

Red dieg

Sed dico, bona, que de facto sunt secundarij intioni
 Dei essentialiter presupponunt peccatu. Et n̄ possunt esse primarij
 intioni. Sed t̄m̄ quia si n̄ presupponunt essentialiter peccatum.
 Et nec eorū voluntas presupponit, aut includit voluntatem permittere
 peccatum.

Seco distinguendo aut, et secundo de bonis, que sunt
 secundarij intioni rat̄ sur substantia, et nego de illis, que sunt
 secundarie intioni rat̄ circumstantiis finis; multa sunt rei salubres
 exempla, actus charitatis secundum suam substantiam consideratus
 e bonum amabile per gratiam intionem Dei; et tam peccator qui
 per illam se disponit ad suam iustificacionem, de facto amatur
 per secundarij intionem: quod aut̄ amet de facto per sane n̄ provenit
 ab ipsa substantia actus charitatis, sed a fine, propter quem amatur,
 qui e iustificatio, qui quidem finis e bonum secundarie intionis.
 Idem dico de actibus misericordie, et similibus, qui secundum iustitiam
 sunt amabiles per primariam intionem: et eorū dico de gratia salubri
 que secundum se e amabilis gratia intione, quia secundum suam
 naturam considerata n̄ requirit peccatum, et tam in peccatore rat̄
 finis, propter quem amatur secundarij intione, amatur.

Ultimo dicitur, si incarnatio fuit volita propter redemp
 tionem, tanquam ipse finem proximum, fuit volita propter beat
 tudinē tanquam ipse finem remotum: Et beatitudo nra fuit volita
 intione aut̄ ad voluntatem incarnationis: Et n̄ sumus electi ad
 beatitudinē ex merito Christi proculu; hoc n̄ e dicendum, repugnat
 en̄ cum cor̄ doct̄. et Paulo ad Ghes. 1. Clegit nos in ipso
idē, in Christo, scilicet per Christum.

Seco secundo aut, et dicitur un̄ dicitur, si vermo sit
 de voluntate inefficaci beatitudinis, secundo eam, q̄ redemptio Christi
 quatenus terminat ad dei Simine, n̄ fuit medium efficax ad eorum
 beatitudinem, sed sufficiency ortum ex Providentia cor̄ predestina
 tionis, et reparacionis, atq̄ adeo voluntati redemptoris cum Simine
 que fuit finis proximus incarnationis, n̄ fuit necessary presupponi
 voluntatem efficacem beatitudinis.

ex dicitur

Ex dictis infero 1.º ordinem inter decreta Divina
1.º intelligitur Deum voluisse Adamum, et alios homines ab illo natura
operandos, etque ad gloriam inefficaciter ordinare, atq. adeo ineffi-
cavit Adamo voluisse sanctitatem in peccato transgredendam, et similiter
ut Adamus nullum suae gratiae impedimentum apponeret. -

2.º ex hac voluntate intelligitur voluisse illi medium
efficaciter sufficiens, quo posset vitare omne peccatum. Legem naturae
atq. adae, quo posset n. apponere impedimentum, quo n. appoito illi
prave, et peccati gratia sufficiens tribueret. -

3.º intelligit voluisse permissionem peccati Adae propter
finem, qui licet modo extra ordinario posset sine peccato operari,
tam modo coi, et ordinario illud requirerent, ut dixi disp. 3.
de predestinat. sub. ult. -

4.º in eadem voluntate inefficaci tribuendo hominibus
beatitudinem, intelligitur voluisse redimere homines in tali natura
humana a se assumenda, in qua decreto inultus ex p. obiecti
redemptio hominis ex tali voluntate tanquam finis proximus assumptio
tali naturae et gloria ipsius humanitatis assumenda, tanquam finis re-
motior, et hi omnes fines ordinant ad gloriam Dei, quae prius intelligit
voluita, tanquam finis summum operum ipsius Dei in ea, quae dixi
§. 3. -

5.º ex merito d. p. graviter intelligit elegisse homines
et alios predestinatos ad gloriam, et ex hac voluntate voluisse illi
gratiam, et merita status innocentiae, et similiter alijs predestinatis
sem gratiam, et dona supernalia, quae illi ad vitam aeternam
comparandam de facto prosunt. - An aliter in eodem signo r. o. y.
in quo intelligit elegisse alios predestinatos ad gloriam, intelligit
alij elegisse B. V. d. i. c. a. m. infra in disp. de Mister. incarnat.

6.º infero ex dictis Deum ita decrevisse
incarnationem in remedium peccati Adami, et Damni in peccato
ex illo sequenti, ut eo cavente n. fieret incarnatio ex vi pre-
sentis decreti, etiamsi essent multa peccata actualia, ita vincanti?
relect.

relect. de Gra Xpi. q. 6. Vult disp. 78. cap. 1. Lora sup.
10. Laguna sup. 33. et Lugo disp. 7. sect. 5. et alij. Nihil.
ab his relati.

49

Probatur q^d Deus voluit incarnationem antea
ad praevisionem peccatorum actualium post praevisionem s^{ed} tam
peccati s^{ed} Parenti, et damni posterorum: Et ex vi praesentis decreti
n^{on} veniret cessantibus, etiam multa committerent actualia.
Ea est manifesta, q^{od} cessante fine primo decreti, cessat executio
illius. cui ego ex his quae dixi anno praeterito in tract. de gradat.
s^{ed} permissionem peccati actualis in praedeterminati esse effectum
praedeterminationis: Et permissio eorum peccatorum intelligitur ubi
ex precedenti eorum electio ad gloriam: peccati intelligitur
posterior ubi volunt incarnationi: Et de 1° ad istam voluntatem
incarnationis intelligitur processisse voluntatem permittendi illa
peccata in particulari, quod si Deus intelligitur decrevisse inar
nationem ad redimendos praedeterminatos a peccati actualibus
multo minus intelligitur decrevisse illam ad redimendos reprobus.

Ratio oppositam s^{ed} am. Docuere Medina hic art. 4.
Valentia punct. 6. et Granada tract. 3. disp. 2. fundamentum est
q^{od} peccatum mortale reddit hominem inimicum Deo: Et si haec peccata
essent plura numero, et a plurius hominibus perpetranda, absolute
nata humana indigeret sustentatione: Et cum haec necessitas
orta ex peccato originali, moueret Deum ad exequendam
incarnationem, eadem necessitas orta ex peccatis mortalibus
actualibus, moueret ad eandem executionem.

Ad hoc arguunt esse coniecturam, satis
similem ad auerendum in Deo futurum aliud decretum, casu quo
n^{on} esset peccatum originale, essent tam in multis hominibus multa
actualia, quo Deus decerneret incarnationem in eorum remedium
n^{on} tam sicut praesentis decretum saluasse ortum ex peccati
actualibus posterorum Adae, et n^{on} ex sola indigentia orta ex
peccato priorum parentum, et damni in illa sequentur,
nisi

nisi per Spiritum recuperarentur.

DISPUTATIO. 5.

De unione Hypostatica, qua scilicet
facta est incarnatio.

Dubium. I^{um}

Cuius fuerit causa unionem hanc error
Nestory, et quomodo confutatur?

Circa I^{um} dico, Nestorum Episcopum Constantinopolitanum exi-
misse duas in Christo fuisse personas, scilicet Verbum, et Summam,
putabat enim purum Somine ex beatissima Virgine fuisse natum,
ac quidem illy fuisse personam omni ex parte creatam, hunc aut Somine
fuisse sumptum a verbo divino, et illi uniti quadruplici unione carnali:
1. erat mira quaedam inter diuinas personas voluptatis inherens, 2.
inhabitaro Verbi in illo, tanquam in Christo, speciali omnimodo, quoniam alii
hominibus? 3. unio verbi ad illum hominem, tanquam ad instrumentum
quo utebatur ad miraculosa, et egregia operes: 4. a participato quodam
honori, quem Verbum dedit illi Somini, ut coleret tanquam Deus
non per se, sed propter Verbum triplici precedente unione illi coniunctum.

Pro eodem errore refert D. Thom. 1. 2. gent. cap.
24. Theodosium, Mogastanum in synodo generali appellatus Magister
Nestory, et in eodem synodo damnatus episcopus cuiusdam, qui dicebatur
genetli, in qua Nestory error continebatur. Denique pro eodem errore
refert Belarminus lib. 3. de Christo alios antiquiores haereticos.

Mum autem quem retulimus, fecisse errorem Nestory
constat ex Synillo Alexandrino referente, et impugnante illy Thom.
suorum operum, et ex opusculis eiusdem Synilli de Nestory, et ex
alijs consilij Ephesini Thom. 1. in appenda cap. 5. et ex Theodoro lib.
4. de fabulis in Nestorio.

Vera tam, et catholica docet in Christo
domino unam tantum fuisse personam: probat 1. ex scriptura, in qua
de illo Somine, qui invisibili apparuit predicandus attribuita gloria Dei,
Matth. 16. Tu es Christus filij Dei vivi, et Luc. 4. quod non ex te
nascitur sanctorum, vocabitur filij Dei; ubi sermo est de peculiaris filiat.

86

diversa ab illa, qua alij homines iusti filij Dei nominant,
 et Ioan. 1. Ego, et pater unus sumus; et Thomas Apollas
 dixit illi: Dominus meus, et Deus meus: Et ille homo fuit Deus,
 deinde de verbo dicunt predicata gloria Sominj. Ioan. 1. Verbum
 caro factum e, et habitabit in nobis, et ad Philippenses 2. cum
 in fra Dei esset, semetipsum exinanivit. et infra: habitu
 inuentus, ut Somo. et infra, factus obedientis usq. ad mortem.

Ex his sic arguo: inter ea, qua sunt diversa supposita
 n' e' coactio predicatory, sed inter Plurim Dei, et hunc hominem
 e' coactio predicatory: Et n' sunt diversa supposita: main e' certa, quia
 qua sunt in diversis suppositis, n' predicant de se inuicem in decreto, quantum
 ad illa supposita uniant inter se acualiter: q' n' fas e' dicere
 hominem esse Leonem, aut e' conuerso, aut frum esse Ioannem, aut ecc. quando
 illa materia in quocunq. supposito existant, at qd' q' sunt in eod' sup
 posito, predicant de se inuicem in decreto, quantum ad ipa se inuicem
 differant, unde vere dicimus hominem esse album, quantum ad humanitas
 et albedo maxime differant, cum illa sit substantia, haec aut accident
 similiter dicimus, Petrum esse Patrem, quantum ad paternitas, et paternitas differant
 causa illa sit substantia, ut ablutum, et belatium: dicitur enim, alij
 esse quantum, dulce ea. et conuerso: Et nota ratio predicacionis
 velus de alio in decreto, desumit ex eo quod utraque e' in eod' supposito
 nat. aut huius, q' qd' dicimus ut homin' esse Leonem, h' hanc ex parte
 subri signat suppositum subriuentis in nata una, et de illo predicam
 esse Leonem, hoc e' habere natu Leonis: Et veritas huius propositionis
 exigit, ut nat. Sum, et Lemina in eod' supposito conuergant.

Probatur haec veritas ex Concilio Ephesino, quod
 fuit 3. sum generale. Nestozium congregatu in eod' supposito habet
 veritas hac praesertim canone 4. et in eodem Concilio tom. 6. cap. 1. referit
 symbolum Nicenij antiqui, in quo inter alia haec habent, Et natus deus
 deum nry Iesum Christum, vna cumtaxat persona de colatib' diuinitate
 et humana carne conflata subriuenti, et confirmat e' haec deff.
 in Concilio Calcedonensi act. 4. et in Lateranensi 1. sub Martino 1.
 consultat. ultima, et in 6. synodo generali act. 4. et in Nipalensi 2.
 et in Toletano 6. cap. 6.

Ex dictis inferet: natu Suman verbo unitam
 n' fuisse affectam gloria personalitate, q' in deo n' fuit, nisi vna
 persona: Et n' fuit nisi vna personalitas, at personalitas Verbi abire n'
 potuit ab illa persona, cum sit inuicata, et infinita: Et necesse fuit, ut
 abaret ab illo subriuentia, seu personalitas creata.

Firma

firmat ex Synodo generali collat. 8. canone 9.
ibi: si quis introducere conat in mysterio Christi duas subsistentias
aut duas personar, anathema sit; et ex Cypriano tom. 5. cap. 1. anath. 3.
si quis post naturam unionem subtrahat in Christo dividit eum. anathematisit.
Nobis ergo subsistentia humanam cum divina adesse n. posse. —

Aggita, quibus suum errorem tuebatur Nestorius,
refert Caietan^{us} lib. 7. de incarnatione Christi: ^{um} Christus venit, ut repa-
ret imaginem Dei, que fuit in Adamo, sed haec erat purus homo:
¶ Et Christus = 2.° Objicit illud Christi Joan. 2. Nihil tempus hoc,
n. dixit solvere me: ¶ Christus ut Deus, erat persona diversa ab illa
Humanitate, que erat templum eius = 3.° Objicit, si na humana,
et divina essent una persona, virgo M. peperisset Deum, et Dominus
diceret natus ex illa, 2.° regulam supra dictam de formis in sacro
significati, sed hoc dici n. potest, ut nemo possit dicere, parere
anteriori se: ¶ nec dici potest id, ex quo sequit = firmat
ex eo quod ad Hebr. 7. dicit de Christo in figura Melchisedech, sc.
eum fuisse sine matre, et sine genealogia, ¶ intelligend^{us} e de illo,
cuius pater e pater persona divina. —

Ad 1.°m occurrat maiori, et min. nego eam, q.
etiam ad reparandam imaginem, que fuit in Adamo, conveniens fuerit
verbum assumere naturam humanam, similem naturae Adami, tam ut reparatio
esset perfecta, n. solum convenienti, sed necessarii fuit, ut nata illa
subsisteret in persona divina, ut ostendat ex disp. 1. et 2.

Ad 2.°m. Res, in eo loco, explicari diversitatem
naturam in Christo, hoc eni satis e, ut verbum divinum dicat inhabitare
Humanitatem, tanquam templum, n. per solam assensionem, sed per naturae
unionem. —

Ad 3.°m. occurrat sequenti, et nego minor, et ad probationem
res, nominis posse parere anteriori se secundo, eam naturae, secundo que
e anterior, posse aut 2.°m, quod sibi ungit aliam naturam, at beata virgo
n. peperit Deum, quatenus Deus e, sed 2.°m quod, sibi copulavit naturam
humanam in unitate suppositi, nam cum actiones ad supposita tendunt
ut dicitur in tract. de merito Christi, et Virgo dedit esse Humanitati
ref. per dicit genuine illud suppositum divinum post unitatem Humanitatis
de sine verby incarnati, hoc aut verbum, Deus e, et ideo beata
Virgo e mater Dei, et Virgo, sed de hoc late alibi.

Ad firmationem res, eo in loco Christum ergo dici sine
patre, et tam ut Deus e, patrem scire, ¶ sibi tantum significat diversitas
esse in Christo naturam, at Christum, ut homo e n. scire patrem, et ut Deus
e, n. scire matrem, sed genealogiam; ita Macianus, Ambrosius
Erasmus

Trifidom, et Theophilact. quos refert, et sequit Cornelius in
eum locum. 87

Sed præter Secunda Nestorij dicit aliud in sua
mox hæc scriptio, unius de Trinitate passus è in carne n' è vera,
et nata dum n' fuit unita personæ Verbi: Cuius unitas ex dictis
de prædicat Nazum in deserto, tunc post, a cum monachi ab
Hæreticis contenderent apud Hermisdam Confiteam diffinitioni Concilij
Calcedonensis addendam esse prædictam propositionem, Hermisdam
restituit fœci huiusmodi additionem, et monachos ipsos idonantes
reprehendit, ut unitas ex Nazonio tom. 5. Annalibus, et ex epist. 38,
et 39. ex quibus controversi hanc monachorum Sæcæ cum Discepolo
Episcopo Constantinopolitano circa huiusmodi additionem adduxit ipse
Baronius.

Res negò aut, nam scriptio ista unius de Trinitate
in carne passus è, continet sensum Catholicum, ut ad id conuicte suspicere
et scandalo, potest absolute negari: sicut et hæc, una persona de
Trinitate passus è, quam obrem patens noster Fulgentius, et alij episcopi
Africanæ religionis, et cetera, in eadem sententia prædicant: una de Trinitate
persona concepta, et nata è, quæ est, et dicitur, unum de Trinitate
conceptum, et natum esse.

Denique in Concilio Constantinensi. 5. collat.
9. can. 4. Xpi dicit unius de Trinitate, et definit sub anathemate
ita legendum esse: Cuius unius de Trinitate passus è, passus est,
nec solum continet Catholicam doctrinam, hæc scriptio, etiam ex adverso pugnat
et est, qui per personam introducebant, quales erant Nestoriani,
quos errorem nonnulli monachi scilicet vitare intendebant.

Sed quæres, qua de causa Concilium Constantinense
et Pontifex noluerint addi illam particulam Concilio Calcedonensi?
Res, quod monachi illi putabant esse insufficientem diffinitionem Concilij
Constantinensis, et Nestorianam, cum sufficienter damnasset errorem
predictum asserendo duas in Christo naturas, diuinas scilicet, et diuinas impermixtas
et inconfusas in una Verbi persona.

Res, quod cum post damnationem Cuius, et
Nestorij nouus error non fuisset ortus in Ecclesia, qui indigeret maiori
explicata ueritate diffinita in prædicto Concilio, nulla erat causa
addendi aliquam diffinitionem illam. Denique, quod cum ex tali additione
scandaly cœperet oriri Constantinensi, iure merito reprehendi poterant
predicti monachi, huiusmodi additionem adhuc contendentes, scandaly
aut oriri cœpit ex eo quod quando dicebat unius de Trinitate in illo
uoce

18
voce unus videbat denotari unus Deus. ex quo nonnulli collige-
bant, illa positione Sacrum trinitatis denotari, et ideo posuerunt
positionem illam n' tantu' n' addi, vergetis vitari.

1. UBIUM. 2um

Quis fuerit error Cathichiti?

Cathichiti existimavit in Christo n' fuisse duas n'aras, diuinas, s. t.
et humanam, q' etri' ante incarnationem fuerint diuina, post incarna-
tionem tam' fuisse ita unitas putauit, ut n' nisi' una n'ara prima
neret. Tripliter aut' intelligi potest, una n'ara ex duab' Cathichiti
1. quodam figuram, eo mo' quo ex lapide, et lignis fit una domus
et sic mus n' e' auertus ab Cathichiti. 2. per mixtionem, eo modo
quo ex duab' n'arib' fit una per conuersionem unius in aliam
v' vtriusq' in aliquam 3. ^{am} ut contingere solet in liquoribus.
3. mo' per substitutionem, ita ut ea, ex quib' res constituit, maneat in
recepta sicut antea, ex illis tam' constitri una n'ara constat, quod modo
ex mat. et tra, fit una n'ara, manente vtriusq' quidditate, absque
ulla transmutatione per solam substitutionem ex duplici illis extremis
et inter. Sed duos modos e' controuersia de mente Cathichiti.

Castro lib. 3. hereses verbo S. h'eresi

4. putat Cathichitum existimasse in Christo fuisse unq' n'aram
per substitutionem. De q' colligit ex Decretis Papa lib. de duab' n'arib'
ubi ait, Cathichitiani in confirmatione sui erroris afferre exemplum
desumptum ex summa n'ara conuersione ex anima, et corpore, et
eodem mo' explicat hunc errorem, Dary disp. 19. cap. 1.

Mihi tam' placet Cathichitum existimasse in
Christo fuisse unam n'aram, per conuersionem diuinitatis in carnem
et hanc in illo n' fuisse eiu' n'aram cum mat, sed plantam
et apparentem, et ita illam explicat Belasmin' lib. 3. de Christo
cap. 2. Longa disp. 12. num. 4. Granada. tract. 4. disp. 1. lib. 2.
et colligit hic genus huius erroris ex Flaviano Archiep. Constantino
in recepto ad 4. epistol. S. Leonis Papa, que Sabet tom. 2. Conci.
et ex ipso Leone epist. 50. ad episcopos Gallie, et ex Liberato
in Breuiario are collecto de Capta Nestorianorum, et Cathichitarum
cap. 11. et Sabet tomo 2. Conuersione ex Galatio, quem pro se genuit
Baquez et Castro, nam in eo lib. columna 3. hoc mo' explicauit
predictum errorem.

Et Gal. 1.

Et probat qd si Catholici existimant, mariam in
Xpto namq. diuinam, et Sumam, impermixtam, et inconsumam, ac ipsa sentiat
eum Ceter. et fore sola uoce ab illa differret, quatenus ex illis
duas nari in vna Tribi persona uniti, vniam auerret suam unitatem.

Nec solent qd affert ex Felatio, qui rati vult illud
exemplum affert ab Catholico ad pbandum fieri posse
ut ex duob. vel aliquando diuersi fut vna nara, n. sup. ad qd
tendendy illas duas manire in Xpto diuinas, et inconsumas. Hac de
errore Catholici.

Verum tam et Catholici docet, in Xpto esse
duas naras diuina s. et Sumam, distinctas interse impermixtas
et inconsumas, unitas in vna persona Verbi. Ita diffiniunt Concilij
Calcedonense sub leone 1. et confirmata e hac diff. in 6. synodo
act. 4. et Lateranensi consultat. 1. et in 11. can. 13.
et in Tolerano 6. can. 6. et in vndecimo can. 5.

Et probat rat. Theologica in Xpto post unionem
fuit vera Summa nara, cum fuerit vera anima, et unitat ex
verbi Ipsi Ioan. 14. Tristes est anima mea usq. ad mortem
et eius vray copu, ut unitat ex 1. Eri 2. qui peccata nostra
ipse portauit in corp. suo super lignum fuit, et igit in Xpto vera
nara diuina, cum vit vray Deus, ut unitat ex rationibus r. r. r. r.
relatis dubio precedenti, nec id negabat Catholici. Et post unionem
duo integri nari manerunt, et per illam, nec vng in aliam, nec
vramq. in aliquam 3. naram esse.

Nec dici potest ex vray nara integra
manente, factam fuisse vniam per operationem, qd ex duob. nari
secundy qd perfecti, vna ex vray perfecta, et alia imperfecta
n. potest constitui vna 3. nara iuxta doc. Philo. Sophorum
p. 1. = firmat, qd actiones Xpi tribuunt h. et tribuunt
Deo, sed vna 3. nara ex Deitate, et Sumanitate resultaret,
nec in Sumanitate in Xpto tribui possent actiones Deitatis,
nec Deitati in secreto actiones Sumanitati, sed illi tres nari
ex vray resultante significata in secreto, tribuenda essent
p. dicitur actiones. Et ex humanitate, et diuinitate n. resultauit aliqua
3. nara.

Sed obicit 1. Catholici, verba illa Ioannis 1. Cetero
caso factum e, haec en. p. p. aucta signant verbum mutatum fuisse
in vinum. sicut qd dicitur: Nemo 2. aquam factam vinum sig
nificat aquam fuisse mutata in vinum = Deo, illo liquandi mo
n. semper

88
 n' semper signat mutationem unius in aliud, sed aliquando signat
 acquisitionem, v.g. qd dicitur, aquam fieri calidam, et Somo fuisse
 Pontificem in quo sensu dicitur ad Thimoth. 2. dicitur factus peccatum
 id est, hostia pro peccato, et ad Hebricos 7. dicitur factus Pontifex, in presens
 & dicitur verbum caro factum, n' per mutationem sui in carnem
 sed per assumptionem, et quasi acquisitionem illius. Ita Gregor. lib 9.
 cap. 6. ibi. Oratum carnem factum esse dicitur, n' immutando quod
erat, sed assumendo, quod n' erat.

sed 2° objicit Athanasius in simbolo ibi, natus
 sicut animal rationale unius est Somo, ita Deus et homo unius est corpus
 & sicut ex anima rationali, et corpore una natura constituitur, ita ex mente
 Athanasii constituitur ex Summitate, et Divinitate. = Deo, Athanasii
 n' velle, Deitatem, et Summitatem constituitur unam naturam sicut
 illam constituitur anima rationalis, et corpus; sed velle, sicut suppositum
 creatum constituitur, ex anima, et corpore, ita suppositum dicitur, et
 personam constituitur ex Deitate et Summitate. alio possumus e, et
 colligimus haec expositio ex Doct. a parentis Augustini epist. 3. longe
 post medium ubi inter Sane publicam constitutionem suppositi, hanc
 efficit comparationem, dum ingreditur, translatum unitate personam anima
 unit corpus, ut Somo sit, ita in unitate personam unit Deus Sominus
 ut Xpus sit, in illa & personam mixtura e anima, et corpore, in Sac
 Deo, et Sominus.

+
 nam sicut

Adverte tam nequis ex verbis d. August. errandi occa
 sionem accipiat, cum Athanasius explicare, in quo sensu Sane mixturam
 appellat, inquit enim, si tam n' indigne mixturae demixtionis nomen
 commisit propter consuetudinem corporaliu rerum aliter se habentiu aliter
 notarunt, et aculeo superioris in classis expresserat dicens. si tam recedat
 auditor a consuetudine corporum, quod sicut duo liquores, ita commi
 cori, ut neuter servet integritatem suam.

Denique huius potest Grilly lib. 3. de gde ad Deipos
 n' longe a principio, ubi loquens de Xpo haec ab Athanasio verba
 refert, Confitemur etiam ipsum esse filium Dei, et Dei secundum
 spiritum, et filium hominum secundum carnem, n' duas natus filium
 unam, quae adoratur, et unam, quae n' adoratur, sed unam naturam Dei verbi
 incarnatam, et adorabilem, cum carne sua una adoratione.
 Ecce ubi Grilly ex Athanasio unam tantum fecit in Xpo
 naturam.

Hic objectionem ret. d. Thomas sic ar. 1. haec verba
 fuisse exposita 5° synodo Constantinopolitana. collat. 8. can. 8. his
 verbis. Si quis unam naturam verbi incarnatam n' sic accipiat
sicut

sicut Docuerunt, q. ex diuina natura et sum. unione sum.
subsistentia factam, sed ex talis uocis natura, sua substantia diu.
nitate et carnis introducere conat, talis anathema sit: quib. uerbis
Concilio damnat errorem, quem egrot. aliqui introducere in Ecclia.
occasione uerborum Guill. et Athanasii ex Athanasio: q. eorum e-
ca uerba n. esse intelligenda in sensu, in quo fauent errori Catholico.

Restat examinandum, in quo sensu sint intelligenda.

Dico ergo in illis uerbis, duo haberi, quae hinc inde explicat. Sum. ut
n. dua natura unum filium, unam, quae adnat, et unam, quae n. adnat
et hoc facile exponit, n. anim. negat absolute. Quia in d. 10, sed ita eas
negat, ut una earum adnat. Latra, altera n. adnat. Latra, sed una
et in d. 10 nata, quae adnat, sit diuina, n. sensim, sed simul, carne
sua, et concordant aut in Soc. Grill. et Athanasii in adnat. op.
quae e. Latra, n. esse diuina. Quia, ut nec diuinitas sine carne
Latra adnat, nec caro sine diuinitate dubia, aut propria collat.

Secundum, quod illi uerbi est. Explicat, e. illud
sed unam natura Dei uerbi incarnatam, quo in loco nom. natura n. predicare
ponitur, sed quidditate ipsius diuini. Apparet, sit pro quidditate, ipsius
uerbi diuini, personalitatis, non personalitatis ipsa. Nam habent quid-
dam, sensus est. Verborum Grill. e. unam quidditatem personae uerbi
fuisse incarnatam, n. quidditatem aliam personarum diuinarum.

DUBIUM 3°

An unio Hypostatica sit aliquid diuersum
a persona uerbi, et a natura humana?

Cart. negat, dicit Gregor. in 1. dist. 28. q. 2. Guillelm. de rubione
in 3. dist. 1. q. 2. Caser. 3. p. q. 2. ar. 3. Anas. ibid. sup. 13.
et in dicit Valentia q. 2. punct. 5. et spabilem putat Lorca disp. 13. n. 17.

Veritas, et car. n. dicit, part. affirmat. Ita D. Thom.
hic ar. 7. Scot. in 3. dist. 2. q. 1. ar. 7. Durand. dist. 5. q. 2. Suarez
disp. 8. sect. 2. Vasq. disp. 18. cap. 3. Regius disp. 33. §. 5. et 6. Grand.
tract. 4. disp. 2. Lugo disp. 14. §. 1. Cabrera ar. 7. Disp. 2. n. 44.
Leius n. 22. de perfectione diuini cap. 6. a. n. 25. et alij ab his relati
car. n. putat spabilem Lorca.

Ibad. car. arguitur. Sed, et uerby possunt exister
in re, n. sine unione. Quia n. e. ipsa met. unitas uerby, aut uerby,
aut unum simul unum. aut e. certis. Inmo in dubio uerby diuini posse
existere uerby, et hanc ab unitate personae subsistentis, quia subsistit
imo (ut infra dicam) sine ulla subsist. de qua bad. q. n. posse existere
sine sua ipsa unitate: Et si uerby et huius quod e. unum unitate possunt
existere

28

existere sine unione, licet nō est veritas Sumarij, ac verbi.
 Varii huius argute adhibendū dictione, q̄ e. Valens
 avocenti unioy Sanc esse ipsa extrema unita s.t. verby, et Sumarij, Denotare tan
 Decretū dūm voluntarij Deformenti, ut pro tali temp̄ sint unita: q̄ quō dūcay
 Dūm q̄ concepo ante disjunctioy e. anq̄, q̄ talis e. C. unio nō e. ipsa unitoy
 Sumarij, et Verbi, s. in sermo ut De dūi extremi, q̄ un se immediasse, aduenda
 . tam, si aut de illij, ut tali temp̄, subunt Decreto dūi Deformenti, illa unita
 pro eo temp̄, neganda e. tōa. q̄ unio e. ipsa extrema connotando pro
 Decretū Decretū.

Sed Sac solutio facile impugnat, q̄ et si verby ut unioy
 Sumarij ad Verby orator gradūta extrema requirere gradūta ad voluntarij
 tam requirit illij tanquam causam efficiēty Sanc unioy C. in temp̄ a alij.
 vno dūm fa ab extremi, quae e. effectū dūm caus. anō unita, q̄ ut
 Sac extra sint unita nō sufficit quauis voluntas, sed necess. est
 voluntas efficiat nō potest esse unita tali temp̄, nisi desit Decretū in Deo,
 a quo tali temp̄ p̄cedat actio unita. Et adū p̄bad, q̄ effectū gradūta
 actū voluntarij nō est verum, nec sola Sumarij nam, nō nō potest esse act
 efficiat voluntarij Dei objectum, nō aut nō sufficit ad hoc q̄ Sumarij
 ut unita, q̄ actū dūm voluntarij Sabon, q̄ effectū Sumarij, q̄ e. efficiat
 humanitatis, quae existere potest sine unione. C. talis actū dūm volun
 tarij, quae vult unioy humanitati ad orator Sabon dūm dūm dūm dūm dūm
 Sumarij, et Verbi. C. unio e. quia nō p̄cedit exteri.

Q̄ solutio e. alioy, qui d. unt, unioy Sumarij ad
 Verbum esse ipsa extrema nō Sumarij se, sed ut subunt Sui actū
 Decretū, quibz tū e. temp̄ illud, q̄ explicatū potest per Sac verba, q̄ nata
 Sum̄ substat in personā Verbi, sed q̄ eadem personā, ut dūy
 et temp̄, q̄ quare Sumarij similiter deario ante disjunctioy e.
 Verby, et aduenda tōa de Verbo, et Sumarij, q̄ se sumptū, neganda
 aut de illij, ut subunt Sui Decretū actū. Ita Loria supra.

Sed Sac solutio facile impugnat, q̄ nō illa actio
 e. unioy, quae unitat illa duo extrema, q̄ nō e. unioy, q̄ dicendum
 ut p̄bado Dub. sequi, nec q̄ id dicunt Sui oppositi, q̄ ex eo sequeret
 unioy esse medum rē ipsa duorum ab extremi, cuius oppositum
 ipi docent. C. dūm dūm e. unioy. Tūc si. C. actio illa e. unita formalit
 e. unita. C. dūm per illam unioy e. causa effectū dūm, q̄ e. Sumarij
 e. unita. C. hoc q̄ e. Sumarij esse unitat, nō includit in suo conceptū
 tōali intrinco ipsam actū, at si unioy e. ipsa nata Suma sub Sac
 act. actio Sumarij intrinco ad Verby unita q̄ unioy, quauis in recto,
 sed in obliquō C. unioy nō e. ipsa Sumarij sub Sac actio.

Formal. tū requiret unitat alij actioy Sabon, ut q̄
 suam actū dūm dūm ab actioy, atq̄ a deo nō includit actioy in suo intrinco
 conceptū, sed tantū dūm illam unitat extrema, q̄ tū dūm dūm
 effectū dūm illij tanq̄ ad causalitū indigenantū requiretam, sed
 actio

alio efficiunt omnia ad unum comparat ad 2° 3° Sumitas esse unitam
tanquam nobis essentialiter requiritur ad illi form: & Sumitas esse unita n^o includat 90
in mo oceptu unitis ab hinc, quamvis dicat vniq^{ue} g^o ad illa

2° Sane coem. 2° am. obijciunt 2° 3° 4° 5° 6° 7° 8° 9° 10° 11° 12° 13° 14° 15° 16° 17° 18° 19° 20° 21° 22° 23° 24° 25° 26° 27° 28° 29° 30° 31° 32° 33° 34° 35° 36° 37° 38° 39° 40° 41° 42° 43° 44° 45° 46° 47° 48° 49° 50° 51° 52° 53° 54° 55° 56° 57° 58° 59° 60° 61° 62° 63° 64° 65° 66° 67° 68° 69° 70° 71° 72° 73° 74° 75° 76° 77° 78° 79° 80° 81° 82° 83° 84° 85° 86° 87° 88° 89° 90° 91° 92° 93° 94° 95° 96° 97° 98° 99° 100°

unit. immediate Sumitatis: & n^o per entitat^{em} diuisam ab extrinse uniti.
C^o patet, q^{uod} si unitet per aliquod diuisum, et Sumitatis unitet mediate
et Sumitatis illa unitet. C^o 2° 3° 4° 5° 6° 7° 8° 9° 10° 11° 12° 13° 14° 15° 16° 17° 18° 19° 20° 21° 22° 23° 24° 25° 26° 27° 28° 29° 30° 31° 32° 33° 34° 35° 36° 37° 38° 39° 40° 41° 42° 43° 44° 45° 46° 47° 48° 49° 50° 51° 52° 53° 54° 55° 56° 57° 58° 59° 60° 61° 62° 63° 64° 65° 66° 67° 68° 69° 70° 71° 72° 73° 74° 75° 76° 77° 78° 79° 80° 81° 82° 83° 84° 85° 86° 87° 88° 89° 90° 91° 92° 93° 94° 95° 96° 97° 98° 99° 100°

et necessitate Verby diuini ad hoc ut unitat Sumitatis, sedis parit^{er} uno
diuersa ab Sumitatis, et Verbo aliquo an creaty detrahet^{ur} necess^{itate} Verby
ut unitet Sumitatis: & n^o dal^{is} ralis vnio diuersa ab extrinse. maior unitat,
q^{uam} in Verbo diuino erat imperfectio detrahet^{ur} necess^{itate} ab alig^o creatura.

C^o 2° 3° 4° 5° 6° 7° 8° 9° 10° 11° 12° 13° 14° 15° 16° 17° 18° 19° 20° 21° 22° 23° 24° 25° 26° 27° 28° 29° 30° 31° 32° 33° 34° 35° 36° 37° 38° 39° 40° 41° 42° 43° 44° 45° 46° 47° 48° 49° 50° 51° 52° 53° 54° 55° 56° 57° 58° 59° 60° 61° 62° 63° 64° 65° 66° 67° 68° 69° 70° 71° 72° 73° 74° 75° 76° 77° 78° 79° 80° 81° 82° 83° 84° 85° 86° 87° 88° 89° 90° 91° 92° 93° 94° 95° 96° 97° 98° 99° 100°

3° Objicit, si Sumitas n^{on} posset uniri Verbo nisi
per vnionem re ipsa diuisam ab extrinse, sequeretur ipsam vnionem
n^{on} posse uniri Sumitatis, nisi per aliam entitat^{em} diuisam ab vnione,
et Sumitatis, et rur^{us} de illa entit^{ate} idem dicendy erit, et sic
in infinity: sequela patet, q^{uod} n^{on} est maior ratio, ob quam vnio posset
uniri Sumitatis per se ipsam, et Sumitatis n^{on} posset uniri Verbo
per se ipsam, et vnio erit entit^{ate} diuisa.

C^o 2° 3° 4° 5° 6° 7° 8° 9° 10° 11° 12° 13° 14° 15° 16° 17° 18° 19° 20° 21° 22° 23° 24° 25° 26° 27° 28° 29° 30° 31° 32° 33° 34° 35° 36° 37° 38° 39° 40° 41° 42° 43° 44° 45° 46° 47° 48° 49° 50° 51° 52° 53° 54° 55° 56° 57° 58° 59° 60° 61° 62° 63° 64° 65° 66° 67° 68° 69° 70° 71° 72° 73° 74° 75° 76° 77° 78° 79° 80° 81° 82° 83° 84° 85° 86° 87° 88° 89° 90° 91° 92° 93° 94° 95° 96° 97° 98° 99° 100°

aliquid reuerentum ab ipso modo. hanc aut euenit modo colligimus ex
eo qd n potest existeret, quoniam modifiaat, in eo en dignum modis ab
autentibus, qui mod. n sunt, ex qua inferunt Philosophi nq modifiaat
per seipsum, n per aliquid diuini, hoc aut n habet Logy in autem
qui n sunt modi, et multo min in formis substantialibus resp. videri
subjectory, et ad huc multo omni in natura Summa resp. Verbi, nq hanc po
tunt existeret, quin uniant, atq aded arguty, quo auerit modo q
n vni per aliquid diuinem ab illis n habet Logy in rebus.

Et huius potest. Verbum vni substantia sine aliquo
quo vni superaddito. Et substantia potest vni verbo sine tali modo
vni conflat, q in verbo fuit superaddito aliquid, quo vni res humanitas
requit illud fuisse mutaty pot acquiri vni illius mod. Ita aut potest
q de eua vbi n e vni humanitas, et tam n indest aliquid
superaddito vni a quo denominet vni illi. Et si n sit de eua
humanitaty vni verbo, potest vni illi sine aliquo vni superaddito.

Prima q humanitaty vni vni substantia sine
aliquo modo vni superaddito. Et substantia vni verbo. an e eorum
q cum substantia sit vni per suam entitaty modifiaat, n per alium
omni diuinum ab illa, siue recepty in ipsa Summate, siue in substantia.
N ea qua dixi in sub. 3. objectionis, Ita aut vbi q aliquid vni
perfecte vni res Summaty vni substantia vni, quam aliy nq vni vni
substantia, atq aded n vni ita perfecta substantia Summa vni vni
ex humanitaty, et personalit. Verbi ac e substantia ex humanitaty et sub
stantia vni. Ita aut vbi q cum vni sit distinctory
vni, quo perfectior fuerit vni eo perfectior sit vni.

Deo scedendo an, et nego eam, et ad pbationem
vni, similiter an, et nego eam, et ratio ducimur e in eo ita
quod n ab humanitaty moveamus vni vni n intelligim aliquid
connotatum, q suffiaat ad hoc, ut nomen vni, ut conflat ex vbi
vere n, at quatenus a verbo removeamus vni vni vni, potest
intelligere aliquid connotaty q suffiaat, ad hoc ut denominet vni
et vni vni existentem in humanitaty. Ita ad ipsa Verbum, q
Verby esse vni e illud esse vni vni Summaty, q eo ipso q e
vni vni e vni extremi illius, et eo ipso q e vni ex extremi vni vni
vere denominat vni.

Ad firmationem vni an, et nego eam, et ad
pbationem nego esse vni perfectam vni Summaty ad Verbum
quam ad vni substantia, si sermo sit de perfecti entitaty
ad aut vni vni vni Summaty ad Verby e notatly, eua aut
vni Summaty ad vni substantia, cum sit vni entitaty substantia
nec vni qd in illa vni. an aut vni substantia
ad vni vni sit vni vni, et per vni an sit maior
vni vni vni ex vni et vni substantia, quam vni vni

comparit

compositi' resubstanti' ex humit' et Verbo, dicitur subio 6.

91

5.° Objicit' hanc unio' nec e' naturalis, nec substantialis. C' n' dat' talis unio' diuina ab extremis, i' antu' part' p'bat'. n' e' naturalis aliu' substa' organ' n' creabile, 2' i' unio' illa e' substantialis et n' dari' substa' sup'naturalis, cori' e' Theophrastus. i' cum D. Thoma 1. p. q. 1. ar. 4. Sui' Speculationi' rati' faciam' dubio 5. -

Deniq' Objicit' D. Thomas in 3. dist. 2. q. 2. ar. 1. ibi' in unione Summa' nat' ad diuina' nil potest' addere medijs' scilicet' unione' causari, cui' p'prie Summa' nat' quam' diuina' iungat' = Reso. D. Thom' tantu' velle' excludere ab hac unione' medijs' q' sit' extremu' unione' i' nat' cuius' nata' Summa' mediate' tantu' vniat' Verbo' diuino, n' tam' excludere' m'um unione' cuius' ratum' esse sit' unire' Summitat' Verbo. -

Hanc aut' esse mentem D. Thom' ostendat' 1. q' eod' q'no citato loco negat' medijs' inter' mat' et p'ram, cum' p'ram' p'auit' animi' ratiem' unio' mat' per unione' qua' sit' m'us' diuini' ab exitate' anime, ostendat' ex' doct' D. Thom' 1. p. q. 7. ar. 4. ad 6. = 2' ostendat' q' D. Thom' negat' medijs' scilicet' unione' causari, n' dicit' ipsam' unione' qua' tantu' e' nexus' ext'rius. similiter' negat' medijs' cui' p'prie nata' Summa' iungat' quam' diuina, atq' dicit' medijs' q' sit' extremu' unione' ad eum' m'um, quo' quantitas' e' m'icium, quo' albedo' vnitur' corpori, nexus' aut' ext'rius, cuius' totum' esse e' unire' n' d' extremu'. -

DUBIUM 4.°

An Sac' unio' sit' m'us' substantialis, an' accidens?

I. 11. docet, unio' Sac' esse accidens. A. v' illius' in duas' clari' diuidunt', alij' putant' esse accidens' modale. Ita Durand' in 3. dist. 6. q. 4. et eam' induant' Galuan' ibid' q. 1. ar. 4. et Bonavent'. q. 3. alij' putant' esse accidens' reale, i' qualitatz. Ita Gabriel' in 1. dist. 3. q. 4. ar. 2. et in 3. dist. 2. q. 1. ar. 4. ubi' Sac' dicit' deca'ntem' referit' ibidem' q. 4. et eam' i' retractat' ibid' in quolibet. Douine' docet' O'p'.

Veratam' n. docet, unio' Sac' esse modum' substa'. Ita D. Thom' q. 2. ar. 6. et dicit' cui' i' p'prie' et p'prie' potest' Sac' n. ratiem' conciliari' nam' in Gratiano cap. 2. dicit' Verby' unio' f'um' carni' s'undus' substa', idem' Sabes' in Calcedo' nens' actione' 4. et in Saraganensi' sub' Martino 2.° ostendat'. 5.° dicit' in duob' et ex duob' exister' natu' substantialiter' vniti, et can. 8. unio' duar' nat' in d'oto' appellat' substantialis. -

Sed dicit' in Su' Concilio' tantu' intendi' unio' Sac' esse substa' nat' n' aut' compositi' ad quod' ordinat'. I' Sac' compositi' esse

esse substantias, et circa unam substantiam, n' uny accidentis, ad eum enim
quo spumit, generationem esse substantialem, q' epi' sit accidens, tan' tra' ad
substantiam, et conversionem, que fit in eucharistia de eandem appellamus
substantiam; hac aut' solutio ex eo potest surdari, q' in his testimoniis
refellit error J. Fabri negantis ea unione constitui uny q' substantiam.

Sed q' et si predicta consilia, hoc tanty intendant atq'
adeo nra u' n' sit in illis immediate distincta, tan' ex dat' uny
conclusioni aperte colligit' q' ex illis sic efformo arguy, si unis substantia
erit uny accidentis, et n' substantialem, compeditur ex illa generalit' Debet
uny posse sed per accidens, et per se n' esset uny substantialem, sed accidentis
Sed hoc sic colligit' uny substantiam colligit' uny q' dicitur q' esse uny
accidentis, sed substantialem, tan' q' dicit' q' consensu n' dicitur denominari unum
substantialem, aut accidentis a patre q' operari' q' dicitur invidiositati, ut dicitur
in accion' sapientum, et in hoc, et verbe, et in quob' dicitur in uny
per affectu, et amas, in hoc in opposit' n' est uny substantialem sed accidentis.

Prima e' q' unis e' tra, a qua denominat' uny n' quod
resultat ex extremis unis: q' unis fuerit substantialem, erit uny
substantialem, si aut' fuerit accidentis, erit uny accidentis = q' affirmatur
q' unis pertinet intrinse ad complementu' operis: q' operis n' potest dici
absolute substantialem, si unis e' uny accidentis. Ita patet q' operatum
substantialem n' admittit aliquo accidentis portionis ad illius complementu'
ut oritur in operis ex substantialem et quantu' q' d' accidentis ex eo quod
illi admittit aliquo accidentis, et q' in eo operis sint plura sub
stantialem pertinentia ad illius complementu', et corp' anima, et substantialem.

Ex quo oritur duximen inter actionem et uny, nam
actio cum extra sit tra, quousi sit accidens, potest habere tra' sub
stantialem, atq' adeo potest esse accidentis intrinse, et substantialem rat' tra'
unis aut' cum sit intrinse operis, n' potest esse accidentis intrinse,
et substantialem rat' operis.

Sed aduers' nra u' an' hysic' e' q' unis mat' ad tra'
substantialem e' actio, et adeo accidens: q' ergo unis sumit' ad tra'
Ita patet, q' hac unis e' simili illi, tan' q' dicit' q' generatio
residit in mat' et tan' illi d' tra' abq' eo q' intelligit' diligentiam
intelligit' tra' uny mat', q' generatio in una recepta, et ad alig
tra' ita n' est uny intrinse ut sola illa parte esse fundamntum
uny ad actum q' superfluit uno alia unis.

Prima q' generatio, ut patet e' actuali receptio
tra' in subjecto, sic or' coiter Philosoph' passionis de firmant' receptio
aut' e' unis, qua subtem unis tra' q' generatio, ut patet e' unis tra'
ad tra', et per se q' ad matam.

Prima q' causalitas tra' e' unis receptionis
ex illius, atque causalitas tra' e' generatio recepta in illa: q'
tra' ad tra' e' generatio passus amtra. Concl' e' tra' Philosoph'.

unus q' d'

nona stat, q' causalitas est illa, per quod orat. dicitur ad tribuendum
l. 2. non est effectus esse nec est dicitur per aliquam potestatem ipsa generat.
ordine nati cum inter generos, et tunc si mediet aliquid eodem natura
generatio e' causalitas causi iniali.

Seco i. nego an, et ad generationem nego simul an
q' factam esse emittam tunc e' aliquid potestatis generat. n' tantu' nati sed
etiam nati ab alio etri eo iato q' intelligim' generationem recipi in
nata, et tunc ad factam intelligam' in instanti sequenti factam uniu'q'
nati n' tam' sic intelligim' venire pater ab ipsa generat' sed eff
dicitur, ab alio n' intelligim' sed, nouit intelligim' superuenire aliam
entitatem diuersam generat' re ad generationem imbibit' in anti
fateor, generationem posse esse fundatam presentia, uiaut si per impossibile
esset generatio sine unione facta ad mater, illa sufficeret ad hoc ut
in eo instanti resulteret presentia uniu'q' ad aliam, ex quo tantu'
requirit ad predictam presentia n' requirit aliam unionem preter ea
quae sunt facta per generationem, ad alios effectus alij uniu'q' requirit sub
stantia spiritus et ad alia unitat ex his, qua dixim' in generatione
non dicitur.

Ad 1. Confirmationem secundo mei. et digno minoris,
qua talis e' actuali receptio in unio, secundo en' esse unionem
in fieri nego aut in facto esse, ut en' receptionem intelligunt Philophi.
Sicut tri in unio, qui procedit ordine rei, et tunc esse receptu'.

Ad 2. Confirmationem secundo digno an, secundo en' receptionem passiuam
esse causalitatem in fieri, nego aut esse causalitatem illam in factum
cuius aut dicimus ratio colligit ex dictis in dicto 1. Confirmationem
q' passio e' receptio in fieri, unio aut e' receptio in facto esse
ex quo fit, ut illa sit causalitas in fieri, illa aut causalitas
nata in facto esse.

2. Obijciunt q' non si an quidquid aduenit ent'
natura, aduenit illi accidentaliter, ut colligit ex Philopho 1. 2. et 3.
cap. 8. Sed nata summa aduenit verbo in unio in actu. Aduenit
illi accidentaliter. Unio, qua illa uniu'q' n' potest esse substantialis.

Respondetur q' unio aduenit facta summa substantialiter in actu
cum facta consistat per animam solam, qua e' ipsa facta. Unio
unio e' accidentalis. Seco 2. axioma illud n' esse intelligendum
de accidenti dicamentali, ne si illud arguit aliquid facta, reluceat
summat' non esse accidenti dicamentale, q' nec dicitur, qui sunt
illius facta non auter nec illi alius aduenit, q' dicitur ipse
illi arguere tenet rere.

2. Seco, dictu' axioma esse intelligendum
de ente completo, n' tantu' quoad suam realitatem, sed quoad modum
existendi.

existendi, et de eo, q^d aduenit illi, immutando is^{um} nam in hunc
 in actu per se aduenit substantia, que n^o actibus, sed mag^{is} substantia
 substituenda. ^{2^o} un^o onstat, q^d una substantia aduenit alteri per se
 et similiter per unionem requiritur ad onstat^{um} uny ens artificiali,
 q^d per hoc mag^{is} aduenit n^o immutat^{ur} substantia.

Hoc aut^{em} primum factu^m est solutio q^d humitas n^o aduenit
 Verbo, immutando s^um^{um}, et ideo occurrat maiori^m in sensu explicato
 nota est minor in p^{ar}te s^um^{um} ad s^um^{um} onstat solutio et explicat^{ur}
 Axiomati^{um} predicti.

Sed dicit^{ur} q^d humitas posita unione est extrinca
 Verbo, est extrinca, n^o ^{2^o} un^o q^d ab Summitate Verby diuini denominat^{ur}
 homo, venom^{um} aut homin^{um} n^o est extrinca. Et dicit^{ur} q^d est un^o est humitas
 immutat^{ur} Verby, q^d q^d afficit intrinca alius, immutat^{ur} illud, mutatio
 en^{im} est aduenit^{ur} alius extrinca.

Ergo solutio aduerso, duplici esse mutatione
 1. t. Latam et Aridam. 1. q^d qui res n^o existens transit in existens
 2. est qualescum existens sit transit de p^{ar}te passiva in acti
 que p^{ar}te. Exum de n^o calido transit in calidum, et mat^{er}
 d^um informata anima rati in formata illa.

2° aduerso, quib^{us} m^o aliq^uid dicit intrinca
 1. t. Arid^{um}, et lare, 1. m^o dicit intrinca alio^m d^um, q^d perficit illud. 2. modo
 id, q^d per aliud perficit. 1. m^o dicit intrinca calor ligni, 2. dicit intrinca
 lignum calori, q^d aut hoc 2. m^o est intrinca, adhi^{er}ent potest esse duob^{us} m^o
 impa^{re} explicat^{ur}.

Hi^{is} omniu^m d^uo^{rum} an^{te} non dilectari, neq^{ue} en^{im} Summitat^{is}
 esse intrinca Verbo dicit^{ur}, et sec^udo esse intrinca^{re} q^d id, q^d per actionem
 unius intrinca^{re} perficit^{ur} est Summitat^{is} n^o Verby, id aut^{em} q^d intrinca^{re} perficit^{ur} per
 actionem n^o est intrinca^{re} dicit^{ur}, sed id, q^d ex n^o actioni^{um} uniu^m ad perficit^{ur} uniu^m
 aliud.

Sed o^{mn}ino Tanc^{em} solutionem duo inuagunt difficultates, 1. est
 q^d ad mutationem sufficit intrinca^{re} fare sump^{er}, q^d per calefactionem n^o tantu^m
 mutat^{ur} lignum, sed etia^m calor, similiter per generationem et resurrectionem
 s^um^{um} n^o tantu^m mutat^{ur} mat^{er}, sed orig^o = 2. diff^{er}entia q^d ad m^o sequi
 ex sac^{ra} solut^{ur}. Verby diuini en^{im} intrinca^{re} Summitat^{is} dicit^{ur}, q^d videt^{ur} p^{ar}ti^{um} i.
 ex dictis, q^d est intrinca^{re} dicit^{ur} q^d perficit aliud, sed Summitat^{is} perficit^{ur}
 per substitutionem Verby. Et hoc est intrinca^{re} Summitat^{is}.

Primit^{us} q^d si Summitat^{is} moueret per uny unionem
 et per aliq^uid uniu^m, mutaret de n^o subsistente per substitutionem Verby
 n^o subsistente per illam. Et Verby en^{im} intrinca^{re} Summitat^{is} dicit^{ur},
 q^d mutatio est ad uny intrinca^{re} dicit^{ur}, ut dixi in solut^{ur}. Et et nunc
 Verby est intrinca^{re} Summitat^{is} patet sac^{ra} ultima coa, q^d ead^{em} m^o est intrinca^{re}
 quo en^{im} in illo casu.

Ad 2um res nego an virtus sumpta et ad gestiones

in eo imbibita desumptam ab exemplis, tunc in exemplo caloris de novo
potest, atq; dicitur mutationis late sumpta, cum transeat de n. esse de esse
in possessione aut animam praesens dicitur per aliam absonem
et per generationem et resurrectionem unius unione afficiente ipsam gratia
aut secundario, atq; adeo mutari de n. unia in unia, et dicitur de quan-
titate qd corrupta quibus? Cuiusmodi unia subto, mutat ad n. in unione
in harente, q^o in h. dub? aut? tunc mutationis e unia, aut in harente,
n. aut mat. atq; adeo in illis fra immutat mat^o mat^o aut n. mutat fran-
ad unio acquirunt ipsi, q^o que quid unio e in unia. Apicte, q^o q^o in unia
late n. immutat, nec ut actio, nec ut tunc mutationis.

Ad 2um difficultatis res nego, sequitur, et ad probationem
nego mai^o virtus sumpta, q^o ad in unia Apicte requirit, ut perficiat alius
per unione existens in ipso, per identitatem, aut in unione, it per unione
existens in ipso, sive distinctam, sive indistinctam ab illo, hoc aut
n. onenit verbo.

Ad confirmationem nego an, q^o etri per 2. actio
de novo incipiat esse subiecti per subiectum Verbi, tam cum illa
substituta n. unione unione afficiente ipsam, n. erat tunc mutationis
q^o de oat tali tunc e, ut subiectum mutationis vere, et proprie illius acquirat
q^o n. acquirat illi vere et proprie, per unione sui ad illi, sed per unione illius
ad se, id e, per unione se tenentes ex p^o tunc, et tunc ad subiectum mutationis.
Imo vero et proprie acquirere, requirit, ut unio prae afficiat formam
n. aut dicitur, fran acquirere mat^o, q^o unio n. afficit prae mat^o.
Similiter dicitur, ligni acquirere calorem, n. ce. ob eod^o tunc, q^o e unio
n. sit prae sed nec secundario afficiat Verbi, n. potest dici vere proprie
frui acquirunt, atq; adeo nec tunc mutationis.

mutationis

Sed dices, in casu illius confirmationis mutaret
Summitas gloria mutat, n. mo de n. subsistens, per subiectum Verbi in
substituta per illi: Et erit ibi talis mutatio. - res cedendo mai^o.
Et nego min^o, q^o mutaret de n. unia substituta Verbi in unia illa
illam. Quod si rursus obijciat: in alijs mutationibus unio n.
e tunc mutationis, sed e rex? inter tunc mutationis, et subto, q^o in generat?
unio animi rati ad mat^o n. e tunc mutationis, sed anima similiter
in calofact. unio caloris q^o subto n. e tunc mutationis, sed calor
unio aut e rex? inter foris tunc, et subto mutationis: Et id e
vidend^o de Summitate

Res, cedendo an, et nego eam, et rat dicitur?
minis e cita en eo, q^o in alijs mutationibus unio afficit rem, sive fran-
qua per mutationis acquirat, ut in exemplis negui, unio afficit animi,
et calorem prae, et adeo munus prae e necesse rem acquirat
subto, cui acquirat: at in Summitate, unio n. afficit prae, imo nec
secundario

+ unio

secundario Verbo, aut subditio illius, atq; adeo mut. gratia illius
e' necesse Verbo Summati, q' ipse n' unit aliqd Summati, nisi se ipse
atq; adeo ipsemet unio e' illius mutationis.

3° dicitur potest. nra. Summat potest subditio
per subditio Verbi, q'd unio illi per unum substantiam. Et n' e' q'
cogit accipere Sane unio e' substantia. Ita ostendit q' effectus gratia
de quem ordinat illa unio, et ex quo oriuntur alij effectus secundarij
e' ille, qui signatus e' in anti. Et si ille n' requirit unio, quas itaq;
substantia, nihil e' q' illy requirat. anti aut q' d' q' Verbo dicitur potest
assumere accidens in unitate supposito, in quo casu accidens n' unio
Verbo per unio, qua esset tunc substantia. Et assumptio alij unio
nat' per unitatem supposito, n' arguit unio substantia illij ad supposito.

Respondeo aut, et ad probationem contr. negat Verbo
dicitur potest assumere potest accidens, ut constabit ex dictis in pec-
liar' Budio, de Sac. Te, circa questio. 4. 2. Thom. quo in loco meam
nam offeram, nunciat. Dato anti negda e' coa, q' in casu quo unio accidens
duo supposito unio se tenent ex p' p' accidens, unio illa n' ordinari
ad hoc ut accidens subditio per substantiam Verbi, atq; adeo n' ad hoc, ut
Verbo suppozet inherens accidens, q' ex accidens, et Verbo n' fieret unio
substantia, nec unio perse, atq; adeo unio illa esset actuali, hoc aut n'
habet locum in unio nat' substantia cum Verbo q' hoc e' et sub-
stantia substantia Verbi, et ut unio perse, et substantia ylla substantia.

Deniq; dicitur passunt Verba Pauli ad Philipp. 3. ubi de
Dato sicut Sabine inchoat ut Somo. Et Summat unio e' Verbo, ut
Sabine dicit, ut volti = Res 1° cum d. Thoma hic ar. 6. ad 1. et
cum d. Aug. lib. 83. quest. 73. Locutione Pauli are metaphorica,
q' illi Verbi d' signat Summat unio Verbo unio actuali, simili illi
qua volti unio cupozi, sed signat duo, 1° e' Verbum vicezi per Su-
mat, sicut homo videt per verbum. 2° e' Verbum per Summat
n' mutari in vice, sicut nec homo per verbum.

2° Respondeo potest ex eddy d. Thoma in Commentarij
illi loci Pauli nom' Sabine n' implexive Summat, sed unio unio
excursus, atq; adeo sensum, q' dicitur mo ex hinc, quo cum Somine
conuolat e', se parire ut hanc, quam expositio adhibet e' q' dicitur.

DE VERBO SUMMATI

An hac unio sit supernaturalis, et spiritalis?

Respondeo. circa unio Sane e' supernaturalis, ita de A. A.
in dubb' dicitur, q' dicitur relata, q' nra. n. et q' d' q' unio cum
Verbo dicitur n' e' connata alij. substantia creat, aut creabili. E' unio
personalis. Ita ostendit, anti similiter, q' e' n' dicitur aut, qui dicitur
potest e' creaturam, cui sit connata vicez Dey, et unio illum
tamen

nam si aliunde putant huiusmodi creaturam, et eius unionem ipsi connata
 fore supernaturali. Deinde admittitur huiusmodi. Si non posset illi creatura
 fore connata unioni eius persona divina, quod natura substantiali creat, connata
 est personalitas creata: Si non posset esse connata personalitas divina
 nec unio cum illa, nec prima eorum unio nota quod connata
 est unio cum aliqua personam, quod connata est reddi subsistentem
 per illam: et similiter ostendat quod natura, cui natus est substantia prima
 et creata, exigit hanc substantiam: Si non posset esse illi connata
 substantia, quae non posset trahere illam naturam, nisi prius
 illa substantia, quam exigit.

Quod peritiam unionis esse supernaturalis
 quod natura illius debent gratia, gratia substantiali, visio beatifica, et alia dona
 supernaturalia debito compatitari, ut docent contra th. in mat. de gra. q. 1.
 quod est supernaturali, esse naturam, quod non est in natura, ut illi de gratia dona
 supernaturalia. Dices, non debent esse unioni, sed natura substantiali in unione
 sed quod unio est rationalis, ut afficit seum necessi. et supernaturali
 connectioni, substantiam in unione, cui debent gratia, et alia dona supernaturalia
 quod unio non est ordinis naturae, nam quod est naturale, non connectit necessi. et eo
 quod est supernaturali.

Sed hoc est unica obiectio ex dubiis praedictis
 in hoc remissa, quia de qua loquimur est substantiali: Si non est supernaturali
 parat eam quod implicat contradictionem, substantiam supernaturali, ut ex Thomae
 relato dubio et docent contra th. quod magno numero Regalada disp. 23.
 De ente supernaturali sect. 1. non tantum ex recipiuntur ex hoc, sed ex ordi-
 narij, ex quibus Nazari, aut Cabrera opposuerunt putant remissionem
 saltem periculosum, Tumel, et alij circa falsum, et reijciendum.

Quod, credo autem, et nego eam, et ad partem reo,
 doctrinae illam eam, quae negat substantiam supernaturali intelligi esse de
 substantia perfecta, et arguta, quibus illa in. quod, non habent locum sub
 modo, unde plura testimonia afferri possunt, nam quae ideo negant sub
 stantiam supernaturali, quod illi esset connata visio, atque adeo substantia illa esset
 esset Dei, non admodum, cum illa non esset gratuita acceptio ad Sarc
 oriat, atque adeo esset esset natura, non ideo tenet negare, magis supernaturali
 quod unio debet esse connata visio, sed sufficit, ut afferat seum necessi.
 aliquid natura cui natus, cui inest, sit natura visio, quod non tantum non est inveniendum,
 sed ne ipsa contingit in prout, ut dixi in 2. part. meo n. 2.

Quod qui negant substantiam supernaturali, quod nec non possunt
 per ordinem ad aliquod extrinsecum, atque adeo non possunt esse supernaturali respectu
 quod non est connata alicui substantia creat, aut creabile, quod non esset supernaturali
 esset tali, quod superaret in perfect. eam naturam creatam et creabilem
 quod solum substantia divina potest occurrere: hi (inquam) non ideo tenent
 negare

negare meum substantiale supernaturali, q^o sic solum dicitur esse vera dicitur respectu
transcendentali ad substantiam quam manifestat, atq^o deo potest esse supernaturali ex
q^o nullo substantia creati, aut creabile, ex his quae potest modificari, p^oavit esse
connati, alia discrimina possent afferri, deducta ex alijs argum^o quibus
videtur scilicet impossibilitati substantia supernaturali, q^o nullo ex his subest locum
in meo substantia, sed haec sufficiant.

Maia e^o diff^o tal in 2° p^o q^o ut nunc suppono exi^o
tt. n. cum Magistro in 3. d. 27. et 28. Thomae q. 15. ar. 2. vnic^o
p^obita e^o opposita, q^o dicitur ex eo q^o in th^omo mortis d^oni, eius anima
et corp^o fuerint semper separata a Verbo Divino n^o fuerint reunta
q^o fieri n^o possit, si vnic^o hypothetica esset indivisibili, et minime
composita ex unione partiali, qua erat unita anima, et alia, qua
erat unita corp^o.

Dico 2° p^obita vnic^o quoad eam^o qua n^o tenet
ex se anima natu, haec e^o con^o tt. 11. q^o et n^o implicat contradictionem
ad unum corporeum afficere sub^o spirituale, ut docet D. Thom. quodlib.
7. ar. 10. in corp^o quem sequit Capredus, ex quo fit n^o repugnare
vnic^o substantia^o spirituali esse affectu^o corporei, tam cum sint accidentia
miracula sine necessitate in miraculo afficere, ut accipere, et
qualib^o alia affectio corporea afficiat sub^o spirituali, vnic^o aut
vnic^o e^o, nunc illi esse spirituali, in quo tantu^o agnoscam^o, miraculo unione^o
anima^o natu^o ad Verbo Divino, et n^o aliud sine superadditi, quod cogere n^o
agnoscere, si vnic^o ille esset corporei.

3° dico, p^obitam unione^o quoad eam^o quae tenet
ex se corporei, esse corpoream, haec ex n^o d^o ita certa, n^o d^oceder^o
q^o p^obita spirituali n^o tantu^o e^o p^o absoluta, sed etiam cor^o lege, in p^obita^o
corporei, ut docet D. Thom. 3. p. q. 6. ar. 4. ad 1. quem sequit vnic^o
Capredus. Dava et Complutenses Disp. 12. Phycosy q. 1. 8. 4. h^o
tam putant D. Thomae monitionem receptam in aqua baptis^omi, et
alijs sacramentis ad cavendum gram esse spirituali, dixi lege cor^o,
n^o quod in ordine natu, sed supernaturali.

Nihilomin^o haec 2° p^obita q^o D. Thom. hanc d^obitam
condit in h^o transuanti^o, huiusmodi e^o motu p^obita, illam negat
in h^o permanentib^o, qua in esse, et fieri p^obita a sub^o, 2°
D. Thom. et alij tt. p^oterea docent mag^o illu^o esse spirituali
q^o a causa affect^o spirituali, ex quib^o sic argu^o: p^obita e^o vnic^o
corporea, qua uniat corp^o humanu^o Verbo Divino. Et n^o e^o assignanda
spirituali. Ita patet, tum q^o h^o vnic^o n^o habet aliquem affectu^o
spirituali, ab quib^o n^o possit sine nouo miraculo assignari corporei
tum etiam q^o e^o p^obita permanenti, et p^obita a corpore in esse, et fieri,
p^obita a causa n^o potest assignari spirituali sine nouo miraculo. Et
assignanda corporei.

Sed et hanc

Sed qd dicitur de una hinc qd sequitur ex ea qd op
 p. dicitur per nutritionem acquirere nova p. mate, et deponere antiqua
 spiritus sanctus de nouo alia p. rationem hypotheticam, et destructam
 aliam, quib. p. antiqua erant unius verbo, haec aut videtur esse inueniens =
 Scot. Suarez tom. 2. in 3. p. 9. 5. ar. 2. in Comment. illius dicens
 sequitur, et negat min. nam hinc necesse sequitur ex ipso mixtione, et ideo
 hinc requirandy inuentionis. Idem docet Franc. Acad. 4. disp. 4. num. 8.

99

+ DVBIVM 6. +

An unio hypostatica sit maxima dicitur unionum?

Non est inueniens de unione in se, sumpta qd actione unitiva, nec
 de unione sumpta per relationem, sed de unione sumpta qd illa,
 qua est tres actiones unitivae et fundam. relationis, et in eo sensu quod
 actum e. de illa, e. elig. ratio de unione sparativa ad creaturam, nam
 unio duarum personarum in unitate unum eventus, impliciter e. maior unione
 incarnationis, ut docet S. Thom. in sent. in solut. ad argutum.

Circa quod S. Thom. dicitur Durandus in 3. dist. 5. q. 3. qui
 ex p. ar. et ex p. negat dum docet, unionem hypostaticam cum maxime
 esse in rat. intrinca et reali unioni, mouet hic S. Thom. illa e. maior unio, cuius
 tres e. magis uny, et individuum, atq. mata, et gra. substantiali virtute unionis
 efficiunt magis uny, quam est in incarnationis virtute unionis hypostaticae,
 hac eni duntaxat subsistit unum in rat. supposito, illa v. in rat. supposito
 et in rat. nata, atq. adeo e. maior in rat. reali, et intrinca unioni.

S. Thom. e. S. Galliani ibidem auctenti, unioni hypostatica
 hanc inaequalitatem maximam, tam r. e. ex p. eius, in quo fit,
 s. t. ex p. Verbi, quia ex p. extrinca, quae cum sit magis inter se distantia
 unionis magis indivisibili connectunt.

Melius tam, et citi. S. Thom. offert unioni hypostaticam
 virtuti creati unionis impliciter, et absolute excellere aut perfectius n. ad
 extrema reduci, quam ex eorum distantia proveniat, sed ad Verbu duntaxat,
 in quo fit, sic exprimit S. Thom. in avoni, quem sequuntur Alex. 3. p.
 9. 2. Caiet. ad Sum. articulu. Suarez disp. 9. sect. 5. Vazq. disp. 2. cap. 2.
 Nazari. contrav. unia. Medina in sent. et alii.

Sicut 2. ex Bernardino lib. de considerat. cap. 8.
 Obi hac habet verba: inter ea, quae recte uny dicuntur, unum locum tenet
 unitas substantiarum, quae tres personae una substantia sunt. 2. loco illa
 praedit, quae in vero tres substantiae una persona in dicitur sunt =

2. sicut nat. S. Thomae ad hanc sententiam reducitur, id in quo
 fit unio duarum naturarum in dicitur, sicut et Sumani de personarum
 Verbi. S. unio hypost. e. max. uny ex p. ei, in quo fit, ante unitate qd
 in duae naturae uniuert in persona Verbi, quatenus e. unum nex. utriusque
 et quatenus subsistit in utraque natura. Sicut coa. q. quo magis quatuor
 unum

unio id, in quo aliqua extrema uniant, eo e unio dicenda maior, sed in quo uniant natura huius, et diuisa e maxime unio, et maxime simplex, et sit ipsum Verby: e unio duarum naturarum in Christo ex parte illius, in quo quod e, simpliciter aut maxime.

Unde patet quodam alioquin, et ex se extrinsecus in illa maxime unione duarum naturarum in Christo, quo magis inter se distant, quocumque uniant, eo minor est eorum unio, atqui duae naturae in Christo uniantur maxime distant: eorum unio autem e minima. Hinc arguitur, quod ibi ponit D. Thom. in 5to articulo tertio ipse, habet nos pariter patere recte ex se eorum, qui uniantur, et naturam, in illa maxime unione, in tam ex parte illius, in quo uniantur, scilicet personalitati, qua habet nos nexum.

Unde patet, quod quilibet pars naturae, enim, et secundum se considerata, facit, quod maxime distet ab alia, minus apta e ad oppositionem cum illa, habet quod minor oppositionem et coordinationem, ut quod illa ad substituen dum unum necessitat, quod quocumque alia unibilis extrema creata, aut creabilia: e ex se extrinsecus unio hypotactica, non e maxima autem.

Quocirca si bonum spiritus Verby, ubi supra n. 22. in fauore durandi unione ex matris, et filii, magis esse, quod unione duarum naturarum in Christo, quod fuit, cecidi etiam debet ab actu, nam licet inter se distent, et mater, sicut pater, et actus, quae maxima distantia esse videtur, tam per se ad constitutionem, et ad oppositionem unius, minima e, si quod quod pater, et actus naturae veniunt, et inter se valde accommodata sunt ad oppositionem, imo duae partes, aut duo actus multo magis distant inter se, quod oppositionem, eo quod minus inter se coaptant, in ordine ad illam, ex quo grauius e solutio ad fundamentum durandi, et Paludani.

¶ QVIIVM. ¶

An haec unio sit fructus formalis incarnationis?

1. n. docet, fructus formalis esse personam Verbi, quod unio sit unionem simpliciter, tanquam conditionem necessariam. Ita Callet. hic ar. 8. Medina ibidem Vincenti vobiscum de gra Christi q. 7. pag. 863. Albacei disp. 23. Valentia punct. 5. et Nazari ar. 8. dicitur.

2. n. docet, fructus formalis esse simpliciter, ita Verby L. p. disp. 62. cap. 3. et 3. p. disp. 19. cap. 2. et in eam rati inclinant Leo de hic disp. 16. n. 5. et nonnulli rati Thomistae.

3. n. docet, fructus formalis sui actionis esse unionem ita Scotus in 3. q. 1. dist. 4. ar. 3. Cada 3. p. dicitur. 3. ar. 4. Raynaud disp. 40. et colligit ex dicto Petri de Avinib. 2. p. disp. 144. cap. 3. et in eam inclinant Suarez, et Hugo, pro 4. si referatur.

4. n. docet, actionem hanc varijs nominibus posse signari, et ex diversitate nominum diversos fructus haberi, esse assignandos, nam si significet nam assumptionis, fructus formalis e Verby ad quod assumpta e, quod innuit D. Thom. hoc infra citando.

si aut significet.

si aut significet nom unionis, tunc status e' unio, si aut nom
incautionis, tunc status e' humilitas, tra Suarez sup. 8. sect. 2. et 3.
sup. disp. 11. fact. 2. Loca sup. 10. n. 7.

96

Mihi + vicoroy videt, tunc statum suum adionem
esse vni q' dicitur q' dicitur nomini, quib' hac actio significat
ita h. g. 1. et 3. n. citat, et dicit q' tunc status e' ille qui tunc
ad adaptat e' rat' tunc adionem, at quocumq' non signet hac actio
tunc ad apto illi, semper e' ead' rat' tunc ad. Semper e' dicitur status,
sive hoc, sive illo nom' signet, maior e' cou' tunc n. tunc eorum
qui putant, tunc statum esse tunc totum, cum eis eorum, qui putant
id esse, q' denu' incipit esse per actionem in tunc totum. Min. intat
q' quod tunc totum, et ad apto hac e' illa sit rat' tunc ad. n' p'ndet ex
eo q' actio hac e' illa voce signetur, siquidem actio, ad apto voce
signetur, e' ead' species, et nom'. ut docet D. Thom. hic ar. 3.

2° dico, vniq' humilitati ad Verby esse tunc
statu' huius actionis. Ita h. g. velat q' 3. n. et colligitur ex dicit
Ducander, Gabrielis, et Ochami, in q. dist. 5. et Maxon infra
referendi, dum dicunt, tunc statum actuum naturalium, q' tunc
sunt productiones, n' esse dicitur nam naturam, sed personalitates Verbi
et spiritus Sancti, q' cui' explicat.

Obiecto 1° Duplex esse actio, caetera
aliam, ut cui' incipit esse denu' aliqui tunc, qui antea n' exhibebat
ut onungit in generat. creatione, alteratione, et motu locali, alia
ut cui' n' incipit esse denu' aliqui tunc, cuiusmodi sunt transubstantiatio
et actio qua' Deus versat in Eucharistia accidentia sine subiecto,
in his en' n' incipit novus tunc ex vi illorum, ut dixi in mat' de Eucharistia.

2° Obiecto, in 1° gen' actio, aliquando tunc,
qua n' onungit, tunc totalem, prae supponit actioni ordine actiois
aut nate, aligdo n' prae supponit, ad Sabee esse ex vi actionis.
1° cum onungit in generat. tunc, et similiter in resurrectione illi
nam in 1° anima rati' prae supponit ordine nate, quib' per creatio
in 2° aut prae supponit ordine durationis. 2° onungit in alio genero
et similiter in alteratione, et motu locali, in his en' tunc, sive ubi
tantiat, sive accitatis, n' prae supponit actioni, sed denu' incipit esse
ex vi illi.

3° Obiecto, actio, de qua d' sermo, ante 1° genero
q' humilitas tunc prae supponit finit, et anima illius unita carni ad assumptionem
q' actio q' dicitur unita e' sumit' verbo, e' ex eorum nom', in quib' tunc
tunc totum prae supponit generationi. tunc e' express' D. Thom. hic q. 4. ar. 2.
et q. 6. art. 4. ad 3. quom' sequunt' tunc eius discipuli, dicitur h. g.
in 3. dist. 5. quib' tunc Sal in p' sub iuribus D. Societati, e' quibus
10 quise

De fuit, sicut Socrates dicit. 8. sect. 1.

Nisi obiectum ipso unione: tunc, quomodo dicitur ad unione
e rat. proxima, et immediata, respectu, quem dicit ad Optum, qui e' tunc
ad unione illius actionis, e' unio tunc illum tunc e' tunc rat. immediata
et proxima tunc actionis: e' unio e' tunc tunc illi actionis. Ut tunc e' tunc
e' manifesta, tunc sicut, q' e' ipso, quod intelligam actionis dicitur respectum
Sumitari ad Verbum, tunc tunc id, quod immediate accipit esse per
illum intelligam in actione tunc ad totum surgere ex unione illorum
extremam ab ipso, e' q' intelligam aliquo medium inter tunc ad unione
et tunc ad totum unione ex tunc extremi unio. e' tunc ad unione
e' rat. proxima, et immediata respectu ad tunc totum.

2° dicitur e' tunc arguto sicut posse Sumitari esse tunc
tunc, q' tunc, quem dicitur actio ad illam, tunc tunc ad tunc, qua
unio Verbo per actum, e' ratio proxima, et immediata respectu, quem
dicitur ad Optum, qui e' tunc totum, respectu cui' Sumitari e' velut tunc

3° dicitur, sicut ex hoc tunc tunc caliditatis
esse innascentiam, q' e' ipso q' intelligam actionis tunc ad illam, intelligam
tunc ad caliditatis, et sicut in generat tunc tunc tunc, tunc tunc
esse unione, sicut eandem tunc, q' n' e' dicitur, q' tunc illius calor tunc
tunc, et tunc tunc tunc tunc.

3° dicitur unione Sumitari ad Verbum esse eundem
tunc cum e' tunc, qua unio Verbo nata e' tunc, sicut e' tunc e' eundem
tunc in horibus specie dicitur: e' sola tunc actionis ad unione n' e' rat.
tunc ad Optum operitum ex unio, et Verbo, sed necessitate
intelligere tunc ad Sumitari tunc ad tunc, qua per illam actionis
unio Verbo.

Sed, non facile impugno, q' actio, de qua loquimur
n' dicitur aliquis tunc ad Sumitari, nisi tunc tunc ad tunc, in quo ipse
recipit, quod q' intelligam per tunc per actionem; inter tunc aut tunc
et tunc ad Optum, qui e' tunc totum, mediat tunc ad unione, tunc tunc ad
e' tunc tunc esse per illam: e' tunc ad Sumitari n' e' ratio imme
diata respectu ad Optum, sed tunc tunc ad unione.

4° dicitur, q' dum intelligam in actione tunc ad tunc
Sumitari, et n' tunc ad unione, n' intelligam tunc ad Optum, qui e'
tunc totum, et dum intelligam tunc ad unione ab ipso, e' q' intelligamus
tunc ad aliquid aliud, tunc intelligam in actione tunc ad tunc totum
unio tunc ex extremi unio: e' tunc ad unione e' rat. immediata tunc ad Optum.

5° dicitur impugno e' tunc q' in illi exempli per eandem tunc
tunc tunc habent esse tunc, et illius unio, et tunc tunc, ut unio
e' tunc tunc illarum actionis, q' n' sola tunc actionis ad tunc tunc
sed tunc

sed tratis ad tram, cum dependentia a subto e' rat' trationis ad
tram totali, siquid tratis a' h'ic ad tram p'ia paret int'ligi, quia
int'ligiam? h'ic trationis ad tram totali, ut int'at in actione, qua
Deus tram accitator, aut sub'it'aly materialz p'ouocet, sine dependentia
a subto. —

3um Similiter impugno, q' quicquid sit de modo
accitabilis? sub'it'aly materialz variari, omittit a re' ind'ificati
int'at exemplo substantia, qua p'at dubio e' d'icere species in
hoc, et felix, et sic de alijs, et rat' e' q' mag' sub'it'aly p'rius
ad constitutions totius, et n' tangit part' materialz, qua una, et ead'z
e' ind'iferens ad plures tras specie' diuersas, sed tenet se ex q' p'at
ubi sub'it'aly e' specie' diuersum, et mag' sub'it'aly e' specie' diuersis, at
sub'it'aly ex p'ia, et v'it'is e' specie' diuersis a' ant'it'aly, q' p'aret int'at ex
nata semina, et Verbo. C' sub'it'aly in v'it'is ant'it'aly e' specie'
diuersa. —

4° p'ia enim posita q' p'ium, q' illud e' rat' agendi,
a quo immediate fuit actio, q' signi, qui e' p'ium quod et totale cal
factionis calq' e' ratio agendi, q' ab illo fuit immediate actio. C' p'ia
quod et totale, illud e' ratio trandi, ad quod actio immediate tral'. sed h'ic actio
n' tral' immediate ad Verbo, neq' ad humilitat, cum h'ic accipiunt esse per illy,
sed ad rationem, qua p'at h'ic actio accipit esse. C' p'ia v'it'is e' tra' totale
rat' trandi hanc actionis: alia arguta q' mag' int'atant ex. sicut
selectionum. —

Sed e' q' obijciat e' de rat' in aliu' actionis
q' e' ut de nouo accipiat esse per illam, sed t'us actionis p'at p'rius
ip' actioni. C' e' t'us trali p'at p'rius actioni. C' e' t'us humilitat
p'rius actioni, p'at esse t'us trali illuy. C' cum aliunde
n' tra' in totali d'ic'it' actioni, an p'at, q' t'us n'ari' h'ic actionis
e' sub'it'aly impo'it' t'us, qua p'at h'ic actionis et similit' t'us actioni
noua tral' ad accidentia gati, et v'it'is in C' h'ic t'us sunt ip'ia accidentia
p'rius actioni. C' p'ia q' t'us trali generationis diuina e' n'ari'
diuina, qua p'at h'ic generat' e' t'us trali actionis p'at p'rius
ip' actioni. an int'at, q' t'us trali generat' h'ic t'us p'at e' id,
in quo p'at h'ic actionis p'at h'ic t'us trali, it' illa, qua spec'
p'at h'ic generat' au' diuina p'at h'ic t'us, in quo p'at h'ic
actionis p'at h'ic, sed p'at h'ic actionis p'at h'ic t'us in sola n'ari'
diuina. C' h'ic e' t'us trali generat' diuina.

Ad 2° d'ic'it' t'us, et r'ed'endo illud, in actionis
n' p'at h'ic, h'ic t'us, ut ille, que afferunt in p'at. an'it', et
n' p'at in actionis p'at h'ic, h'ic t'us, e' de qua loquimur, in his enim
de rat'

De rat tri o, ut de nouo incipiat esse per actionem, cumq; fuerit
de rat tri totali fit ut erit sit de rat tri totali.

Seco. et si n' sit de rat tri ut de nouo incipiat
esse per actionem, tamen erit de rat illi ut accipiat esse per actionem
ut ostendat in ipso exempli, quid est per actum, nam et corpus Christi
accipit esse per transubstantiationem et abeidentia in eadem substantia
accipiunt esse per illam nouam actionem, et nec verbum, nec humitas
accipiunt esse per actionem, sed quia ipse proni e' mens, et quam supponit
esse diuinitatem ab actione generata Summitate, itaque tunc accipit
esse per distinctam actionem. Et illa haec potest habere tres distinctas
actiones.

Ad confirmationem nego an cum Burculo Gregorio
et alijs, quos ex v. sequuntur Arrubal supra, et Alazan disp.
6. de Trinitate cap. 5. qui illi substantiam s'unt multas, quae sunt
ipso, videtur possunt: ad probandum autem dicitur illud an: tri
totali generari e' id, in quo quodam animalia generari, si
exmo sit de tri totali generari, genus e' actio generata, sed
si aut de tri totali illius, genus e' actio generata nego, quare
enim cum Arrubal et Alazan, tunc s'unt huius actionis
quatenus e' creatio eius diuinitatem n'at: omnia alia, quae occasione
huius arguti diu' possunt pertinere ad matiam de Trinitate
quae videtur possunt s'unt dicitur A. A.

Obijciunt A. A. oppositi: ille e' tri totali
qui e' tri totali, sed tri totali e' humitas, v' subit.
v' per sane actionem intendit, q' verbum sit homo, v' ut homo sit
persona diuina q' est. Si sum tri totali ad equat e' Summitas
si e' personalitas: e' tri huius actionis e' humitas, aut per
sonalitate verbi.

Seco dicitur magis, et recedens de eo, q' e' tri
totali in trando, nego alio de eo, quod e' tri illius in essendo,
quod aut omni Summitate, aut subsistentia e' esse tri totali
in essendo, tam negandus e' aliquam ex his esse tri totali
hac en' e' ea, quae e' tri totali rat' totali trando, tunc aut
esse unionem, ostendat ex phat. tri si

Obijciat: ille e' tri totali actionis, qui e'
generatum, et habet se per mun' abij creati suum esse alio' extremo, q' habet
se per mun' subit, ut ostendat in tri actione reali, sine substantiali, sine
personali, sed per personalitate verbi e' ipse act' personae humitas, et tribuimus
illi esse personale: e' haec e' tri totali illi actionis = Seco negando
magis ad illud, q' tri totali transubstantiationis n' e' anima reali Christi,
sed corpus, similiter generari corporis, et resurrectionis, n' e' tri totali
anima, sed animo, tunc e' tri totali n' diu' totali, q' tri rei e' dicitur, sed
quia

Res ad 1um qdo per actionem excluditur a subto aliquid
 partium et aliquid partium aut aliq. negationis hoc 2° in unum a quo, ut videtur
 in general. per quam excludit a subto, et fra. que immediate procedit
 et privatio fra. que introducit. e quib. n. fra. que procedit sed privatio
 fra. que introducit e triu. a quo, et rat. e. q. resp. actionis partium excludunt
 aliqd a subto, triu. a quo dicitur quoniam dicitur aut ratio, triu. quoniam
 in subto ad actionem, et sunt fra. procedentes n. procedunt in subto ad
 generationem, ita nec paria similitudinis subit. procedunt ad hanc actionem
 et privatio videtur d. verby intelligit in similitudine ad actionem de qua e sermo
 n. negatio sed privatio q. a priv. intelligit. Similitudinis ita videtur d. verby
 quam intelligit hanc actionem in illa recipiam.

Ad 2um Secundo arg. ut supra eam q. triu. a quo
 n. e. qdo dicitur q. excludit a subto per actionem, sed n. e. q. que
 per vocem institutionis rationem q. dicitur q. illi. introducit per actionem
 et huiusmodi e. n. e. a quo ratio resp. generis huius, n. e. d. huiusmodi
 n. e. subit. dicitur, ut supra dicitur e. in hac dicitur q. dicitur d. huius.

Ad 3um res me subto dicitur in actione, per quam
 excludit aliqd a subto, ita e. triu. a quo, cum qua excludit, at
 per transmutationem n. excludit aliqd a subto illi. s. it. a capore d. huius.
 q. illa obiectio n. e. o. me.

DUBIUM. 8.

An persona Christi sit vere et proprie composita
ex humanitate, et Deitate?

Non inquitur, an Deitas, et Summa sint extrema opposita personis
 Christi, intrantem personam n. posse d. huius ex duob. naturis, tanquam ex
 extremis componitur illam, nam ex combinatione duplici nature n.
 intelligit defultare personam — Inquitur q. an persona Christi dicitur
 sit composita ex personalitate Verbi, et Summate sicut huius sit vera
 et propria personis, sicut e. illa, que fit ex natura et specie substantia.
 et huius personam Christi sit veri, et proprie composita ex duob. naturis
 n. tanquam ex extremis, ex quoru. unione, sicut opinata intelligit defult
 tate nature personis, sed tanquam ex extremis simul et unica personalitate
 sicut una personam, q. e. d. huius, ac si de hoc duas per miraculum Saborem
 naturas, inquirerem, an natura illi. e. ex duplici natura. sicut, n. tanquam
 ex extremis, ex quoru. una unione, intelligit defultare natura sed tanquam
 ex extremis, sub quolibet simul et anima rati. unam nature sponeret, ~~per~~
 huius quo igit. omni. l. d. e. personis Christi n. e. vere, et
 proprie compositam, sicut Bonaventura in 3. dist. 16. ar. 1. q. 2. scilicet
 par. 2. q. 3. Durand. q. 3. et alii ex Antiquis exstant l. q. d. q. vere,
 et proprie composita e. vere par, sed Verbum Divinum n. e. par. Et cognitur veritas.

2° Spiritus vera, et propria S^{ci} e illa, qui fit ex
his, qui habent inclinationem, et ex natura sua tendunt ad naturam
compositam, sed Verbi Divini n^o derivat ex natura sua ad naturam, et aliquid
quod ex eo, et natura sua n^o fit vera spiritus.

99

Deinde sicut Cap. 9° ad Verbi spiritum
alia conditiones requirit, ut aliquid ex se sponte, ut ad
compositam, aut spiritus compositi, sed nec numerus, et alius resp. Verbi. cum
hoc n^o sit pos. nec totius spiritus, de eandem ratione, nec Verbi
divini, et proprie actus, cum hoc dicat imperfectionem: & ex eo, et natura
sua n^o potest fieri vera, et propria spiritus.

Et nota si docet generationem Spiritus sancti
et proprie spiritum ex humanitate, et animalitate Verbi, sicut ex exteriori
et quod coalescit, aliquid esse vere spiritum ex natura, tanquam ex exteriori
que simul cum personalitate Verbi, ducunt ad formam personam. Ita D. Thomas
sic art. 4. et ibi dicitur eius in quatuor, Medina, Albertus, Socinus, Suarez,
Valencia, Hugo, Cabrera, Granada, et alij. sicut Cajetan^{us} n^o spiritum n^o
semiter indicat.

Porro in summo dicitur ex Capitulo, et XI. nam
in 5. modo act. 8. can. 4. dicitur, unum Verbi Dei ad carnem in pro
positionem, et una a se, uno pro spiritum in multis, et can. 7.
Dicit spiritus ex duobus naturis, et eodem modo loquitur 6. versu act. 4. in quatuor
et quatuor, et act. 11. in epist. Iohanni, et act. 13. idem dicitur.

Nec valet dicere haec n^o esse intelligenda de vera
et propria spiritus = Nam p^{ro} haec 1. q^{uod} in his Conciliis sine addito
appellatur spiritus, 2. q^{uod} in Concilio Lateranensi 1. sub Martino 4. dicitur
qui n^o dicitur proprie, et secundum veritatem, omnia, que tradita sunt in quibus
verbo Concilio, cum haec spiritus tradat in 5. oculis verbi proprie, et
secundum veritatem e^{ss} intelligenda.

C. X. P. aut haec mo. sicut dicitur cap. 2.

De divinis nominibus ante medium, ubi loquitur de similitudine non nari, inquit
ex qua inambiguitate spiritum e^{ss} similes, Jesus, et eodem modo loquitur 3.
de Colossis. Hierarchia p. 3. circa 100, Damascenus lib. 3. cap. 34.
5. et 6. et 7. sicut videtur loquendi modo, et similitudine Gregorius homil.
38. in Evangelia, et Athanasius orat. e. quod unus sit Deus, circa
principium, et Leoⁿ Dionysius de incarnatione, et pra. cap. 13. ubi a sanctis
Patribus dicitur divinitati, et summati Deus unus compositus potest.

Cap. 9. pat. haec veritas: spiritus n^o rati^o fit ex exteriori
que ex natura sua tendunt ad sponte, cum perse, sed etiam ex uno
et illi, et alio ante suppleto profecto defectu aliter extremi, sed
huiusmodi sunt extra, et quid dicitur spiritus: & ex illis fit vera et propria spiritus.

maior

Secus, qui antea n' erat calidus, fit calidus n' e' alius simpliciter
ab eo, qui antea erat, sed alius secundu' quid, et sicut deus instituit
ex personalit' Verbi, et deitate n' e' alius deus simpliciter ab eo
qui precessit origine constituit ex eady personalit' et dicit Patri
De alio secundu' quid, q' extrema, in quib' differunt s. t. personalitatem
n' sunt itala constituitur personam, et ex hoc oritur solutio ad q' ser
mationem.

Demum dicitur potest, v' haec persona operata e' humana
v' divina, n' divina, q' haec n' e' operata, n' humana, q' in dicto n' e'
persona huma, sed sancti dicitur: q' n' e' persona operata = Sed esse
persona divina simul, et sumit rat' dicitur nari, nec formidandum e' credere
Optim' esse personam huma, sic en' solum' Caler. hic ar. 5. vers. 1. in resp.
ad 1. m. Hark. dno. 16. cap. 3. Cabrera ad ar. 3. Disp. unica. Fran. mult. q.
Disp. 9. Et Lorca disp. 19. num. 15. et sit dicitur in D. Ambros. cap.
80. ubi dicitur appellat personam sou, et rat' hui' Lourenz. e' q' dicitur
e' homo, homo aut' e' persona humana, na, sicut subditur in nara dicitur
e' persona dicitur, id subditur in nara humana e' persona humana.
Et dicitur e' persona humana.

DISPUTATIO. 6^a

De causa meritoria unionis hypostathicis,

QUBIVM. I^{um}

An iusti, qui deum precesserint, meruerint incarnationem.

1. ut certy suppono, q' aliquos n' meruisse de condigno incar
nationem, ita d. Thom. hic ar. 11. et ceter' eius vnic' preces, et alij scilicet
Lactant' cy Mag. in 3. dist. 8. et 9. sicut dicit d. Thom. q' augmenty
gr' et glori' e' prami' adequaty, quaryumq' op'ry hoi' iusti, sed unio
hypostathica e' altrozit' grad' q' augmenty gr' et glori' = Et haec
n' cadit sub merito de condigno hoi' iusti. Minus dicitur q'
pat' unionis hypost. fit, ut homo sit deus: Et haec e' altrozit' ordi
nis, qu' augmenty gr' et glori' = Et dicitur de merito de
condigno. De quo ~

In qua 1. r. affirmat. Ita dicit, et Medina
hic solum in 4. dist. 2. q. 1. Vincentiy refectione de gra. par
q. 5. pag. 478. Suarez disp. 10. sect. 5. Valent. hic puncto 8.
Alvarez hic

Alvarez hic disp. 17. Nat. quibus controu. 2. Franc. tract. 14.
Disp. 7. nu. 8. et Cabrera hic Disp. 5. p. 17.

2. a. n. a. negat antiquos L. meruisse de congruo
subdit incarnationi, Ita Bonau. in 3. part. 3. ar. 2. q. 2. Mar
tili 9. s. Gabriel q. 1. et ex 27. 2. disp. 22. cap. 4. Torca
Disp. 24. Lugo Disp. 8. sect. 4. num. 31. Perant hic Disp. 3.
et Canivius lib. 2. de beata Virgine cap. 6.

Mihi 2. Duchey videt, antiquos L. qui xpi peccarant
merita n. potuisse mouere suam voluntatem ad volendum suam incar
nationem non tantum voluntati intentioni, sed nec voluntati executioni. In auth.
2. n. et colligitur ex D. Thom. hic ar. 11. ad 3. ubi negat beatam
Virginem meruisse incarnationem, et n. loquitur de merito de condigno,
sed de congruo, q. ubi faceret illam meruisse de congruo, si beat. virgo
n. meruerit de congruo incarnationem, multo min. illi meruerunt alij
iusti, qui praecedebant eam: et q. d. q. xpi merita praestigunt
ut voluta independenter a merito, Caro, qui ipse peccarunt: &
merita Caro n. intelligunt, quasi mouere volentem ad
volendum xpi, et eius merita: & nec ut de facto exercuerunt my
terij incarnationis, patet haec eadem q. d. n. aliter, quasi mouet
ad alij meritis ad aliquid exequendum, nisi q. d. ei voluntas, quasi
mouet ad id volendum, ut in mat. de gradat. dixi.

Ita q. d. q. merita xpi, quia fuerunt causa efficiens
moralis incarnationis. Itaq. q. d. n. solum ut facerent sub voluntate
exequenti Deo, sed et ut facerent sub voluntate intentioni, cum
fuerit causa electionis illorum ad gloriam, a qua habuit ortum
sua voluntas nata de merita Antiq. Caro: & incarnatio intelligit
voluta ad Deo independenter a merito intentioni.

Et Suarez et alij ex A. A. s. u. s. d. q. d. n. et
occedendo de voluntate intentioni, nego aut de voluntate executionis.
Sic q. d. n. solum de voluntate intentioni voluit incarnationem et merita
non antea ad merita s. L. tanquam meritorum moralium, per quae Deo
exerceret incarnationem: ex quo fit, ut voluntate executionis prius
intelligat voluta merita Antiq. Caro tanquam merita moralia incarnationis
et posteriori intelligat voluta incarnata, quod illa, qua admodum dicitur
prius voluntati intentioni fuisse voluta merita et hac voluntate execu
tionis intelligi voluta priusquam in eodem ordine sit voluta gloria
et hanc intelligi posteriori ordine q. d. n. volutam quod illa causa!

Sed hanc solutionem impugno. 1. q. d. n. solum in ordine
intelligat alteri tanquam intelligit ut rat. illi ingen. caut.

sinatig

Finali, n' aut ut rat^o et causa illius in gen^e caus^e efficien^t
 moralis, sed dicitur, et si merita intelligunt, rat^o aut causa moralis
 efficien^t meritorij. Sicut dicitur, cum dicitur quod illi auxiliu^m effi-
 cacia ad bene gerendu^m, a se ip^s bona opera, sint bona
 Dei voluta illi ex merito dicitur, et dicitur, et etiam merita eius ordine
 executionis intelliguntur voluta antea ad merita dicitur, ut causa moralis
 illorum, et merita dicitur n' possunt intelligi voluta ordine
 executionis ad incarnationem et voluta dicitur, maior dicitur q^uam p^ocedere
 aliud in d^o decreto ut causa efficien^t moralis illi, et ut moven^t
 et ut quasi moven^t in eo q^uo dicitur ad illud volu^m n' est p^ocedere
 ordine int^o dicitur. Et est p^ocedere ordine executionis, et dicitur
 in int^o dicitur q^uo dicitur aliter, tamen intelligit illi, ut rat^o, et causa
 efficien^t moralis.

intentione
 illi

Et ex hoc excludit exempli beatitudinis
 electionem separata meritoria, q^uo beatitudo ut p^ocedit merita
 in d^o decreto tamen intelligit ut rat^o, et causa efficien^t meritorij,
 n' aut ut causa n' rat^o efficien^t moralis, q^uo et iteo sol^o intentione
 intelligit p^ocedere, n' ut execut^o. atq^{ue} ad eo ordine executionis potest
 esse p^oterior meriti, at dicitur per sua merita intelligit causa efficien^t
 moralis meritorij dicitur, et ordine executionis est q^uo meriti dicitur,
 et hoc n' possunt esse priora in eod^e ordine incarnat^o, atq^{ue} ad eo
 nec possunt movere, aut quasi movere ad voluntate executionem
 incarnationis.

Similiter ex doct^o dicitur Augustini et Hieronymi
 finis alius electionis n' potest movere per t^um efficien^t moralis
 ad ip^s electionem, v^o ad modum electi, et si dicitur est finis respectu
 meritorij dicitur. dicitur n' potest movere per t^um efficien^t
 moralis ad ip^s electionem, t^um meritorij, nec ad ip^s merita. Nec
 ad modum electi. Ant^o est Augustini. i^o retractation^o sp. 23. et 9. dicitur
 libro 4. sp. 19. ubi ex eo quod fides sit finis m^o Dei. q^uo dicitur
 et illud eius d^o 2° ad Tim^o 1°. tamen vocatus sum a Domino
 ut non fidei, infert q^uo dicitur n' potest movere Deum ad illu^m m^o,
 per t^um meriti. At d^o Hieron. ad Colos. 1°. ex eo q^uo dicitur
 finis t^um electionis, et illud elegit nos in ip^s et. ut dicitur, et
 infert. sanctitas n' potest movere per electi meriti ad electionem.

Et impugna dicitur solutio, q^uo inter decretis
 quos Deus ordine int^o dicitur decrevit incarnationem et merita dicitur
 et decretis, quos Deus in eod^e ordine decrevit merita dicitur, tamen
 media ad illu^m finis, n' mediat p^oterior incarnationi, et meritorij
 dicitur. Et dicitur, et eius merita dicitur in int^o, n' p^oteriori
 moven^t

mouere, & quam mouere dicit voluntas per omni causi efficiens
moralis ad tribuenda Patrie. & necesse fuit de hoc
voluntas executiva incarnationis, et meritum dicit.

Quia est manifesta. Similiter, q. merita dicit n.
poterunt mouere ad tribuenda Patrie auxilia efficaciter nisi
quonia hoc est dicit causi meritum. tunc in quo est dicit q. b. o.
in finis n. mouet electionis meriti per cognitioni futuritionis sui, sed
per obij inuicem. & cognitioni futuritionis finis n. procedit ordine vob
electionis meriti. Ita patet, q. vnu est in deo in tantu pcedit
alio ordine non in quantum requirit ad illu. & si cognitioni futuritionis
dicit, n. requirit ad electionis meriti, n. pcedit ordine vob electionis illi.

+ ubi requirit inuicem
illius

Ex dictis inferat, quam uim habeat argum
pro sac. n. emittens illi axiomatici principij meriti n. potest
cadere sub merito, quo vult d. Thom. 2. 2. q. ult. ar. 8.
in corp. et sic ar. 11. quod recipiunt contra 11. et habent rationem
relatiuam ex Doct. August. et Hieronimo et aperte id expressit Aug.
epist. 107. in quo ubi n. alia ratio fiat, quam d. dicit dicit merita
nisi q. dat merita.

Hinc autem vult colligitur ex dictis, q. prius
meriti vobij ut tale, debet esse per uoluntate ordine executionis simul
et merito, v. antea ad illud. & n. potest in execut. esse vobij
propter meritum in prius. tunc dicitur ex dictis 2. q. prius efficiens
meriti in execut. n. potest intelligi tale, ut praecedat in intentione
sed tantu finis potest intelligi talis, ut praecedat in illa, ut iam
suaui. 2. q. n. potest intelligi meritum in exercitio mouere
vobiam voluntate ad tribuendum aliq. nisi intelligat vobij in
execut. n. aut potest intelligi vobij in execut. antea ad voluntate
executionis sui prius. & n. potest mouere ad vobij in execut.
sui prius.

artum prae q. nra d. sic estimo, si merita
dicitur d. v. g. Habitu essent merita, et causi quoy inuicem
Dei in execut. & operat. meritum incarnationis, atq. adeo nram
redemptionis sequit. merita Habitu fuisse causi, gradatim
et vocationis iari. Conuict. & abruerit. & est aut. sequit. bo
q. si merita Habitu fuerunt causi redemptionis dicit, et haec fuit
causa praedestinati, et vocationis Habitu, sequit. merita
Habitu fuisse causi mediaty sua praed. et vocationis n. g.
v. g. e. causa redemptionis e. causi mediaty eorum, quae sunt
consecuta per redemptionem.

firmat.

Prima 1. q. si Abraham meruisset redemp-
tionem, qui sequeret ut in omnibus, & sequit ex eo, q. p. r. d. d. i. s.
cadat sub merito, s. t. d. u. a. r. e. s. e. t. e. i. b. i. i. n. v. i. c. a. u. s. i. n. e. a. d. g. e. n.
caus. q. d. a. b. s. t. r. a. c. t. u. s. p. e. t. s. e. q. u. e. l. a. q. r. e. q. u. e. r. e. t. m. e. r. i. t. a. f. i. u. i. s. e. a. u. s.
redemptionis in gen. caus. efficienti meriti, et redemptionis fuisse
causam meritorij Abraham

Prima 2. q. si Deus voluit incar-
nationem volunt executioni inuoni ad merita Abraham sequit incar-
nationem, et uest. redemptionis pendere ex merito Abraham, sed si
incarnatio pendeat ex merito Habebat, sequit d. vocationem illi
pendere scilicet ex merito illi scilicet immediate, q. d. abstruere;
nec est qui potest d. vocationem Habebat pendere ex merito ipsi
postea sequitur erig mediate: & nec est qui potest incarnationem
a qua pendet d. vocatio, pendere in execute a merito Abraham.

Dicit 1. si esse inueniens d. vocationem Abraham
pendere a merito illi d. mediate = sed d. q. d. quarta sc
inuis causare in eod. gen. caus. n. minus repugnant si se causant
mediate, quia si se causant immediate = 2. q. d. ex sac. solut.
sequit n. late inueniens auerere, d. vocationem ad fidem cadere
sub merito, n. quibus ipsi d. fidei, sed aliorum operum causatorum
per aliam vocationem inspiratam per fidem, h. hac opera mediate
tantum essent causata per d. vocationem ad fidem.

Dicit 2. Inueniens n. esse merita d. p. ut in
ratione esse caus. meritorij Abraham, et hac ut in execute voluta
est causa meritorij d. p. et utilit. erig in execute in eod. gen.
caus. = sed d. hoc est q. d. hac d. d. i. s. impugnat e. in. arguto
pro m. d. 2. q. d. per hoc n. ret. ad arguto, et operationem
in quib. tantum inueniens inferi ex se opposita d. vocationem
in execute pendere a merito ipsi d. d. e. a. t. s. a. l. u. m. u. t. s. u. b. e. t. v. o.
luntati executionis.

Sed o. Sane q. d. d. i. s. p. o. t. e. s. t. d. T. h. o. m. a. s.
ar. 11. in fine cap. ubi dicitur negat d. d. i. s. q. u. i. b. i. m. e. r. i. t. u. m.
de d. d. i. s. i. n. c. a. r. n. a. t. i. o. n. i. s. h. e. r. e. t. d. e. z. g. n. o. h. i. i. v. e. r. i. t. u. m. e. x. z. g. n. o.
tam memorunt T. d. i. s. i. n. c. a. r. n. a. t. i. o. n. i. s. d. e. p. e. r. e. n. d. o. e. t. p. e. r. e. n. d. o. z. g. n. u. m.
est erat, ut Deus exaberet eos qui ei obedebant. & d.

2. d. i. s. i. c. t. u. r. o. r. a. t. i. o. s. o. u. i. u. l. t. i. e. m. e. r. i. t. o. r. i. a. s. a. l. t. i. s.
de z. g. n. o. e. i. u. s. q. u. o. d. p. e. r. i. l. l. y. p. e. t. i. t. u. r. s. e. d. d. i. s. q. u. i. d. e. p. e. r. u. n. t. p. e. c. c. a. t. u. m.
p. e. c. c. a. t. u. m. i. n. c. a. r. n. a. t. i. o. n. i. s. & s. u. a. o. r. a. t. i. o. m. e. r. i. t. u. m. i. l. l. u. s.
maior

Major d. Thom. 2. 2. q. 83. ar. 15. min. ondat ex vobis
illis suis. Corare Coeli, desuper, et nubes pluat iusq. ad
ex illis. Item 87. Salutare nra da nobis, et in a gente fuisse
aliquos, qui Soc militum petierunt ondat ex vobis illis. Item 2.
Veniet desiderat caritatis genitib.

3.° Objicit, id est d. delectationis ante se minimum
potest in execut. tribus poter meritis, na gloria, que pabonata
e. antea ad se merita tribuit in execut. pabonata poter merita.
Et et incarnatis intelligat pabonata antea ad merita Patrum,
qui Patrum peccaverunt poter in execut. tribus poter illa.
Deniq. Objici poter vulgare arguit ab exemplo
repu. tribuendis nullis arma poter bonis vobis ergo tanquam
poter piam, et ergo tanquam poter causam meritoria, de, ut so
Mittens ipi boni vobis. Et si reprobatur id est a vobis per modum
Socii honorare ergo per modum ad retribuendy id est a vobis
ut merita. Et si reprobatur d. q. qui e vobis per my. Socii meritoria
Antiq. Patry est causy meritoria, ad d. d. d. quasi meritoria
per omni efficiendi ad retribuendy Patrib. d. d. d. merita.

Ut satisfaciam sui defectibus. Item 2. d. merita
Antiq. Patry fuerunt causa impulsiva per my. merito de q. d. d. in car
reationis quoad substantiam et Soc. Patry volunt pl. ex. h. 2. d. d.
ut ondat. Item 1. d. d. q. et in orationibus. Antiq. Patrum
n. fuerit d. d. d. n. r. p. incarnationi, fuit tam q. d. d. d. fuerunt
supernales, et fuit ex gra, et habuere valent, qui imp. portionary
n. p. incarnationi, et licet n. potuerint movere ad vobis illis
tam cy peccaverint realy executioni incarnationi, intelligit quasi
impulsiva ad illi. Et d. d. d. orat. poterunt per my. meriti de
p. d. d. quasi impulsiva ad executioy incarnationis.

Explicit exemplo in humi, si potius Socio
vobis aliq. efficiere, supervenisset aliq. nova. amia deprecatio
ante realy executione d. d. vobis, hac poter esse causa impul
siva ad id efficiendy. Et merita Patry, et n. fuerint quia
antea ad voluntary executionem incarnationi, tam cy peccaverint
realy executioni illi, poterunt esse causa, veluti impulsiva
ad realy executionem.

Sed dicit, in humano id pure intelligi,
in hoc pat. mutabilitatis voluntati poter supervenire
novay act. influens in idem antea vobis in intione
Et in execut.

et in execut. at in Deo, pat voluntaty executionis n' potest supervenire nouy act' sicuta est solam = Deo, in sumis n' requirit nouy acty efficaciam, sed sufficere gaudiu de bono volito, et exequendo, ad q' gaudiu moueat qui ex noua causa superueniente, s' t ex noua amicit' portione. In diuini autem n' requiritur, Deum post voluntam incarnationis volunt' executionis voluisse, et occurrere merito Deo, et hoc quia, quasi mouisse Deum, sed gauderet se de incarnat' De se volito et exequenda ex vi primi voluntaty, et sicut in Summi hoc gaudiu impellit ad effecty, ita in diuini, quasi impellit.

Ex dicti facile satisficit obiectio 2^a dicitur q^{re} ad 1um r^{es} D. Thom^{ae} n' loqu' de merito zgruo mouente Quam voluntaty ad exequendo incarnationis ^{est} un' arguty, quo s'bat repugnare merito obdigny illi, s' t q' incarnatio e' principij boni, et tace priy merito, atq' aduo incarnatio n' potest cadere sub merito, hoc iniqu' arguty eius s'bat loq' in merito de zgruo mouente ad incarnationis, cum = Tac sit priy gr^{ati} et gra priy merit' de zgruo, q^{re} D. Thom^{ae} intelligend' e' de merito de zgruo quasi impulsio.

Ad 2um r^{es} d'zudo mai. Si in sermo sit de merito zgruo saltz impulsio, cedo illam, si de merito moueo subditio u' in oblat' ordo secretory Dei, nego, si n' oblat', cedo; oblat' aut' ordo secretory, q^o d^o e' q' petit, intelligit oblat' in execut' anter ad quisiy orationis.

Ad 3um d'zudo au, si est ad q^o e' p^{er} p^{er} naly anter ad oe moxity, tanty s'ntlyat in per caus' finali ad ipsum moxity, cedo au, Caus' p^{er}mi legal in gen' caus' eff'icienti meritoria, nego, ut onibat ex impugnat' solutionis arguty q' t. 21.

Ad 4um r^{es} d'zudo tribuunt arma p^{er} bonu vsu illor, tanty p^{er} p^{er} naly, n' tribuere illy p^{er} vsu tanty p^{er} caus' meritoria, nam cy sic bonu vsu n' s'ntlyat esse certo futur' n' quidet eo no, quo requirit' ut moueat per nam merit' h'q' tribuendy p^{er}mi. q^{re} causa q^ontu per mium efficienci moralu ad tribuenda arma, e' obligatio, qua mil' se obligauit, ad insequendy in bello Regi.

Dices, saltem in hoc p^{er}miu merit' cadit sub merito, q' arma sunt p^{er}miu boni vsu eor, et tam cadunt sub merito cuius boni vsu = Deo cum D. Thoma L 2.

801. p. 114. ar. 5. ad 3. nescio an in bello milites sunt
 actiones, quae n' cedunt ab armis, sed ab industria, et fortitudine
 militum, huiusmodi sunt spectare aduersariis, et illos caeciter
 insequi, et fortiter cum illis congressi. — 2° neco virtus resp. earum
 actionum, quae armis sunt circumstantia, n' esse prius pot. sunt
 meritoria, q' actiones illae, sunt meritoriae, sicut cedunt
 ab industria, et fortitudine militum, n' ut sicut cedunt ab armis,
 et ideo prius merito, ut merito, n' dicit sub merito.

QUBIVM. I. um

An Somnes iusti, qui Spiritum perciverunt,
 meruerint de ipsis circumstantiis incarnationis?

tt.

Con. 11. Thomisticus docet, meruisse aliquas circumstantias
 e' aut diffusi, quae n' sint, et s' carae, aliquis ex Patribus meminit
 ut eorum septimo Spiritu nascenti, hoc est meruisse Abrahamum, orat
 ex verbi dei ad illum Genes. 22. q' fecisti rem sanctam, et n' peperit
 cum illo tuo spiritu me benedicens in nomine tuo dei patris
 terrae. Ubi ergo meruisse Dauidem colligit, et n' tam aperte ex
 verbi illi Psalm. 134. iuravit Dominus Dauid veritatem, et n' frastu
 bilium de fructu ventris tui ponam super sedem tuam, hoc
 aut spiritus illi omnium ob spiritum ideam signatum de exultando
 deo templo docent illi improprietate, et inuincat. Reg. 7.

De alijs circumstantiis n' s' dicitur certum, q'
 n' e' expressum in scriptura, et quid circumstantiis temporis cecidit
 sub merito Patris, no pat. Lucea Disp. 24. circa finem. Plurimum
 disp. 29. in cap. 9. ad Galatas in illa verba orat ad spiritum
 sanctum, et alij. Ar. et de ea dubitat Lugo Disp. 8. sect. 4.
 et probat. sicut ex L. August. tom. 9. in quibus ex nouo testam.
 et 8. ibi, idcirco tunc venit (i. t. Spiritus) qd' debuit venire
 voluntatis suae ratione sequenti, n' meritorie, n' q' merito perciperem
 venire n' debuit, sed quia ille coeter n' existimant. Augustinus
 de Sabel, et multis probat in conuicta ipsi opposita.

Probatur Lucea, q' temp' incarnationis pater
 Spiritus e' spiritus, et iam subdit. Et si fac in definit' diuina
 n' e' subsecuta quisionem meritoz' anteq. Patris, nec illud
 temp' probat, q' simul cum ipsa incarnat. definit' e' illud tempus
 q' probat conueniens ad huiusmodi, ut docet S. Thom. 2. ar. 5. ar. 6.
 ubi Lucea id respicit. Dixi. Disp. 44. —

Sed hoc parum

Sed hoc parui momenti, q^o d. Thom^o in illis
articulis tantu docet ad hanc incarnationi n^o fuisse omnium,
illam s^ori in p^o mundi, nec erig^o defensi v^o ad fing^o illius,
nec aliud s^oat longa sup^o citat^o, n^o tantu docet fuisse omnium
ad p^o h^o finem, ut incarnatio tali p^otrato temp^o fieret.

Nilominus n^o e^o castum, q^o memoride sane circum
stantia, q^o de merito, illi^o n^o e^o ap^orum testimoniu, nam illud s^o p^o h^o. 11.
p^opter misericordiam inquam, et p^ogenitum pauperum nunc exurgam
dicit dominus, n^o s^oat, q^o deo exurgere propter misericordiam
sed Deum illorum miseria oportuno temp^o subuenire.

Aliud aut^o septem hebdomada abbreviat a
sunt, similiter n^o s^oat, q^o ut dixi in illi^o expositione verbum
abbreviat a sunt, idem signat, ac definitu sunt, ac si diceret
tempus breve est, cum tantu restent v^o ad p^o h^o adventum
septem hebdomade annorum, tum erig^o q^o si sermo sit de heb
domadi breuicib^o s^o de illis, que subabunt anni duodecim
mensu Lunariu n^o ostendat ex illi^o verbu illas hebdomada
fuisse ex breuicib^o p^opter orationem Danieli, qua s^oly patulabat
eo in loco s^oitationu populu^o Iudaeu, a captiuitate Babilonica.

Nec aliud id s^oat p^oter et desideriu eoru, qui
videbant d^orum, cui mod^o fuit Simeon, qui Luca 2. responsum
accepit ab sp^oritu sancto, n^o verum se meatu, nisi videret
d^orum domini, et Anna prophetissa, de qua fit mentio ibidem
hoc (inquam) n^o s^oat, q^o hi n^o tam vident^o meruisse acceleratione
incarnationis, quam s^oitationu temp^o vita sua.

Quare dicend^o e^o ex his testimonijs p^oabiliter colligi
Simeon et Annam mouisse has circumstantias eoru^o exteriori s^oto
s^o videri ab illi^o, et agnoscere esse Messiam, hoc ex agnoscere Simeon
ostendat ex illi^o verbu, q^o viderunt oculi mei salutare tuu, agnoscere
aut^o Annam indicat Textu, et aperte tradit Ambrosi^o Lib. 3. in
Luc. cap. de Simeone, et Anna.

Sed o^o haec obijciat s^o ad perfectu^o p^ostantiam
spectat, ut simul videat^o motu rei, et illi^o circumstantia
q^o d^orus in eoru^o intuitu intellig^o gloriare, atq^o adeo deconuere
substantiam incarnationis ad illi^o circumstantias. Tanti ostendat q^o
ad perfectam p^ostantiam h^o pertinet n^o quidam aliquid quorsu
q^o p^octas habuerit rei rei circumstantia, atq^o adeo ad eoru^o spectat
simul videre, et substantia, et num^o rei: q^o multo magis inspatat
ad perfectu^o

ad perfectionem evidentem diuina

Deo videndo apud de similitudine durationis, et modo
de similitudine rationis, cum circumstantiis potest intelligi quia a perfecto
evidente dependit ab alia causa materiali, a qua tunc independenter
intelligitur quia subiecta. hinc fit, ut inter evidentem subiectentem
et evidentem circumstantiam potest esse ratio ad effectum imperatorem evidentem
et ita omnino in presenti, nam subiecta circumstantiam intelligit quia
a Deo independenter. tunc merito habet, circumstantiam tunc saltem operantem
et aliam sit extrinsecam quia dependit a merito alia. hominum.

2. Obijciunt. Item quibus, et existens antea ad
ordinationem maritum. Item cum quibus fuerit operans
Dea operans, quibus illi meruit auxilia ad opera meritoria, et
quibus est dependens a sui causis. et a tali matre, a talibus auri,
et auri, et illi non potuerunt mereri. hinc dependentis non ab illis.
Item nec Item ex eodem nomine naturalis. hinc regere sicut satis
dubio sequenti.

DEBIVM VLTIMUM

An Beatissima Virgo Maria meruerit dignitate

Matri Dei

1. absolute negat, ita Nazarius ar. 2. c. 1. c. 1. c. 1.
2. 4. et Iona sup. 22. n. 7. = 2. 11. docet Beatissimam
Virginem meruisse de condigno dignitate matris Dei. ita Augustinus
paraph. 1. q. 34. Nazarius in 3. dist. 4. q. 1. et b. b. Ma
non idem = 3. 11. docet, beatus. Virgines meruisse de condigno
merito condigno, ita Marcellus in 3. f. 1. a. 3. dub. 1. et Bonau.
in 3. dist. 4. a. 2. q. 2.

2. et verum docet beatus. Origanon
meruisse de condigno dignitate de opere, ita D. Thom. in 3. dist. 4.
q. 3. a. 1. ad C. et eam indicat hic a. 11. ubi eam docent Caiet.
et alij Thom. Medina, Suarez, Cabrera, Valentia, Aluarez et In
nados q. 9. subscrubunt Vaquez, Hugo, et alij. r. et Horice. 1. p. disp. 9
acq. 4.

3. hinc se explicat. Vis 2. P. Virgini non meruisse
de condigno dignitate matris Dei, ita A. 1. 2. et 3. 1. 1. et 4. q. 1. a. 1.
si non fuerit illi promissum sub condicione aliquo opere, alia quando
illi annunciata est haec dignitas. Lucia 1. n. fuerit turbata, ubi
meruit, nec dixerit quomodo fiet aliquid. hinc et ostendunt illam
non fuisse quoniam ex Dei promissione tanti beneficii.

2. hinc, q. opera P. Virgini acciperunt a gra. vale
rem tu beatitudinis correspondenti illi in aequali remunera. Exon
acciperunt ualorem tu dignitati matris Dei. aut e. c. r. y. e. q. p. d.
quia

2^a si valor, quom tribuebat gra oporib? S. Virgini n' ecce
debat beatitudinis in p'dicta monuira n' reliquies at in illij
oporib? valor resp. boni m'aximitati.

Dices 2° oporib? h'oti iusti inest valor ru
gloria anime in equali m'entura, et tam inest illi valor resp'cti
augm'ent' in ru gl'ia oporib, et resp. auxilioru salu' sufficienti
ad o'sequendam gram = Res, recedendo mai. et dig'do
min. si enim sermo sit de valore partialiter diuerso ab eo
qui e' ru gl'ia au, nego min. si aut sermo sit de eod' valore
qui p'prio t'ial ad gl'iam anime, et adu'datio ad ea, que habent
in minori' r'oe onexioni' antiq, aut contri cum gloria, rec'do
min. sicut on' qui mored' apud res em' ingente' diuitias mored'
conteret honore' illi' correspondente', et ea qua anteq sunt necesse.
ad diuitias illi' competende' n' per ualorem partialiter diuersum
ab eo, quo mored' diuitias, sed per eund' end' iudicib' lem, ita que
mored' gloria' anime mored' gl'iam oporib, que ex natura rei
debet illi, et acceptatione' antecedente' ad gram gl'iam anime, que fit
per gram Sabbathu', qua ex nat' rei' conuenit ex gl'ia, et auxiliis
que anteq sufficiunt ad comparandam gl'iam n' per ualorem partialiter
diuersum ab eo, qui inest oporib? ru gl'ia, sed per eod' iudicib' lem
at dignita' matris Dei n' habet connexionem cum gl'ia nec tantum
nec conuenit. alia, que sui rei' occasione' t'ru' porciant dixi in
mat' de merito.

B. d'no B. Virgini monuira de zgrua sig
nis matris Dei, et debet 1° ex d'no s. Basilio h'opit. de l'ima
con' general' s. Ambros. ep. 82. Hieronim' epist. 22. que e' ad
Catharin' Augustino d. lib. de tra' p'ra cap. 12. et h' de sancta
Virginit' cap. 4. Eusebio, Emireno de b'om. 3. aduent' Petro
Damiano term. 3. de nat'uit. Virg. Virgilio term. 148. e' quib?
alij dicunt illam monuira esse matrem Dei, alij monuira p'p'are
s'p'itum, alij p'ignere, h'ory d' s'ctim. referunt ad corpus
Ihu' s' d'no 1° de incarnat' rest. 7. et 8. et Virg. sup. 28. c. 2

Thom' et in variis dicendi' m'is subtraxit, cam de opone, Deo
volens s'p'itum, voluit illi' ab h'one' quib' voluit de Virginitate
ille ex p'nt in uery no' 1° voluit illi' ab h'one', qua de Virgo uenit
ad ere s'p'i: 2° prius voluit de Virginitate concurre' ad ere s'p'i,
atq' ad ere matrem illi' qua voluerit merita i'p' de Virg.
Mary: 3° n' voluit illi' dignita' matris ex merito' i'p'is Virginitate
quini, an' cum 1. coa d' castu, 2° inbat, q' p'p'it voluit s'p'itum
Et euy merita, que voluit merita P. Virginitate Mary ut inbat
ex d'no

ex dicta sub. 1. q. prius voluit actum, qua Virgo
 occurrit ad tribuendum esse dicitur, atq. adeo illi maternitas
 quam uoluerit, et quidem merita B. Virg. Mariae.

Respondet, q. si B. Virgo meruit currere ad
 dicitur sub. 1. q. regula patet, q. B. Virgo per illam actionem
 occurrit ad esse dicitur, et hac ad meritum ipsi dicitur, et hac ad
 merita B. Virgini: q. illa actio fuit prius remotus meritorum
 Virgini, q. si dicta actio fuit ex merito ipsi dicitur, et
 sequitur, prius remotus dicitur meriti, cadere sub merito, cuius fuit
 principium.

Huius arguti varias solut. et reperio, quas hic tenuit
 veteram, et e. suavis sect. 8. citata dicenti intentione prius fecisse
 voluntatem actionem, atq. adeo maternitatem, quam merita B. Virgini,
 et in execut. e. verso, prius fuisse uoluntatem merita Virgini, quae illam
 illi actionem = Et si uideretur impugnatio oritur ex dictis sub. 1. ex quo
 ergo manet disputata solutio aliorum, qui dicunt, et si in prius in
 merito, quales e. auxilii, et gra. sanctissimae n. parit Saborelay
 ille dicit. suavis, tam in prius mediato huiusmodi e. hoc de quo lo
 quimur, Sabore layoum, atq. adeo actum Virgini in dicitur, qua
 fuit prius mediatus meriti ipsi dicitur, potius esse priorem
 in intentione ipsi meriti, et posteriori in execut. et huiusmodi
 ergo potest ex D. Thoma, qui putat hoc axioma magis mili
 tate in prius remoto, quae in proximo, sic en. dicitur argutum
 prius potest cadere sub merito, q. e. meriti prius, unde multo
 minus in carnario cadet, quae e. prius prius.

2. alij uent. dicitur fuisse factus duplici actione
 totali, alij a. d. deo, altera a deo uolente. et B. Virgine
 uolente aut dicitur fuisse quidem sub prius actione, et in illius
 meritis magis auxiliis, q. et illius opera meritoria, et ex his
 uolente 2. actionem. Ita Madam. quid in opere nuper excussio
 de incarnat. a quo par. differt Henric. supra a. d. 4. 4. uidelicet
 in eo quod putat prius actionem totali fuisse factus immanentem,
 et uoluntate transiens, et sane solutionem uolens. mo. explicatam
 impugnat Sago supra n. 36, et 76.

3. ipse Hugo supra sect. 7. ret. dicitur
 fuisse uoluntatem, et quidem in ea magnitudine, quae Sabat. temp.
 prius, et dependens a deo per actionem, qua de facto conseruabat
 et uoluntate fuisse merita passioni ipsi, et ex his quae uoluntate
 fuisse B. Virgini auxilia, et merita, et propter hoc quia uoluntate
 tam fuisse actionem, qua ipsa in p. instanti incarnationis occurrit
 ad tribuendum esse dicitur. Hanc solutionem ad impugnat Henric.
 supra n. 42.

Vera & sui diffinitio solutio negat aut sequendo
 de illa precari videntur. quod Deus voluit esse *Sp*, nec est in eodem
 instanti *re*, in quo Deus intelligit voluisse *Sp*, et eius merita
 intelligit voluisse actionem, qua *Sp* in *re* vera conerdy erat,
 quare potuit ex merito *Sp* *Sp* velle auxilia, et merita
 D. Virginis, et ex illi quibus velle actionis, qua D. Virgo
 parata ad tribuendum esse *Sp*.

Ex hoc videtur solutio affirmatiua, ne illud axioma
 principij meriti n' potest cadere sub merito, intelligendy e' de merito immutabiliter
 requisito ad ipsum meritum, sed de facto utro, ut scilicet, at alio
 Virginis nec fuit essentialiter requisita, tanquam gratia meritorij *Sp*,
 nec adeo tanquam gratia meritorij Virginis, nec fuit voluta tanquam *Sp*
 illorum, sed sicut tanquam illorum effectus in *re* conerdy efficiendy moralit,
 et sane solutionis indicant nonnulli. R. Thom. et colligit
 ex d. Vazq. dist. 23. ar. 23.

Sed obijciat: *Sp* illam, ideo n' duplex
 deest, rat' e' diuersa, altery contra *re*, altery *Sp* fieri illi, deest enim
 e' velle efficaciter *re*, et velle illam fieri. Et in *re* n' e' auis
 nand' duplex deest, *re* diuersum altery, quo voluit *Sp*
 altery, quo voluit actionem, qua *Sp* *Sp* esse =

Spinal' voluntas efficacis praxerim exequenda
 e' causa actionis, et effectus, seu quod *Sp* e' causat effectus, seu aliter
 e' *Sp* illius sunt aliter, et effectus, seu effectus causat. per actionem
 patet ead, q' n' voluntatis efficacis, id' *Sp* sunt *Sp* et effectus.

Obijciat: *Sp* requirit essentialiter actionem.
 Et actio e' primum essentialiter requisita ad eam *Sp*, at adeo ad eius
 merita. Et actio, qua subicit ad esse *Sp*, ne voluta, simul
 cu' *Sp*, t' ante *Sp* executionis, ne esse *Sp* essentialiter requisita
 ad aliquid effectum, e' velle simul cum effectus, t' ante ad illum
 ordine executionis, at n' intelligit actio voluta velle, cum deo rogatur
 voluntas aliter *Sp* velle sumpti, e' intelligit voluta hanc actio
 exercata, qua *Sp* e' *Sp*.

Ad id, quod dicitur ante et credo quando
 actio, qui decoratur a deo n' intelligit dependere ab aliquo, a quo
 n' intelligit pendere effectus, in *re* e' actio, ut se tenet ex
 Virgini intelligit pendere a merito *Sp*, et ipsi Virginis, a quibus
 n' intelligit pendere *Sp*. Ad affirmatiua credo ante, et credo
 credo, si lex sermo sit de toto expresse voluto, nego coam
 si de toto voluto implicite credo, q' ead' actio, quo Deus vult
 expresse effectus *Sp*, n' potest velle implicite actionem
 velle sumptam, at potest n' velle explicite hanc in particulari
 ut iam dicam.

Ad 2.

001
Ad 2. objectionem Res de decretis de trinitate ad
aliquid impulare de trinitate, q^o aut id impulare habet etiam maxime
cum aliquo singulari vago, tunc de trinitate illud quod exprimit
tendit in singulare de trinitate, implicite tendit in vagum. Ut exempli
in intensione Dei tribuendi gratiam. D. Petro q. ut primum, huius
enim verbum expressum est gloria singulari de trinitate, q^o tamen illud
verbum in hoc primum connectit essentialiter et merito vago sumptum
n^o cum se de trinitate, merito vago sumptum non implicite voluta
per id decretum, n^o tamen hanc merito de trinitate, sic in proposito
verbum fuit verbum expressum volitum a Deo, q^o tamen hoc verbum
singulare, et de trinitate connectit essentialiter et alia actione vago sumptum
n^o aut cum hoc n^o illa de trinitate, fit ut ex decreto fuerit
implicite voluta ad hoc vago, n^o aut hanc, aut illa de trinitate.

DISP. 7^a

De modo unionis ex p^{te} personarum.

UVBIVM ^{um}

An personarum verbi traverit natura suam rat alicui
absoluti an v^o rat proprietatis relativae?

Primum s^o ex D. Thoma q. 9. de p^o ar. 5. ad 3. et q. 29. q. 2.
cap. 14. et nonnulli Theologorum docent per totam substantiam relativam
Patris, et filii, et s^o spiritus esse in Deo substantiam quandam absolutam
quae est perfectio suam naturam ad se et non trib^o personis.

2° primum Verbo divini trare naturam suam
rat substantiam aliam n^o magis dixerit Verbo assumptum naturam suam
que alia personarum, s^o differt an Verbo divini h^o substantiae suae personarum
relativae, reverentiae suae substantiae absolute naturam suam traverit.

Primum affirmativum docet Durandus in 3. dist. 5. q. 1.
et Capreolus dist. 1. q. unica differt tam in eo, quod Durandus
excludit unionem non substantiam absolute esse primum unionis aut rat
personarum verbi esse secundariam, Capreolus v^o e converso.

Vera tam^o et cor^o s^o debet huiusmodi non fuisse unitas
Verbo rat^o substantiae absolute cor^o trib^o personarum divinarum. Hanc
ex Iulio Tolitano 11. in questione fidei ibi: alius filius quam
verbi substantiam accepit in singulari personam, n^o in unitate. Dicitur nam^o in id, q^o
spiritus filius, n^o q^o esse est trinitatis: s^o unitas n^o fuit facta in substantia
absolute cor^o trib^o personis.

Ede p^o; si unitas facta fuerit in
substantia absolute cor^o trib^o personis, sequetur n^o filii Verbo esse filii
Patris, et spiritum sanctum esse domum. sequet. p^o, q^o si unitas facta
fuerit

facta sunt in substantia absoluta, ex illa et ex humanitate
constituent homo prout unum ad personalitatem verbi, sicut
ex deitate et substantia absoluta constituit deum. Et sic sic substantia
sit cum tribus personis, et per illas subsistant Pater filius, et spiritus
sanctus, sequeret rat. Unioni humanitati n. soli filium, et spiritum,
et spiritus sanctum esse hominem.

Et Durandus respondendo sequitur
n. absolute clarum, sed cum aditio reduplicante dicitur Pater
ingrati deus est homo = sed. Et si verum esset dicere Pater
ingrati deus est homo, verum est ergo dicere ad oblata reduplicativa
ingrati, q. id, q. operit alicui personae suae, in quibus deus, hoc est
rat. alicui attributi suae naturae ut quia a personalitate potest
parari de ea absolute, et omnia facta reduplicat. Et absolute
dicimus. Pater esse operans, operentem est. nulla facta reduplicat.
quamvis hac attributa veniant illi ratione deitatis, ut absolute
a personalitate. Et si ratione substantiae absolute unius humanitati
venit Patri esse semper potest hac parari de deitate absolute
nulla facta reduplicativa.

Denique ipse dicitur in Durandus, q. si natura
humana prout unum esset substantia absolute, quae relata, sequeretur
anversam intentionem unum cum persona verbi, intelligi hoc in sermo
intellectu ratiomodo deitate, et substantia absolute. Et verbi divini
dici solet assumptioe hominis, q. esse facti dicantur. Disp. sequenti.

Ad idem, Et veteriam avertunt ratione Summorum
n. fuisse unitam verbo ratione solius proprietatis personalis, nec ratione
solius substantiae absolute sequens, sed ratione sui ut modificata propi-
etate personalis. Sed hoc ut arguo, ratione generis humani
est tribuere illi existentiam, et humanitas in verbo existit, quia existit.
Et est supponere illam in tribuendo illi scilicet esse existentem, si unum
rat. Durandus erit cum existit. ut cum est, et n. quae modificata perso-
naliter verbi, q. existit sua natura n. innocat proprietatem personalem
verbi, sicut per generationem innocat personalitatem Patris, rat. cui
innotationis n. est nisi in solo Patre. Si unum equit solius perso-
nalitatis esse rationem transiendi, et n. substantiae absolute modificata, q. aliter
proprie supponit, ut tale est, debet convenire illi ratione supponitatis
n. rat. aliter. Et si fundam. accipit substantiae absolute, ut modificata
personaliter verbi, n. aut rationem transiendi naturam Summorum.

Sed dicitur Durandus, rat. eius venit personae verbi
venire sibi. Summorum, rat. eius ratiomodo ab illa. sed natura humana
pendet a persona verbi ratione suae naturae, n. ratione personalitatis. Et
humanitas facta ratiomodo a persona verbi ratione suae naturae, quae ratio
trahit ratione personalitatis.

prout natura

Respondeo

Cetero dicitur mal. si ex sermo sit de dependentia
 ab illa, ut a tro, vera e, si de dependentia ab illa, ut ab efficiente
 falsa e, nam trare nary hunc, n' oventit verbo, rat. tro,
 a qua ter efficitur, atq' adeo n' oventit illi tro eiy, a quo habet
 potestatem divina, ut ab illa possit efficietur nara humana.

DUBIUM. 2um

Autres persone divina sint in Summa nara Xpi
 speciali uno, que n' sunt in alijs reb' creatis.

Prims certy e, et deside, n' dei tres personas fuisse incarnatas,
 nec opposit' dixerunt Sabelliani, si ex unig' accidebant in deo p' unig'
 que in sacra script. in eib' Titulo dicitur. Agatha. Deo, filij
 et spirit' S. et hanc accidebant incarnaty, diffinita aut e' d'fat
 opposita in vultu Iketano 6. cap. 2. et 11. in d'finitione fali, et
 in Anthapinensi q. cap. 2. et in Lateranensi sub Inna m'io 3. relato
 in ep' e' formis de summa trinitate, et fide Catholica.

Iketano 11.

Sed hoc e' tot' obfctio, persona verbi reija
 identificat cum nara sua, e' imole e' unig' ille par' a' f' rei,
 p' un' eiy hae unig', hae aut e' unig' frib' personis: e' troe unig' e'
 cum nara sua tres persone d'ia parent' annuque nary Summa.

Hoc arguo vultus clonicy quid' relat' ab in
 selmo lib. de incarnat. Dubi. cap. 1. d'finit' realiter naram
 duam a personis, ad illu' ratio faciendum e' huc obfctio. Ex vultu
 procedens aut, et n'edo eam, q' sicut cum in d'finit. f'ate
 inter naram duam, et filiaty, hae unam reija an' personalit'
 abiam n' eue personalit' rat' d'finitionis virtualis inter illa
 de quo in mal. de Trinit. ita hae unam exercere mun' pers'
 nalitaty, abiam exercere, atq' adeo hae unam, i. t' filiaty exobi
 trare nary Summa d'ia, alig' n' trare, atq' adeo unig' unig' ad g'rdum
 effectum trandi, et alig' n' unig'.

Dicit q' una videtur potest' aliam vira
 Cetero n'edo eam, q' exco' q' una personalitas sit, alia n' it' idem
 fit unig' ea illis potest' exercere nara personalitatis, alia n' exercere
 illud, at unig' per mun' verbi, nec e' g'gry personalitatis, nec g'gry nary
 vel e' unig' e' e' et e' e' si unig' nara f'at e' in se unig' personalit'
 et econverso.

Hoc ut certo primum e' in sacris de e' d'ia
 et spirit' sancty n' esse in Summa nisi troe fli' immensitaty, ita hae
 d'finitaty in f'culo Cate. q. post hae ip' e' e' bat, q' illa persona
 e' in Summa Xpi troe incarnat' q' fuit incarnata, d' d'ly verbum
 fuit incarnat' e' d'ly verby e' in Summa troe incarnationis.

Prima

Prima, q̄ illa sola persona e in Sumit. rat. huius mitterij, qui fuit in utero Virginis, sed tunc huius mitterij solum Verby fuit in utero Virginis, cy solum illud dicitur conceptum, et natum ex Virgine: Et solum Verby e in humit. Bruti rat. huius mitterij: Et solum Verbum e in Sumit. rat. huius mitterij: Et solum hoc e in illa speciali modo.

Vera tñ s. docet, Patre, et Spir. Sancto esse in Sumit. s. speciali modo: Et n. e. in alijs reb. creatis. Ita Gabriel Led. q. 2. in canony. Vigneri in sumo cap. 16. Suarez tomo 3. in 3. p. Dist. 1. et vest. ultima, et v. hic disp. 28. cap. 20. pro ea refert plures ex ed. s. Basilij cap. 48. Cirilly, Ambrosij, Chrysostomy, Bedam, et P. August. quoy testim. refert ad verbum ipse Vaquez.

Ratio huius, q̄ etri persona dñe n. erent itaq̄ per immunitat. In tunc huius mitterij n. potest n. esse in humit. Verby cum sua deitate: Et cum ab Sac. n. distinguant Patre, et Spir. Sancto n. possunt n. adire illi. Et tam. discernunt inter Verby, et alias personas q̄ illud e. posse in humit. tunc huius mitterij, at Patre, et Spir. Sancto n. posse, sed tunc identitatij cy dñe natura Verby, potest tamen huius tunc existendi in humit. appellari per concomitantia, ut vult Bask, q̄ e. esse in illa tunc inseparabilij coniunctionij cy eo, q̄ e. posse licet ut alij volunt per circ. inhesionem, q̄ e. esse tunc identitatij cy uno s. cy eo q̄ e. posse, Verby aut. q̄ e. posse identitatij cy natura dñe, cum quib. etia. identificant Patre, et Spir. Sancto.

Ad argum. in opposit. dicta e. maior, si n. sermo sit de exist. posse, vera e. si aut. de exist. si aut. per concomitantia aut circ. inhesionem, falsa = et eoby modo resp. ad affirmat. credo. n. solum illa persona fuisse posse in utero Virginis, qui fuit concepta et nata, et alia. per concomitantia, aut circ. inhesionem.

DUBIUM. 3. um

An tres persona diuina possint simul trahere eandem naturam humanam?

Parte negatiue rucnd. Scot. in 3. dist. 1. q. 2. Richard. a. 2. q. 3. et Albert. q. 2. a. 3. quib. sicut d. Anselm. lib. 2. cap. deus trino cap. 9. ibi: plures persone n. possunt uny eundemq. nomini assumere. Id in vna tamen persona hoc fieri necessarium e.

Vera tam. s. affirmat, id fieri posse de p. absoluta ita d. Thom. q. 3. a. 6. et o. cor. extra Scholam Scoti, et Gabr, q̄ si natura hum. esset vnica persona Patris posset vniri personis filij, et etia. spirit. Sancti: Et potest simul vniri trib. personis. tunc poss. quia

a spia nara de se o' cohabitabili personis filijs, n' per pos natem,
sed per obediencia, hanc aut cohabitabilis n' auferet ab illa unio
ad Personam Patri: & illa pariter adhuc maneret cohabitabilis per
per dicitur poam. minor fuit q' de toe personalitari Patri n' est
reddere indicabilem naram, cui' o' personalitari, ut in stat in nara sua
qu' per personatus Patri n' reddet indicabilis filijs, et d. sancto.

Dices n' esse de toe personalitari reddere indicabilem
naram, cui' tam de toe nara, ut h'c detraha ad apte, tam in statu, q'q' extensio
n' poterit ulterius trahi, quia de causa nara creata simul trahata propria per
sonalit' n' poterit trahi sua, ut dicitur in hoc dubio = sed o' hoc e' quod
poa obediencia, qu' h'c nara huma ad hoc ut t'et o' persona diua
n' ad equat' extensioe unica personalit'. & falsu' supponit hoc solutio
pat' am, q' in ea o' poa obediencia ad hoc ut t'et o' persona Patri,
et filijs, et sp'is. Sancti: & n' ad equat' extensioe per falsu' trahit' unius
personae.

Dices in nara Sum' esse poa obediencia ad hoc ut t'et
a trib' personis n' tam ut t'et simul ab trib' illis, sicut in mat' i' poa
natis ad frum h'c, et ad frum equi car' n' t'et i' poa nati ad h'c
simul recipiendat = sed o' q' ex eo q' nara hum' a' sug natem
exigent' n' poterit simul duplici' personalit' trahi, n' fit n' posse illu' trahi
extensa poa obediencia, sicut ex eo q' effect' o' naly exigentiam
n' poterit simul exuari per duplicem actionem totalem, n' fit n' par' illij
exuari per poam obediencia, ut nunc suppono ex 2. Phisicoz q' p' b'abi
hozi i' s'c' filijs ex eo q' caput secundu' exigent' naly n' poterit esse
simul in pluzib' locis n' fit per poam obediencia n' p'one esse simul
in illis, ut obicit m'ltitudo Catholizantij.

Primal, q' exp' n'at' create n' poterit attendi indic.
in eo q' simul t'et pluzib' personalitib', q' poa obediencia ad hoc si
arguit in dicit, sicut n' poa obediencia, ut exuat' duplici' actione
totali, s' ut exhibat duplici' loco ad equat'.

sed o' thiam n' an' obicit i' persona diua n' poterit
enari, subtiliter nara hum', itaut cup' illa constituat unu' perse
nisi suppleat defectu' poa personalitari, at quaciq' personalitas diua
unius humilitate suppleat ad equat' defectum q' poa personalitari.
& n' restaret defect' suppleto' paratig: & manente unione Sum'atij
ad unu' personam n' poterit uniu' alijs.

Primal, q' nara hum' trahata propria personalit'
n' poterit assumi a persona diua: & nara hum' trahata ad equat'
sonit' personalit' diua n' poterit aliq' trahi, cum n' sit aliq' defectus,
qui n' suppleat per vnicam.

Seco i' reddendo mai' et d'igdo min. e' in vera
n' quilib' persona diua uniu' et unione ad equata, secus aut si uniu' in
dequata, sicut en' Deus poterit agere in effectum creaty actioe ad equata
sicut agit q'do p' dicit illum se solo, et poterit agere act' indagata
sicut q'do p' dicit illum simul cum causa 2. ita eni' persona diua uniu'
exempli gra

I' ob aliq' casu n' q'
o' poa personalit' ad apte
trah' et idem o' defect'
quoniam suppleat diuina
o' nara est.

exempli gratia, potest unius mater creati unione ad agere, sicut
de facto unita est humeris, et potest omni unione in ad agere,
ut aut sola illa non supleat defectu, et per se personalitatis, sed
simul cum alia, h. atq; in quo nulli in unione implicatio.

reueria

¶ Res cedendo mai. et min. et digne creantur, quod
n. supleto cedito, et per alio, si en sermo sit de defectu
ibi defectu, et per personalitatis, et quomodo in eam obediens, et supleto
adequate per unam personam, n. et ob ea implicaret, et digne suppleto
per alio, et per alias, et et de se, et secundo potam ordinari n. potest
deum actum agere, et ob hanc causam n. possit id, et totaliter per
unam actionem efficere per aliam, tam de paa absoluta id potest,
atq; defectum totaliter, et adequate supleto per unam ad unam
personam suam potest supleto per aliam.

¶ De quo dicitur salario, et formationi, et in eam illi nulli
est defectus, quoniam supleto diuina persona implicat aut supleto defectum
ibi n. est defectus, et n. implicat defectum, qui reueria est suppleto hi
adequate, ut iam dicitur.

¶ Obijciat: De hoc mater creati est ut unica
personalitatis, et adequate tam interne, cum externe: et simul trita
unica personalitatis diuina unita illa adequate n. potest trahi alio.
Tota dicitur, et id, et est trahi adequate interne, et externe, n. potest trahi
trahi, aut dicitur, et n. trahi adequate externe unica personalitatis.
Et per unum solus mater diuina = Res digne aut, et en digne de unica
personalitatis, et per unum solus mater diuina inter mater creati et diuina,
falsum aut de unica personalitatis aliena: cuius est nat. ea, quam
adducimus in solus formationi cedenti, et est ibi n. est personalitatis
et per unum defectus, qui secundo potam absolutam potest suppleto totaliter,
n. tam remale, sed etig hi, n. tam succinne, et etig similt, ut ostendit
exemplum glaciun aliorum totalium receptu et dem effectus.

¶ Sed dicitur, et per unum personalitatis adequate per natem,
quod habet natura creata ad hoc ut dicitur, et per unum obediens, et adequate
nec inadequate reducit ad actum: et hanc potest reduci ad actum
per diuina personalitatis = Res n. digne suggestio aut, et in illo p. p. p.
in natura creata trita et per unum personalitatis et per unum obediens ad hoc
ut trit per alio, et quod per unum dicitur in sensu diuino, et trita et per unum
personalitatis habet in se dicitur potam obediens, n. tam in sensu
spiritu, et per unum obediens, qui dicitur, n. ad dicitur trit per alio
personalitatis et trit per unum, sicut mater informata anima
trati dicitur potam natem ad dicitur dicitur in sensu diuino, et tam
in ipso, et n. dicitur potam natem ad dicitur dicitur
et anima trati, et hanc per unum dicitur suggestio in aut.

¶ Casus aut dicitur, et per unum trit mater fit per unum
substantia, ex qua resultat unum per se, hoc aut n. potest resultare
nisi?

non ea dubio entis impleti, et ad ea multitudine ex natura
ordinari, et ex uno eorum, et alio ante soluto supposito defectum
aliquid impleti, et perse ordinari, ut dicitur in 3. sub. Thomae,
at in natura tractu gloria subit. n. e. defectus aliquid impleti
perse ordinari ad substituendum unum perse.

3. Objicitur: unica mater non potest inferre duplicem formam
et nec una natura trahi pluribus personalibus. An dicitur Thomae
2. 2. q. 76. a. 3. et 4. et quodammodo 23. et solutio 2. a. 6. concluditur,
quod non est maior ratio: sed quod unica mater, quae sola habet per se naturam
ad unam formam, non habeat potestatem specialiter ad plures, quae de qua
unica natura creata, quae sola habet per se naturam ad unam substantiam, habeat
potestatem specialiter ad plures.

Respondeo: potest 2. negando an. ex Thomae 5. Mesh.
cap. 5. q. 7. solutio 2. Suario dicitur 5. metaph. sect. 10. n. 6. Dubio tractu
de tra. q. 7. n. 62. = Respondeo: 2. modo aut, et dicitur dicitur, si est sermo
sit de pluribus personalibus creatis, sicut enim, si de pluribus increatis,
negat illam, ex eo enim, quod duo facti creati non possunt simul inferre eandem
nam materiam, facti sunt duas personaliter creatas non posse simul trahi
eandem materiam, non tamen equitatem non pariter duas increatas. Ratio autem ob hoc
non potest trahi pluribus creatis, est, quod si ex his una erit generata,
et alia aliunde, et hoc dicitur repugnare, quod non est defectus, quoniam
suppleat aliam, et utraque erit aliam, et hoc est repugnare
dicitur, ex eo quod est docentur Theologi, personaliter creata
non potest trahi nam aliam, et omni aliam prout ad hoc habendum
ea mihi placet, quod personaliter creata est mater, et non potest modificare
nisi rem, cuius est mater generata: et non potest modificare materiam aliam;
ut dicitur in Philosophia de anima, concluditur, quod modificare aliam rem
est de anima modi, non adeo non est aliquid de ipsa diversum
ab illo, ut modificare aliam rem, cuius non est generata, non potest esse de
anima modi, quare non potest esse de anima personaliter creata, Angelus modifi-
care naturam humanam.

Dices esse de anima modi modificare rem, cuius
est mater, non tamen esse de anima illius modificare aliam, et ideo si perso-
nality Angelus trahat materiam alienam, fore, ut non videtur illi per se
sua entis, sed per unionem modalium diversam ab illa. Sed si, quod ego
quod videtur aliam rei per unionem diversam a se, non modificare et
illam, quod modificare aliam non est aliquid diversum ab ipso modo, quod ego
aliam afficeret rem per aliquid diversum a se, non existeret anima
illam materiam, et non modo, sed operatione illi erit vera res, sequitur
aliam esse in illo posse afficere rem illi, aliam aliam afficere, quod non modo.

DUBIUM VLTIMUM

An in casu precedentis dubii tres personae essent unum
homo, et si una persona divina plures naturas summas numeret.

Circa 5. am

Arca 4^{am} rem dubij, 1° n^o docet fore tres homines,
ita Caiet. et Medina hic, et alij. Artig^o 2° 2° e^o Ricardi in 3.
dist. 2. a. 2. q. 9. et Durandi dist. 2. q. 3. dicentij fore unij secundum
quod propter unum nomen, cap^o 1° secundum quod propter pluralitatem superiorum.

Vera t^o n^o docet fore unij simpliciter, ita D^o Thomas
hic ar. 7. Agrest. in 3. dist. 2. q. 2. Ferrara 4° 5° Gouez
cap. 12. Alvarez cap. 23. dist. 2. Valontra q. 3. punct. 3. Cabrera
hic ar. 6. Grandos tract. 5. risp. 2. Torca disp. 25. n° 8. et alij. 11.

Plat^o, q^o ad unum sui, ut signat per nomen substantivum
sufficit unitas signati, sed grate signati hui^o noni substantiu homo
e^o humilitas: q^o ad unitatem illi^o sufficit unitas humilitatis, que est ut in casu
dubij procedenti. Maior e^o D. Thom. 1° p. 9. 36. ar. 4. ubi docet Patrem,
et filij esse unij spirit^o sancti, q^o et si supposita sint duo, in grate
signati hui^o substantiu primum (s. t. natura, 1°, voluntas) e^o unij, et q. 39.
ar. 3. tradit eand^o regulam, et de patre causam inquit tres personas divinas
n^o esse tres deos, q^o signati grate hui^o nomini^o Deus, s. t. Deitas, e^o unij,
et in dicto articulo docet, Deo Socrati, Cicero, et Platoni esse
tres homines, q^o in illis sunt tres humanitates.

Sed obijcit 1° Caietan^o D. Thom. hic ar. 6. et ad 1°.
ubi ait q^o in dicto casu n^o esset unij simpliciter - Reso, D. Thom. ubi
absolut^o e^o, et sine addito amore, in eo casu fore unij hominij propter
unum nomen humanitatis, sed placit exemplo trij personarum divinarum, que propter
unam Deitatem sunt unij Deus, q^o aut^o postea dixit n^o posse argui ex eo
q^o in nro casu tres personae essent unij homo, p^o sicut simpliciter unij
sibi vult, q^o n^o essent unij simpliciter n^o addendo homo, tum q^o ut docet ipse
1° p. 9. 36. ar. 2. ad 9°. Unus masculinus signat unitatem personae, unij
aut^o signat unitatem aetatis, sicut alius signat diversitatem personae, alius
aut^o diversitatem aetatis, tum et q^o eo in loco q^o simpliciter n^o dicitur, que opposi-
tione dicitur quod, q^o quod signat id quod tribus modis tale e^o personae
personae n^o sunt tribus modi unij ex eadem aliquid, s. t. secundum pluralitatem
plures sint.

2° obijcit Caietan^o discrimen inter humanitatem
et Deitatem, rat^o cuius tres personae sunt unus Deus, ac in nro casu n^o
essent unij homo, ne Deitas gaudet unitate substantivae absolute, ex qua
et Deitate constituit unij Deus e^o tribus personis, ac in nro casu
humanitas n^o gauderet substantivae absolute, sed tribus relativis.

Ad e^o r^odo hoc discrimen, et neg^o ex eo sequi quod
intendit Caietan^o. q^o Deus dicit^o substantivam in natura dicta, app^ondit
dicit de materiali substantivam absolute, sed ergo relativam, ex multiplicat^o
aut^o substantivam, q^o e^o, quam male signat hui^o noni Deus n^o inferatur
pluralitatem personarum, ita in nro casu homo signat^o quasi de materiali
tres substantivae relativae, q^o illi n^o sufficienter ad multiplicationem hominij.

Maior e^o diffinitio in 2° dubij, in qua suppono casum
esse positivum s. t. unij personae aetate plures naturas humanas, sicut dicit^o
hic ar. 7. et e^o e^o s. t. 11. q^o id n^o repugnat ex p^o personae, ne cy rat^o
sui infirmitas

siue indeterminate si regnat illi subiecto in propria natura, et rationali
non est illi regnare subiecto in pluribus. ubi: si regnat ex
natura, et nulla habet? Nonna est implicatio in eo qd natura creata
est subiecto infinita, qua alia natura creata tractat, non est obstat quinque
perfecte tres aliqua personaliter. infra qd alia natura eadem personaliter tractat.

Hoc quod est conclusio de modo loquendi in eo casu
2. n. docet fore plures hoci, ita Scotus, Ricardus, et Avicenna
quos refert, et sequitur D. Thomas 1. p. disp. 1. art. 9. cap. 5. = 2. n. a
docet in eo casu fore unum hominem, dum quid per unum personalitatem
et plures secundum quod per pluralitatem naturae. Ita Durandus in 3. dist. 1.
q. 3. quem sequitur Albertus hic ar. 7. et alii.

3. n. docet in eo casu fore unum hominem, ita D. Thomas
hic ar. 7. Ricardus et Medina ibi, Ferrarum 4. 5. genus cap. 14. Scotus
disp. 73. Valentinus q. 3. punct. 9. Loria disp. 12. n. 4. Cabrera ar. 7.
disp. 2. Hugo disp. 13. sect. 317. Franciscus disp. 2. n. 4. habent ex
regula D. Thomae hic ar. 7. ita ad unitatem substantiae separatae et separati
naturae, sufficere unitatem naturae, non ad illius pluralitatem requiritur pluralitatem
suppositivam = 2. habent ex eodem D. Thomae asserente Parisienses esse
pro gratia, si autem dicitur rationem qd per generalitatem et per particularitatem
in se ipse solus differunt secundum formam, sed reddunt hanc, qd prius nomen
substantivum, et non potest multiplicari, nisi multiplicat suppositum.

Mihi tam parum in hac re videtur reforme huius, aut illius
modo loquendi, nam prior loquitur, sicut ad unitatem sufficit unitas, et particularitatem
falsum, ita ad pluralitatem sufficit pluralitas illius, sed docuit D. Thomas non solus
in 3. dist. 1. sed etiam 1. p. q. 83. ar. 3.

Uultem tam qd in qd de modo loquendi, ubi non est forma
regulae generalis arguitur de iudicio ab auctoritate D. Thomae loci citati
pro qd si cum illius auctoritate et III. fore det, qui hanc questionem
excitantur eodem modo loquuntur affirmantem in eo casu, dicendum esse
unum hominem, nec obstat D. Thomas in 3. n. 4. qd si am, quam in eodem loco
Fenet, retrahunt loci citati pro qd si qd aut loco citato ex 1. p.
dixit in substantiis singularibus attendendum esse ex singularitate et plu-
ralitate. Ita non videtur ad pluralitatem substantiae sufficere pluralitatem, sed
solus voluit illam requiri, ut reuera requiritur.

DISPUTATIO 82

De modo unionis ex parte naturae

DUBIUM I

An persona divina possit assumere quilibet non naturaliter creatam.

1. coram e potestatem quilibet non sumit. ita D. Thomas infra respondens
et contra Theologos et doctores, qui putant non potest assumere nisi eam naturam,
q. de facto fuit sumpta. habet autem nota si. ex L. Augustini qui illos docuit
3. de Trinitate cap. 38. deinde ex D. Thomae in 3. dist. 12. q. 3. ad 1. ubi

addit

adde potuisse sumi a seculo et eum femininum quamvis id n' fuerit
ita eorum, sui aut ratio ostendit ex eorum dicendi.

2. certum e potuisse assumere nam Anglicam,
ita D. Thomas sic ar. 2. ad 3. et 4. q. 2. geny c. 11. et cetera
2. Alexandrum, et ibi, q. subit. Angeli dicuntur modis ab illis
nara, sicut subit. hanc a nara hanc, ut docent cetera III. et dicit
o eamq. Alexany. 6. potest nara Angeli privari subit. q. nara, et loco
illius subrogari personalitas divina. patet coa, q. semel admira dicit.
n' e' maior ratio ob quam nara sum. potest privari q. nara subit.
cuius defectum suppleat persona divina, q. ob quod id potest fieri in
natura Angelica.

2. ibi: nungu ex Angelos apprehendit, sed semen Ababy apprehendit
vbi Paulus commendat charitatem Dei q. hanc, ex eo q. n' numerat nara
Angelos, sed hanc, quam n' bene commendaret, si n' pervenit assumere
nara Angelos, hanc aut esse legimus sui? hanc commissio docet Salomon
ibi, et eam esse fore eorum unius D. P. P. et Latinos facti diversa
et Cornelij ibi, quavis illi alij expeditionem sequuntur.

Hic statuit e' diffias an persona divina possit cum
more nara irrationali? s. n. docet partem negans. ita Alexand. 3.
q. 92. memb. 7. Bonavent. in 3. d. 2. ar. 4. q. 2. Curricij
quodlib. 12. q. 5. et alij ex Antiquiorib.

Vera tam et toti s. tenet partem affirmativam,
ita D. Thomas in 2. d. 2. q. 2. ar. 2. et eius interpretes, Scotus et
cui discipuli sub. citata. q. 2. et ex P. D. eandem tenet Tortellianus lib.
de incarnatione. dicit cap. 4. Nazenus oratione magna cap. 26. et Serry
August. lib. de vera religione cap. 26. - q. dicit e' a priori, q. natura
irrationali, sive sit vivens, ut modus e' bruti, et plantae, sive n' sit vivens, cuius
modi e' lapis et similes, patet subtenere modaliter diversa a se, ut docet
toti s. III. et Philosophoy. 6. potest privari personalitate q. nara, et unum
substitui personam, qua suppleat defectum illius, patet coa,
q. ob eam causam potest sumi ista hanc. q. cum subit. q. nara
se ipsa differat ab illa, potest ea privari, et loco illius divina
persona subrogari.

2. q. dicit q. nara cadaveru, qua irrationali e' defacto
manet unia verbo, l. soc. corpori, ut volunt nonnulli III. 2. ratione
s. ut volunt alij, de quoy. hanc e' Sarsi tom. 4. in 3. p. disp. 88. art. 3.
s. rae totius, ut docent alij, et colligit ex Vasquezio 3. p. q. 32. n. 6
reponat nara irrationali unum? divina personae, cum id defacto in genere
hoc ex tribus modis relati dubium n' sit.

Cent. 111.

111
Sicut aut. oppositi n. implicari, dicta vniuers. nature
irrati dicuntur ordin. sed rationem cuiusmodi. erat illud cadaver in
podeo = sed hoc facile impugnatur, q. et n. possit reddi maior con-
gruentia ex pte irrat. dicentis ordin. ad rationale, quod ex parte
alterius, n. tam potest reddi rat. s. quam implicat huius vniuers. cum
verbo, et illius n. implicat - firmat. - r. dei s. h. aut vim tant
in natura irrat. dicente ordin. ad rati. aut n. habent vim in quauisq.
alia irrat. ut notabit vni. ex ord. -

Sed obijciunt q. h. oppositi. ore s. pp. opari. C.
vbi fuerit impote. opari, erit quoq. impote. esse, q. arguit. i. sumptum
ex Arist. 4. metaphysicorum in fine, et ex d. Damasc. 9. de fide cap.
18. ex quo sic arguitur, q. vniuers. i. hypot. ca. euehit natura ad esse
diuina. C. implicatis erit euehit ad h. esse natura, cui implicat. i. operatio
diuina, ad huc i. implicat. natura irrat., C. et diuina esse, C. et vniuers. per
quam cleuat ad illud esse.

Respondeo q. hoc argum. eandem vim habere in
opere d. motus, quasi n. poterat exoriri finis operis = 2. Res-
pondet illud esse pp. opari. dependens esse de esse, tribuit fra. intrinca
vniuers. ratio, h. n. semper i. pp. opari, verby aut diuina n. s. fra.
intrinca vniuers. non, assumpt. et s. Sane causam, nec humanitatem
tribuit posse opari, nec in. humilitas habuit a verbo esse operatum
alium operis, cuius n. esset operatiua s. ab illo n. filius assumpt.
s. h. habuit a verbo, ut huius generis h. erant aliquam motilitatem,
quam n. haberent sine diuina sed verbum, h. aut moralitas
supponit in op. humanitatis n. tam vniuers. illius ad verbum,
sed vni. ab aliis conditiones, et libertatis, et bonitatis moralis, quas non
haberent generis natura irrat.

Q. obijciunt, cui i. implicati. effectus frati. i. impli-
cations. fra. i. implicatio e. natura irrat. esse sancti. C. implicatio e. bonitas
illi. verby diuina, cui i. frati. effectus e. reddere sancti. mai. q. d. videt.
q. cum implicatio e. esse catibum i. implicatio recipere catibem, et
idem dico de albo et albedine, et similib. et fra. subtilitatis, nam
cui implicat. e. esse aiatum, implicatio e. recipere animi.

Respondeo mai. et secundo illis de effectus frati.
1. dico, et secundo illis de effectus frati. quom. s. causis n. repugnat
cum peccato gra. habituali, cum tam repugnet illi. contritum
ad peccatum, q. e. effectus frati. n. i. vni. sed i. vni. in habitualis.
in priori aut. i. vni. effectus generis diuina, subtilitatis vniuers. natura est
effectus substantendi, vnde. erit natura aliqua incapax huius effectus
implicati. vniuers. illi. subtilitatis diuina generis, et natura irrat.
distingua. q. p. vni. i. vni. e. capax effectus substantendi.

27111

Dices

Dicitur in persona divina, et est substantia, et est sanctitas. Et sicut effectus est eius illius, ut substantia, et esse sanctum = Deo deo ante, et nego coam, et rat' dicitur mihi est, q' persona divina n' potest substantialiter uniri' suo nato, creat, nisi rat'. Substantia que n' potest uniri' illi' substantialiter nisi ad effectum suppleto in illa dicitur alicuius substantialis, at nate create n' substantiale deest per substantiam propriam, n' aut n' habet locum in sanctis. Et delectus sanctitatis create in hoc n' e' defectus substantialis et deo ad illum solo sustendo n' potest uniri' substantialiter personae divinae, atq' deo n' potest uniri' suo nato ratione sanctitatis infinite.

3.° Objicit: quod est Deo indecorum est illi' impossibile, sed indecorum e' Deo assumere naturam irrationalem, ex tali assumpt. sequetur multa indecora esse in buenda Deo propter conationem deigmatum, quae illi' de decorent: Et tali assumptio e' implicatio = Deo nego minoram, q' multa nobis videntur dedecore Deum, quae revera non dedecorent, cui' n. non videretur ante misterium incarnationis dedecore Deum trahari, flagellari, crucifigi, et mori, haec aut n' dedecent Deo in nata aliena efficere, et pati: idem e' dicendum e' de alijs edicatis, quae sequuntur ex unione personae divinae ad naturam irrationalem, nobis n. viderent Deum dedecore, et revera non sic.

4.° Objicit, minus e' uniri' Deo unione hypothetica quam illum videre, id hoc repugnat naturae irrationali: Et illud = Deo deo ante, et minoram et nego coam, nec n. cui' repugnat q' est minus, repugnat quod e' minus, nam nate humanae repugnat uniri' personae Angeli, et tamen non repugnat uniri' personae divinae, quod est minus, et tunc gloriae repugnat esse principium amandi, et non repugnat esse principium videndi illi, q' e' minus. Rat' ad id quod repugnat naturae irrationali visio e' haec, q' visio Dei intellectiva e' extra actum adaequatum cui' potest nate irrationali hanc aut n' habet in unione ad suam personam, q' n' e' actus

alicuius pot

111
aliquis pot. ad huc, qd ad illam soly, equal pot. parua seditate
in nata aut irrati priuata egra subit. ac. et huc pot.
parua ad unionem cum subit. a. potente suplere defectum
egre subit. cui moti e subit. infima. -

Deniq. obijciat: D. Thom. 1. 2. ar. 2. ibi, inde
colligit q. sola huma nata sit assumptibily = Sed D. Thom.
soly velle solum humanitatis esse assumptibily secundy congrui-
tatem, sic en illud explicant Caler. et ceteri inopresy, et collu-
git huc expositio ex ore, q. ex p. non humana (inquit
D. Thom.) fuit et congruitas dignitatis, cum potit aringere
Deum per suam operationem, que congruitas n. e. in nata irrati.
et congruitas necessitatis, que n. e. in nata Angelical. -

Ex dictis infero, accidens n. posse assum-
immediate ~~subit.~~ a persona diuina in unitatem Hypothasis: dixi in te
q. mot. assumpta fuerunt a verbo aia. eulencia qua informa-
bunt naturam humanam ipsi, ut intellectus, voluntas, quantitas =
dixi in unitatem Hypothasis, quia duobus modis potest
intelligi actus vnius personae diuinae: 1. itaut cy illo subit.
tuat suppositum vny per se, C. in q. instituitur ex nata huma
et persona: 2. itaut persona diuina suppleat dependentia
accidenti ad subiecty, ex his q. modis. ut n. esse paribily
collige ex dictis, q. actus n. gaudet subit. a. subit. aliq. cuius
defectum potit suplere persona diuina. C. n. potest vnius
illi vna subit. C. n. potest vnius, itaut cum ipso actus
instituat suppositum.

Sed quares, an salty 2. mo vnius potuerit
actus personae diuinae? hoc affirmant Maailus, et Al. d. d. quos
referunt Cabrera q. 4. a. 2. disp. 6. et Valencia q. 4. punc. 1.
Gregans sub Vastly, et Palatius, quos referunt Cabrera et requirit
Cabrera disp. 24. sect. 4. vbi disp. 30. cap. 5. Iona disp. 27. n. 18.
Granados tractu 6. disp. 20. et alij. -

Alii vident nobis ignorare esse alium modum
que Deus possit suplere dependentiam accidentis a subit. a.
prater eum, que eam supplet in Eucharistia, quem esse in gen.
causa efficientis dixi in tractatu de hoc mysterio, vbi de eo
modo loquendi De. replendi plane dependentia huius diuinae, an aut
sit possibily vno aliqua accidentis ad diuina personae diuinae ab inha-
rentia, tenens se exp. sibi accidentis, et nullo mo imitari ipsy q. nobis vno q. potit. -

Verbum 24.

An vere, et proprie dici possit Verby assumptioe hominem.

Emittit Verby n̄ assumptioe n̄q̄ hūmā creatam propria subist^a
 nec potuisse assumere, ut p̄bati sup̄. sedenti dubio ultimo quamvis p̄p̄
 ite docuerit Bertonius in 3. dist. 5. ar. 2. cui² n̄ q̄ habilitatem putat
 Suarez sup̄ 24. sect. 2. et oppositū putet p̄bationem cum p̄. Thoma in 3.
 dist. 5. q. 3. ar. 3. et cōt̄ tam̄ q̄ hūmā creatam, quā sc̄rit̄. et alior. 27. s. 1.

Sed ē duplex diffinitio, s̄ an n̄ra hūmā in uno loco trāta
 p̄pria subist^a possit assumi in alio, & quā diffinitio pendet ex alia,
 an s̄ n̄ra hūmā in uno loco parit trāta p̄pria personālitē, et in
 alio n̄ trāta illa ē. quā diffinitio eadē ē cum illa, an loqui in uno loco possit
 esse animatū, et in alio inanimatū. idēq̄ d̄ pertinet ad p̄p̄ in hūmā,
 sed ad 4. Phisicū, et ad mat̄iam de Cuchabilla, in qua ego de sacre-
 late disputavi sup̄. 10. dub. 1. ubi docui id esse potē, et arguiti,
 quōd Vazq̄, oppositū putat, late sacrifici, et in trū loq̄ de hūmā
 trāta p̄pria subist^a personālitē in uno loco, et in alio trāta aliena
 id esse potē docuit Suarez supra.

2^a diffinitio ē sequi ex eo q̄ hūmā creati sit
 sine p̄pria subist^a, esse in ea apperitum ad illū, an p̄p̄o videtur
 tam̄ pati in illiū p̄uat. sed de hoc dicam dubio sequenti.

Hoc omnia restat, q̄ de me loquendi, sudouicū
 viciū tenet parētem affirmatiū, fundatū illiū ē, q̄ hoc me loquē
 Conitū Alexand. in epist. ad Verronū quā ē r̄ inter epistolas
 Grilli Apstatz in Epistolo Anathem. 8. et in Toleratio 2. in
 officina Ladi, et Franco Sordis in epist. ad episcopos Hispan.
 et Adrian^o Papa in eodē Conitio in epist. ad eodē.

2° videt eodē me loquēdi P. P. s̄ Hugo de Probab.
 Junlay ep. 15. et epist. 66. et lib. de Ciuit. cap. 27. et 22. et lib. 20.
 cap. 22. et 29. et s̄ agone Octiano cap. 71. Poetū lib. de viciū
 nary, Damasc. 3. de fide cap. 4. et Anselm^o lib. 2. de incarnat.
 et affirmat h̄c testim. in sc̄lio Lateranensi sub Martino 2. mal-
 tat. 5. Can. 7. ubi ait oīa quā p̄dita sunt a sanctis P. P., et in
 sc̄liū viciū circa h. om̄itū vire, et p̄p̄e esse illigēda vsq̄ ad apicem.

Oppositū s̄ docent Magr in 3. Dist. 6. et p̄. Thoma
 9. 4. ar. 3. et cōt̄ eorū interpretū hū in locū, quam ego vix puto,
 p̄bat p̄. Thoma de viciū flectū Capr, et Martin^o, quod referit in
 sc̄lio Chalcedonensi actūe 2. ex gestis Ephesini, post p̄p̄m
 sanctissimi Synodi ubi: q̄ ipse (sc̄licet p̄p̄) ē viciū dei p̄p̄
 et verby, et n̄ hūmā ad h̄c susceptū, ut alibi cōt̄ oppositū, necesse
 h̄c suscepit dei p̄p̄, ut alibi dicit p̄p̄t̄ ignū.

agitur, et inclinat ad mat. nullo momento, inquit in se se tenere ex
 efficiunt, et ideo cum operari in se ad efficiunt reducitur, ac magis si remota
 est efficiunt = 2. q. 9. quod calor ut 7. in exilo adhibito dicatur
 tenere ex p. efficiunt, qd ab efficiunt procedit ad illi effecti sui, q. illoposito
 efficiunt cum tenet de calore figure, utroq. aut hinc causa mat. q. si tra
 se tenet ex p. efficiunt, mat. ergo se tenet ex p. illi, qd ab min. q. mat.
 2. q. 9. eius q. hinc a deo ad opum substantiandi. Item. Simil. etiam
 possit mat. tenent agens matia n. g. Deu ut agens matie suam
 efficiunt, qdare ad tribuunt illi potest effecti. Et mat. sine se vim
 parent, sicut calidus ut 7. patet sem. in substantia figure ut 5.

Rat. aut a priori huius, q. ut vis s. substantia iningit qn
 vitalis in alio. r. qn sit aliqd s. id q. illi debet ex parte, ita vis s. in
 iningit qn sit aliqd q. illi debet debito matie, at si mat. privaretur in tra
 et nata creata s. substantia. sicut aliqd s. id q. illi debet debito matie,
 q. sicut vis mat. et nat. s. prima ex eis. videtur, qd ex hinc videtur
 ratione III 2. r. q. 6. videtur e. cui principii e. foris nil privi eo s. foris
 cui vis e. illata, s. qn. utriusque principii sicut sibi debita q. illi s. privi
 tione e. foris. r. ab extra, et tale substantium nil s. foris ad illi carentiam.

Secundum q. aeri n. e. debita lux, nec mat. informat in se
 relecta ad h. aut ut natura privet aliqua tra part. referi, q. illi n.
 sit debita, sicut in mat. ita ad hoc ut sibi privet aliquo modo a part.
 referi, q. n. beat in ad illi, ut adeo illi n. debeat. Et n. tunc videtur
 hinc. q. in alio, ut detorsione ab eo, quoniam per se foris = s. sicut
 ad vim s. substantia, ut s. debet in s. substantia, et qui illi, cui debeat, n. respicit
 q. n. potest. Et ad vim s. non sufficit sicut matie illi s. sicut q. n. sicut
 trahit, ergo n. substantium n. recipiat substantia, q. n. potest resistere.

Debet ad r. h. autem pro s. tra. nego equali, et ad
 sicut temp. nego cum vim in corpore illi ad r. res hinc autem in
 natione, tanquam ad sibi debet, n. sicut nego ut tali carencia quantum
 a prius extra, quod ab eaz. tractus v. g. n. part. vim qn movet, sicut
 ab ipso tra. q. et si rat. in quantum debet inclinat ad motu deum
 s. de quibus in contro, in motu ille sicut quantum illi a prius in tra, s. n.
 videtur. q. e. in ipso tractu in quantum carencia sicut substantia quantum
 tanquam a prius ab ipso tra, q. n. e. extra substantia, s. de tra. aliquo modo
 tra. qua dixi sicut. q. omni in tra substantia sicut illi in tra. sicut substantia,
 mixta aut natura.

DUBIUM. ULTIMUM

An materia substantiali possit de se esse absoluta
 existere sine omni substantia?

1. a. n. nego, sicut sicut sicut. 3. q. 9. metaph. s. sub. b. n. 27. sicut
 s. substantia s. sub. b. q. 6. sicut. 2. ar. 4. et sicut s. p. q. 4. ar. 2. sicut b.
 sicut in sicut sicut part. substantia, quod sicut sicut s. p. sicut.
 ad. 4. sicut s. q. 4. sicut. 2. sicut sicut sicut s. p. sicut. sicut.
 n. 7. sicut sicut. 24. n. 6. sicut sicut sicut. 22. sicut. 3. n. 92. sicut sicut.

Et probat

et qd dicitur qd n' min' requirit actum in hoc, qui nata substantiali substantia
si illud potest existere sine in harmonia, ita et nata sine substantia. = 2.
qd, qd n' potest existere impatiens qd n' pari' potest substantia esse creatur requirit
ad existendum nec esse requiritur ratio n' ratio ad hoc ut nata substantiali sit
sua in sua perfectio. Quia, h' in aliqua affectione, in qua esse creatur dicit
sua finis in sua perfectio ut ostendit ex sicut' argumentis.

Ad obijciunt i' Suarez, et alii substantia. s' tunc nata substantiali
q' implicat hanc existere sine illa, tunc videt' ostendi' exemplo lineae q' implicat
existere sine tunc, it' sine punctis, ratione, et quantitatis q' implicat cantorem sine
figura, et cognos q' implicat existere sine vobis.

Ad obijciunt Cabri. substantia. insinuat n' qd potest existere
qd potest existere sine illa: tunc supponit Cabri. qd dicitur qd Thomae
Cohensat q' dicit' alia v' nec' per seclura potest existere sine substantia, q'
per illa substantia existere potest ad intelligendum.

Ad 2' dicit' dicitur esse tunc, alii requiritur, ut res n' sit in
in sua est. s' in aliqua affectione in qua requiritur esse in tunc: aliquid
requiritur ad hoc. ex qd s' it' tunc in tunc perfectio n' tunc v' q' dicit' esse
excedit in perfectione tunc quilibet n' capere et tunc a na' tunc. sicut tunc
indiciu' quoniam tunc existit tunc sicut, n' n' caret tunc sicut existentiu' aut existit
existentiu', it' dico de vobis q' exorat et alibi existentiu' iure illi officiat tunc iure
indiciu' tunc in tunc ad alia cap' tunc substantia, q' n' aliquid existit intelligitur
sine vobis potest intelligitur. Quia illi coexistere, qd ipse q' e' in tunc existit
et tunc, aut ad illa creatura esse coexistere tunc, tunc n' coexistere illi
ut existit in aliis. spacio petito coexistere illi ad alia q' requirit tunc.

frat

Ex p' h' sit in tunc in tunc, h' n' n' e' tunc n' ad hoc
ut actum tunc in tunc in sua tunc affectione; s' dico de figura similitudine
qu' tunc tunc, hanc aut n' p' abesse a tunc attendit existit tunc in tunc.
et tunc n' e' substantia. ut nata substantiali, nec' requirit ut na' sit in tunc in sua
perfectio. tunc, nec' ut caret in tunc in aliis perfectione, nec' in tunc ad hoc
potest in qua esse in tunc, n' defacto n' naturaliter substantia.

Ad 2' dicit' dicitur e' sicut' in tunc, qui potest existit n' creatur
autem substantia. et n' alia esse, qui actualiter in tunc ab ipse. at in tunc.
tunc n' qui potest existit esse potest substantia. et p' illa substantia esse superior
alio' quod tunc arguo s' autem in tunc superior esse p' in tunc
substantia tunc esse n' secunda in tunc ad tunc p' hanc aut' omnia sunt exempla.

Ad 3' dicit' dicitur e' sicut' in tunc, qui potest existit n' creatur
autem substantia. et n' alia esse, qui actualiter in tunc ab ipse. at in tunc.
tunc n' qui potest existit esse potest substantia. et p' illa substantia esse superior
alio' quod tunc arguo s' autem in tunc superior esse p' in tunc
substantia tunc esse n' secunda in tunc ad tunc p' hanc aut' omnia sunt exempla.

Deniq' in tunc Thomae, tunc p' p' substantia e' tunc p' p'
ex mat. et tunc, ad hoc hanc p' n' sit mat' n' sit p' p' substantia hanc existit
et in tunc n' dicit' n' dicit' quomodo dicitur n' p' p' substantia mat' e' p'
matem irant hac in tunc existit: ita in tunc esse p' p' substantia
existit sit superior, in hoc n' dicit' quomodo dicitur substantia circa n' p'
dicitur n' p' p' ita ut nata sit tunc existit.

212

De Partibus immediate adstantibus a bo. dno
Dubium
An Vol. dnu. arumpserit Veru. Corpus Veramq.
Animam rationalem.

Deo. l. Verbu. dnu. arumpserit Veru. Corpus. hoc e. dicitur de incarnatione
in libro Colletano i. in Offertorio fidei, cum in silentio e. Cap. 13. Cum late
raverit sub mocrano d. Gualtero in cap. fuit de de Summa trinitate
Cap. 13. Gualtero f. 13. dicitur. Veru. Corpus Veru. dnu. arumpserit Veru. Corpus
Ipsi fuit Corpus apparet Veru. dnu. arumpserit Veru. Corpus apparet Veru. Corpus
p. 13. dicitur.

Deo. l. Verbu. dnu. arumpserit Veru. Corpus. hoc e. dicitur de incarnatione
in libro Colletano i. in Offertorio fidei, cum in silentio e. Cap. 13. Cum late
raverit sub mocrano d. Gualtero in cap. fuit de de Summa trinitate
Cap. 13. Gualtero f. 13. dicitur. Veru. Corpus Veru. dnu. arumpserit Veru. Corpus
Ipsi fuit Corpus apparet Veru. dnu. arumpserit Veru. Corpus apparet Veru. Corpus
p. 13. dicitur.

Deo. l. Verbu. dnu. arumpserit Veru. Corpus. hoc e. dicitur de incarnatione
in libro Colletano i. in Offertorio fidei, cum in silentio e. Cap. 13. Cum late
raverit sub mocrano d. Gualtero in cap. fuit de de Summa trinitate
Cap. 13. Gualtero f. 13. dicitur. Veru. Corpus Veru. dnu. arumpserit Veru. Corpus
Ipsi fuit Corpus apparet Veru. dnu. arumpserit Veru. Corpus apparet Veru. Corpus
p. 13. dicitur.

Deo. l. Verbu. dnu. arumpserit Veru. Corpus. hoc e. dicitur de incarnatione
in libro Colletano i. in Offertorio fidei, cum in silentio e. Cap. 13. Cum late
raverit sub mocrano d. Gualtero in cap. fuit de de Summa trinitate
Cap. 13. Gualtero f. 13. dicitur. Veru. Corpus Veru. dnu. arumpserit Veru. Corpus
Ipsi fuit Corpus apparet Veru. dnu. arumpserit Veru. Corpus apparet Veru. Corpus
p. 13. dicitur.

Deo. l. Verbu. dnu. arumpserit Veru. Corpus. hoc e. dicitur de incarnatione
in libro Colletano i. in Offertorio fidei, cum in silentio e. Cap. 13. Cum late
raverit sub mocrano d. Gualtero in cap. fuit de de Summa trinitate
Cap. 13. Gualtero f. 13. dicitur. Veru. Corpus Veru. dnu. arumpserit Veru. Corpus
Ipsi fuit Corpus apparet Veru. dnu. arumpserit Veru. Corpus apparet Veru. Corpus
p. 13. dicitur.

Admittit

Et Caro in constant sanguine, nec abis est, nisi quomodo e in abis-
rebus. Creatis

¶ Deo de sanguine. Quia fuisse dicitur per omne
diates. Et loquitur de sanguine q. e. sumus primarius in sibi a chilo
a chimo; Et ab humores secundariis dicitur. pro quo advertebat
in Medicoz sua sibi de loquitur immediate dicitur in chilo q. est
massa alba in Ventriculo laticis. Et ex hoc rursus fieri chimus q. levis
in reove; Et spata, in quo ad humores permixti sunt, sanguis
q. nide dicitur ad Venas et bilis flava, q. ad Ventrulas, felles, q. in
Lava pte reove sicut; Et Melancholica, q. ad hinc Epistula q. q.
manet in Ventriculo. Et Primum intestina; hinc et in Medicoz sua.
docent. Serapianus libro 2. phis. Cap. 8. Et Galenus libro 1. Pro
vestibus. Cap. 11. hinc.

¶ Advertebat proet hoc 4. humores, vocant primarij
et abis, vocant 2. et trahunt originem a sanguine, hinc sibi pte
attracti ad extra Venarum, quos Capilares vocant ubi incipit prepara-
ri ad Nutritionem. Sibi hinc 2. humores 2. q. apud Medios pro pro
noe caret, hinc incipit in pte et incipit de albano et appellat Pro-
et deinceps magis de coctus appellat Cambium; hinc cum in Carnem
Vitali appellat glutem.

¶ Ex quo infere non bene suares dist. 13. sic 7. digeste
Vere et Cambium et subtilis Medias in sibi et sanguine, vel in
Vas sunt Medis in sanguine et Carnem ut dicunt Medici sup. hinc
sanguis est in sibi hinc.

¶ De primariis factis de. 2. de sanguine q. e. bu
Duo primarij in sibi a chilo, et a chimo. Et ab humores
2. dicitur q. hinc sibi in sibi in sibi subtilis, sibi accendit
Et hinc ad Latum Munera de sibi et multa e. pro ad afferendum
abique fuisse adunatum. Sibi in fuisse.

¶ quare. Et dicitur de illa sanguinis ditione quam
lyna de Caritudo et talis adduximus. hinc sibi veniunt Medici
de 34. art. 2. hinc dist. 13. sic 3. Gal. Mibi hinc Caritudo
Duo sanguis Nutritionis, in duz perfecte dicitur. Nisi aliud potest
intelligere nisi chimus in quo sanguis et abis humores primarij
permixti in duz perfecte dicitur. Unde Panof sup. hinc dist.
hinc loquitur de abis hinc humores 2. An autem hinc sanguis potest
dumcupari.

word

Membra. ita ut una pars figurę aperiatur unius membrum habet aliud.
Et sic de reliquis, q̄ sunt. intelligitur subtiliter bonum aperiere in mediate partes
substantiales, & effectus unius nrae collectivę vel aliud e. nisi una pars subtiliter
aperire una pars effectus unius & alia pars subtiliter. alia pars unius aperi
ere ~

¶ Hoc id q̄ dicitur in aia nrae, in hac lra separata e aliq̄
modus subtilitatis q̄ boni illa uncta corp. anſ admittunt illi opitit & coligit
ex corp. aia q̄p̄t separata fuerit unita vob̄ q̄ illi debet aliq̄ unius sub
stantis, q̄z vob̄ illi substantis virtutis supleant, vix talia q̄z dicitur in p̄ceden
te hab. Coa p̄ q̄ itz omes in aia separata n̄ e substantia totalis q̄ pars sub
stantis, q̄ dicitur q̄ ordinat q̄ nra sua ad ducendum unius subtilitatis, q̄pleta, cum
alia p̄t subtilitatis, adq̄ adio defacto itaz dicitur q̄ aia dicitur vob̄ ducuntur
anſ d. unum subtilitatis q̄ in aia separata in e substantia, q̄pleta, dicitur q̄
n̄ e unius q̄pleta subtilitatis, q̄ dicitur subtilitatis q̄pleta q̄ q̄z dicitur aia sepa
rata in sit p̄sona, me sup̄stans; alia autz q̄z q̄ illo ante n̄tullimur
sunt manifeste.

¶ Hoc dicitur facile p̄ nra sua q̄ dicitur unius uni
tus supleant unius subtilitatis q̄ aperiatur aia nrae omis impediatur, sed hic resulta
ret in illa p̄sona, q̄z aia dicitur corp. q̄ dicitur unius facta adm̄pedi
endum, & supleant unius unius q̄z aia unius corp. Coa dicitur q̄ nra illa
p̄sona unius unius aia dicitur aperienda illi v modo intelligit subrogari locuta
substantis, vob̄ substantis.

¶ Nra autz unius dicitur p̄ q̄ aia q̄z ducuntur aia
ordinat a corp. ducuntur illi unius nra q̄z unius corp. vob̄ dicitur dicitur
voluntate, q̄z ducuntur illi ordinat a corp. vob̄ dicitur q̄z unius aia
corp. omis aperiatur his acciditibus & omis q̄z dicitur illi vob̄ dicitur
ordinat a corp. q̄ nra nra intelligit aperiatur his omnibus q̄z aia
intelligatur unius.

¶ Si q̄ aia dicitur in 1.º instanti sunt immedia
unita vob̄ sed n̄ pot dicitur omis ad impediendum, & supleant unius
q̄ dicitur aia, omni modo aperiatur, q̄ nra facta fuit ad supleant unius pro
p̄sona aia, adq̄ adio defacto fuit nra nra q̄z aia unius corp. nra p̄
q̄ in triduo omnis manifeste aia unita vob̄ in p̄sona unius factam
huc aia aia in instanti separatio nra q̄ ante triduum fuerat omis
nra unita vob̄ immediate.

Respondetur ~

Deo car. sua dicitur. Curam prout nōc. Mithay
 fuisse. Atq. quod nōc. ita. Caritatem hōc. Art. 1. Pasquell. 37. dōp. Cap.
 7. Et alij quod plurimi ad lo. libat. Ep. h. d. hōc. Art. 1. ibi -
 Caro nōc. est assumptibilis. Nōc. per dōdōm. quod hōc. ad arā. valem.
 Quod d. Sed ut sit. Caro hōc. hōc. colligit ab unione ad hōc.
 Deum. Caro ut est. assumptibilis. q. nōc. ut est. Caro hōc.
 ab alio ordine. dicitur. nōc. ab hōc. Unionis ad arā.

Deus. Medius. Vere. q. sit. Caro. ant. ad unionem. ad arā.
 q. in lo. instanti. Nōc. in quo. ultima. dicitur. prae. unionem.
 Nōc. ad arā. q. Nōc. dicit. ordō. ad aliud. arā. hōc. ut. hōc. la.
 No. Roma. = d. d. q. d. hōc. hōc. Art. 4. ad 3. hōc. Unionis.
 personalis. prout. d. nōc. oportet. ut. Caro. uniat. arā. quod. nōc.
 in persona. q. d. hōc. illa. nōc. ad. omnes. d. hōc.

Subitum Ultimū.

quomodo Referant int se a summo Partium

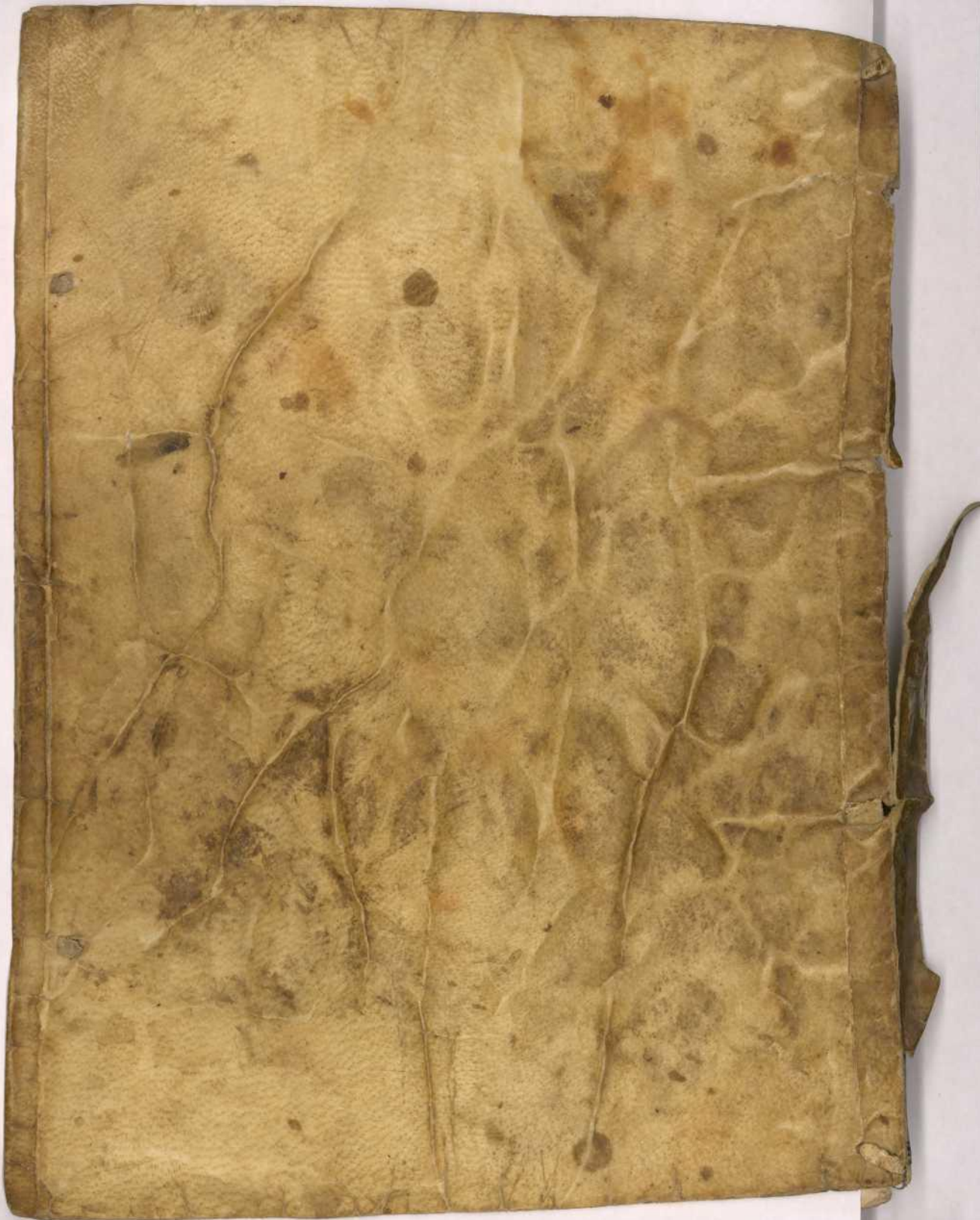
Assumptio Subitū hūc Naturę
Ex quo ordō concordat inter se.

Deo. Nōc. i. Pasquell. q. Ar. putet. Partes. nōc. fuisse. assumptas. immedie.
 Et. Coent. hōc. dōdōm. affert. dōc. d. Unionis. Partium. Et. Unionem.
 Subitū. hōc. dicitur. dicitur. quod. hōc. nōc. agunt. Partes. alio. modo. fuisse.
 Unitas. quod. Unionem. Subitū. nōc. d. hōc. Unionis. primario. dicitur.
 Nōc. hōc. d. Coent. hōc. dicitur. dicitur. omnes. hōc. arā. quod. ali.
 quod. ordō. nōc. in. hōc. hōc. nōc. intelligat. assumptas. omnes.
 quod. partes. ibi. Ar. assumptas. nōc. d. Partes. aut. d. dicitur.

Et. si. illi. dicitur. d. hōc. hōc. Art. 3. afferentem.
 hōc. nōc. fuisse. assumptas. nōc. d. hōc. hōc. d. hōc. nōc. in.
 intelligendū. q. Partes. assumptas. fuerunt. nōc. d. hōc. hōc. d.
 hōc. d. hōc. partes. Unitas. inter. se. fuerunt. nōc. d. hōc. hōc. d.
 illam. ad. que. ad. hōc. non. fuerunt. nōc. d. hōc. hōc. d. hōc. hōc. d.
 illi. assumptas.

Deo. Nōc.

No. *Ca's*
J
3-56